

PATERICUL

ce cuprinde in sine cuvinte folositoare
ale sfintilor batrâni

tiparit întâia data la Bucuresti in anul 1828,
iar a doua oara pe cheltuiala P.S. Antim Petrescu, la Râmnicul Vâlcea in anul 1930
A treia oara a fost reeditat de Arhiepiscopia Alba Iuliei, la Alba Iulia in anul 1997

INCEPUTUL SLOVEI A

PENTRU AVVA ANTONIE

1. Sfantul avva Antonie, sezand odata in pustie, a venit in lenevie si in multa intunecare de ganduri si zicea catre Dumnezeu: Doamne, voi sa ma mantuiesc si nu ma lasa gandurile. Ce voi face in scarba mea? Cum ma voi mantui? Si, sculandu-se putin, a iesit afara si a vazut odata pe cineva ca pe sine sezand si impletind o funie, apoi sculandu-se de la lucru si rugandu-se, si iarasi sezand si impletind funia; apoi iarasi sculandu-se la rugaciune. Acesta era ingerul Domnului, trimis spre indreptarea si intarirea lui Antonie.

Si a auzit pe inger zicand: asa fa si te mantuieste. Iar el auzind aceasta, a luat multa bucurie si indrazneala si facand asa se mantuia.

2. Zisu-ne-a noua Sfantul Antonie in invatatura sa, spre folosul nostru: un an am savarsit, rugandu-ma lui Dumnezeu sa-mi descopere locul dreptilor si al pacatosilor.

Iar intr-o noapte m-a strigat oarecare glas de sus, zicandu-mi: Antonie, scoala si vino!

Si stiind eu pe cine mi se cade sa ascult, am iesit si uitandu-ma, am vazut pe cineva ca pe un urias, lung, negru, urat si infricosat stand si ajungand pana la nori, avand mainile intinse in vazduh, sub care era un iezer ca o mare. Si am vazut suflete zburand ca niste pasari si cate treceau de la mainile lungului aceluia, se mantuiau si trecand de acolo, mergeau cealalta cale fara de grija; iar cate erau lovite de mainile lui, se opreau si cadeau in iezerul cel de foc. Si pentru cei ce zburau, scrasnea cu dintii sai, iar pentru cei ce cadeau jos, se bucura.

Si a fost glas catre mine, zicandu-mi: intelege ceea ce vezi! Acestia, pe care-i vezi ca zboara in sus, sunt sufletele dreptilor care nu s-au supus lungului aceluia si merg in Rai. Iar cel lung ce sta, este vrajmasul, care apucandu-i pe cei vinovati, ii opreste si nu-i lasa sa treaca, surpandu-i in iad, caci au urmat vocii lui si au fost stapaniti de tinerea de minte de rau.

3. Zis-a avva Antonie: parintii cei de demult, cand mergeau in pustie, intai se vindecau pe sine si facandu-se doctori alesi, vindecau si pe altii. Iar noi iesind din lume, mai inainte de a ne vindeca pe noi singuri, indata incepem a vindeca pe altii si intorcandu-se boala asupra noastra, se fac noua cele de pe urma mai amare decat cele dintai si auzim de la Domnul zicand :

Doctore, vindeca-te mai intai pe tine (1).

(1) Luca 4, 23

4. Acest avva Antonie, cautand la adancul judecatilor lui Dumnezeu, a cerut, zicand: Doamne, cum unii traind putin, mor, iar altii prea imbatranesc? Si pentru ce unii sunt saraci, iar altii bogati? Si cum cei nedrepti se imbogatesc, iar cei drepti sunt saraci? Si a venit lui glas zicand: Antonie, ia aminte de tine, ca acestea sunt judecati ale lui Dumnezeu si nu-ti este tie de folos a le sti.

5. A întrebat cineva pe avva Antonie, zicând: ce, păzind eu, voi placea lui Dumnezeu? Și răspunzând bătrânul, a zis lui: cele ce-ți poruncesc ție, păzește-le! Oriunde vei merge, pe Dumnezeu să-l ai înaintea ta întotdeauna. Și orice vei face, să ai mărturia din Sfintele Scripturi și ori în ce loc vei sEDA, să nu te misti degrabă. Acestea trei păzește-le și te vei mântui.
6. Zis-a avva Antonie către avva Pimen: aceasta este lucrarea cea mare a omului, ca greșeala să o pună asupra sa înaintea lui Dumnezeu și să aștepte ispita până la rasuflarea cea mai de pe urmă.
7. Același a zis: nimeni neispătit nu va putea să intre în Împărăția Cerurilor. Ca, ridică, zice, ispitele și nimeni nu este care să se mântuiască.
8. Întrebat-a avva Pamvo pe avva Antonie: ce vei face? Zis-a lui bătrânul: să nu fii nădăduindu-te spre dreptatea ta, nici să te caiești pentru lucrul trecut; și stăpânește-ți limba și pantecele.
9. Zis-a avva Antonie: am văzut toate cursele vrăjmasului întinse pe pământ și suspinând am zis: oare cine poate să le treacă pe acestea? Și am auzit glas zicându-mi: smerenia.
10. Zis-a iarăși: sunt unii care și-au topit trupurile lor cu nevointa și pentru că nu au avut ei dreaptă socoteală, departe de Dumnezeu s-au făcut.
11. Zis-a iarăși: de la aproapele este viața și moartea. Ca de vom dobândi pe fratele, pe Dumnezeu dobândim; iar de vom sminti pe fratele, lui Hristos gresim.
12. Zis-a iarăși: precum peștii zăbovind la uscat, mor, așa și călugării, zăbovind afara din chilie, sau petrecând cu mireni, se slăbănesc către țaria liniștii. Deci, trebuie, precum peștele la mare, așa și noi la chilie să ne grabim; ca nu cumva zăbovind afara, să uităm păzirea cea din launtru.
13. Zis-a iarăși: cel ce s-aDE în pustie și se liniștește, de trei războaie este slobod: de auzire, de graire și de vedere; și numai către acestea are a lupta, către al desfrânării, sau al trândăvirii.
14. Oarecari frați s-au dus la avva Antonie, ca să-i vestească lui nălucirile care le vedeau și să se învețe de la dansul, de sunt adevărate, sau de la draci. Și aveau ei un magar și a murit pe cale. Deci, după ce au venit la bătrânul, apucând el mai înainte, le-a zis lor: cum a murit magarul pe cale? Au zis lui: de unde știi, avvo? Iar el le-a zis lor: dracii mi-au arătat. Și ei au zis lui: noi pentru aceasta am venit să te întrebăm, ca vedem năluciri și de multe ori se fac adevărate; nu cumva ne înșelăm? Și i-a incredintat pe ei bătrânul din pilda magarului, ca de la draci sunt.
15. Era cineva, ce vana prin pustie dobitoace sălbatice și a văzut pe avva Antonie glumind cu frații și s-a smintit. Iar bătrânul vrand să-l încredințeze pe el, ca trebuie câte puțin să se pogoare fraților, i-a zis lui: pune săgeata în arcul tău și întinde. Și a făcut așa. Și a zis lui: întinde iarăși. Și a întins. Și iarăși i-a zis: întinde. Și a zis lui vânătorul: de îl voi întinde peste măsură, se frange arcul. Zis-a lui bătrânul: așa și la lucrul lui Dumnezeu, dacă peste măsură vom întinde cu frații, degrab se rup. Deci trebuie câteodată și câte puțin a ne pogora fraților. Acestea auzind vânătorul, s-a umilit. Și mult folosindu-se de la bătrânul, s-a dus. Și frații întărindu-se, au mers la locul lor.

16. A auzit avva Antonie despre un calugar mai tanar, care a facut pe cale un semn ca acesta, adica vazand el pe oarecari batrani calatorind si slabind pe cale, a poruncit unor asini salbatici de au venit si au purtat pe batrani pana cand au ajuns la Antonie. Deci batranii au vestit acestea lui avva Antonie. Si a zis lor: mi se pare ca acest calugar este o corabie plina de bunatati, dar nu stiu de va ajunge la liman. Si dupa oarecare vreme avva Antonie incepe deodata sa planga si sa-si smulga perii si sa se tanguiasca. Ii zic lui ucenicii: de ce plangi, avvo? Iar batranul a zis: mare stalp al Bisericii a cazut acum. Si zicea despre calugarul cel mai tanar. Ci mergeti, zicea el, pana la dansul si vedeti ceea ce s-a facut. Deci s-au dus ucenicii si l-au aflat pe calugar sezand pe rogojina si plangand pacatul pe care il facuse. Iar el vazand pe ucenicii batranului, le-a zis: ziceti batranului ca sa roage pe Dumnezeu sa-mi dea numai zece zile si nadajduiesc ca voi da raspuns, adica ma voi pocai. Si dupa cinci zile a murit.

17. Un calugar a fost laudat de frati, catre avva Antonie. Iar el, cand a mers la dansul, l-a ispitit de sufera necinste, si, aflandu-l ca nu sufera, i-a zis lui: esti asemenea unui oras, care dinainte este impodobit, iar dinapoi se jefuieste de talhari.

18. Un frate a zis lui avva Antonie : Roaga-te pentru mine! Zis-a lui batranul: nici eu nu te miluiesc, nici Dumnezeu, daca tu insuti nu te vei sili si nu te vei ruga lui Dumnezeu.

19. Au mers odata niste batrani la avva Antonie si era avva Iosif cu dansii. Si vrand batranul (Antonie) sa-i cerceteze pe ei, a pus inainte un cuvânt din Scriptura si a inceput de la cei mai mici a intreba care este cuvântul acesta si fiecare zicea dupa puterea sa. Iar batranul zicea fiecaruia: inca n-ai aflat. Mai pe urma de toti a zis catre avva Iosif: tu cum zici ca este cuvântul acesta ?

Raspuns-a: Nu stiu. Deci a zis avva Antonie: cu adevarat a aflat calea, caci a zis nu stiu.

20. Oarecari frati s-au dus de la Schit (1) la avva Antonie si intrand intr-o corabie sa mearga la el, au aflat pe un batran care si el voia sa mearga acolo, dar nu-l cunosteau fratii. Si sezand acela in corabie, graiau cuvinte de ale parintilor si din Scripturi si iarasi pentru lucrul mainilor lor. Iar batranul tacea. Si venind ei la vad (mal), s-a aflat ca si batranul merge la avva Antonie. Si dupa ce au venit la avva, le-a zis lor (Antonie): buna tovarasie ati avut pe batranul acesta. A zis si batranului: buni frati ai aflat cu tine, avvo. Zis-a batranul : buni sunt, cu adevarat, dar ograda (curtea) lor n-are usa si cel ce voieste, intra in grajd si dezleaga asinul. Iar acestea zicea, insemnând, ca cele ce vin la gura, acelea graiesc.

(1) Aici, prin cuvântul Schit trebuie sa se inteleaga pustia schitica sau ascetica din Egipt, iar nu vreo manastire.

21. S-au dus oarecari frati la avva Antonie si i-au zis lui: spune-ne noua cuvânt, cum sa ne mantuim? Zis-a lor batranul: ati auzit Scriptura? Bine va este voua.

Iar ei au zis: voim sa auzim si de la tine, parinte. Si a zis lor batranul: zice Evanghelia: de te va lovi cineva peste fata cea dreapta a obrazului, intoarce-i lui si pe cealalta. Zis-au lui: nu putem face aceasta. Zis-a lor batranul: de nu puteti intoarce si pe cealalta, macar pe aceea una s-o suferiti. Zis-au lui: nici aceasta nu putem. Zis-a batranul: daca nici aceasta nu puteti, nu dati in locul aceluia ce ati luat. Si au zis ei: nici aceasta nu putem. Deci, zis-a batranul, ucenicului sau: fa-le putina fiertura caci sunt neputinciosi. Daca aceasta nu puteti si aceea nu voiti, ce sa va fac voua? De rugaciuni este trebuinta.

22. Un frate, dupa ce s-a lepadat de lume si a impartit averile sale saracilor, tinand putine pentru sine, a mers la avva Antonie. Si de aceasta instiintandu-se batranul, a zis lui: de voiesti sa te faci calugar, mergi in satul acela si cumpara carne, si pune-o imprejurul trupului tau gol

si asa vino aici. Si facand fratele asa, cainii si pasarile ii rupeau trupul lui. Si venind el la batrânul, il intreba, de a facut cum l-a sfatuit. Iar acela, aratandu-i trupul lui rupt, sfantul Antonie i-a zis: cei ce se leapada de lume si voiesc sa aiba bani, asa fiind luptati de draci, se rup.

23. Unui frate odata i s-a intamplat ispita in chinovia lui avva Ilie si gonit fiind de acolo, s-a dus in munte la avva Antonie si ramanand fratele la dansul, l-a trimis la chinovie, de unde venise. Iar cei din chinovie vazandu-l, iarasi l-au gonit. Iar el s-a intors la avva Antonie, zicand: n-au voit sa ma primeasca, parinte. Deci l-a trimis batranul inapoi, zicand: o corabie s-a spart in mijlocul noianului si a prapadit povara si cu osteneala a scapat la uscat. Iar voi cele scapate la uscat voiti sa le inecati. Iar ei auzind ca avva Antonie l-a trimis, indata l-a primit.

24. A zis avva Antonie: socotesc ca trupul are miscare fireasca amestecata cu el, dar nu lucreaza de nu va voi sufletul, ci numai insemneaza in trup nepatimasa miscare. Este inca si alta miscare ce sta intru a hrani si a ingrasa trupul cu mancari si cu bauturi, din care fierbinteala sangelui zadaraste trupul spre lucrare. Pentru aceasta si zice Apostolul: nu va imbatati cu vin intru care este curvia.(2) Si iarasi Domnul in Evanghelie, poruncindu-le ucenicilor, zicea: luati aminte sa nu se ingreueze inimile voastre cu satiul mancarii si cu betia. (3) Este inca si alta miscare la cei ce se nevoiesc, care se face din vrajmasia si zavistia dracilor. Pentru aceasta trebuie a sti, ca trei sunt miscarile trupesti: una fireasca, alta din neluarea aminte a hranei si a treia de la draci.

(2) Efeseni V, 18

(3) Luca XXII, 34

25. A zis iarasi, ca Dumnezeu nu sloboade razboaiele peste neamul acesta ca peste cel vechi, caci stie ca sunt slabi si nu pot suferi.

26. Lui avva Antonie i s-a descoperit in pustie, ca in cetate este oarecine asemenea lui, doctor cu stiinta, care din prisosinta lui da celor ce au trebuinta si in toate zilele canta "Sfinte Dumnezeule" cu ingerii.

27. A zis iarasi: va veni vremea ca oamenii sa inebuneasca si cand vor vedea pe cineva ca nu inebuneste, se vor scula asupra lui, zicandu-i ca el este nebun, pentru ca nu este asemenea lor.

28. Oarecari frati au venit la avva Antonie si au pus inaintea lui un cuvânt din cartea preotiei. Deci a iesit batranul in pustie si a mers avva Ammona pe urmele lui in ascuns, stiind obiceiul lui si dupa ce s-a departat batranul, stand la rugaciune a strigat cu glas mare: Dumnezeule, trimite pe Moise ca sa ma invete cuvântul acesta! Si a venit glas vorbind cu dansul. Deci a zis avva Ammona: glasul care vorbea, l-am auzit, dar puterea cuvântului n-am inteles-o.

29. Trei parinti aveau obiceiul, in tot anul, de mergeau la fericitul Antonie. Si cei doi il intrebau pentru gandurile sale si pentru mantuirea sufletului, iar al treilea totdeauna tacea, neintrebandu-l nimic. Iar dupa multa vreme i-a zis avva Antonie lui: iata, atata vreme ai de cand vii aici si nimic nu ma intrebi! Si raspunzand fratele, i-a zis: destul imi este numai sa te vad, parinte.

30. Se spune, ca unul dintre batrani s-a rugat lui Dumnezeu sa vada pe parinti si i-a vazut pe ei fara avva Antonie. Deci a zis celui ce ii arata lui : unde este avva Antonie? Iar el a zis lui: in locul unde este Dumnezeu, acolo este el.

31. Un frate a fost napastuit in chinovie pentru desfranare si sculandu-se a mers catre avva Antonie. Si au venit fratii de la chinovie ca sa-l caute pe el si sa-l ia si au inceput sa-l mustre,

ca asa a facut. Iar el se indrepta, ca nimic de acest fel nu a facut. Iar dupa intamplare, s-a aflat acolo avva Pafnutie, cel ce se numea Kefala si a spus o pilda ca aceasta : am vazut pe marginea raului un om bagat in noroi pana la genunchi si venind unii sa-i dea mana, l-au cufundat pe el pana la grumazi. Si a zis lor avva Antonie pentru avva Pafnutie: iata om adevarat, care poate sa vindece si sa mantuiasca suflete. Deci umilindu-se ei de cuvintele batranului, au pus metanie fratelui.

32. Ziceau unii pentru avva Antonie, ca era purtator de duh, dar nu voia sa graiasca pentru oameni. Ci cele ce se faceau in lume si cele ce aveau sa vina, le vestea.

33. Odata avva Antonie a primit scrisori de la imparatul Constantin ca sa mearga la Constantinopol si socotea ce sa faca. Deci a zis catre avva Pavel, ucenicul lui: oare, trebuie sa merg? Si a zis ucenicul lui: de vei merge, Antonie te vei chema; iar de nu vei merge, avva Antonie.

34. Zis-a avva Antonie: eu nu ma mai tem de Dumnezeu, ci il iubesc pe El. Ca dragostea scoate afara frica.

35. Acelasi a zis: totdeauna sa ai inaintea ochilor frica de Dumnezeu : sa-ti aduci aminte de cel ce omoara si face viu (4). Sa urati lumea si cele ce sunt intr-insa, sa urati toata odihna trupeasca, sa va lepadati de viata aceasta, ca sa vietuiti lui Dumnezeu. Aduceti-va aminte, ce ati fagaduit lui Dumnezeu. Ca cere aceasta de la voi in ziua judecatii: sa flamanziti, sa insetati, sa umblati in haine sarace, sa privegheat, sa va tanguiti, sa plangeti, sa suspinati cu inima voastra, sa va incercati de sunteti vrednici de Dumnezeu, sa defaimati trupul, ca sa va mantuiti sufletele voastre.

(4) Impar. II, 6

36. A mers oarecand avva Antonie la avva Amun in muntele Nitriei si dupa ce au vorbit unul cu altul, a zis catre el avva Amun: fiindca prin rugaciunile tale s-au inmultit fratii si voiesc unii dintr-insii sa zideasca chilia departe, ca sa se linisteasca, cat poruncesti sa fie de departe chiliile ce se zidesc de cele de aici? Iar el a zis: sa gustam la ceasul al noualea si sa iesim sa mergem prin pustie si sa socotim locul. Iar dupa ce s-au dus prin pustie, pana a venit sa apuna soarele, a zis catre el (Amun) avva Antonie: sa facem rugaciune si sa punem aici cruce, ca aici sa zideasca cei ce vor sa cladeasca chilia. Ca si cei de acolo cand vor veni la acestia, dupa ce vor gusta mica lor bucatia de paine la ceasul al noualea, asa sa vie si cei ce se duc de aici, acelasi lucru facand, sa ramana fara de tulburare, cand merg unii la altii. Si este departarea douasprezece semne.

37. Zis-a avva Antonie: cel ce bate bucata de fier, intai socoteste cu mintea ce va sa faca: secer, cutit sau topor? Asa si noi trebuie sa socotim, care fapta buna uneltem, ca sa nu ne ostenim in desert.

38. Zis-a iarasi: supunerea cu infranare supune fiara.

39. Zis-a iarasi: stiu calugari, care dupa multe osteneli, au cazut, si intru iesire din minti au venit, pentru ca s-au nadajduit in lucrul lor si amagindu-se nu au inteles poruca celui ce a zis: intreaba pe tatal tau si iti va vesti tie (5).

(5) II Lege, 32, 7.

40. Zis-a iarasi: de este cu putinta, cati pasi face calugarul, sau cate picaturi bea in chilia sa, trebuie cu indrazneala sa le vesteasca batranilor, ca nu cumva sa greseasca intru dansele.

PENTRU AVVA ARSENIE

1. Avva Arsenie, fiind inca in palatele imparatesti, s-a rugat lui Dumnezeu, zicand: Doamne, indrepteaza-ma, ca sa stiu cum ma voi mantui? Si i-a venit glas zicandu-i: Arsenie, fugi de oameni si te vei mantui.
2. Acesta, dupa ce s-a dus la viata calugareasca, iarasi s-a rugat, zicand acelasi cuvnt. Si a auzit glas zicandu-i: Arsenie, fugi, taci, linisteste-te, ca acestea sunt radacinile nepacaturii!
3. Odata au venit dracii la avva Arsenie in chilie, necajindu-l. Si venind cei ce slujeau lui si stand din afara de chilie, l-au auzit strigand catre Dumnezeu si zicand: Dumnezeule, nu ma parasi! Nimic bun n-am facut inaintea Ta, dar da-mi dupa bunatatea Ta sa pun inceput.
4. Se zicea pentru dansul, ca precum nimeni din palat nu purta mai bune haine decat dansul cat era in palat, asa nici in viata calugareasca nimeni nu purta mai proaste decat dansul.
5. A zis un oarecare, fericitului Arsenie : cum noi din atat invatatura si intelepciune, nimic nu avem, iar acesti tarani si egipteni au dobandit atatea fapte bune? Zis-a avva Arsenie lui: noi din invatatura lumii nimic nu avem, iar acesti tarani si egipteni, din ostenele lor au dobandit fapte bune.
6. Intrebnd avva Arsenie oarecand pe un batran egiptean pentru gandurile sale, altul vazandu-l pe el, a zis: avvo Arsenie, cum atata invatatura latineasca si elineasca avand, intrebi pe acest taran pentru gandurile tale? Iar el a zis catre dansul: invatatura latineasca o am eu cu adevarat, dar alfabetul acestui taran inca nu l-am invatat.
7. A venit odata fericitul Teofil arhiepiscopul cu un boier oarecare la avva Arsenie si l-a rugat pe acest batran sa auda de la el vreun cuvnt. Iar batranul, tacand putintel, a raspuns catre dansul: dar daca voi spune un cuvnt, il veti pazi? Iar ei au fagaduit ca-l vor pazi. Si le-a zis lor batranul: oriunde veti auzi ca este Arsenie, sa nu va apropiati.
8. Altadata, vrand iarasi arhiepiscopul sa mearga la avva Arsenie, a trimis intai sa stie de-i va deschide usa. Iar batranul i-a trimis acest raspuns, zicand: de vei veni, iti voi deschide si de iti voi deschide tie, tuturor voi deschide si atunci nu voi mai sedea aici. Acestea auzind arhiepiscopul, a zis: daca ma duc ca sa-l gonesc pe el, atunci nu ma voi mai duce.
9. Un frate a rugat pe avva Arsenie ca sa auda cuvnt de la el. Si i-a zis lui batranul: pe cat iti este cu putinta, nevoieste-te, ca lucrarea ta cea dinlauntru sa fie dupa Dumnezeu si sa biruiasca patimile cele dinafara.
10. Zis-a iarasi: de vom cauta pe Dumnezeu, Se va arata noua si de-L vom tine pe El, va ramane cu noi.
11. Zis-a oarecine catre avva Arsenie: ma supara gandurile, zicandu-mi: nu poti sa postesti, nici sa lucrezi, deci macar cerceteaza pe cei bolnavi, caci si acest lucru este dragoste. Iar batranul, stiind samaturile dracilor, i-a zis lui: mergi, mananca, bea, dormi si nu lucra, numai de la chilie nu te departa. Caci cuviosul stia ca rabdarea in chilie aduce pe calugar la randuiala lui.
12. Zicea avva Arsenie: calugarul strain in tara straina sa nu se amestece intru nimic si atunci va avea odihna.

13. Zis-a avva Marcu catre avva Arsenie: pentru ce fugi de noi? Zis-a lui batranul: Dumnezeu stie, ca va iubesc pe voi, dar nu pot sa fiu si cu oamenii si cu Dumnezeu. Cele de sus, mii si milioane, au numai o voie, iar oamenii au multe voi. Deci nu pot sa las pe Dumnezeu si sa vin intru petrecere cu oamenii.

14. Spunea avva Daniil pentru avva Arsenie, ca toata noaptea petrecea priveghind si cand voia sa doarma dimineata pentru nevoia firii, zicea somnului : vino, rob rau; si atipea putin, sezand si indata se scula.

15. Zis-a avva Arsenie, ca de ajuns este calugarului sa doarma un ceas, de este nevoitor.

16. Spuneau batarnii, ca s-au dat oarecând la Schit putine smochine uscate si ca unele ce erau de nimic, nu i-au trimis lui avva Arsenie, ca sa nu se para ca il ocarasc. Iar batranul auzind, n-a venit la biserica, zicand : m-ati despartit pe mine, nedandu-mi binecuvantarea pe care a trimis-o Dumnezeu fratilor si de care nu am fost vrednic sa ma impartasesc. Si au auzit toti si s-au folosit de smerenia batranului. Si mergand preotul, i-a dus lui smochinele, si l-au adus pe el la biserica cu bucurie.

17. Spunea avva Daniil: atatia ani a petrecut cu noi si numai o masura de grau ii faceam lui pe an si cand mergeam la el mancam din acel grau.

18. Spunea iarasi cineva pentru avva Arsenie, ca numai odata intr-un an schimba apa in care muia stalparile finicilor (curmalilor) si nu mai adaoga la cea veche. Ca impletea fasii si le cosea pana la ceasul al saselea. Si l-au rugat batranii, zicand: de ce nu schimbi apa stalparilor, ca miroase greu? si le-a zis lor: in locul mirodeniilor si aromatelor si mirurilor, de care m-am indulcit in lume, trebuie sa iau acest miros.

19. Se zicea iarasi, ca dupa ce auzea ca s-au copt tot felul de poame si se treceau, atunci singur zicea: aduceti-mi. Si gusta numai odata putin din toate si multumea lui Dumnezeu.

20. S-a bolnavit odata avva Arsenie la schit si intru atata saracie ajunsese, incat trebuindu-i o camasuta de in si neavand cu ce s-o cumpere, a luat de la unul milostenie si a zis: multumescu-Ti Tie, Doamne, ca m-ai invrednicit sa iau milostenie pentru numele Tau.

21. Se spunea pentru dansul, ca era chilia lui departe de treizeci si doua de mile si nu iesea degraba dintr-ansa, caci altii isi faceau slujba. Si cand s-a pustiit schitul, a iesit plangand si zicand: a pierdut lumea Roma si calugarii schitul.

22. Intrebat-a avva Marcu pe avva Arsenie, zicand : bine este a nu avea cineva in chilia sa mangaiere? Ca am vazut pe un frate care avea putine verdeturi si le smulgea pe ele. Si a zis avva Arsenie: bine este, dar dupa asezarea omului. Ca de nu va avea putere intr-acest chip de petrecere, iarasi le sadeste pe ele.

23. Povestit-a avva Daniil, ucenicul lui avva Arsenie, zicand: m-am aflat odata aproape de avva Alexandru si l-a apucat pe el o durere si din pricina acelei dureri s-a intins cu fata in sus. S-a intamplat atunci sa vina fericitul Arsenie, ca sa vorbeasca cu el si l-a vazut intins. Deci, dupa ce i-a vorbit, i-a zis lui: ce mirean era acela pe care l-am vazut? Si a zis lui avva Alexandru: unde l-ai vazut? Si a zis: cand ma pogoram din munte, am cautat aici spre pestera si am vazut pe unul intins cu fata in sus. Si i-a facut lui metanie, zicand: iarta-ma, eu am fost; caci ma apucase o durere. Si i-a zis lui batranul: tu dar ai fost? Bine! Eu am socotit, ca este vreun mirean si pentru aceasta am intrebat.

24. Altadata avva Arsenie a zis catre avva Alexandru: dupa ce vei despica smicelele tale, vino

sa gusti cu mine iar de vor veni strainii, mananca cu ei. Dar avva Alexandru lucra incet si moale si sosind ceasul, inca mai avea smicele si voind sa pazeasca cuvantul batranului, a statut sa sfarseasca smicelele. Deci, vazand avva Arsenie ca a zabovit, a luat gustarea, socotind ca a avut straini. Iar avva Alexandru, dupa ce a sfarsit tarziu, s-a dus. Si i-a zis lui batranul: ai avut straini? Iar acela a raspuns: nu! Si i-a zis lui iarasi: dar cum nu ai venit? Iar el a zis: pentru ca mi-ai spus, ca dupa ce voi despica smicelele sa vin. De aceea pazind cuvantul tau, n-am venit. Si s-a minunat batranul de luarea aminte a lui cea cu de-amanuntul si i-a zis lui: mai de dimineata sa dezlegi postul, ca si pravila sa ti-o faci si apa ta sa o bei; iar de nu, degraba are sa se bolnaveasca trupul tau.

25. A mers odata avva Arsenie intr-un loc si era acolo trestie si sufland vantul facea trestia sunet. Si a intrebat batranul pe frati, ce este sunetul acesta? Iar fratii i-au spus ca este sunetul trestiei. Zis-a batranul catre dansii: cu adevarat, de va sedea cineva in liniste si va auzi glas de pasare, nu are inima aceeasi liniste; cu atat mai mult voi, având sunetul trestiilor acestora.

26. Spunea avva Daniil, ca oarecari frati vrand sa mearga la Tebaida pentru torturi de in, au zis: cu aceasta pricina, adica din intamplare, sa vedem si pe avva Arsenie. Si a intrat avva Alexandru si a zis batranului : niste frati venind de la Alexandria, voiesc sa te vada. Zis-a batranul: instiinteaza-te de la dansii, pentru care pricina au venit. Si instiintandu-se ca merg la Tebaida pentru torturi de in, a vestit batranului. Si el a zis: cu adevarat nu vor vedea fata lui Arsenie, caci nu au venit pentru mine, ci pentru treaba lor. Odihneste-i pe ei si-i sloboade cu pace, zicandu-le ca batranul nu poate sa-i intampine.

27. Un frate s-a dus la chilia lui avva Arsenie la schit si s-a uitat pe fereastra si a vazut pe batranul peste tot ca un foc, caci era vrednic acel frate de a vedea lucruri minunate. Si cum a batut, a iesit batranul si vazand pe fratele ca si spaimantat, i-a zis lui: este multa vreme de cand bati? Nu cumva ai vazut ceva? Si i-a raspuns lui fratele: nu! Si dupa ce-a vorbit cu el, i-a dat drumul.

28. Sezand odata avva Arsenie la Canop, a venit de la Roma o fecioara de bun neam, bogata foarte si tematoare de Dumnezeu, ca sa-l vada pe el. Si l-a rugat pe el, ca sa-l induplece pe batranul, sa o primeasca pe ea. Si venind, l-a rugat, zicand: cutare fecioara de bun neam a venit de la Roma si voieste sa te vada. Iar batranul n-a primit sa se intalneasca cu dansa. Deci, dupa ce i s-a vestit ei de acestea, a poruncit sa i se gateasca dobitoacele, zicand: cred lui Dumnezeu, ca-l voi vedea pe el, caci nu om am venit sa vad, caci sunt si in cetatea noastra multi oameni; ci prooroc am venit sa vad. Si dupa ce a ajuns la chilia batranului, din iconomia lui Dumnezeu, a gasit pe batran afara din chilie, zabovindu-se cu oarecare lucrare. Si vazandu-l a cazut la picioarele lui. Iar el a ridicat-o cu manie si a luat seama la dansa zicand: daca fata mea vrei s-o vezi, iat-o, vezi-o! Iar ea de rusine n-a cautat la fata lui. Si i-a zis batranul: n-ai auzit de lucrurile mele?

Acestea sunt de nevoie sa le vezi. Cum ai indraznit sa faci atata cale pe mare? Nu stii ca esti femeie si nu ti se cade sa iesi niciodata nicaieri? Sau ca sa mergi la Roma si sa zici catre celelalte femei ca ai vazut pe Arsenie si sa se faca marea drum de femei, care sa vina la mine? Iar ea a zis: de va voi Domnul, nu voi lasa pe niciuna sa vina aici. Ci roaga-te pentru mine si ma pomeneste totdeauna! Iar el raspunzand a zis: ma rog lui Dumnezeu, ca sa se stearga pomenirea ta din inima mea. Si acestea auzind, a iesit tulburata. Si daca a venit in cetate, de mahnire a cazut in friguri si s-a vestit fericitului Teofil arhiepiscopul pentru dansa ca este bolnava. Si venind la dansa, o ruga sa-i spuna ce are. Iar ea a zis catre dansul: o, da n-as mai fi venit aici! ca am zis batranului: pomeneste-ma pe mine. Si el a zis: ma rog lui Dumnezeu, ca sa se stearga pomenirea ta din inima mea. Si iata, eu mor de mahnire! Si i-a zis ei arhiepiscopul: au nu stii ca esti femeie si prin femei vrajmasul aduce in lupta pe sfinti? Pentru

aceasta a zis batranul asa. Ca pentru sufletul tau se roaga totdeauna. Si asa s-a mangaiat sufletul ei si s-a dus cu bucurie la ale sale.

29. Povestit-a avva Daniil pentru avva Arsenie, ca a venit odata un magistru (invatator de legi), aducandu-i o diata (testament) a unui boier, rudenie a lui, care ii lasa foarte multa mostemire. Si luand-o pe ea, vroia sa o rupe si a cazut magistrul la picioarele lui, zicand: rogu-te, nu o rupe, ca mi se ia capul. Si i-a zis avva Arsenie lui: eu mai inainte de acela am murit, iar el acum a murit. Si a trimis-o inapoi, nimic primind.

30. Se spunea iarasi pentru el, ca in seara sambetelor, pe cand se lumina spre duminica, lasa soarele inapoia lui si intindea mainile la cer, rugandu-se, pana iarasi stralucea soarele in fata lui si asa sedea.

31. Se zicea pentru avva Arsenie si pentru avva Teodor al Fermei, ca mai mult decat toate, urau slava oamenilor. Pentru aceasta Arsenie nu intampina lesne pe cineva, iar avva Teodor intampina cu adevarat, dar ca o sabie ii era.

32. Sezand odata avva Arsenie in partile cele de jos si suparandu-se acolo, a socotit sa lase chilia, si neluand nimic dintr-ansa, asa s-a dus catre ucenicii sai faraniti Alexandru si Zoil. Si a facut asa. Si lui Zoil i-a zis: vino cu mine pana la rau si imi cauta o corabie care sa mearga la Alexandria si asa intorcandu-te si tu, plutind cu corabia la fratele tau! Iar Zoil tulburandu-se pentru cuvantul acesta, a tacut. Si asa s-au despartit unii de altii. Deci s-a pogorat batranul spre partile Alexandriei si s-a bolnavit de boala mare. Iar insotitorii lui au zis intre dansii: nu cumva vreunul din noi a scarbit pe batranul si pentru aceasta s-a despartit de noi? Si n-au aflat intre dansii nimic, nici ca nu l-au ascultat pe dansul candva. Iar dupa ce s-a insanatosit batranul a zis: sa ma duc la parintii mei. Si asa venind cu corabia inapoi, a mers la piatra unde erau slujitorii lui. Si fiind el aproape de rau, venind o copila etiopiana, s-a atins de cojocul lui. Iar batranul a certat-o pe ea.

Dar copila i-a zis lui: de esti calugar, du-te la munte! Iar batranul umilindu-se de cuvantul acesta, zicea intru sine: Arsenie, de esti calugar, du-te la munte! Si intre acestea au venit la dansul Alexandru si Zoil si cazand ei la picioarele lui, s-a aruncat si batranul jos si au plans toti trei. Si a zis batranul: nu ati auzit ca m-am imbolnavit? Si i-au zis lui: am auzit. Si zicea batranul: si pentru ce nu ati venit sa ma vedeti? Si i-a zis lui avva Alexandru: pentru ca despartirea ta de noi nu a fost placuta si multi nu s-au folosit, zicand ca de nu ar fi calcat cuvantul batranului nu s-ar fi despartit de dansii. Zis-a batranul lor: iarasi dar vor zice oamenii ca nu a aflat porumbita odihna picioarelor sale si s-a intors la Noe in corabie (6). Si asa s-au mangaiat ei si a petrecut cu dansii pana la sfarsitul sau.

(6) Facerea VIII, 9

33. Zis-a avva Daniil: ne-a povestit noua avva Arsenie ca pentru el, desi poate chiar el era. Ca sezand un batran in chilia sa i-a venit un glas zicand: vino si iti voi arata lucrurile oamenilor. Si sculandu-se, a iesit si l-a dus pe el intr-un loc si i-a aratat un arap taind lemne si facand o sarcina mare si acela se ispitea sa o ridice, dar nu putea. Si in loc de a mai lua dintr-ansa, el mergand mai taia lemne si adaoga peste sarcina. Si aceasta o facea vreme indelungata si mergand putin mai inainte, iarasi i-au aratat lui un om stand langa un lac si scotand apa dintr-ansul si turnand-o intr-un jgheab gaurit, din care curgea iarasi in lac. Si i-a zis lui iarasi: vino sa-ti arat alta: si a vazut o biserica si doi oameni calari pe cai tinand o prajina de-a curmezisul, unul impotriva altuia. Si voiau sa intre prin usa si nu puteau, pentru ca era prajina de-a curmezisul si nu s-a smerit nici unul pe sine inapoia celuilalt, ca sa intoarca prajina de-a dreptul si pentru aceasta au ramas afara de usa. Si batranul a zis: acestia sunt oamenii care

poarta cu mândrie cumpana, ca si cum ar fi a dreptatii si nu s-au smerit ca sa se indrepteze pe sine si sa calatoreasca pe calea cea smerita a lui Hristos. Pentru aceasta si raman afara de Imparatia lui Dumnezeu. Iar cel ce taia lemne, este omul cel intru multe pacate, care in loc de a se pocai, adauga alte faradelegi, intru pacatele sale.

Si cel ce scotea apa, este omul cel care face lucruri bune, dar pentru ca are intru dansle amestecare rea, cu aceasta a prapadit si lucrurile cele bune ale sale. Deci tot omul trebuie sa fie treaz la lucrurile sale, ca sa nu se osteneasca in desert.

34. Tot acesta a povestit, ca odata au venit niste parinti de la Alexandria, ca sa vada pe avva Arsenie. Si unul dintre dansii era unchi al lui Timotei celui de demult, care a fost arhiepiscop al Alexandriei si se numea neagonisitor, adica sarac. Si avea tovaras pe unul din copiii fratelui sau. Iar batranul se afla atunci bolnav si nu a voit sa-i intalneasca pe ei, ca sa nu mai vina si altii sa-l supere. Si era atunci la piatra Troiei si ei s-au intors mahniti. Dupa aceea s-a intamplat de s-a facut navalire a barbarilor si venind el, a petrecut prin partile cele de jos. Si auzind aceia, iarasi au venit sa-l vada pe el si cu bucurie i-a primit pe dansii. Si i-a zis lui batranul: voi ati gustat paine si ati baut apa; iar eu, fiule, cu adevarat nici paine, nici apa n-am gustat, nici am sezut jos, chinuindu-ma pe mine pana cand m-am instiintat ca ati ajuns la locul vostru, caci pentru mine si voi v-ati suparat, dar iertati-ma, fratilor. Si mangaindu-se ei, s-au dus.

35. Acesta zicea, ca l-a chemat intr-o zi avva Arsenie si i-a zis: odihneste pe parintele tau, ca dupa ce va merge catre Domnul, sa se roage pentru tine si iti va fi tie bine.

36. Se spunea pentru avva Arsenie, ca bolnavindu-se odata la schit, s-a dus preotul si l-a adus la biserica si l-a pus pe asternut cu o perna mica la capul lui. Si iata un batran venind sa-l cerceteze pe el si vazandu-l pe asternut si perna sub capul lui s-a smintit zicand: acesta este avva Arsenie? Si pe acestea este culcat?

Si luandu-l pe el preotul indeosebi, i-a zis lui: ce lucru ai avut la satul tau, iar el a zis: pastor am fost. Cum dar - a zis el - petreceai viata ta? Iar el a zis: cu multa osteneala petreceam. Si i-a zis lui iarasi: dar acum cum petreci la chilie? Iar el a zis: mai mult ma odihnesc. Si atunci i-a zis lui: vezi pe avva Arsenie acesta? Cand a fost in lume era tata al imparatilor si mii de slugi cu brâuri de aur incinsi si toti cu bratari si cu haine de matase imbracati stateau inaintea lui si asternuturi scumpe erau sub dansul. Iar tu, pastor fiind, nu ai avut in lume odihna pe care o ai acum si acesta n-are aici desfatara pe care a avut-o in lume. Iata, dar, tu te odihnesti, iar acesta se trudeste. Iar el auzind acestea, s-a umilit si a pus metanie zicand: iarta-ma, avvo, ca am gresit caci intr-adevar, aceasta este calea cea adevarata, ca acesta a venit la smerenie, iar eu la odihna. Si folosindu-se batranul, s-a dus.

37. A venit un parinte catre avva Arsenie si batand in usa, i-a deschis batranul, socotind ca este slujitorul sau. Si dupa ce l-a vazut pe el ca este altul, a cazut cu fata in jos. Iar acela i-a zis lui: scoala, avvo, ca sa ma inchin tie. Si i-a zis batranul lui: nu ma scol, de nu te vei duce. Si mult rugandu-se, nu s-a sculat pana ce s-a dus.

38) Se spunea pentru un frate care a venit la schit, ca sa vada pe avva Arsenie, ca venind la Biserica, se ruga clericilor, ca sa se intalneasca cu avva Arsenie. Deci i-au zis lui: odihneste-te putintel, frate, si-l vei vedea. Iar el a zis: nu gust nimic de nu ma voi intalni cu el. Au trimis dar un frate ca sa-l duca, ca era departe chilia lui. Si batand in usa, au intrat amandoi si inchinandu-se batranului, au sezut tacand. Deci a zis fratele cel de la schit: eu ma duc, rugati-va pentru mine! Iar fratele cel strain neafland indrazneala catre batranul, a zis fratelui: vin si eu cu tine. Si au iesit impreuna. L-a rugat insa fratele cel strain zicand: ia-ma si la avva Moise

cel din talhari. Si venind ei la acela, i-a primit cu bucurie si gazduindu-i, i-a slobozit. Si i-a zis fratele cel ce-i ducea: iata, te-am dus la cel strain si la egiptean; care dintr-amandoi ti-a placut? Iar el raspunzand, a zis: mie, astadata, egipteanul mi-a placut. Si auzind unul din parinti acestea, s-a rugat lui Dumnezeu, zicand: Doamne, arata-mi lucrul acesta, ca unul fugi pentru numele Tau, iar altul imbratisaza pentru numele Tau. Si iata i s-au aratat doua corabii mari pe râu si a vazut pe avva Arsenie si pe Duhul lui Dumnezeu plutind cu liniste intr-una; iar avva Moise si ingerii lui Dumnezeu plutind in alta, si il hraneau pe el cu faguri de miere.

39) Zicea avva Daniil, ca vrand sa moara avva Arsenie le-a poruncit, zicând: sa nu va ingrijiti sa faceti dragoste (adica milostenie) pentru mine. Ca eu de mi-am facut mie dragoste, aceasta am s-o gasesc.

40) Cand vrea sa moara avva Arsenie, s-au tulburat ucenicii lui. Si le-a zis lor: inca nu a venit ceasul; iar cand va veni ceasul, va voi spune voua. Dar am sa ma judec cu voi la divanul lui Hristos, de veti da trupul meu cuiva. Iar ei au zis: si ce vom face, ca nu stim sa-l ingropam? Si le-a zis lor batranul: nu stiti sa legati o funie de piciorul meu si sa ma trageți la munte? Si acesta era cuvântul batranului, adica obisnuia batranul a zice: Arsenie, pentru ce ai iesit (din lume)? Ca am gresit, de multe ori m-am cait; iar ca am tacut, niciodata. Iar cand era aproape de a muri, l-au vazut pe el fratii plangand si i-au zis lui: intr-adevar si tu te temi, parinte? Si a zis lor: intr-adevar, frica cea de acum, ce este cu mine in ceasul acesta, cu mine este de cand m-am facut calugar. Si asa a murit.

41) Se mai spunea, ca in toata vremea vietii sale cand sedea la lucrul mainilor lui, avea o carpa in san pentru a-si sterge lacrimile care picau din ochii sai si auzind avva Pimen, ca a adormit, lacrimand, a zis: fericit esti, avvo Arsenie, ca te-ai plans pe tine in lumea aceasta. Ca acela ce nu se plange pe sine aici, acolo se va plange vesnic. Deci, ori aici de voie, ori acolo de munci, este cu neputinta a nu plange.

42) Povestit-a avva Daniil pentru dansul, ca niciodata nu voia sa graiasca vreo intrebare din Scriptura, macar ca putea sa graiasca, de ar fi voit. Inca nici scrisoare degraba nu scria. Si cand venea la biserica cateodata, sedea dinapoia stalpului, ca nimeni sa nu vada fata lui, nici el sa caute la altul. Si era chipul lui ingeresc ca al lui Iacov. Era cu totul alb, incuviintat la trup, dar uscativ. Si avea barba lunga, ajungand pana la pantece iar perii ochilor cazusera de plans. Si era lung, dar se garbovise de batranete. Si a murit in varsta de nouazeci si cinci ani.

A petrecut in palaturile fericitului intru pomenire, imparatului Teodosie cel Mare, ani patruzeci, facandu-se parinte al fiilor lui, Arcadie si Onorie. Si acolo a facut ani patruzeci, iar zece ani a facut la Troin al Babilonului celui de sus, in preajma Memfisului si trei ani in Canopol Alexandriei si ceilalti doi i-a petrecut iarasi in Troin si acolo a adormit, savarsindu-si calatoria cu pace si cu frica lui Dumnezeu. Caci era barbat bun si plin de Duh Sfant si de credinta. Si mi-a lasat mie haina lui cea de piele si vesmantul cel alb de par si incaltamintele cele de coaja de finic. Si eu nevrednicul - zice avva Daniil - le-am purtat pe ele ca sa ma binecuvintez.

43) Povestit-a iarasi avva Daniil pentru avva Arsenie, ca odata el a chemat pe parintii mei, adica pe avva Alexandru si pe Zoil si smerindu-se pe sine, a zis: fiindca dracii se lupta cu mine si nu stiu de ma fura in somn, deci in noaptea aceasta osteniti-va cu mine si paziti-ma, daca dormitez la priveghere. Si au sezut unul de-a dreapta lui si altul de-a stanga, de cu seara, pastrand tacere. Si spuneau parintii mei - zice avva Daniil - ca noi am adormit si nu ne-am sculat si nu l-am simtit pe el, daca dormiteaza. Si catre dimineata - Dumnezeu stie, de la sine a facut ca sa socotim ca a dormit, sau cu adevarat firea somnului a venit - a suflat trei suflaturi si indata s-a sculat, zicand: am dormit cu adevarat? Iar noi am raspuns: nu stim!

44) Au venit odata oarecari batrani la avva Arsenie si mult l-au rugat ca sa se intalneasca cu dansul. Iar el le-a deschis lor. Si l-au rugat pe el sa le spuna lor cuvânt pentru cei ce se linistesc si cu nimeni nu se intalnesc. Si le-a zis lor batranul: când fecioara este în casa tatalui sau, multi vor sa se logodeasca cu dansa. Iar după ce va lua barbat, nu place tuturor; unii o defaima, iar altii o lauda si n-are cinstea asa multa ca intai când era ascunsa! Asa si cele ale sufletului: după ce se vor vadi, nu pot sa incredinteze pe toti.

PENTRU AVVA AGATHON

1) Zis-a avva Petru, acela al lui avva Lot, ca era odata la chilia lui avva Agathon si a venit către acesta un frate, zicând: voiesc sa locuiesc cu fratii; deci spune-mi, cum voi locui cu ei? Zis-a lui batranul: ca în ziua dintai, când intri la dansii, asa sa pazesti strainatatea ta în toate zilele vietii tale, ca sa nu ai indrazneala cu dansii.

Zis-a avva Macarie lui: si ce face indrazneala? Zis-a lui batranul: asemenea este indrazneala cu arsita cea mare, care când se face, toti fug de la fata ei, rodul pomilor îl strica. Zis-a avva Macarie lui: asa de cumplita este indrazneala? Si a zis avva Agathon: nu este alta patima mai cumplita decât indrazneala; caci ea este maica si nascatoare a tuturor patimilor. Si lucratorul trebuie sa se pazeasca de indrazneala, macar singur de va fi în chilie. Caci stiu eu ca un frate locuind multa vreme în chilie si având un patisor, a zis ca s-a mutat din chilie, necunoscând patisorul acesta. Unul ca acesta este lucrator si luptator.

2) Zis-a avva Agathon: calugarul trebuie sa nu lase constiinta sa-l invinuiasca în nici un lucru.

3) Zis-a iarasi: fara de pazirea dumnezeiestilor porunci, nu sporeste omul în nici o fapta buna.

4) Zis-a iarasi: niciodata nu m-am culcat sa dorm având (ceva) asupra cuiva, nici am lasat pe cineva sa se culce, sa doarma având (ceva) asupra mea (7). Aceasta, pe cât am putut.

(7) Mat. 5, 23 si Marcu 11, 25.

5) Se spunea pentru avva Agathon, ca s-au dus oarecari la dansul, auzind ca are dreapta si mare socoteala. Si vrand sa-l cerce de a sa manie, i-au zis lui: tu esti Agathon? Am auzit pentru tine ca esti curvar si mandru. Iar el a zis: ei bine, asa este. Si i-au zis lui: tu esti Agathon barfitorul si clevetitorul? Iar el a zis: eu sunt.

Au zis iarasi: Tu esti Agathon ereticul? Iar el a raspuns: nu sunt eretic. Si l-au rugat pe el, zicând: spune-ne noua, pentru ce atatea câte ti-am zis tie le-ai primit, iar cuvântul acesta nu l-ai suferit? Zis-a lor: cele dintai asupra mea le scriu, caci este spre folosul sufletului meu. Iar cuvântul acesta eretic este despartire de Dumnezeu si nu voiesc sa ma despart de Dumnezeu. Iar aceia auzind, s-au minunat de dreapta lui socoteala si s-au dus ziditi, adica folositi.

6) Povestesc unii pentru avva Agathon, ca a făcut vreme multa zidind o chilie împreuna cu ucenicii lui si după ce au sfarsit ei chilia, au venit apoi sa sada în ea. Si a văzut batranul în saptamana dintai lucrul ce nu-i folosea si a zis ucenicilor sai: sculali-va, sa mergem de aici. Iar ei s-au tulburat, zicând: dacă avea socoteala de a ne muta, pentru ce am făcut atata osteneala zidind chilia? Si smintindu-se oamenii asupra noastra, iarasi or sa zica: iata, iarasi s-au mutat nestatornicii. Si văzându-i pe ei imputinati cu sufletul, le-a zis lor: desi se vor sminti vreunii, însa iarasi se vor zidi altii, zicând: fericiti sunt unii ca acestia, ca pentru Dumnezeu s-au mutat si toate le-au defaimat. Insa cel ce voieste sa vina, sa vina, caci eu ma mut. Si s-au aruncat ei pe sine la pamant, rugându-se până când vor fi iertati sa calatoreasca împreuna cu dansul.

7) Se zicea, iarasi pentru dansul, ca de multe ori s-a mutat, avand numai la brau cutitasul cu care spinteca smicelele.

8) A fost intrebat avva Agathon: ce este mai mare: osteneala cea trupeasca, sau pazirea celor dinauntru? Iar batranul a zis: omul este asemenea unui pom; deci, osteneala cea trupeasca este frunza, iar pazirea celor dinauntru este roada. Si fiindca, dupa ceea ce este scris: tot pomul care nu face roada buna, se taie si in foc se arunca (8), aratat este ca pentru roada este toata osardia noastra, adica pentru pazirea mintii. Dar este trebuinta si de acoperemantul si podoaba cea de frunze, care sunt ostenelele cele trupesti.

(8) Mat. 7, 19.

9) L-au intrebat pe el iarasi fratii, zicand: care fapta buna, parinte, intre petreceri, are mai multa osteneala? Zis-a lor: iertati-ma, eu socotesc ca nu este alta osteneala, ca rugaciunea catre Dumnezeu. Caci totdeauna cand voieste omul sa se roage, voieste vrajmasul sa-i taie pe el caci el stie ca nu se impiedica de altceva, fara numai de rugaciunea cea catre Dumnezeu. Si toata petrecerea pe care o va face omul, rabdand intru dansa, dobandeste odihna. Iar rugaciunea pana la rasuflarea cea de pe urma, are trebuinta de nevointa.

10) Si era avva Agathon intelept cu mintea si fara de preget cu trupul si se indestula cu toate si cu lucrul mainilor si cu hrana si cu imbracamintea.

11) Acesta mergea pe drum cu ucenicii lui si unul dintr-insii gasind un paharut de lemn verde pe drum, a zis batranului: parinte, porunceste sa-l iau. Iar batranul s-a uitat la el minunandu-se si i-a zis: tu l-ai pus acolo? Si a raspuns fratele: nu! Si a zis batranul: cum dar vrei sa iei ceea ce nu ai pus?

12) Un frate a venit la avva Agathon, zicand: lasa-ma sa locuiesc cu tine. Si mergand pe drum a gasit putin sapun si l-a adus la el. Si a zis batranul: unde ai gasit sapunul? Zis-a fratele: pe drum l-am gasit, cand umblam si l-am luat. Zis-a lui batranul: daca ai venit sa locuiesti cu mine, cum ai luat ceea ce n-ai pus? Si l-a trimis sa-l duca de unde l-a luat.

13) Un frate a intrebat pe batranul, zicand: m-a ajuns o porunca si unde este porunca, este razboi. Deci voiesc sa merg pentru porunca, dar ma tem de razboi. Si a zis lui batranul: de ar fi fost Agathon, facea porunca si biruia razboiul.

14) Facandu-se odata sobor la schit pentru o pricina si punandu-se la randuiala, mai pe urma a venit si acest Agathon si a zis parintilor: nu ati pus pricina la buna randuiala. Iar ei i-au zis lui: dar tu cine esti de graiesti asa? Iar el a raspuns: fiu al omului. Caci este scris: de graiti adica, dreptate dupa adevar, judecati cele nedrepte, fiii oamenilor. (9)

(9) Psalm 57, 1.

15) Se spunea pentru avva Agathon, ca trei ani s-a ostenit, tinand piatra in gura sa, pana cand s-a deprins sa taca.

16) Se spunea iarasi pentru el si pentru avva Amun, ca atunci cand vindea vreun vas, o data spunea pretul si ceea ce li se da, luau tacand cu liniste. Si iarasi, cand vroiau sa cumpere ceva, ceea ce li se spunea, dau in tacere si luau vasul, negraind nimic.

17) Acelasi avva Agathon a zis: niciodata n-am dat dragoste, adica milostenie; ci milostenia mea era a da si a lua, socotind ca folosul fratelui meu este lucru al rodirii.

18) Acelasi parinte cand vedea vreun lucru si voia gandul lui sa-l judece, isi zicea lui: "

Agathoane, sa nu faci tu aceasta! Si asa se linistea gandul lui.

19) Acesta si-a zis ca maniosul macar de va scula vreun mort, nu este primit la Dumnezeu.

20) Avea odata avva Agathon doi ucenici, care petreceau viata sihastreasca deosebi. Deci, intr-una din zile a intrebat pe unul: cum petreci in chilia ta? Iar el a zis: postesc pana seara si mananc doi pesmeti. Si i-a zis lui: buna este randuiala mancarii, neavand osteneala prea mare. Zis-a si celuilalt: tu cum petreci? Iar el a zis: doua zile postesc si doi pesmeti mananc. Si i-a zis lui batranul: te ostenesti foarte mult, suferind doua razboaie. Ca de mananca cineva in fiecare zi si nu se satura, se osteneste. Dar este altul care voieste sa posteasca cate doua zile si sa se sature. Iar tu indoit postind, nu te saturi.

21) Un frate a intrebat pe avva Agathon pentru pacatul curviei si i-a raspuns aceluia: mergi, arunca neputinta ta inaintea lui Dumnezeu si vei avea odihna.

22) S-a bolnavit odata avva Agathon si un oarecare din batrani. Si zacand ei in chilie, citea un frate la cartea Facerii si a venit la capul unde zice Iacob: Iosif nu este, Simeon nu este; si pe Veniamin il veti lua? Si imi veti pogori batranetile cu mahniciune la iad! (10) Si raspunzand batranul, a zis: nu-ti ajung ceilalti zece, avvo Iacove? Zis-a avva Agathon: inceteaza, batranule! Daca Dumnezeu este Cel ce indrepteaza, cine este cel ce osandeste? (11)

(10) Facere 47, 36 si 37.

(11) Rom. VIII, 33 si 34.

23) Zis-a avva Agathon: de-mi va fi cineva foarte iubit si voi cunoaste ca ma duce in vreo greseala, il inlatur de la mine.

24) Zis-a iarasi: omul trebuie sa ia aminte in tot ceasul la judecata lui Dumnezeu.

25) Oarecari frati vorbind pentru dragoste, avva Iosif a zis: au noi stim ce este dragostea? Si spunea pentru avva Agathon ca avea un cutitas si a venit la el un frate si l-a laudat si nu l-a lasat sa iasa pana ce nu a luat cutitasul.

26) Zicea avva Agathon: de mi-ar fi fost cu putintia sa gasesc un bubos sa-i dau trupul meu si sa iau pe al lui, bucurie as fi avut, caci aceasta este dragostea cea desavarsita.

27) Se spunea iarasi pentru dansul, ca venind o data in cetate sa-si vanda vasele, adica lucrul mainilor sale, a gasi pe un om strain, lepadat pe ulita si bolnav, neavand cine sa-l caute. Si a ramas batranul cu dansul luand o casa cu chirie si din lucrul mainilor sale platea chiria, iar cei mai ramanea cheltuia la trebuinta bolnavului. Si a petrecut patru luni, pana cand s-a vindecat bolnavul. Si asa batranul s-a dus la chilia sa cu pace.

28) Spunea avva Daniil, ca mai inainte de a veni avva Arsenie la parintii mei, au ramas si ei cu avva Agathon. Si iubea avva Agathon pe avva Alexandru, ca era nevoitor si bland. Si s-a intamplat ca toti ucenicii lui sa-si spele hainele in rau, iar avva Alexandru spala incet. Ceilalti frati au zis batranului : fratele Alexandru nu face nimic. Si vrand sa-i odihneasca, i-a zis lui: frate Alexandre, spala-le bine caci sunt inuri. Iar el daca a auzit, s-a mahnit. Si dupa aceasta l-a mangaiat pe el batranul, zicand: au doara, nu stiam, ca bine faci? Ci acestea ti le-am spus inaintea lor, ca sa odihnesc cugetul lor cu ascultarea ta, frate.

29) Se povesteste pentru avva Agathon, ca se silea sa faca toate poruncile si cand trecea in corabie, el intai apuca lopata si cand mergeau la dansul fratii, indata dupa rugaciune, mana lui pune masa, caci era plin de dragostea lui Dumnezeu. Iar cand a vrut sa se savarseasca, a ramas trei zile avand ochii deschisi si nemiscati. Si l-au miscat fratii zicand: avvo Agathoane,

unde esti? Si le-a raspuns lor: inaintea judecatii stau. I-au zis lui: si tu te temi, parinte? Le-a zis lor: cu adevarat m-am silit dupa puterea mea, ca sa pazesc poruncile lui Dumnezeu; dar om sunt si de unde stiu de au placut lucrurile mele lui Dumnezeu! Si i-au zis lui: dar nu nadajduiesti, ca lucrul tau este dupa Dumnezeu? Zis-a batranul: nu nadajduiesc, de nu voi intampina pe Dumnezeu, caci alta este judecata lui Dumnezeu, si alta a oamenilor. Iar cand au vrut sa-l mai intrebe alt cuvânt, le-a zis lor: faceti bine si nu mai graiti acum cu mine, caci n-am vreme.

Si indata s-a savarsit cu bucurie. Ca-l vedeau tragandu-se, in ce fel heretiseste cineva pe prietenii si iubirii sai. Avea inca pazire mare in toate si zicea, ca fara de pazire mare nu paseste omul la nici o fapta buna.

30) A intrat odata avva Agathon in cetate sa-si vanda putinele vase si a gasit pe un lepros lepadat in cale. I-a zis lui leprosul: unde te duci, si i-a raspuns avva Agathon : in cetate, sa vand niste vase. Zis-a lui leprosul: fa milostenie, de ma ia acolo! Si luandu-l pe spatele sale, l-a dus in cetate. I-a zis lui acesta: unde vei vinde vasele tale, acolo sa ma pui. Si a facut batranul asa. Si dupa ce vindea un vas, zicea bubosul: cu cat l-ai vandut? Si-i raspundea: intr-atata. Si-i zicea iarasi: cumpara-mi o placinta. Si-i cumpara. Si iar vindea alt vas. Si ii zicea leprosul iarasi: dar acesta cu cat? Si-i raspunde batranul: intr-atata. Si-i zicea: cumpara-mi acest lucru. Si-i cumpara. Deci dupa ce a vandut toate vasele si vroia sa se duca, i-a zis bubosul: te duci? Si i-a raspuns lui: da! Si i-a zis din nou: fa iarasi milostenie, de ma du unde m-ai gasit! Si luandu-l pe spatele lui, l-a dus la locul lui. Si i-a zis lui: binecuvantat esti Agathone, de Domnul in cer si pe pamant. Si ridicand ochii sai, pe nimeni n-a vazut. Ca a fost ingerul Domnului care a venit sa-l ispitasca.

PENTRU AVVA AMMONA

1) Un frate a intrebat pe avva Ammona, zicand: spune-mi un cuvânt, ca sa ma mantuiesc! Si i-a raspuns batranul: mergi si-ti fa gandul tau, precum fac facatorii de rele, care sunt in temnita. Ca aceia intreaba pururea pe oameni: unde este stapanitorul si cand va veni. Si din acea asteptare plang. Asa si calugarul; trebuie sa ia aminte totdeauna si sa-si mustre sufletul sau zicand: vai mie! Cum am sa stau inainte la judecata lui Hristos? Si cum am sa-i dau Lui raspuns? Daca asa vei cugeta totdeauna, poti sa te mantuiesti.

2) Spuneau unii pentru avva Amona, ca si vasilisc (sarpe veninos) a omorat. Caci ducandu-se in pustie ca sa scoata apa din fantana si vazand un vasilisc, s-a pus cu fata in jos, zicand: Doamne, sau eu am a muri, sau acesta! Si indata a crapat vasiliscul, cu puterea lui Hristos.

3) Zis-a avva Ammona: patrusprezece ani am facut in schit, rugându-ma lui Dumnezeu noaptea si ziua, ca sa-mi daruiasca sa biruiesc mania.

4) Povestit-a unul din parinti ca era la chilii un batran ostenitor purtand rogojina si mergand, s-a dus la avva Ammona. Si l-a vazut pe el batranul purtand rogojina si i-a zis lui: aceasta nimic nu te foloseste. Si l-a intrebat pe el batranul, zicand: trei ganduri ma supara: sau sa merg in pustietati, sau sa ma duc in strainatate, unde nimeni nu ma cunoaste, sau sa ma inchid in chilie si cu nimeni sa nu ma intalnesc, mancand la doua zile. Zis-a avva Ammona lui: nici una dintr-acestea trei nu-ti este de folos sa faci; ci mai vartos sezi in chilia ta si mananca putin in fiecare zi si ai totdeauna cuvântul vamesului in inima ta. Si asa poti sa te mantuiesti.

5) Unor frati li s-a intamplat o scarba la locul lor si vrand sa-l paraseasca s-au dus la avva Ammona. Si iata, batranul mergea cu corabia pe apa si vazandu-i umblând pe marginea raului,

a zis corabierilor: scoateti-ma la uscat! Si chemand pe frati, le-a zis lor: eu sunt Ammona, la care voiti sa mergeti. Si mangaindu-le inimile lor, i-a facut de s-au intors inapoi de unde iesisera. Ca nu avea pricina vatamare de suflet, ci scarba omeneasca.

6) Venit-a odata avva Ammona sa treaca un rau si a gasit o corabie dregandu-se si a sezut langa dansa. Si iata alta corabie (luntre) a venit si a trecut pe oamenii care erau acolo. Si i-au zis lui: vino si tu avvo si treci la noi. Iar el le-a zis lor: de nu voi trece cu corabia cea de obste, in alta nu ma sui. Si avea o legatura de smicele si sedea impletind funie si iarasi despletind-o, pana ce s-a dres corabia, asa a trecut. Deci i-au facut fratii metanie, zicand: pentru ce ai facut aceasta? Si le-a zis lor batranul: ca nu totdeauna grabindu-ma gandul, sa umblu. Ci si aceasta este pilda, ca sa umblam in calea lui Dumnezeu, cu oranduiala.

7) A purces odata avva Ammona sa mearga la avva Antonie si a pierdut drumul. Si sezand, a adormit putin. Si sculindu-se din somn, s-a rugat lui Dumnezeu, zicand: ma rog Tie, Doamne Dumnezeu meu, sa nu pierzi zidirea Ta. Si i s-a aratat lui ca o mana de om atirand din cer, aratandu-i drumul, pana cand a venit si a statut deasupra pesterii lui avva Antonie.

8) Acestui avva Ammona i-a proorocit avva Antonie, zicand: o sa sporesti intru frica lui Dumnezeu. Si scotandu-l afara din chilie, i-a aratat o piatra si i-a zis : ocareste piatra aceasta si o bate. Iar el a facut asa. Si i-a zis avva Antonie: nu cumva a grai piatra? Iar el a zis : nu. Si i-a zis iarasi avva Antonie: asa si tu, o sa ajungi aceasta masura. Ceea ce s-a si facut, caci a sporit avva Ammona atâta, incat din multa bunatate nu mai cunostea ce este rautatea. Si asa facându-se el episcop, au adus la el o fecioara avand in pantece si i-au zis lui: cutare au facut lucrul acesta, da-le lor canon, adica pedeapsa pentru pacat! Iar el, facand semnul crucii pe pantecele ei, a poruncit sa i se dea sase perechi de cearsafuri, zicand: nu cumva mergand, sa nasca si va muri, sau ea sau pruncul si nu va afla cele de ingropare? Iar pârâsii ei i-au zis lui: de ce ai facut aceasta? Da-le canon! Iar el a zis lor: vedeti, fratilor, ca aproape este de moarte si ce pot eu sa fac? Si a slobozit-o pe ea si n-a indraznit batranul sa osândeasca pe nimeni.

9) Se spunea pentru dansul, ca au venit unii la el sa se judece; iar batranul se facea nebun. Si iata, o femeie zicea catre vecina ei: acest batran este nebun. Si a auzit-o pe ea batranul si chemand-o, ii zice: cate osteneli am facut eu prin pustii, ca sa castig nebunia aceasta si pentru tine sa o prapadesc astazi pe ea? Nu!

10) A venit odata avva Ammona sa guste ceva intr-un loc si era acolo unul care avea nume rau. Si s-a întâmplat de a venit o femeie si a intrat in chilia fratelui celui ce avea nume rau. Deci, aflând cei ce locuiau in locul acela s-au tulburat si s-au adunat ca sa-i goneasca pe el din chilie. Si cunoscând ca episcopul Ammona este in locul acela, venind l-au rugat sa mearga impreuna cu dânsii. Si intelegând fratele, luand femeia, a ascuns-o intr-un chiup mare. Si pâna sa vina norodul, a vazut avva Ammona ceea ce se facuse si pentru Dumnezeu a acoperit lucrul. Si intrând, a sezut deasupra chiupului si a poruncit sa se caute toata chilia. Deci, dupa ce au cautat si nu au aflat pe femeie, a zis avva Ammona: ce este aceasta? Dumnezeu sa va ierte! Si rugându-se, a făcut pe toti sa se duca si apucând de mâna pe frate, i-a zis: ia aminte de tine, frate! Si aceasta zicand, s-a dus.

11) A fost intrebat avva Ammona: care este calea cea stramta si îngusta? Si raspunzand, a zis: calea stramta si îngusta aceasta este, sa-si sileasca cineva gandurile sale si sa-si taie voile sale pentru Dumnezeu. Si aceasta este ceea ce s-a zis de apostoli: Iata noi am lasat toate si am venit dupa Tine. (12)

12. Mat. XIX, 27.

PENTRU AVVA AHILA

1) S-au dus odata trei batrani la avva Ahila si unul dintr-ansii avea nume rau. Si i-a zis unul din batrani: avvo, fa-mi o mreaja (plasa)! Iar el a zis: nu-ti fac. Si celalalt i-a zis: fa milostenie, ca sa-ti avem pomenirea ta in manastire! Iar el a zis: n-am vreme. Ii zice lui celalalt, care avea numele cel rau: fa-mi mie o mreaja, avvo, ca s-o am din mainile tale! Iar el raspunzand indata, i-a zis: iti voi face. Si i-au zis lui: acestuia i-ai zis ca-i vei face? Le-a zis lor batranul: v-am zis voua ca nu va fac si nu v-ati mahnit, fiindca n-am vreme. Iar acestuia de nu-i voi face, va zice: pentru pacatul meu auzind batranul nu a voit sa-mi faca, si indata taiem ata. Deci cu aceasta am ridicat sufletul lui, ca sa nu fie inghitit de mahniciune unul ca acesta (13).

13. Corint. II, 7.

2) Zis-a avva Vitimie: pogorându-ma eu odata la schit mi-au dat unii putina miere, ca sa le dau batranilor si am batut in usa chiliei lui avva Ahila ca sa-i dau lui. Iar el a zis: cu adevarat, frate, nu mi-ar fi fost voia sa-mi bati acum in usa, chiar de ar fi fost mana. Dar nici la alta chilie nu te mai duce. Deci m-am dus la chilia mea si le-am dus la biserica.

3) A venit odata avva Ahila la chilia lui avva Isaia in schit si l-a gasit mâncând; acesta pusese sare si apa intr-un castron si vazindu-l batranul ca a ascuns castronul dupa funii, i-a zis: spune-mi ce mananci? Iar el a zis: iarta-ma avvo, ca taiam smicele si m-am suit pe arsita si-am pus in gura mea paine cu sare; ca mi s-a uscat gatelejul de arsita si nu se pogora painea. Pentru aceasta am fost silit de am pus putina apa peste sare, ca asa sa pot gusta. Deci, iarta-ma! Si a zis batranul: veniti de vedeti pe Isaia, ca manâncea zeama in schit. Daca vrei sa mananci zeama, du-te in Egipt.

4) A venit unul din batrani la avva Ahila si l-a vazut pe el scuipand sange din gura lui si l-a intrebat: ce este aceasta parinte? Rapuns-a batranul: este cuvantul fratelui care m-a mahnit si m-a silit sa nu-l vestesc lui si m-am rugat lui Dumnezeu ca sa-l ridice de la mine. Si s-a facut cuvantul lui ca sangele in gura mea si l-am scuipat jos si m-am linistit si mahniciunea am uitat-o.

5) Zicea avva Ammoi: ne-am dus eu si avva Vitimie la avva Ahila si l-am auzit citind cuvintul acesta: nu te teme Iacove, a te pogori in Egipt(14). Si mult a statut citind cuvantul acesta. Si batand noi, ne-a deschis si ne-a intrebat, de unde suntem. Si temandu-ne sa zicem ca suntem de la chilii, am zis ca suntem de la muntele Nitriei. Si ne-a zis: ce sa va fac, daca sunteti de departe. Si ne-a bagat inaintea. Si l-am gasit ca lucra noaptea multa impletitura pentru cosnite. Si l-am rugat sa ne spuna vreun cuvânt. Iar el a zis: eu de aseara pana acum am impletit douazeci de stanjeni; si intr-adevar, n-am trebuinta de dânsii; dar nu cumva sa se mânie Dumnezeu si sa ma invinuiasca, zicând, ca desi putând sa lucrez, nu am lucrat, pentru aceasta ma ostenesc si lucrez din toata puterea mea. Si folosindu-ne, ne-am dus.

(14) Facere, 46, 3.

PENTRU AVVA AMMOI

1) Se spunea pentru avva Ammoi, ca atunci cand se ducea la biserica, nu lasa pe ucenicul sau sa umble aproape de el, ci de departe. Si de venea sa-l intrebe pentru ganduri, dupa ce-i spunea, indata il gonea, zicand: nu cumva vorbind noi pentru folos, sa cada vreo vorba straina. Pentru aceasta nu te las aproape de mine.

2) Se spunea iarasi pentru avva Ammoi, ca era bolnav pe pat multi ani si niciodata n-a lasat gandul sau sa ia aminte la chilia cea mai dinauntru, sa vada ce are. Ca multe ii aduceau lui pentra boala. Si cand intra si iese Ioan, ucenicul lui, el isi inchidea ochii, ca sa nu vada ce face, caci il stia ca este calugar credincios.

3) Zis-a avva Pimen, că un frate a venit la avva Ammoi cerand de la dansul vreun cuvânt. Si ramanand cu dansul sapte zile, nu i-a raspuns lui batranul. Dar petrecandu-l, i-a zis lui: ia aminte de sine-ti, ca mie acum pacatele mi s-au facut zid intunecat intre mine si Dumnezeu.

4) Se spunea pentru avva Ammoi, ca a facut cincizeci de masuri de grau pentru trebuinta sa si le-a pus la soare. Si mai inainte de a se usca bine, a vazut in locul acela un lucru care nu-i folosea lui. Si a zis ucenicilor sai : sa ne ducem de aici.

Iar ei foarte s-au mahnit. Si vazindu-i pe ei mahniti, le-a zis lor: va mahniti pentru paini? Cu adevarat eu am vazut pe oarecari ca au fugit si au lasat firizile varuite impreuna cu carti de membrane si n-au inchis nici usile, ci s-au dus lasându-le deschise.

PENTRU AVVA AMMUN NITRIOTUL

1) Avva Ammun nitriotul s-a dus la avva Antonie si i-a zis lui: vad ca eu mai multa osteneala am si cum de numele tau s-a marit intre oameni mai mult decat al meu? Zis-a lui avva Antonie: pentru ca eu iubesc pe Dumnezeu mai mult decit tine.

2) Acelasi avva Ammun s-a dus la avva Pimen si i-a zis lui: cand ma duc la chilia aproapelui, sau cand el vine la mine pentru vreo trebuinta, ne sfiim sa vorbim unul cu altul, ca nu cumva sa se iveasca vreo vorba straina. Si i-a zis lui batranul: bine faci, caci tineretea are trebuinta de pazire. Zis-a avva Ammun iarasi: batranii sporind in fapta buna nu aveau in dansii altceva, sau strain in gura ca sa vorbeasca aceea. Si iarasi a intreat: deci, daca va fi nevoie ca sa vorbesc cu aproapele, voiesti sa vorbesc din Scripturi sau din cuvintele batranilor? Zis-a batranul: daca nu poti sa taci mai bine este sa vorbești din cuvintele batranilor si nu din Scriptura, caci nu mica primejdie este.

3) Un frate a venit de la schit la avva Ammun si i-a zis: ma trimite parintele meu la slujba si ma tem de curvie. I-a zis lui batranul: ori in ce ceas iti va veni ispita, zi asa: Dumnezeuul puterilor, pentru rugaciunile parintelui meu, scapa-ma! Deci in una din zile o fata a incuiat usa dupa dansul. Iar el strigand cu glas mare, a zis: Dumnezeuul puterilor pentru rugaciunile parintelui meu, scapa-ma! Si in data s-a aflat pe calea catre schit.

PENTRU AVVA ANUV

1) Povestit-a avva Ioan, ca avva Anuv si avva Pimen si ceilalti frati ai lor, dintr-un pantece fiind si facandu-se calugari in schit, cand au venit mazachiii si au pustiit schitul intai s-au dus de acolo si au venit la un loc ce se chema Terenut pana isi vor lua seama cum trebuie sa ramana. Si au ramas acolo intr-o capiste (templu idolesc) veche cateva zile. Si a zis avva Anuv, care era mai mare decat ceilalti, catre avva Pimen: fa milostenie tu si fratii tai, fiecare sa se linisteasca deosebi si sa nu ne intalnim unii cu altii saptamana aceasta. Si a zis avva Pimen: cum voiesti, facem. Si au facut asa. Si era un idol de piatra, in acea capiste si se scula avva Anuv in toate diminetile si arunca cu pietre in obrazul idolului si in toate serile zicea lui: iarta-ma! Si a implinit saptamana facand asa. Iar sambata s-au intalnit unii cu altii si a zis avva Pimen, lui avva Anuv: te-am vazut, avvo, in saptamana aceasta, ca aruncai cu pietre in obrazul idolului si dupa aceea ii faceai lui metanie. Spune-mi dar, un om credincios face

aceasta? Raspuns-a batranul: aceasta pentru voi am facut. Cand m-ati vazut c-am aruncat cu pietre in obrazul idolului, nu cumva a grai ori s-a maniat? Raspuns-a avva Pimen: nu. Iarasi a intrebat batranul: dar cand ii faceam metanie, nu cumva s-a tulburat si a zis: nu te iert? Zis-a avva Pimen: nu. Si a zis batranul: si noi, fratilor, suntem sapte frati; de voiti sa petrecem impreuna, sa ne facem ca idolul acesta care, de se va ocari sau se va slavi, nu se tulbura. Iara de nu voiti sa va faceti asa iata patru porti sunt in capistea aceasta; fiecare din voi, unde va voi, sa mearga. Si auzind fratii, s-au aruncat pe sine jos, zicându-i lui: cum voiesti, parinte, asa facem si ascultam cum ne vei zice noua. Si a zis avva Pimen: am petrecut impreuna toata vremea noastra, lucrând dupa cuvântul batranului care l-a zis catre noi. Si a pus el iconom pe unul din noi. Si tot ce ne punea noua, mancam si era cu neputinta sa zica vreunul din noi: adu-ne noua altceva, sau ca voim aceasta sa mancam. Si am petrecut toata vremea noastra intru odihna si pace.

2) Zis-a avva Anuv: de cand s-a chemat numele lui Hristos peste mine, nu a iesit minciuna din gura mea.

PENTRU AVVA AVRAAM

1) Se spunea despre un batran, ca a facut cincizeci de ani, nici paine mancând, nici vin band degrab si zicea ca a omorit curvia si iubirea de argint si slava desarta. Si a venit la el avva Avraam, auzind ca a spus acest cuvânt. Si i-a zis lui: tu ai spus cuvântul acesta? A raspuns batranul: da. Si i-a zis Avraam: iata, intra in chilia ta, si gasesti pe rogojina ta o femeie; poti sa socotesti ca nu este femeie?

Raspuns-a batranul: nu, dar ma lupt cu gandul sa nu ma ating de ea. Atunci a zis Avraam: iata n-ai omorit patima, ci este vie; dar este legata. Iarasi cand umbli pe drum, vezi piatra si harburi, iar in mijlocul acestora, aur; poate mintea sa socoteasca pe acesta ca pe acelea? Zis-a batranul: nu, dar ma lupt cu gandul sa nu-l iau pe el. Si a zis Avraam: iata este vie patima, dar este legata. Mai departe, zice iarasi avva Avraam: iata, auzi despre doi frati, ca unul te iubeste, iar altul te uraste si te vorbeste de rau. De-or veni la tine, ii ai deopotriiva pe amandoi ?

Raspuns-a batranul: nu, dar ma lupt cu gandul sa fac bine celui ce ma uraste ca si celui ce ma iubeste. Zis-a avva Avraam lui: apoi iata ca sunt vii patimile, dar sunt numai legate de sfinti.

2) Un frate a intrebat pe avva Avraam, zicand: de mi se va intampla sa mananc de multe ori, ce este? Si raspunzand batranul a zis: ce graiesti, frate? Atata mananci, sau socotesti ca ai venit la arie?

3) Spunea avva Avraam pentru unul de la schit, ca era scriitor si nu manca paine. Deci a venit la el un frate, rugandu-se sa-i scrie o carte. Deci batranul avandu-si mintea sa la privire, a scris trecand stihuri si n-a pus soroace (pauze). Iar fratele lui luand si vrand sa puna soroace, a gasit niste cuvinte sarite si i-a zis batranului: avvo, sunt niste stihuri lasate. I-a zis batranul: du-te intai de fa cele scrise si apoi vei veni si-ti voi scrie si celelalte!

PENTRU AVVA ARI

A mers avva Avraam la avva Ari. Si sezand ei, a venit un frate la batranul si i-a zis lui: spune-mi, ce voi face ca sa ma mantuiesc? Iar el i-a zis: du-te, petreci anul acesta mancând seara paine si sare si vino iarasi si-ti voi grai! Si ducandu-se a facut asa. Si dupa ce s-a implinit anul, a venit iarasi fratele la avva Ari si s-a aflat atunci si avva Avraam acolo. Si a zis iarasi batranul fratelui: du-te, posteste si intru acest an, mancând din doua in doua zile. Si dupa ce s-

a dus fratele, a zis avva Avraam lui avva Ari: pentru ce graiesti tuturor fratilor cu cumpana usoara, iar acestui frate ii pui sarcini grele ? I-a zis batranul: fratii, precum vin cautând, asa se si duc; iar acesta pentru Dumnezeu vine, sa asculte cuvânt. Caci este lucrator si orice voi zice lui, cu sarguinta face. Pentru aceasta si eu ii graiesc lui, cuvântul lui Dumnezeu.

PENTRU AVVA ALONIE

- 1) Zis-a avva Alonie: de nu va zice omul intru inima sa ca eu singur si Dumnezeu suntem in lume, nu va avea odihna.
- 2) Zis-a iarasi: de nu as fi stricat tot, n-as fi putut sa ma zidesc; adica, de n-as fi lasat tot ce mi se pare bun din vointa mea, n-as fi putut sa dobîndesc faptele bune.
- 3) Zis-a iarasi: de va voi omul, de dimineata pana seara ajunge in masura dumnezeiasca.
- 4) Intrebat-a odata avva Agathon pe avva Alonie, zicand: Cum voi putea tine limba mea sa nu graiasca minciuni? Si i-a raspuns lui avva Alonie: de nu vei minti, multe pacate ai sa faci. Iar el a zis: cum vine aceasta? Si i-a raspuns batranul: iata doi oameni au facut inaintea ta ucidere si unul a fugit in chilia ta. Si iata dregatorul il cauta pe el si te intreaba zicand: inaintea ta s-a facut uciderea? De nu vei minti, dai pe om la moarte. Mai bine lasa-l pe el inaintea lui Dumnezeu fara legaturi, caci El stie toate.

PENTRU AVVA APFI

Povestitu-s-a pentru episcopul Oxirinhului, anume avva Apfi, ca in vremea cand era calugar, multe petreceri aspre facea. Iar dupa ce s-a facut episcop voia sa unelteasca (incerce) aceeasi petrecere aspra si in lume, dar n-a putut. Si s-a aruncat pe sine inaintea lui Dumnezeu, zicand: nu cumva pentru episcopie s-a dus de la mine darul? Si i s-a descoperit lui ca nu. Atunci erai singur in pustie si nefiind om, Dumnezeu iti ajuta; iar acum esti in lume si oamenii iti ajuta tie.

PENTRU AVVA APOLLO

- 1) Era un batran la chilii, anume Apollo. Si de venea cineva sa-l ceara la orice fel de lucru, cu bucurie se ducea, zicand: cu Hristos am astazi sa lucrez pentru sufletul meu, caci aceasta este plata sufletului.
- 2) Se spunea pentru oarecarele avva Apollo de la schit, ca era taran pastor de oi. Si vazand in tarina o femeie ca avea in pantece, indemnandu-se de diavolul, a zis: voiesc sa vad cum sta pruncul in pantecele ei. Si despicind-o pe ea, a vazut pruncul. Si indata l-a lovit pe el inima si umilindu-se, a venit la schit si a vestit parintilor ceea ce a facut. Si i-a auzit pe dansii cantand: zilele anilor nostri intru dansii saptezeci de ani, iar de vor fi in putere optzeci de ani. Si ce este mai mult decat acestia, osteneala si durere (15). Si a zis lor: sunt de patruzeci de ani si o rugaciune n-am facut si acum de voi trai alti patruzeci de ani, nu voi inceta rugand pe Dumnezeu, ca sa-mi ierte pacatele mele. Deci, nici un lucru de mâna nu facea ci totdeauna se ruga, zicand: am gresit ca un om, iar Tu ca un Dumnezeu curateste-ma! Si i s-a facut lui rugaciunea aceasta intru cugetare ziua si noaptea. Si era un frate petrecand cu el si l-a auzit zicand: suparatu-Te-am, suparatu-Te-am, Doamne. Lasa-ma ca sa ma odihnesc putin. Si i s-a facut lui incredintare, ca i-a iertat Dumnezeu toate pacatele lui si al femeii, iar pentru copil nu s-a incredintat. Si i-a zis lui unul din batrani: si pacatul copilului ti l-a iertat Dumnezeu, dar te

lasa in durere, ca este de folos sufletului tau.

(15) Psalm 89, 10 si 11.

3) Acestasi a zis pentru primirea fratilor: trebuie sa ne inchinam fratilor celor ce vin la noi; caci nu lor, ci lui Dumnezeu ne inchinam. Caci se zice ca daca ai vazut pe fratele tau, ai vazut pe Domnul Dumnezeu tau. Si aceasta de la Avraam am luat-o (17). Si cand ii primiti, sa-i siliti spre odihna, ca si aceasta de la Lot am invatat, care a primit pe ingeri (18).

(17) Facere 18, 2.

(18) Facere 19, 2.

PENTRU AVVA ANDREI

Zicea avva Andrei: trebuiesc calugarului acestea trei : strainatatea, saracia, si tacerea intru rabdare.

PENTRU AVVA AIO

Se spunea pentru un batran de la Tebaida, anume avva Antian, ca multe petreceri a facut in tineretele sale si la batranete s-a bolnavit si a orbit si pentru boala lui multa mangaiere ii faceau fratii si ii puneau in gura. Si au intrebat pe avva Aio pentru aceasta, adica ce va fi dintr-aceasta mangaiere? Si le-a raspuns lor : zic voua ca de va voi inima lui si se va pogori cu dulceata, chiar de va manca o curmala, Dumnezeu o va ridica din osteneala lui. Iar de nu, pazeste osteneala lui intreaga, ca nevrând este silit si aceia isi au plata.

PENTRU AVVA AMMONATHA

A venit odata un boier la Pelusiu si vroia sa ceara dajdie de la calugari, ca si de la mireni. Si s-au adunat toti fratii la avva Ammonatha pentru aceasta si au rainduit pe oarecari din parinti sa mearga la imparatul si le-a zis lor avva Ammonatha: nu este trebuinta de suparare aceasta, ci mai vartos linistiti-va in chiliile voastre si postiti doua saptamani si cu darul lui Hristos eu singur voi face acest lucru. Si s-au dus fratii la chiliile lor, iar batranul s-a linistit in chilia sa. Deci, dupa ce s-au implinit patrusprezece zile, s-au mahnit fratii asupra batranului, ca nu l-au vazut pe el dus undeva, zicand ca a lasat treaba lor in parasire. Iar in a cincisprezecea zi s-au adunat fratii, dupa fagaduinta. Iar batranul a venit la dansii avand hrisovul pecetluit de imparatul. Si vazind fratii, s-au uimit, zicand : cand l-ai adus pe acesta, avvo? Si le-a zis lor batranul: credeti-ma, fratilor, ca intr-aceasta noapte m-am dus la imparatul si a scris hrisovul acesta. Si venind la Alexandria, l-am iscalit pentru boier si asa am venit la voi. Si auzind, s-au infricosat si i-au facut metanie. Si asa s-a savarait trebuinta lor si nu i-au mai separat boierul.

INCEPUTUL SLOVEI V

PENTRU MARELE VASILE

Spunea unul din batrani, ca Sfantul Vasile mergand la o viata de obste, dupa cuviincioasa invatatura, a zis egumenului: ai vreun frate aici care sa aiba ascultare? Iar el a zis lui: toti robii tai sunt si se sarguiesc sa se mantuiasca, stapane. Iarasi a zis lui: ai cu adevarat vreunul care sa aiba ascultare? Iar acela i-a adus lui un frate. Si l-a intreuintat pe el marele Vasile slujitor la masa. Iar dupa ce a gustat, i-a dat lui de s-a spalat. Si i-a zis sfantul Vasile: vino sa-ti dau si eu sa te speli! Iar el a primit, turnand sfantul apa. Si i-a zis lui: cand voi intra in biserica, vino sa

te fac diacon! Si dupa ce s-a facut aceasta, l-a facut preot si l-a luat cu sine la episcopie pentru ascultarea lui.

PENTRU AVVA VISARION

1) Zicea avva Dula, ucenicul lui avva Visarion: calatorind noi odata pe tarmurile marii, am insetat. Si am zis lui avva Visarion : avvo, imi este foarte sete. Si facand rugaciune batranul, mi-a zis: bea din mare. Si s-a indulcit apa si am baut, dar eu am luat si in vas, nu cumva mai incolo sa-mi fie sete. Si vazand batranul, mi-a zis: pentru ce ai luat in vas? I-am zis lui: iarta-ma, ca nu cumva mai incolo sa insetez. Si a zis batranul: Dumnezeu aici si pretutindenea Dumnezeu.

2) Altadata avand trebuinta a facut rugaciune si a trecut raul Hrisoroa pedestru si a mers de cea parte. Iar eu minunandu-ma, am pus metanie lui, zicand: cum iti simtiai picioarele, cand umblai pe apa? Si a zis batranul: pana la glezne simteam apa, iar cealalta era tare.

3) Altadata iarasi mergand noi la un batran, a venit soarele sa apuna. Si rugandu-se batranul, a zis: ma rog tie, Doamne, sa stea soarele, pana ce voi ajunge la robul tau! Si s-a facut asa.

4) Altadata, iarasi am venit la chilia lui si l-am aflat pe el stand la rugaciune si mainile lui erau intinse spre cer. Si a petrecut patrusprezece zile, aceasta facand.

Si dupa aceea m-a chemat pe mine si mi-a zis: vino dupa mine! Si iesind ne-am dus in pustie. Si insetand, am zis: avvo, imi este sete. Si luand batranul cojocul meu, s-a departat ca o zvarlitura de piatra si facand rugaciune, mi l-a adus plin de apa. Si umbland, am venit deasupra unei pesteri. Si intrand inauntru, am aflat un frate sezand si lucrind funie de cosnite si necautand in sus la noi, nici inchinandu-se, nici vrand sa ia cuvint cu noi. Si mi-a zis batranul: sa mergem de aici, poate nu are vestire batranul sa vorbeasca cu noi. Si ne-am dus la Lico, pana ce am ajuns la avva Ioan si inchinandu-ne lui, am facut rugaciune. Apoi au sezut ei sa vorbeasca pentru vedenia care a vazut-o el. Si a zis avva Visarion: a iesit porunca sa se surpe capistile idolilor. Si s-a facut asa si s-au surpat. Iar cand ne-am intors noi, am venit iarasi la peatera aceea, unde am vazut pe fratele acela. Si mi-a zis batranul: sa intram la el, nu cumva i-a vestit Dumnezeu sa vorbeasca cu noi! Si cum am intrat, l-am aflat pe el savarsit. Si mi-a zis mie batranul: vino, frate, sa strangem trupul, lui! Ca pentru aceasta ne-a trimis Dumnezeu pe noi aici. Si strangandu-l noi, ca sa-l ingropam, am aflat ca a fost femeie cu firea. Si s-a minunat batranul si a zis: iata cum si femeile biruiesc pe Satana, iar noi prin cetati petrecem cu neoranduiala. Si proslavind pe Dumnezeu, pe aparatorul celor ce-L iubesc pe El, ne-am dus de acolo.

5) A venit odata un indracit la schit si s-a facut rugaciune pentru dansul in biserica si nu iese dracul, ca era aspru. Si au zis clericii: ce sa facem dracului acestuia? Nimeni nu poate sa-l scoata, fara numai avva Visarion. Si de il vom ruga pe el pentru aceasta, nici la biserica nu vine. Deci aceasta sa facem: iata, vine dimineata mai inainte de toti la biserica. Sa facem pe cel ce patimeste sa sada in locul lui si, cand va intra, sa stam la rugaciune si sa-i zicem lui: desteapta si pe fratele, avvo! Si au facut asa. Si venind batranul dimineata, au statut ei la rugaciune, si i-au zis: desteapta si pe fratele! Si ii zice lui: "Scoala-te, iesi afara!" Si indata a iesit dracul dintr-ansul si s-a vindecat in ceasul acela.

6) Zis-a avva Visarion: patruzeci de zile si nopti am petrecut in maracini, stand, nici dormind.

7) Un frate gresind, s-a despartit de la biserica de catre preot. Iar avva Visarion sculandu-se, a iesit impreuna cu el, zicind ca si el este pacatos.

8) Acelasi avva Visarion a zis: patruzeci de ani nu m-am culcat pe coastele mele, ci sazand, sau stand, dormeam.

9) Acelasi a zis: cand esti in pace si nu ai alta lupta, atunci mai mult te smereste, ca nu cumva bucurie straina intrand, sa ne laudam si sa fim dati la razboi. Ca de multe ori Dumnezeu pentru neputintele noastre, nu ne lasa sa fim dati spre lupta, ca sa nu pierim.

10) Un frate locuind impreuna cu alti frati, a intrebat pe avva Visarion: ce voi face? I-a zis lui batranul: taci si nu te numara pe tine cu ceilalti.

11) Avva Visarion, murind, zicea ca trebuie sa fie calugarul ca Heruvimii si Serafimii, tot ochi.

12) Au povestit ucenicii lui avva Visarion pentru viata lui: asa a fost, ca una din pasarile cele din vazduh sau din pesti, sau din jvinile cele de pe uscat, fara tulburare si fara grija de casa, nici pofta de vreun loc n-a stapanit sufletul lui, nici saturare de bucate, nici agonisire de avere, nici purtarea de carti, ci cu totul s-a aratat desavarsit, slobod de patimile trupului, cu nadejdea celor viitoare hranindu-se si cu intarirea credintei si sprijinindu-se, rabda ca un rob aici si acolo, in ger si in golătate petrecand, de vapaia soarelui arzandu-se, fara de acoperemant fiind totdeauna. Traind prin prapastiile pustiiilor, ca un ratacit si prin latimile cele nelocuite ale nisipurilor de multe ori ca printr-un noian umbland. Iar de s-ar fi intamplat sa vina la vreun loc, unde isi au calugarii viata cea de obste, afara de usa sezind, plangea. Si ca unul ce s-ar fi aruncat afara de mare din vreo spargere de corabie, se vaieta. Apoi, iesind vreunul din frati de l gasea sezand ca pe un cersetor din saracii cei din lume jalnic il intreba, zicand: ce plangi omule? De ai trebuinta de ceva din cele de nevoie, din cate ne este noua cu putinta, vei lua, numai intra inaintea de mananca cu noi la masa, ca sa dobandesti mangaiere. Iar el raspunde, ca nu poate sa ramâna sub acoperamant, pana ce nu va afla avutia casei sale zicand ca a pierdut multa bogatie pentru multe feluri de pricini. Ca si in talhari de mare am cazut, zicea el, si spargere de corabie am patimit si din neamul meu cel bun am cazut, necinstit din cinstit facandu-ma. Iar acela, din cuvintele lui umilindu-se, intrand si luand paine, ii da zicand: ia aceasta, parinte, iar celelalte: mosie si neam si bogatia care ai zis, ti le va da Dumnezeu. Iar el inca mai mult jelindu-se, striga zicand: nu stiu, de voi putea afla cele ce am pierdut. Ci mai multa bucurie imi va fi mie, primejduindu-ma pururea in fiecare zi spre moarte, neavand odihna de necazurile mele cele fara numar. Ca mi se cade des umbland, ratacindu-ma sa savarsesc alergarea mea.

PENTRU AVVA VENIAMIN

1) Se povestea pentru avva Veniamin, ca daca ne-am pogorit de la seceri la schit, ne-au adus noua de la Alexandria, dar, cate un vas de untdelemn lipit cu ipsos la gura. Si daca a venit iarasi vremea secerisului, orice prisosea, fratii aduceau la biserica. Iar eu vasul meu nu l-am destupat, ci cu undrea gaurindu-l, am gustat putin; si avea inima mea, cum ca mare lucru am facut. Si daca au adus fratii vasele lor astupate la gura cu ipsos, iar al meu era gaurit, m-am aflat de rusine, ca si cum as fi curvit.

2) Zis-a avva Veniamin, preotul chiliilor, ca ne-am dus in schit la un batran si am voit sa-i dam putintel untdelemn. Si ne zice noua: iata unde sade vasul cel mic, care mi l-ati adus mai inainte cu trei ani; cum l-ati pus, asa a ramas. Si auzind noi, ne-am minunat de petrecerea batranului.

3) Acelasi a zis, ca ne-am dus la alt batran si ne-a oprit pe noi la el sa mancam si punandu-ne

noua ulei de rafane (1), am zis lui: parinte, pune-ne noua putin ulei mai bun! Iar el auzind si-a facut cruce, zicand: de este alt ulei, afara de acesta, nu stiu eu.

(1) Ulei de seminte de ridichi.

4) Avva Veniamin, cand avea sa moara, a zis fiilor sai: acestea faceti si puteti si va mantuiti. Totdeauna bucurati-va, neincetat va rugati, pentru toate multumiti!

5) Acelasi a zis: pe calea cea imparateasca sa umblati si milele sa numarati si sa nu defaimati!

PENTRU AVVA VIARIE

A intrebat oarecine pe avva Viarie, zicand: ce sa fac, ca sa ma mantuiesc? A raspuns lui batranul: mergi si fa pantecele tai mai mic si lucrarea mainilor tale putina si nu te tulbura in chilia ta si te vei mantui.

PENTRU AVVA VICTOR

Un frate a venit catre avva Victor, cel ce petrecea intru tacere in lavra lui, zicand: ce sa fac parinte, pentru ca ma biruieste lenevirea? Zis-a lui batranul: aceasta boala, fiule, este sufleteasca. Ca precum celui bolnav de ochi, din cumplita durere, i se pare ca vede lumina, iar celui sanatos i se pare ca vede putin, asa si cel slab la suflet, din putintica trandavie se slaveste, parandu-i ca este mare lenevirea, iar cel sanatos cu sufletul, intru ispite se bucura mai mult.

INCEPUTUL SLOVEI G

PENTRU AVVA GRIGORIE TEOLOGUL

1) Zis-a avva Grigorie, ca aceste trei lucruri cere Dumnezeu de la tot omul, care are Sfantul Botez, adica: credinta dreapta de la suflet, adevarul de la limba si infranarea patimilor, adica curatenie, de la trup.

2) Zis-a iarasi: toata viata omului o zi este la cei ce patimesc de dorinta.

PENTRU AVVA GHELASIE

1) Au zis unii pentru avva Ghelasie, ca avea o carte in membrane (1), al carei pret era de optsprezece bani. Si era scrisa intr-insa toata Scriptura cea veche si cea noua si se afla pusa in biserica, ca oricare din frati va voi, sa o citeasca. Si venind un frate strain, cum a vazut-o pe ea, a poftit-o si furandu-o, a iesit. Iar batranul nu a alergat dupa dansul, ca sa-l prinda, macar ca a priceput. Deci, mergand acela in cetate, cauta sa o vanda si gasind pe cel ce voia sa o cumpere cerea pretul de saispzezece bani. Iar cel ce vrea sa o cumpere, ii zicea lui: da-mi-o sa o cerc si asa iti voi da pretul ei. Deci, a dat-o lui. Iar el luand-o, a dus-o la avva Ghelasie, sa o cerce, spunandu-i suma pretului cerut de cel ce o vindea. Si i-a zis batranul: cumpar-o, ca este buna si face pretul care l-ai spus!

Si venind omul, a spus celui ce o vindea, altele si nu cele ce a zis batranul, zicand: iata am aratat-o lui avva Ghelasie si mi-a zis ca este scumpa si nu face pretul care l-ai zis. Acela auzind, i-a zis lui: nimic altceva nu ti-a zis batranul? Zis-a lui: nu! Atunci a zis: nu mai voiesc sa vand. Si umilindu-se, a venit la batranul, pocaindu-se si rugandu-l pe el sa o primeasca. Iar

batranul nu voia sa o ia. Atunci i-a zis lui fratele: de nu o vei lua, nu am odihna. Zis-a lui batranul: daca nu te odihnesti, iata o primesc. Si a ramas fratele acela acolo pana la sfarsitul lui, fiindca s-a folosit de lucrarea batranului.

(1) Piei subtiri, sau pergamente, care serveau in vechime in loc de hartie.

2) Acestui avva Ghelasie i-a ramas o chilie de la oarecarele batran, care era si el monah, imprejurul Nicopolei avand locuinta. Si aceasta chilie avea si livada. Deci un lucrator oarecare al lui Vacat, celui mai mare peste Nicopole, cel din Palestina, fiind rudenie batranului celui pristavit, a venit catre Vacat si-l ruga sa ia livada aceea. Ca i se pareea ca dupa lege la el trebuia sa se pogoare. Iar el fiind rapitor, se cumpanea cu mainile sale sa ia livada, iar Ghelasie nevrand sa dea mirenilor chilia calugareasca, nu vrea sa o lase pe dansa sa o ia. Deci, pandind Vacat dobitoacele lui avva Ghelasie, care aduceau masline de la livada aceea si luand maslinele cu mainile sale, cu de-a sila le-a adus la casa sa si de-abia mai tarziu, cu ocară le-a lasat dobitoacele impreuna cu oamenii lor. Iar fericitul batran roada adica nici cat de putina nu a luat, iar livada nu a lasat-o sa o ia pentru pricina cea mai sus zisa, de unde s-a aprins Vacat. Si fiindca si alte pricini il trageau pe el, caci era iubitor de judecati, a mers la Tarigrad calatorind pe jos.

Deci, venind el la Antiohia, cand acolo ca un lumnator mare stralucea sfantul Simeon si auzind de dansul, ca era mai presus de om, a dorit, ca un crestin, sa vada pe sfantul; iar vazandu-l pe dansul de pe stalp sfantul Simeon, ca indata a intrat in manastire, il intreba pe el: de unde vii si unde mergi? Iar el a zis: de la Palestina sunt si merg la Tarigrad. Iar sfantul iarasi a zis catre el: si pentru care trebuinta? I-a raspuns Vacat: pentru multe trebuinte si nadajduiesc, cu rugaciunile sfintiei tale sa ma intorc si sa ma inchin sfintelor tale urme. Si i-a zis sfantul Simeon: nu voiesti sa spui, deznadajduite omule ca mergi asupra omului lui Dumnezeu? Dar nu-ti va fi calea cu bine si nici casa ta nu o vei mai vedea; iar de vei asculta sfatul meu, sa te intorci de aici si sa te pocaiesti, catre dansul, daca cu viata vei ajunge la loc. Deci, indata cuprinzandu-se de friguri si punandu-se in nasalie de cei ce erau cu dansul, mergea dupa cuvantul sfantului Simeon, sa ajunga la loc si sa se pocaiasca inaintea parintelui Ghelasie, dar ajungind pana la Virit s-a savarsit si n-a mai vazut casa sa, dupa proorocirea sfantului.

Acestea si fiul lui care tot cu acelasi nume, adica Vacat, era numit, a spus dupa moartea tatalui sau, multor barbati vrednici de credinta.

3) Inca si aceasta au povestit-o multi din ucenicii lui, ca, oarecand fiind adus lor un peste, pe acesta prajindu-l bucatarul, l-a adus la chelar, iar sosind chelarului o trebuinta de nevoie, a iesit din chelarie lasand pestele jos intr-un vas, poruncind unui copil mic al fericitului Ghelasie, sa-l pazeasca un ceas pana se va intoarce.

Iar copilul lacomindu-se s-a apucat sa manance pestele fara de nici o sfiata. Deci, intrand chelarul si aflandu-l mancand, maniindu-se pe copil, care sedea jos, l-a impins cu piciorul fara de socoteala, iar din oarecare lucrare diavoleasca, fiind lovit peste inima lesinand, a murit. Iar chelarul, fiind cuprins de frica, l-a pus pe asternutul sau si acoperindu-l a purces de a cazut la picioarele lui avva Ghelasie; vestindu-i ce s-a intamplat. El a poruncit ca nimanui sa nu spuna altuia, poruncindu-i si aceasta, ca daca se va face seara, si se vor aseza toti, sa-l duca pe el in altar, si sa-l puna inaintea jertfenicului si sa iasa de acolo. Si venind batranul in altar, a statut la rugaciune. Si in vremea cantarii celei de noaptea, adunandu-se fratii, a iesit batranul si copilul urmand dupa dansul, nestiind nimenea afara de el si de chelar, pana la sfarsitul lui.

4) Se spunea pentru avva Ghelasie, nu numai de ucenicii lui, ci si de altii multi, care adesea, ori se duceau la dansul, cum ca in vremea Soborului celui a toata lumea din Calcedon,

Teodosie care a inceput in Palestina dezbinarea lui Dioscor, alergand inaintea episcopilor celor ce vreau sa se intoarca la ale lor biserici — caci si acela era in Tarigrad, fiind gonit de la patria sa, ca cel ce se bucura pururea de tulburari - a mers, zic, pana la avva Ghelasie, la manastirea lui, spunandu-i de Soborul cel din Calcedon, cum ca a intrat dogma lui Nestorie, cu aceasta socotind sa rapeasca pe sfantul intru ajutorul viclenirii si a dezbinarii sale. Iar el din asezarea omului aceluia si din priceperea ce avea de la Dumnezeu, a cunoscut viclesugul socotelii lui si nu numai ca n-a fost rapit cu departarea lui de la dreapta credinta, ca cei de atunci mai toti, ci precum se cade l-a ocarat si l-a gonit. Ca aducand la mijloc pe copilul pe care l-a inviat din morti, zicea cu un chip cinstit si cu buna randuiala: de voiesti a grai pentru credinta ai pe acest prunc, care aude cele zise de tine, si-ti va da raspuns, ca eu nu am vreme sa ascult cele ce se graiesc de tine. Rusinandu-se, dar dintr-acestea si mergand la Sfanta Cetate, rapeste tot cinul calugaresc, cu chip de ravna dumnezeiasca; rapeste inca si pe imparateasa, fiind ea atunci acolo; si asa avand ajutor, apuca cu de-a sila scaunul Ierusalimului, mai intai cu ucideri, apucandu-l pe acesta si alte faradelegi si nedreptati facand, care si pana acum multi le pomenesc. Atunci dar daca l-au apucat si pofta si-a dobandit, apucand mai inainte si scaunele episcopilor, nevenind aceia inca, aduce si pe avva Ghelasie si porunceste lui cu ingrozire si cu strasnicie sa intre in altar. Iar dupa ce a intrat, ii zice: anatematiseste pe Iuvenalie. Iar el nesperiindu-se nicicat de putin, i-a zis: eu pe alt episcop al Ierusalimului nu stiu, decat pe Iuvenalie. Infricosandu-se de aceea Teodosie, ca sa nu se asemene si altii la ravna lui cea cu dreapta credinta, porunceste sa-l scoata curand din biserica. Apucandu-l deci, cei ce erau de dezbinarea lui si strangand lemne imprejur spre a-l arde pe el, il ingrozeau. Dar vazand ca nici asa nu se apleaca, nici se teme nicidecum, ci mai vartos aceia s-au temut de sculara norodului, ca sa nu fie asupra lor, pentru ca era vestit si aratat pretutindeni fericitul. Iar aceasta era mai vartos din purtarea de grija a Celui de sus; deci au slobozit nevatamat pe mucenic, care cat despre sine, s-a facut lui Hristos ardere de tot.

5) Povestesc unii pentru el, ca in tineretele sale vietuia viata cea fara de avere. Deci erau intru aceea vreme si altii multi prin aceleasi locuri iubind o viata ca aceea, intre care si un batran oarecare foarte prost si nestrangator, petrecand intr-o chilie pana la moarte, macar ca a avut ucenici la batranetile sale. Acesta impreuna cu cei ce erau cu el s-a nevoit sa pazeasca, ca sa nu aiba doua haine nici sa poarte grija de ziua de maine pana la moarte. Deci, cand s-a intamplat lui avva Ghelasie din pronie dumnezeiasca, a aseza viata de obste si ii aducea multe, a dobandit inca si cele de trebuinta vietii celei de obste, aducandu-i dobitoace multe si boi. Ca, Cel ce a ajutat dumnezeiescului Pahomie dintru-ntai a aseza viata de obste si acestuia i-a ajutat la toata tocmirea manastirii. Deci, in acestea vazandu-l cel mai sus numit batran si avand dragoste curata catre dansul, i-a zis: ma tem, avvo Ghelasie, ca nu cumva sa se lege mintea ta catre sate si catre alta avere a chinoviei. Iar el i-a raspuns: este legata mai vartos mintea ta la undreaa cu care lucrezi, decat cugetul lui Ghelasie la averile acelea.

6) Se spunea pentru avva Ghelasie, ca de multe ori fiind tulburat de ganduri, ca sa se duca in auntrul pustiei, iar mai de pe urma daca a vazut ca nu poate sa se impotriveasca, a inceput a ispiti gandul sau, de poate sa sada in pustie si sculandu-se, umbla pe afara de chilie, nici paine mancand, ci verdeturi, nici intrand sub acoperemant, si zicand intru sine: cei ce sunt in pustie, acestea toate nu le au. Si petrecand asa trei zile, a ostenit si a certat gandul cel ce il tulbura pe el, cu mustrare, zicand: daca nu poti sa faci lucrurile ce trebuie in pustie, sezi in chilia ta, cu rabdare plangand pacatele tale, iar nu umbla din loc in loc. Ca pretutindeni ochiul lui Dumnezeu vede lucrurile omenesti.

PENTRU AVVA GHERONTIE

A zis avva Gherontie cel al pietrei ca multi suparandu-se pe poftele trupesti, neapropiindu-se de trupuri, cu mintea au curvit. Si trupurile pazindu-li-se fecioresti, cu sufletele curvesc. Pentru aceasta bine este, o iubitorilor, sa faca fiecare ceea ce este scris si cu toata pazirea sa-si pazeasca inima sa.

INCEPUTUL SLOVEI D

PENTRU AVVA DANIIL

1) Se spunea pentru avva Daniil, cum ca venind barbarii in schit, au fugit parintii. Si a zis batranul: daca nu poarta grija de mine Dumnezeu, pentru ce mai traiesc. Si a trecut prin mijlocul barbarilor si nu l-au vazut pe el. Atunci a zis catre sine: iata a purtat grija de mine Dumnezeu si nu am murit. Fa dar si tu ceea ce este al omului si fugi ca parintii.

2) Un frate a rugat pe avva Daniil, zicand: da-mi o porunca si o voi pazi pe ea. Si a zis lui: niciodata sa nu intinzi mana ta cu femeie in strachina si sa mananci cu ea si cu aceasta vei scapa putin de dracul curviei.

3) A zis avva Daniil, ca in Babilon o fata a unuia din cei mai mari avea drac. Si tatal ei avea un calugar iubit, si acela i-a zis lui: nimeni nu poate sa tamaduiasca pe fiica ta, fara numai sihastrii aceia, pe care ii stiu si de ii vei ruga pe ei, nu vor voi sa faca aceasta pentru smerenie. Ci aceasta sa facem: cand vor veni in targ, faceti-va ca voiti sa cumparati vase. Si cand vor veni sa ia pretul lor, sa zicem lor sa faca rugaciune si cred ca se va tamadui. Iesind ei in targ, au aflat pe un ucenic al batranilor, sezand ca sa vanda vasele lui. Si l-au luat pe el impreuna cu cosnitele, cum ca ia pretul lor. Si cand a venit calugarul in casa, a venit si indracita si i-a dat o palma, iar el a intors si cealalta fata, dupa porunca Domnului. Si muncit fiind dracul, a strigat zicand: o, sila! Porunca lui Iisus ma scoate. Si indata s-a curatit fata. Si dupa ce au venit batranii, le-a povestit lor ceea ce s-a facut. Si au proslavit pe Dumnezeu si au zis: obicei are mandria diavolului, sa cada prin smerema poruncii lui Hristos.

5) Calatorea odinioara avva Daniil si avva Ammoi. Si a zis avva Ammoi: cand vom sedea si noi la chilie, parinte? Zis-a avva Daniil lui: cine ia de la noi pe Dumnezeu acum? Dumnezeu este in chilie si iarasi Dumnezeu este in afara de chilie.

6) A povestit avva Daniil, cum ca aflandu-se in schit avva Arsenie, era acolo un calugar care fura vasele batranilor si l-a luat pe el avva Arsenie la chilia sa, vrand sa-l foloseasca si pe batrani sa-i odihneasca. Si-i zicea lui: ori ce vei voi, eu iti voi da, numai nu fura. Si i-a dat lui aur si bani si haine si toata trebuinta lui. Iar el ducandu-se, iarasi fura. Deci batranii vazand ca nu a incetat, l-au gonit zicind: de se va afla vreun frate care sa aiba vreo neputinta de neajungere, trebuie sa-l suferi. Iar de fura si dupa sfatuire nu inceteaza goniti-l pe el. Ca si pe sufletul lui vatama si pe toti care sunt in locul acela ii tulbura.

7) A povestit avva Daniil faranitul, ca a zis parintele nostru avva Arsenie pentru un schitiot, ca era mare cu faptele, dar prost la credinta si gresea pentru prostimea lui si zicea ca nu este cu adevarat Trupul lui Hristos, pâinea care o luam, ci inchipuire. (1)

Si au auzit doi batrani, ca zisese acest cuvânt si stiindu-l ca este mare la viata, au socotit ca din nerautate si prostime zice. Si au venit la el si i-au zis lui: avvo, cuvânt de necrezut am auzit pentru oarecare, cum ca zice ca pâinea cu care ne impartasim, nu este cu adevarat Trupul lui Hristos, ci este inchipuire. Zis-a batranul: eu sunt cel ce am zis aceasta. Iar ei il rugau, zicand: nu tine asa, avvo, ci precum a invatat Biserica cea soborniceasca. Caci noi credem ca pâinea aceasta este Trupul lui Hristos cu adevarat si paharul este insusi Sangele lui Hristos cu adevarat si nu e inchipuire. Ci precum intru inceput tarana luand din pamant, a zidit pe om

dupa chipul Sau si nimeni nu poate zice ca nu este chip al lui Dumnezeu, desi este neinteles chipul, asa si painea, pentru care a zis, ca Trupul Meu este, asa credem ca este cu adevarat Trupul lui Hristos. Iar batranul a zis: de nu ma voi incredinta din lucru, nu am vestire in chip desavirsit. Iar ei au raspuns: sa ne rugam lui Dumnezeu toata saptamana pentru taina aceasta si credem ca Dumnezeu ne va descoperi noua. Iar batranul cu bucurie a primit cuvantul si se ruga lui Dumnezeu si el zicând: Doamne, Tu stii ca nu din rautate sunt necredincios, ci ca sa nu ma insel intru nestiinta.

Descopere-mi, Doamne Iisuse Hristoase! Mergand inca si batranii la chiliile lor, se rugau lui Dumnezeu si ei zicand: Doamne Iisuse Hristoase, descopere baranului taina aceasta, ca sa creada si sa nu-si piarda osteneala sa! Si Dumnezeu a ascultat amandoua partile. Si implinindu-se saptamana, au venit ei duminica la biserica si au stat impreuna numai ei cãtestrei pe o rogojina, iar in mijloc era baranul. Si li s-au deschis lor ochii cei intelegatori. Iar cand s-a pus painea pe Sfanta Masa se arata numai la catesitrei ca un prunc si cand intindea mana preotul sa franga painea, iata ingerul Domnului s-a pogorat din cer, avand cutit si a jertfit pe Prunc si a turnat sangele Lui in pahar. Iar cand a frant preotul painea in bucati mici si ingerul taia din Prunc bucatile mici. Si cand s-a apropiat sa ia din cele sfinte, i s-a dat batranului carne cu sange. Si vazind, s-a infricosat si a strigat zicand: cred Doamne, ca painea este Trupul Tau si paharul este Sangele Tau! Si indata s-a facut carnea cea din mana lui paine dupa taina. Si s-a impartasit, multumind lui Dumnezeu. Si i-au zis lui batranii: Dumnezeu stie firea omeneasca, ca nu poate sa manance carne cruda si pentru aceasta a prefacut Trupul Sau in paine si Sangele Sau in vin, la cei ce primesc cu credinta. Si au multumit ei lui Dumnezeu pentru batranul, ca nu a lasat sa se piarda ostenelele lui. Si s-au dus cãtestrei cu bucurie la chiliile lor.

1 Vezi pentru aceasta la Teologhicon al Sf. Ioan Damaschin foaia 343.

8) Inca si alt frate cu aceleasi ganduri luptandu-se asa pentru Sfintele Taine, ca si cel mai sus zis batran, indoindu-se si necrezand, de ceilalti frati s-a luat la slujba si povestea, ca a vazut unele ca acestea, fiindca fratii cei ce il luasera pe el, se rugau cu deadinsul, ca sa i se arate lui de la Dumnezeu adevarul lucrurilor, sa lepede gandurile necredintei. Deci dupa ce s-a sfarsit slujba, le-a povestit lor fratele zicand: dupa ce s-a citit Apostolul, indata ce s-a suit diaconul sa citeasca Sfanta Evahghelie, am vazut acoperemantul bisericii deschis si cerul vazandu-se, iar pe diacon inconjurat de foc din toate partile. Apoi dupa ce s-au adus Darurile si s-au pus inainte, am vazut cerurile deschizandu-se si peste dumnezeiestile Daruri foc pogorandu-se si dupa foc multime de ingeri, si in mijlocul lor un Prunc si alte doua fete a caror frumusetate nu este cu putinta a spune, caci era stralucirea lor ca fulgerul. Si ingerii aceia stau imprejurul mesei, iar Pruncul sedea pe masa. Si dupa ce s-au apropiat preotii sa franga painile punerii inainte, am vazut cele doua minunate fete ca s-au apropiat si au tinut mainile si picioarele Pruncului si cu cutitul pe care il tineau, au junghiat pe Prunc si Sangele Lui l-au turnat in pahar, apoi au taiat bucatile Trupul Lui si l-au pus pe paini. Si indata s-au facut painile Trup. Si cand s-au apropiat fratii sa se impartaseasca, mi s-a dat mie trup curat si neputand sa ma impartasesc cu el, plangeam. Si am auzit glas graindu-mi in urechile mele: omule, pentru ce nu te impartasesti ? Nu este aceasta ceea ce ai cerut? Si eu am zis: milostiv fii mie, Doamne, nu pot sa mananc trup. Si iarasi glasul a zis: cunoaste, dar, ca de putea omul sa se impartaseasca cu trup, trup s-ar fi aflat, precum si tu ai aflat, dar nu poate sa manance trup si pentru aceasta Domnul Dumnezeu nostru a randuit paini ale puterii inainte. Deci, de ai crezut, impartaseste-te si tu! Iar eu am zis: cred, Doamne! Si aceasta zicand eu, s-a facut indata Trupul pe care il aveam in mana mea, paine. Si multumind lui Dumnezeu, m-am impartasit. Iar dupa ce s-a sfarsit sfanta slujba cea de taina, am vazut de asemenea, acoperamantul bisericii deschis si pe dumnezeiestile si cerestile puteri iarasi la ceruri

inaltându-se. Acestea auzindu-le fratii de la fratele cel ce le povestea si umilindu-se pentru atata dar al lui Hristos, s-au dus multumindu-I si slavindu-L pe El.

9) Acelasi avva Daniil a povestit pentru alt batran mare ce sedea in partile cele de jos ale Egiptului, ca zicea intru prostime ca Melhisedec este Fiul lui Dumnezeu si s-a vestit fericitului Chiril, arhiepiscopul Alexandriei pentru dansul. Si a trimis la el, dar stiind ca este facator de minuni batranul si orice cere de la Dumnezeu, i se descopere lui si cum ca intru prostime a zis cuvantul acesta, a intrebuintat acest fel de intelepciune, zicand: avvo, rogu-te, fiindca gandul imi zice, ca Melhisedec este Fiul lui Dumnezeu si alt gand imi zice, ca nu, ci om este si arhieru al lui Dumnezeu. Deci fiindca ma indoiesc pentru aceasta, am trimis la tine, ca sa te rogi lui Dumnezeu sa-ti descopere aceasta si sa cunoastem adevarul. Iar batranul indraznind la petrecerea sa, a zis: da-mi trei zile si eu voi vesti ce este. Deci mergand, se ruga lui Dumnezeu pentru cuvantul acesta si venind dupa trei zile a zis fericitului Chiril, ca om este Melhisedec. Si i-a zis lui arhiepiscopul: cum stii, avvo? Iar el a zis: Dumnezeu mi-a descoperit pe toti patriarhii, asa cate unul trecand inaintea mea de la Adam pana la Melhisedec. Si ingerul mi-a zis ca acesta este Melhisedec, si sa cred ca asa este. Deci, ducandu-se singur propoveduia ca om este Melhisedec si foarte s-a bucurat fericitul Chiril.

10) S-a suit odata avva Daniil cel de la Schit cu ucenicul sau in Tebaida cea de sus la pomenirea lui avva Apolos si au iesit parintii spre intampinarea lui ca la sapte stadii, fiind la numar ca cinci mii. Si era cu putinta a-i vedea pe nisip intinsi pe pantece, ca in randuiala de ingeri, care cu frica primesc pe Hristos; ca unii hainele le asterneau pe cale inaintea lui, iar altii pamantul il udau cu lacrimile. Si iesind arhimandritul s-a inchinat de sapte ori inaintea fetei batranului si sarutandu-se intre dânsii, au sezut si i s-au rugat sa auda cuvânt de la dansul, ca nu degraba vorbea cuiva.

Deci dupa ce a sezut afara de chinovie, pe nisip, ca nu ii incapea biserica, zis-a avva Daniil, ucenicului sau: de voiti sa va mantuiti, iubiti neagoniseala si tacerea, ca de aceste doua fapte bune toata viata calugarilor atarna. Si ucenicul lui a dat unuia din frati scrisoarea si a talmacit-o egipteneste. Si dupa ce s-a citit parintilor, au plans toti si petreceau pe batranul plangand; caci nimeni nu indraznea sa-i zica: fa milostenie. Si venind la Ermupoli, a zis ucenicului sau: du-te, bate in poarta manastirii aceleia si spune ca aici sunt! Ca era acolo manastire de femei, care se zicea a lui avva Ieremia, in care locuiau ca trei sute de surori. Si s-a dus ucenicul si a batut. Si i-a zis lui portarita cu glas subtire: mantuieste-te! Bine ai venit! Ce poruncesti? El a zis ei: cheama-mi pe maica arhimandrita, caci sa-i vorbesc. Iar ea a zis: nu se intalneste cu nimeni niciodata, ci spune-mi, ce poruncesti si ii voi spune. Iar el a zis: spune-i, ca un calugar vrea sa-i vorbeasca. Iar ea mergand i-a spus. Iar igumenia venind i-a zis: ce poruncesti? Si a zis fratele: ca sa faceti milostenie sa dorm aici cu un batran, caci este seara si nu cumva sa ne manance fiarele. I-a zis lui maica: de folos va este voua sa fiti mancati de fiarele cele dinafara, iar nu de cele dinlauntru, ca aici barbat niciodata nu intra. I-a zis fratele: avva Daniil este, cel al Schitului.

Iar ea auzind, a deschis portile si a iesit alergand, asemenea si tot soborul si imbroboditurile lor le-au asternut de la poarta pana jos, unde era batranul, tavalindu-se la picioarele lui si sarutand urmele picioarelor lui. Si intrand ei inauntru in manastire, a adus stareta lighean si l-a umplut cu apa caldisoara si cu buruieni si a pus pe surori doua cete si a spalat ea picioarele batranului si ale ucenicului lui si luand un pahar, lua din lighean si turna pe capetele surorilor si apoi a turnat in sanul ei si pe cap. Si putea sa le vada cineva pe, toate ca pe niste pietre neclintite, fara de grai, caci tot raspunsul lor cu semn se facea. Zis-a dar batranul, staretei: pe noi ne au la evlavie, sau asa sunt totdeauna surorile? Iar ea a zis: totdeauna asa sunt roabele tale, stapane, roaga-te pentru dansule! Iar una din ele, zacea in mijlocul curtii dormind, rupta si zdrenturoasa. Si a zis batranul: cine este aceasta care doarme aici? Si a zis una din surori: este betiva si ce sa-i facem, nu stim, ca a o scoate din manastire

ne temem de osanda si de o vom lasa, sminteste surorile. Zis-a batranul ucenicului sau: ia ligheanul si-l arunca deasupra ei. Iar el facand asa, s-a sculat sora ca dintr-o betie. Deci a zis stareta: stapane, totdeauna asa este. Si luand pe batran, au intrat in trapeza si au facut cina surorilor, zicand: blagosloveste pe roabele tale, ca inaintea ta sa guste! Iar el le-a blagoslovit si numai ea si cea de a doua dupa dansa au sezut cu ei. Si batranului i-au pus un vas, care avea verdeturi muiate si crude si curmale si apa, iar ucenicului linte calda si putina paine si vin amestecat. Iar surorile au pus bucate multe: peste si vin din destul si au mancat foarte bine si nimeni nu a grait. Iar dupa ce s-au sculat ei, zis-a batranul, staretei: ce este ce ai facut ca noi trebuie sa mancam bine si voi ati mancat cele bune? I-a raspuns lui aceea: tu calugar esti, si hrana de calugar ti-am pus si ucenicul tau ucenic de calugar este si hrana de ucenic i-am pus; iar noi incepatoare suntem si hrana de incepatoare am mancat. I-a zis batranul: pomenita fie dragostea ta; cu adevarat ne-am folosit. Si mergand ei sa se odihneasca, zis-a batranul ucenicului sau: du-te de vezi unde doarme betiva aceea, care zacea in mijlocul curtii. Si s-a dus de a vazut si a venit de i-a spus lui, ca la sfarsitul iesitorilor (1). A raspuns batranul: privegheaza cu mine in noaptea aceasta. Si dupa ce au adormit toate surorile, a luat batranul pe ucenicul sau si s-a pogorat pe din dos si a vazut pe betiva ca s-a sculat si si-a intins mainile sale la cer si lacrimile ei ca paraul si metaniile le facea pana la pamant si cand simtea ca vine vreo sora la iesitori, se arunca pe sine jos horaind. Deci a zis batranul, ucenicului sau: cheama-mi pe stareta incetisor! Si mergand a chemat-o pe ea si pe a doua dupa dansa si toata noaptea priveau cele ce facea. Iar stareta plangea zicand: zvon s-a facut pentru dansa intre surori si a cunoscut ea si s-a dus binisor cand dormea batranul si i-a furat toiagul si pieptarul si a deschis usa manastirii si a scris un biletel si l-a pus pe incuietoarea usii, zicand: rugati-va si ma iertati de orice v-am gresit, si apoi s-a facut nevazuta. Si dupa ce s-a facut ziua, au cautat-o si n-au gasit-o; si s-au dus la poarta si au gasit usa deschisa si pitacelul pe dinsa. Si s-a facut plangere mare in manastire si a zis batranul: eu pentru dansa am venit aici, ca acest fel de betivi iubeste Dumnezeu. Si toate se marturiseau batranului; spunand ce i-au facut ei. Si facand batranul rugaciune, s-au dus amandoi la chiliile lor, slavind si multumind lui Dumnezeu, Celui ce stie singur, cati robi ascunsi are.

(1) W.C.

11) A povestit avva Daniil, preotul Schitului, zicand: cand eram mai tanar am venit la Tebaida si m-am pogorat la un oras sa-mi vand lucrul mainilor mele. Si era acolo un om cu numele Evloghie, cu mestesugul sapatore de piatra, care din tanara varsta aceasta lucrare avea: din lucrul mainilor sale, in fiecare zi ce dobandea, cheltuia si pana seara petrecea postind, iar seara iese in oras si pe strainii ce se aflau ii aducea la casa sa si picioarele lor cu mainile sale le spala, ca nu avea pe altcineva impreuna cu el. Si dupa putere ii hranea, iar din bucatelele ce prisoseau, cu unele isi mangaia nevoia firii, iar altele le arunca la canii satului, caci pana si la acestia isi arata omul milostivirea. Deci, acesta si pe mine de multe ori, primindu-ma in gazda impreuna si cu alti frati, m-a facut a ma minuna foarte de fapta buna a lui, ca ma inspaimanta milostivirea si iubirea de oameni a lui si blandetea si smerenia sufletului. Si intorcandu-ma la Schit si asezandu-ma in chilie, in trei saptamani m-am dat pe sine-mi la postire, rugandu-ma lui Dumnezeu sa-i dea mai mult de cheltuiala, ca sa poata sa faca bine si altora mai multora. Deci, din postire lipsindu-mi puterea, zaceam mai mort si adormind am vazut pe unul cucernic la chip stand inaintea mea si zicandu-mi: Daniile, ce ai? Si i-am zis lui: cuvânt am dat lui Hristos sa nu gust paine, pana ce ma va auzi pe mine pentru Evloghie, pietrarul, ca sa-i dea lui blagoslovenie, sa faca bine mai multora. Iar el a zis: nu, ca se va vatama, iar acum bine se afla; iar de voiesti sa-i dai lui, pune-te chezas pentru sufletul lui ca se va mantui intru mai multe si eu ii voi da lui. Iar eu iarasi am zis: mai mult Doamne da-i lui, ca toti printr-ansul sa slaveasca numele Tau cel sfant. Raspuns-a acela: am zis tie, ca acum bine se afla. Iar eu am zis catre el: din mainile mele cere sufletul lui! Deci, mi s-a parut indata, ca m-am aflat la

Sfanta Inviere si am vazut un copil sezand pe sfanta piatra, iar pe Evloghie de-a dreapta lui stand si cautand catre mine copilul, a zis catre cei ce erau de fata: acesta este cel ce s-a pus chezas pentru Evloghie? Iar ei au raspuns: asa, cu adevarat, stapane! Si iarasi a zis copilul: spuneti-i lui, ca am sa cer chezasia. Iar eu am zis: asa, stapane, de la mine cere-o aceasta, numai dai-i lui! Si vad ca ii toarna in sanul lui bani multi. Si pe cat aceia turnau, pe atat sanul lui Evloghie primea. Deci desteptandu-ma eu, am cunoscut ca mi s-a ascultat rugaciunea si am proslavit pe Dumnezeu. Iar Evloghie iesind la lucrul sau si lovind in piatra, aude un sunet desert si sapand gaseste o pestera plina de bani si spaimantandu-se, socotea intru sine: ce voi face? De-i voi lua pe acestia la oras, va auzi dregatorul si vine de ii ia si eu ma primejduesc. Ci mai vartos ma voi duce la o tara afara, unde nimeni nu ma cunoaste. Si tocmind dobitoace ca si cum ar fi avut de carat pietre, a carat banii la rau si punandu-i in corabie, s-a dus la Bizant. Si imparatea Iustin batranul si a dat bani multi imparatului si celor mai mari ai lui si intru putina vreme s-a facut eparh al pretorilor si a cumparat casa mare, care si pana acum se zice a egipteanului. Si trecand doi ani, eu nestiind nimic de cele ce se facusera, am vazut in vis ca m-am aflat la Sfanta Inviere si pe copil iarasi l-am vazut, sezand pe sfanta piatra. Si aducandu-mi aminte de Evloghie, am zis intru sine-mi: oare unde este Evloghie? Si dupa putin il vad pe acesta, tarat de un arap, afara de la fata copilului. Si desteptandu-ma, am cunoscut ce insemneaza vedenia si, am zis in sine-mi: vai mie pacatosului, ca am pierdut sufletul meu! Si sculandu-ma, m-am dus la oras, ca pentru a vinde lucrul mainilor mele si asteptand sa aflu pe Evloghie, s-a facut seara adanca si nimeni nu s-a indemnat sa ma ia in gazda. Deci ma scol si intreb pe o batrana si ii zic ei: bunico, da-mi trei paximazi (pesmeti) sa mananc, ca nu am mancat astazi. Iar ea ducandu-se, mi-a adus putina fiertura si mi-a pus inainte si sezand aproape, a inceput sa-mi vorbeasca, graind cuvinte de folos: avva, nu stii ca esti tanar si nu trebuia sa vii in oras. Au nu stii ca schima cea calugareasca cere liniste. Si altele oarecare? Si am zis ei: ce poruncesti dar sa fac, caci lucrul mainilor mele am venit sa vand? Iar ea mi-a zis: macar de iti vinzi lucrul mainilor tale, dar nu zabovi asa in oras, daca voiesti sa fii calugar, du-te la Schit! Si i-am zis ei: nu este aici in orasul acesta vreun om temator de Dumnezeu, ca sa adune pe straini?

Si mi-a zis: o, ce ai grait, avvo? Am avut aici pe un pietrar oarecare si multe bunatati facea la straini. Si vazand Dumnezeu lucrurile lui, i-a dat lui dar. Si este, precum aud patrician astazi. Iar eu acestea auzind, am zis intru sine-mi: eu am facut uciderea aceasta. Si indata intrand intr-o corabie, m-am dus in Bizant si intreband si gasind casa lui Evloghie, sedeam langa poarta, vrand sa-l vad pe el, cand va iesi. Si deci trecand putin, il vad indata pe el cu fala si inconjurat de oameni multi si am zis catre el: miluieste-ma, am sa-ti graiesc oaresce deosebi! Iar el nu a luat aminte, ci si cei ce mergeau inainte au dat in mine si alergam mai inainte si iarasi strigam si cei de pe urma iarasi au dat in mine. Si aceasta in patru saptamani facand, nu am putut sa vorbesc cu el.

Iar mai pe urma strigand eu iarasi, a alergat unul din slujitorii lui cu un bat si atata m-a batut cu dansul, cat m-a lasat mai mort. Apoi, dupa multa vreme, putin intarindu-ma, am zis intru sine-mi: sa mergem la Schit si de va voi Dumnezeu, va mantui si pe Evloghie! Si m-am pogorat la mare si afland o corabie alexandrineasca pornind indata, m-am suit intr-ansa si de scarba si de batai am adormit. Si ma vad pe mine iarasi la Sfanta Inviere si pe copilul acela asemenea iarasi sezand si cautand la mine cu ingrozire si zicand: nu vei merge, ci vei plini chezasia. Iar eu, de frica, nici a deschide gura nu am putut. Si porunceste la doi din cei ce stau inaintea lui si luandu-ma m-au legat cu mainile inapoi si m-au spanzurat cu capul in jos, zicandu-mi: sa nu te pui chezas peste puterea ta si sa nu graiesti impotriva lui Dumnezeu. Iar eu de mahnire si de nevoie, nu am raspuns nimic. Deci, asa fiind eu spanzurat, s-a facut glas zicand: iese Augusta (adica Imparateasa) si vazand-o, am luat indrazneala si am strigat: miluieste-ma, stapana lumii! Iar ea intorcandu-se catre mine, a zis: ce voiesti? Am zis: pentru chezasia lui Evloghie sunt spanzurat. Si mi-a zis mie: eu ma voi ruga pentru tine. Si am vazut

ca s-a dus si a sarutat picioarele copilului si mi-a zis copilul: sa nu mai faci lucrul acesta. Iar eu de frica fiind cuprins, am zis: nu stapane, iarta-ma si a poruncit si m-au slobozit si mi-a zis: mergi la chilia ta. Vezi inca si cum voi aduce pe Evloghiel la randuiala lui cea dintai. Deci desteptandu-ma, m-am bucurat cu bucurie mare ca m-am izbavit de aceasta chezasie. Si inotand cu corabia, am venit la Schit, multumind lui Dumnezeu. Iar dupa trei zile aud ca a murit Iustin imparatul si s-a facut imparat Iustinian. Apoi dupa putin m-am instiintat, ca s-au sculat asupra imparatului, patru oarecare din cei mari, intre care unul a fost si Evloghie.

Si cei trei prinzandu-se, li s-au taiat capetele, iar Evloghie a fugit noaptea. Si a poruncit imparatul ca ori unde se va afla, sa se omoare si el. Deci, intreband pentru dansul cu osardie, m-am instiintat ca s-a intors la locul său iarasi si s-a apucat de pietrarie, nearatand catre nimeni ca el este cel ce se facuse patrician (boier) in Constantinopol, ci alt egiptean a fost acela. iar el incredinta ca intru atatia ani a fost la Sfintele Locuri. Deci m-am pogorat iarasi la acel oras, ca sa ma instiintez cele pentru dansul mai cu deadinsul. Si facandu-se seara, iata Evloghie a venit chemand pe straini la gazduire. Si vazandu-l, am suspinat si lacrimand, am zis catre Dumnezeu: cat s-au marit lucrurile Tale, Doamne, toate intru intelepciune le-ai facut! Cu adevarat, Tu, Doamne, faci saraci si imbogatesti, smeresti si inalti si judecatile Tale sunt nenumarate! Si luandu-ma si pe mine impreuna cu alti saraci, ne-am dus la casa sa si spalandu-ne picioarele, ne-a pus masa. Si dupa ce am mancat noi, luandu-l deosebi, i-am zis lui: cum te afli, avvo Evloghie? Iar el a zis: roaga-te pentru mine, avvo, ca sant sarac, neavand in maini nimic! Iar eu am zis catre el: o, de nu ai fi avut nici acestea pe care le ai! Iar el a zis: pentru ce, avvo? Au te-am smintit cu ceva candva? Atunci i-am povestit lui toate cele ce s-au facut. Si plangand deajuns, a zis: roaga-te, avvo, ca sa trimita Dumnezeu cele de trebuinta si de acum sa ma indreptez! Iar eu am zis: cu adevarat, fiule, sa nu ingaduiesti sa ti se incredinteze altceva de la Hristos, cat vei fi in lumea aceasta, afara de plata ostenelii acesteia. Si urandu-i cele bune, m-am intors si a ramas Evloghie asa, sapand la pietre si primind pe straini pana la sfarsitul vietii sale si de o suta de ani facandu-se, nu s-a lasat de aceasta lucrare ci ii da Dumnezeu lui putere, pana cand a plinit calatoria vietii acesteia.

12) Ne-a povestit noua avva Paladie, ca intrand odata in Alexandria impreuna cu avva Daniil pentru o trebuinta oarecare, au intalnit pe un tanar iesind din baie, ca se scaldase. Si vazandu-l pe el batranul, a suspinat si mi-a zis mie: vezi pe acest frate, are sa se huleasca numele lui Dumnezeu printr-insul. Ci sa mergem dupa el, ca sa vedem unde petrece. Si mergand pe urma lui, am intrat dupa el. Si luandu-l batranul deosebi, i-a zis: o frate, tanar fiind si sanatos, nu ti se cuvine sa te scalzi, caci sa fii incredintat, fiule, ca pe multi smintesti, nu numai pe mireni ci si pe calugari. Raspuns-a acela batrânului: de as placea inca oamenilor, nu as fi sluga a lui Hristos. Ci scris este: nu judecati si nu veti fi judecati. Atunci i-a pus lui batranul metanie, zicand: iarta-ma pentru Domnul, caci ca un om am gresit. Si am iesit de la dansul. Si i-am zis batrânului: nu cumva este neputincios fratele, si atunci nu se va osandi? Iar batranul suspinand si lacrimand, a zis: sa te incredinteze pe tine adevarul, frate, mai mult decat cincizeci de draci am vazut inconjurandu-l pe el si turnand peste el noroi si o arapoaica sezand pe umerii lui si sarutandu-l pe el si alta arapoaica inaintea lui jucand si nerusinare invatandu-l si pe draci imprejurul lui mergand si bucurandu-se de el, iar pe sfantul inger nu l-am vazut nici aproape, nici departe de el. Pentru aceasta asemuiesc ca era el plin de toata necuratenia. Si marturisesc ceea ce se zice si insasi hainele lui, care sunt de capra si moi si indoite la fir, inca si a petrece el asa fara de rusine in mijlocul acestei cetati, intru care si cei ce au imbatranit intru nevointe intrand pentru treburi neaparate, se sarguiesc sa iasa indata, ca sa nu sufero vreo vatamare sufleteasca. Apoi si alta: de nu era el iubitor de sine si iubitor de dezmiardari si iubitor de curvie, nu s-ar fi dezgolit fara de rusine in baie si pe altii asemenea goi i-ar fi privit, cand sfinții parintii nostri Antonie si Pahomie, Amon si Serapion si ceilalti purtatori de Dumnezeu parinti, au legiuit, ca nimeni din calugari fara de mare boala si nevoie sa nu se dezgoleasca pe sine. Ca si insisi pentru oarecare trebuinte de nevoie vrand sa treaca rauri si nefiind luntre, nu

sufereau sa se goleasca, pentru ca se cucereau de sfantul inger, care urma dupa dansii si de soarele care lumina, desi nu ii vedea vreun om, ci se rugau lui Dumnezeu si treceau prin vazduh, fiindca iubitorul de oameni si atotputernicul Dumnezeu pe cea dreapta a lor si plina de evlavie cerere, gata o primea si preaslavit o implinea si cu lucru o savarsea. Acestea spuindu-mi batranul, s-a astamparat. Iar dupa ce ne-am intors noi la Schit, nu au trecut multe zile si venind fratii de la Alexandria, ne-au povestit ca fratele cutare preotul (ca avea si hirotonie), care sedea la biserica Sfantului Isidor, cel ce cu putin mai inainte venise de la Constantinopol, (si era acesta pentru care zisese batranul), s-a aflat ca curvea cu femeia lui Salentarie si prinzandu-se de slugile lui si de vecini, i s-au taiat cele doua boase ale lui impreuna cu madularul trupului si dupa taiere mai traind trei zile, a murit, facandu-se ocară si rusine tuturor calugarilor. Iar eu auzind, sculandu-ma, m-am dus la avva Daniil si i-am povestit lui cele ce s-au intamplat. Si auzind batranul a lacrimat si a zis: pedeapsa celui mandru este caderea. Si insemneaza batranul cu aceasta, ca de nu boala acela cu mandria si ar fi primit sfatul lui, nu ar fi patimit una ca asta, prin care si ceilalti mandri se vor pedepsi, de nu se vor invata prin caderea aceluia, sa fuga de o prapastie ca aceasta.

13) Au povestit ucenicii lui avva Evloghie, cum ca trimitandu-ne batranul la Alexandria ca sa vindem lucrul mainilor, ne da porunci ca sa nu facem mai mult de trei zile. Iar de veti face mai mult de trei zile, nevinovat sunt de pacatul vostru, zicea el. Iar noi l-am intrebat pe el: cum calugarii prin cetati si prin sate cu mirenii petrecand, ziua si noaptea nu se vatama? Iar el a zis: credeti-ma fiilor, ca dupa ce m-am facut calugar, am facut treizeci si opt de ani neiesind din Schit si dupa acela m-am dus la Alexandria, catre papa Eusebie impreuna cu avva Daniil pentru o trebuinta. Si intrand in cetate, am vazut multi calugari si vedeam ca pe unii din ei corbii ii loveau peste obraz, iar pe altii femei goale ii imbratisau si la ureche le vorbeau; iar inaintea altora, goi fiind ei, copii jucau si cu baliga de om ii manjau, iar pe unii ii vedeam ca tineau cutite si trupuri de oameni taiau si dadeau calugarilor sa manance. Si am inteles ca fiecare din calugari in ce patima era cazut, acest fel de draci avea care urmau dupa dansul si le vorbea in minte. Pentru aceasta, fratilor, eu nu voiesc sa zăboviti niciodata in cetate, ca nu de acest fel de ganduri, iar mai vartos de draci, sa va separati.

14) S-a suit odata avva Daniil de la Schit la Terenut, iar pe cale a intrat intr-o capiste sa doarma. Si erau acolo idoli vechi ai elinilor si luand unul, l-a pus ca un copac sub capul sau. Iar demonii (dracii), vazand indrazneala lui si voind sa-l infricoseze, strigau catre o femeie, pe nume chemand-o si zicand: cutare, vino cu noi la baie! Iar alt demon ascultand, raspundea ca din idolul cel ce era sub capul batranului si zicea: strain am deasupra mea si nu pot veni! Dar batranul nu s-a temut, ci indraznind, lovea idolul zicand: du-te intru intuneric, daca nu poti si auzind demonii au strigat toti cu glas mare zicand: ne-ai biruit pe noi! Si au fugit rusinati.

15) Zicea avva Daniil pentru avva Dula, ca intai a sezut in viata de obste patruzeci de ani, apoi la Schit s-a linistit si intre parintii cei mai mari s-a socotit. Deci acesta spunea, ca in multe feluri cercand, a aflat ca cei ce petrec in viata de obste, mai mult si mai degrab decat cei ce se linistesc, sporesc in lucrarea faptelor bune, de vor avea si intrebuinta supunerea din inima curata.

Ca un frate era intr-o viata de obste cu chipul prost si defaimat mai mult decat toti cei ce erau intr-ansa, iar cu mintea mare si cinstit. Acesta ocarandu-se si defaimandu-se de toti, iar de multe ori si batandu-se cu nedreptate, rabda vitejeste nezacand nimanui nimic; iar altul din fratii cei ce erau acolo, indemnata fiind de diavolul, a furat sfintele vase cele din Biserica, tainuindu-se de toti.

Apoi cercetare facandu-se pentru cele furate, toti la fratele acela care se defaima pe sine au lipit vina si pe acesta l-au osandit din presupus ca a furat cele sfinte. Iar de vreme ce acela zicea ca nu are stiinta catusi de putin de lucrul acela, cu indemnarea igumenului, i-au luat

chipul cel calugaresc de la dansul si punandu-l in fiare, l-au dat iconomului lavrei spre cercetare. Acesta, dupa ce si cu vine de bou l-a batut de ajuns si alte pedepse i-a dat, fiindca nimic nu avea acela ce sa marturiseasca, ci dimpotriva punea inainte nestiinta faptei aceleia, l-a trimis la dregatorul locului, ca sa-l pedepseasca mai mult. Iar acela feluri de munci aratand asupra lui si cu foc trupul arzandu-i si cu nemancare de multe zile si cu inchisoare intunecoasa si inecacioasa pedepsindu-l, dupa ce deopotriva a aflat tagaduindu-se furtisagul de cele sfinte, cu voia igumenului si a fratilor l-a osandit la moarte, dupa cum oranduieste pravila, ca pedeapsa furtisagului de cele sfinte este moartea. Si deci a fost dus sa i se taie capul. Iar fratele cel ce furase cele sfinte, vazand si patimind cu sufletul, venind la avva a zis: m-am instiintat ca s-au aflat vasele cele sfinte, pentru aceasta grabeste sa nu i se taie capul fratelui. Iar el vesteste dregatorului si slobozindu-se fratele, a venit in viata cea de obste. Si mai trairand trei zile, s-a dus catre Domnul, dandu-si sufletul in vremea cand se ruga si cazuse in genunchi. Deci venind toti cei din manastire si afland trupul lui asa stand spre pocainta (adica in genunchi), l-au luat pe el si l-au dus in biserica, pana cand sa se aseze acolo! Si lovindu-se in toaca, s-a adunat toata lavra si toti alergau la trupul acela, fiecare voinde pentru blagoslovenie sa ia vreo parte din haine, sau din par. Iar avva temandu-se ca nu cumva sa se rupa si trupul, l-a bagat in altar si l-au incuiat cu lacat asteptand sa vina si avva al lavrei. Iar dupa putin venind si acela si aprinzand toti foc si punind tamaie, cautau trupul sa-l scoata din altar si sileau pe proistosul manastirii sa deschida degraba. Iar acela deschizand si intrand inaintea cu alti multi, hainele si incaltamintele raposatului le-au aflat, iar trupul nu era nicaieri. Deci au inceput toti sa slaveasca pe Dumnezeu si sa strige unii catre altii cu lacrimi si sa zica: vedeti, fratilor, ce fel de daruri ne pricinuieste noua indelunga-rabdarea si smerenia! Sa ne nevoim dar si noi sa suferim ispita si defaimare pentru Domnul si vom fi slaviti si cinstiti si impreuna cu El in veci vom imparati.

PENTRU AVVA DULA

1) A zis avva Dula: de ne sileste pe noi vrajmasul sa lasam linistea, sa nu-l ascultam pe el, ca nu este nimic asemenea ca ea si ca postirea, spre ajutor asupra lui. Pentru ca ascutita vedere dau ele ochilor celor dinlauntru.

2) A zis iarasi: taie prietesugurile celor multi, ca sa nu se ridice razboi asupra mintii tale si va tulbura chipul linistirii.

PENTRU AVVA DIOSCOR

1) Povesteau parintii pentru avva Dioscor, episcopul Nahiastiei, ca painea lui era de orz si de linte si in tot anul punea inceput de o viata, zicand: in anul acesta sa nu ma intalnesc cu cineva, sau sa nu vorbesc, sau sa nu mananc fiertura, sau sa nu mananc poame, sau verdeturi. Si la toata lucrarea asa facea si dupa ce savarsea una, lua alta si aceasta facea in toti anii.

2) Un frate a intrebat pe avva Pimen, zicand: ma tulbura gandurile si nu ma lasa sa ma grijesc de pacatele mele si ma fac sa iau aminte la neajunsurile fratelui. Si i-a spus lui batranul avva Dioscor, ca era in chilie, plangandu-si pacatele sale, iar ucenicul lui sedea in alta chilie. Deci cand mergea la batranul, il gasea pe el plangand si ii zicea lui: parinte, de ce plangi? Iar batranul zicea: pacatele mele imi plang. Deci, ii zicea lui ucenicul: nu ai pacate, parinte! Si a raspuns batranul: cu adevarat, fiule de ma voi lasa sa vad pacatele mele, nu sunt de ajuns alti trei, sau patru, sa le planga.

3) A zis avva Dioscor: de ne vom imbraca cu imbracamintea cea cereasca, nu ne vom afla goi.

Iar de nu ne vom afla purtand imbracamintea aceea, ce vom face, fratilor? Ca avem sa auzim si noi glasul acela care zice: arunca-l pe el intru intunericul cel dinafara; acolo va fi plangerea si scrasnirea dintilor. Multa rusine va fi noua, daca atata vreme purtand noi chipul acesta, ne vom afla in ceasul de nevoie neavand imbracamintea cea de nunta. O, ce cainta va sa ne urmeze! O, ce intuneric va sa cada asupra noastra inaintea parintilor si a fratilor nostri, care ne vor vedea pe noi muncindu-ne de demonii cei infricosatori!

INCEPUTUL SLOVEI E

PENTRU SFANTUL EPIFANIE, EPISCOPUL CIPRULUI

1) Povestit-a sfantul Epifanie, episcopul Ciprului, ca in vremea fericitului Atanasie cel Mare, niste pasari zburand imprejurul capistei lui Serapid, strigau neincetat: cras! cras! Si venind elinii la fericitul Atanasie, au strigat: raule batrane spune-ne noua, ce striga pasarile? Si raspunzand a zis: pasarile striga: cras, cras! Iar cuvantul acesta: cras, cras, in limba avsonenilor insemneaza maine. Si adauga ca maine vor vedea slava lui Dumnezeu. Si dupa aceea s-a vestit moartea imparatului Iulian. Si aceasta facandu-se, s-au adunat ei si strigau asupra lui Serapid zicand: daca nu il voi ai pe el, pentru ce luai darurile lui?

2) Acesta a povestit, ca in cetatea Alexandriei era un vizitiu, care era feciorul unei maici ce se numea Maria. Acesta la alergarea de cai ce se facea, a cazut, apoi sculandu-se a intrecut pe cel ce l-a surpat si a biruit. Si norodul a strigat: fiul Mariei a cazut si s-a sculat si a biruit. Inca graindu-se acest glas, a venit vestea in norod pentru capistea lui Serapid, ca marele Teofil suindu-se, a surpat idolul lui Serapid si a stapanit capistea.

3) S-a vestit fericitului Epifanie, episcopul Ciprului de la avva manastirii, pe care o avea in Palestina, asa: cu rugaciunile tale nu ne-am lenevit de canonul nostru, ci cu osardie citim si ceasul intai si al treilea si al saselea si al noulea si vecernia. Iar el prihanindu-i, le-a aratat lor zicand: aratati sunteti ca va leneviti in celelalte ceasuri ale zilei, petrecand deserti la rugaciune. Ca trebuie calugaria cea adevarata neincetat sa aiba rugaciunea si cantarea psalmilor in inima sa.

4) A trimis odata sfantul Epifanie catre avva Ilarion, rugandu-l pe el si zicand: vino sa ne vedem mai inainte de a ne duce din trup. Si mergand el, s-au bucurat unul cu altul. Dar mancand ei, s-a adus o pasare. Si luand episcopul, a dat lui avva Ilarion si a zis batranul: iarta-ma, ca de cand am luat schima, nu am mancat junghiat. Si i-a zis lui episcopul: iar eu de cand am luat schima, nu am lasat pe cineva sa adoarma avand ceva asupra mea, nici eu nu am adormit avand ceva asupra cuiva. Si a zis lui batranul: iarta-ma, ca petrecerea ta este mai mare decat a mea.

5) Acelasi zicea: daca Melchisedec, chipul lui Hristos, a binecuvantat pe Avraam, radacina iudeilor, cu mult mai vartos insusi adevarul Hristos binecuvinteaza si sfinteste pe toti ce cred in El

6) Acelasi zicea: cananianca striga si se asculta. Si femeia caruia ii curgea sange, tace si se fericeste, iar fariseul striga si se osandeste; vamesul nici nu deschide gura si se asculta.

7) Acelasi zicea: proorocul David intru fara de vreme se ruga; in miezul noptii se scula, inainte de zori se cucerea, in zori sta de fata, dimineata se ruga, seara si la amiaza. Si pentru aceasta zicea: de sapte ori in zi Te-am laudat!

8) Zis-a iarasi: de nevoie este castigarea cartilor crestinesti la cei ce pot sa le dobandeasca. Ca si singura vederea cartilor mai pregetatori catre pacat ne face pe noi si catre dreptate ne

indeamna sa ne ridicam.

9) Zis-a iarasi: mare intarire spre a nu pacatui, este citirea Scripturilor.

10) Zis-a iarasi: mare prapastie si adanca groapa este nestiinta Scripturilor.

11) Zis-a iarasi: mare vanzare a mantuirii este a nu sti nici una din dumnezeestile legi.

12) Acelasi zicea: gresalele dreptilor sunt imprejurul buzelor, iar ale pacatosilor izvorasc din tot trupul. Pentru aceea canta David: pune, Doamne, straja gurii mele si usa de ingradire imprejurul buzelor mele, si: zis-am, pazi-voi caile Tale, ca sa nu gresesc cu limba mea!

13) Acelasi a fost intrebat: pentru ce sunt zece poruncile legii, iar fericirile noua? Si a zis: cele zece porunci sunt intocmai la numar cu ranile egiptenilor, iar numarul fericirilor este chip de intreita Treime!

14) S-a intrebat acelasi: de este de ajuns un drept sa imblanzeasca pe Dumnezeu. Si i-a zis: asa este. Ca El a zis: cercati unul sa faca judecata si dreptate si milostiv voi fi catre popor!

15) Acelasi a zis: Dumnezeu, celor pacatosi, de se vor pocai, iarta si capetele, precum pacatoasei si talharului si vamesului, iar de la cei drepti cere dobanzi. Si aceasta este ceea ce zicea apostolilor: ca de nu va prisosi dreptatea voastra mai mult decat a carturarilor si a fariseilor, nu veti intra intru Imparatia cerurilor.

16) Zicea inca si aceasta: Dumnezeu cu foarte putin pret vinde dreptatile la cei ce se sarguesc sa le cumpere: pe o bucatica de paine, pe o haina proasta, pe un pahar cu apa rece, pe un banisor.

17) Adauga inca si aceasta: omul imprumutandu-se de la om pentru saracie, sau pentru trebuinta inmultirii si dand inapoi, multumeste cu adevarat, dar da inapoi intru ascuns, fiindca se rusineaza. Iar stapanul Dumnezeu dimpotriva, intru ascuns imprumutandu-Se, rasplateste inaintea ingerilor si a arhanghelilor si a dreptilor!

PENTRU SFANTUL EFREM

1) Copil era avva Efrem si a vazut vis, adica vedenie, ca, a rasarit via pe limba lui si a crescut si a umplut toata partea cea de sub cer, fiind foarte roditoare. Si veneau toate pasarile cerului si mancau din rodul viei. Si pe cat mancau, se inmultea rodul ei.

2) Altadata iarasi a vazut unul din sfinti, in vedenie, o ceata de ingeri pogarindu-se din cer cu porunca lui Dumnezeu, avand in maini o carte, adica un tom scris dinlauntru si din afara si ziceau unii catre altii: cui se cuvine sa se dea aceasta? Si unii ziceau :acestuia, iar altii: altuia. Dar au raspuns si au zis: cu adevarat sfinti sunt si drepti. Insa nimanui nu se poate sa se dea aceasta, fara numai lui Efrem. Si a vazut batranul ca lui Efrem au dat ei cartea. Si sculandu-se dimineata, au auzit pe Efrem ca intocmai ca un izvor izvoraste din gura lui si alcatuieste. Si au cunoscut, ca de la Duhul Sfiant sunt cele ce ieseau prin buzele lui Efrem.

3) Altadata iarasi, trecand Efrem, din indemnare oarecare a venit o pacatoasa, cu magulire sa-l traga spre impreunare urata, iar de nu, macar sa-l porneasca spre manie, ca niciodata nu-l vazuse cineva manios. Si a zis ei: vino dupa mine! Si apropiindu-se la un loc intru care era mult norod, a zis ei: in locul acesta vino precum ai voit. Iar aceea vazand norodul, a zis lui: cum putem aceasta sa facem, atata norod stand si nu ne rusinam? Iar el a zis catre dansa: daca de oameni ne rusinam, cu mult mai vartos trebuie sa ne rusinam de Dumnezeu, care vadeste

cele acunse ale intunericului. Iar ea rusinandu-se, s-a dus fara de isprava.

PENTRU UN MIREAN ANUME EVHARIST

1) Doi din parinti s-au rugat lui Dumnezeu, ca sa-i incredinteze pe ei, la care masura au ajuns. Si le-au venit lor glas zicand: in cutare sat al Egiptului este un mirean anume Evharist si femeia lui se numeste Maria. Inca nu ati venit voi la masurile acestora. Si sculandu-se cei doi batrani, au mers in satul acela si intreband, au aflat chilia lui si pe femeia lui si i-au zis ei: unde este barbatul tau?

Iar ea a zis: pastor este si paste oile. Si i-a bagat pe ei in chilie. Iar dupa ce s-a facut seara, a venit Evharist cu oile si vazand pe batrani, le-a gatit lor masa si a adus apa sa le spele picioarele lor. Si i-au zis lui batranii: nu vom gusta ceva, de nu ne vei vesti noua lucrarea ta. Si Evharist cu smerenie a zis: eu sunt pastor si aceasta este femeia mea. Iar batranii au statut rugandu-l pe el si nu a vrut el sa le spuna. Si au zis lui batranii: Dumnezeu ne-a trimis pe noi la tine. Iar cum a auzit cuvantul acesta s-a temut si a zis lor: iata oile acestea le avem de la parintii nostri si orice spor va da Domnul sa dobandim dintranele, facem in trei parti: o parte saracilor si o parte pentru iubirea si primirea de straini si a treia parte pentru trebuinta noastra. Si de cand am luat pe femeia mea, nu m-am spurcat nici eu, nici ea, ci fecioara este si fiecare din noi deosebi se culca, iar noaptea purtam saci si ziua hainele noastre. Pana acum nimeni din oameni acestea nu le-a stiut. Si auzind s-au minunat si s-au dus slavind pe Dumnezeu.

PENTRU EVLOGHIE PREOTUL

1) Evloghie oarecare, ucenic fiind al fericitului Ioan arhiepiscopul, preot si pustnic mare, postind din doua in doua zile, iar de mai multe ori si toata saptamana petrecand, mancand numai paine si sare, se slavea de oameni. Acesta s-a dus la avva Iosif la Panefo, nadajduind sa vada ceva mai multa asprime de viata la dansul. Si primindu-l pe el batranul cu bucurie, orice a avut a pus ca sa faca mangaiere si i-au zis lui ucenicii lui Evloghie: nu mananca preotul afara de paine si sare; iar avva Iosif tacand manca. Si petrecand trei zile, nu i-au auzit pe ei cantand sau rugandu-se, ca era ascunsa lucrarea lor. Si au iesit nefolosindu-se Evloghie cu ucenicul sau. Iar dupa iconomie s-a facut negura si ratacindu-se s-au intors la batranul. Si mai inainte de a bate ei in usa, i-au auzit pe ei cantand si staruind el mult, mai pe urma au batut in usa. Iar aceia, tacand din cantarea de psalmi, i-au primit cu bucurie. Si pentru arsita, au turnat ucenicii lui Evloghie apa in vas si i-au dat lui. Si era apa amestecata cu de mare si de rau si nu a putut sa o bea. Si venind intru sine a cazut inaintea batranului, voind sa stie petrecerea lor, zicand: avvo, ce este aceasta, ca intai nu cantati, ci acum, dupa ce ne-am dus noi. Si vasul de apa, acum luandu-l, am aflat apa sarata. Zis-a batranul: fratele este nebun si dupa amagire o au amestecat cu apa de mare. Iar Evloghie il ruga pe batranul, voind sa stie adevarul. Si i-a zis lui batranul: acel mic pahar de vin era al dragostei, iar apa aceasta este pe care o beau fratii totdeauna. Si l-a invatat pe el deosebirea socotelilor si a taiat de la el toate cele omenesti. Si s-a facut iconomicos si pogorator. Si dupa aceea manca toate cele ce i se puneau inainte. Si s-a invatat si el sa lucreze in ascuns. Si a zis batranului: negresit, intr-adevar este lucrarea voastra.

PENTRU AVVA EVPREPIE

1) Zis-a avva Evprepie: avand intru tine ca este Dumnezeu credincios si puternic, crede intru Dansul si te vei impartasi de cele ale Lui. Iar de defaimenzi, nu crezi. Si toti credem ca toate sunt Lui cu putinta, dar si intru lucrurile tale crede Lui, ca si intru tine face minuni.

2) Acelasi pradandu-se, ajuta impreuna pradatorilor. Iar dupa ce au incarcat ei cele din launtru si-au lasat toiagul lor si indata ce l-a vazut avva Evprepie, s-a mahnit si luandu-l alerga inapoia lor, vrand sa li-l dea. Iar aceia nevrând sa-l primeasca, ci temandu-se sa nu li se intample ceva, intalnind el pe unii, care mergeau pe aceeasi cale, ii poftea sa le dea lor acel toiag.

3) A zis avva Evprepie: cele trupesti sunt materie. Cel ce iubeste lumea, iubeste sminteala si impiedicarile. Deci de se va intampla sa se piarda candva ceva, aceasta trebuie sa o primim cu bucurie si cu marturisire, fiindca ne-am izbavit de griji.

4) Un frate a intrebat pe avva Evprepie pentru viata. Si a zis batranul: iarba mananca, cu iarba te imbraca, pe iarba te culca (adica toate le defaima), iar inima castig-o de fier.

5) Un frate a intrebat pe acest batran, zicand: cum vine frica lui Dumnezeu in suflet? Si a zis batranul: de va veni omul smerenie si neagoniseala si neosandire, vine la el frica lui Dumnezeu.

6) Acelasi a zis: sa petreaca cu tine pururea frica lui Dumnezeu si smerenia si lipsa de bucate si plansul.

7) La inceputul său avva Evprepie a mers la un batran si a zis lui: avvo, spune-mi un cuvânt, cum sa ma mantuiesc! Iar el i-a zis: de voiesti sa te mantuiesti, cand vei merge la cineva, sa nu apuci mai inainte sa graiesti, pana nu te va intreba, iar el pentru cuvântul acesta umilindu-se, a pus metanie, zicand: cu adevarat multe carti am citit si acest fel de invatatura nu am cunoscut. Si mult folosindu-se, s-a dus.

PENTRU AVVA ELADIE

1) Povesteau parintii pentru avva Eladie, ca au facut douazeci de ani la chilii si a nu ridicat candva ochii în sus sa vada streasina bisericii.

2) Se povestea pentru acelasi avva Eladie, ca paine si sare manca. Deci, cand au venit Pastile, zicea: fratii paine si sare mananca, iar eu trebuia sa fac putina osteneala pentru Pasti. Si fiindca in celelalte zile mananc sezand jos, acum, ca este Pasti, voi face osteneala si voi manca stand in picioare.

PENTRU AVVA EVAGRIE

1) Zis-a avva Evagrie: cand esti in chilie, strange-ti gandul tau, adu-ti aminte de ziua mortii, vezi atunci murirea trupului, pune in minte nevoia! Ia osteneala, defaima desertaciunea lumii, ca sa poti totdeauna sa petreci in dragostea linistii si sa nu slabesti! Adu-ti aminte si de asezarea cea acum in iad; gandeste cum sunt acolo sufletele, in care cumplita tacere, in care amar suspin si in cat de mare frica si infiorare si asteptare! Socoteste chinuirea cea neincetata, lacrima cea sufleteasca si fara de sfarsit! Ci si de Ziua Invierii adu-ti aminte si de starea inaintea lui Dumnezeu! Gandeste la judecata cea infricosata si groaznica! Pune in mijloc cele ce se pastreaza pacatosilor, rusinea cea inaintea lui Dumnezeu si a ingerilor si a arhanghelilor si a tuturor oamenilor, muncile, focul cel vesnic, viermele cel neadormit, tartarul, intunericul, scrasnirea dintilor, fricile si pedepsele! Pune inca in mijloc si bunatatile cele ce se pastreaza dreptilor, indrazneala cea inaintea lui Dumnezeu Tatal si a Hristosului Lui, a ingerilor, si a arhanghelilor si a toata multimea sfintilor, imparatia cerurilor si a darurilor ei, bucuria si desfatarea ei! Pomenirea acestora amandorura adu-o la tine! Si pentru judecata pacatosilor

lacrima, plangi, temandu-te ca nu cumva si tu sa fii intru acestea! Iar pentru cele ce se pastreaza dreptilor, bucura-te si te veseleste! Si pe acestea te sârguieste sa le dobandesti, iar de acelea sa te instrainezi. Cauta sa nu uiti candva, macar inaintea ta fiind, macar afara undeva, pomenirea acestora, ca macar prin aceasta sa scapi de gandurile cele spurcate si vatamatoare!

2) Zis-a iarasi: taie prietesugurile celor multi, ca sa nu se spurce mintea ta si va turbura chipul linistirii.(1)

(1) La avva Dula num. 2.

3) Zis-a iarasi: mare lucru este cu adevarat a se ruga fara raspandire, dar mai mare este si a canta fara raspandire.

4) Zis-a iarasi: adu-ti aminte totdeauna de iesirea ta si nu uita judecata cea vesnica si nu va fi greseala in sufletul tau.

5) Zis-a iarasi: ridica ispitele si nimeni nu este care sa se mantuiasca.(1)

(1) La avva Antonie, num. 7.

6) Zis-a iarasi: graia unul din parinti ca hrana cea mai uscata si deopotriva, injugata fiind cu dragostea, degraba baga pe monah in limanul nepatimirii.

7) S-a facut odata sobor la chilii pentru un lucru si a grait avva Evagrie. Zis-a lui preotul: stim, avvo, ca de erai in tara ta, poate si episcop vrei sa fii si cap multora, iar acum ca un strain sezi aici. Iar el umilindu-se, nu s-a tulburat, ci clatinand cu capul, a zis lui: adevarat este, parinte! Insa odata am grait, iar a doua nu voi mai adauga.(1)

(1) Iov 39.

PENTRU AVVA EVDEMON

1) A zis avva Evdemon pentru avva Pafnutie, parintele Schitului, ca s-a pogorat acolo un tanar si nu l-au lasat sa petreaca acolo, zicand: in vremea mea chip de femeie nu voi lasa sa petreaca in Schit pentru razboiul vrajmasului.

INCEPUTUL SLOVEI Z

PENTRU AVVA ZINON

1) Zis-a avva Zinon, ucenicul fericitului Siluam: sa nu locuiesti in loc numit, nici sa sezi cu un om ce are nume mare, nici sa pui temelie a-ti zidi tie chilie candva.

2) Se spunea pentru avva Zinon, ca intai nu voia sa ia de la cineva ceva. Si pentru aceasta cei ce aduceau se duceau scarbiti, caci nu lua. Si altii veneau la dansul voind sa ia ca de la un batran mare si nu avea ce sa le dea lor si se duceau si ei scarbiti... Zice batranul: ce sa fac? Caci si cei ce aduc se scarbesc si cei ce vor sa ia. Aceasta este mai de folos: oricine va aduce, sa iau si oricine va cere, sa-i dau. Si asa facand, se odihnea si pe toti ii impaca.

3) S-a dus un frate egiptean in Siria la avva Zinon si prihanea gandurile sale inaintea batranului. Iar el minunandu-se, a zis: egiptenii ascund faptele bune care le au, iar neajunsurile care nu le au, pe acestea pururea le prihanesc. Iar sirienii si elinii, faptele bune care nu le au, zic ca le au, iar neajunsurile care le au, le ascund.

4) Au venit niste frati la el si l-au intrebat, zicand: ce intelegere are cuvantul acela ce este scris in cartea lui Iov: si cerul nu este curat inaintea Lui? Si raspunzand batranul, a zis lor: au lasat fratii pacatele lor si cerceteaza pentru ceruri. Insa talcuirea cuvantului aceasta este: de vreme ce numai El este curat, pentru aceasta a zis: si cerul nu este curat.

5) Spuneau parintii pentru avva Zinon, ca sezand in Schit, a iesit noaptea din chilia sa, spre lunca si ratacindu-se, a facut trei zile si trei nopti umbland si ostenindu-se. Lesinand a cazut sa moara. Si iata un copil a statut inaintea lui, avand o paine si un vas cu apa. Si ii zicea lui: scoala, mananca! Iar el sculandu-se, s-a rugat, socotind ca este naluca. Iar el a zis lui: bine ai facut. Si iarasi s-a rugat a doua oara si a treia oara. Si ii zicea lui: bine ai facut. Deci, sculandu-se batranul a luat si a mancat. Si dupa aceea a zis lui: cat ai umblat, atat esti departe de chilia ta; ci scoala-te si vino dupa mine! Si indata s-a aflat la chilia lui. Deci a zis lui batranul: intra, fa-ne noua rugaciune. Si intrand batranul acela s-a facut nevazut.

6) Altadata acelasi avva Zinon, umbland in Palestina si odihnindu-se, a sezut aproape de o pepenarie sa manance. Si i-a zis lui gandul: ia-ti tie un castravete si mananca ca ce este? Iar el raspunzand, a zis gandului: hotii in munca merg. Deci cearca-te pe tine de aici, de poti suferi munca. (1) Si sculandu-se, a statut in arsita cinci zile. Si prajindu-se pe sine, a zis: nu pot suferi munca. Si a zis gandului: daca nu poti, nu fura si manca!

(1) In alte carti se zice: si a inceput a se bate pe sine. Apoi zice gandului: de nu poti suferi (si celelalte).

7) Zis-a avva Zinon: cel ce voieste ca sa-i asculte degraba Dumnezeu rugaciunea, cand se scoala, si-si intinda mainile sale catre Dumnezeu, mai inainte de toate si mai inainte de sufletul sau, sa se roage pentru vrajmasii sai din suflet; si prin aceasta ispravi, ori pentru ce se va ruga lui Dumnezeu, il asculta pe el.

8) Spuneau parintii ca era intr-un sat unul care postea mult, incat se chema numele lui postitorul. Si auzind avva Zinon pentru dansul, l-a chemat pe el; iar el s-a dus cu bucurie. Si rugandu-se ei, au sezut. Deci a inceput batranul sa lucreze tacand, iar postitorul neafland sa vorbeasca cu dansul, a inceput sa se supere de trandavie. Si a zis batranului: roaga-te pentru mine, avvo, ca voi sa ma duc!

Zis-a lui batranul: pentru ce? Iar el raspunzand, a zis: caci inima mea ca arzandu-se este si nu stiu ce are. Caci cand eram in sat, pana seara posteam si niciodata asa nu mi s-a facut. Zis-a lui batranul: in sat te hraneai din urechile tale. Ci mergi de acum si mananca la ceasul al noualea! Si orice faci, intru ascuns fa. Si cum a inceput sa faca, cu necaz a asteptat ceasul al noulea, si ziceau cei ce-l stiau pe el, ca postitorul s-a indracit si venind el, a spus batranului toate. Iar el i-a zis lui: aceasta cale este dupa Dumnezeu.

9) Doi frati locuind deosebi, mergeau unul catre altul. Si a zis unul dintr-ansii celuilalt: voiesc sa ma duc la avva Zinon si sa-i spun lui un gand. A zis si celalalt: si eu aceasta voiesc. Deci s-au dus amandoi impreuna. Si luandu-i pe fiecare deosebi si-au spus gandurile lor si unul spunandu-le a cazut inaintea batranului, rugandu-l cu multe lacrimi ca sa se roage lui Dumnezeu pentru dansul. Si batranul i-a zis lui: mergi, nu te slabi pe tine si nu grai de rau pe cineva si nu te lenevi de rugaciunea ta! Si ducandu-se fratele, s-a vindecat. Iar celalalt spunandu-i gandul sau catre batran, a adaus moale si cu nebagare de seama: roaga-te pentru mine! Dar n-a cerut cu deadinsul. Iar dupa o vreme s-a intamplat de s-au intilnit unul cu altul. Si a zis unul dintr-insii: cand am mers catre batranul, i-ai spus lui gandul care ziceai ca voiesti sa-l spui lui? Iar acela i-a zis: da, i-am spus! A intrebat acela: oare te-ai folosit dupa ce i-ai spus?

Raspuns-a fratele: da, m-am folosit, ca pentru rugaciunile batranului m-a vindecat Dumnezeu! Iar celalalt a zis: eu macar de i-am marturisit gandurile mele, nu am simtit vreo usurare. Zis-a lui cel ce s-a folosit: si cum te-ai rugat batranului? Raspuns-a acela: i-am zis lui: roaga-te pentru mine, ca am acest gand! Iar el a zis: eu marturisindu-ma lui, am udat picioarele lui cu lacrimile mele, rugandu-l ca sa se roage lui Dumnezeu pentru mine. Si prin rugaciunea lui m-a vindecat Dumnezeu. Iar aceasta ne-a povestit noua batranul, invatandu-ne, ca se cade celui ce roaga pe vreunul din parinti pentru ganduri cu osteneala si din toata inima sa se roage, ca lui Dumnezeu, si atunci va dobandi. Iar cel ce se marturisesti cu nebagare de seama, sau ispiteste, nu se foloseste, ci se si osandeste.

10) Zicea avva Zinon ca i-a povestit lui fericitul Serghie, egumenul din Pediada, o povestire ca aceasta: odata - zice - calatorind noi cu un batran sfant, fiind si alti frati impreuna cu noi, ne-am ratacit pe cale. Si nestiind unde mergem ne-am aflat in semanaturi si am calcat putin din semanaturi. Iar plugarul simtind, ca s-a intamplat de lucra acolo, a inceput a ne ocara si a zice cu manie: voi calugari sunteti? Voi va temeti de Dumnezeu? De aveati frica lui Dumnezeu inaintea ochilor, nu faceti aceasta. Deci indata ne zice noua sfantul acela batran: pentru Domnul nimeni sa nu graiasca! Si se ruga plugarului cu blandete, zicand: bine zici, fiule; de am fi avut frica lui Dumnezeu aceasta nu am fi facut, ci pentru Domnul, iarta-ne, ca am gresit! Iar acela, inspaimantandu-se pentru nerautatea si smerenia batranului, alergand la noi, a cazut la picioarele batranului, zicand: iarta-ma pentru Domnul si ia-ma cu voi! Si adauga fericitul Serghie: iata blandetea si bunatatea sfantului ce a putut cu ajutorul lui Dumnezeu sa faca! Si a mantuit sufletul ce era facut dupa chipul lui Dumnezeu pe care Il voieste Dumnezeu, mai mult decat nenumarate lumi cu banii lor.

11) Odata ne-am dus la unul din parinti si l-am intrebat pe el zicand: de va avea cineva vreun gand si se vede pe sine biruit; si de multe ori citind cele ce au zis parintii pentru un gand ca acela, se ispiteste sa faca acelea si nicidecum nu poate, oare ce este mai bine: a vesti vreunuia din parinti gandul, sau a se sargui singur sa unelteasca acelea care a citit si a se indetula cu stinta sa? Raspuns-a batranul: ca trebuie sa-l vesteasca catre cel ce poate sa-l foloseasca si sa nu se nadajduiasca intru sine. Ca nu poate cineva sa-si ajute luisi si mai vartos de a fi cuprins de patimi. Ca mie, tanar fiind, mi s-a intamplat una ca aceasta. Ca aveam patima sufleteasca si ma biruiam de dansa. Si auzind pentru avva Zinon, ca pe multi care se aflau asa i-a vindecat, am voit sa ma duc si sa-i vestesc lui; iar satana ma oprea, zicand ca de vreme ce stii ce trebuie sa faci, fa cum citesti si nu te mai duce si supara pe batranul.

Deci cand ma porneam sa ma duc si sa-i vorbesc lui, razboiul se usura de la mine cu mestesugirea diavolului ca sa nu ma duc. Iar dupa ce ma plecam sa nu merg, iarasi ma stapaneam de patima. Si aceasta a mestesugit vrajmasul asupra mea multa vreme, nelasandu-ma sa vestesc batranului. Iar de multe ori m-am dus la batranul, vrand sa-i spun lui gandul si nu ma lasa vrajmasul, aducand rusine in inima mea si zicand: de vreme ce stii cum trebuie sa te vindeci, ce trebuinta este a spune cuiva? Caci porti grija de sine; stii cum au zis parintii. Si acestea, zice, imi aducea pizmasul, ca sa nu arat doctorului patima si sa ma vindec. Iar batranul ma cunostea ca am ganduri, dar nu ma vadea, asteptand ca insumi sa le vestesc pe ele. Si ma invata pentru viata cea dreapta si ma slobozea. Iar mai pe urma plangand, am zis intru sine: pana cand, ticaloase suflete, nu vrei sa te tamaduiesti? Altii vin de departe la batranul si iau lecuire, iar tu nu te rusinezi, si avand doctorul aproape, nu vrei sa te tamaduiesti? Si aprinzandu-ma cu inima, m-am sculat si intru sine-mi am zis, ca daca voi merge la batranul si nu voi afla pe nimeni acolo, voi cunoaste ca este voia lui Dumnezeu a-mi marturisi gandurile mele. Si mergand eu acolo, n-am aflat pe nimeni. Deci batranul ma invata dupa obicei pentru mantuirea sufletului si cum ar putea cineva sa se curateasca de cugetele cele spurcate. Iar eu iarasi rusinandu-ma si nemarturisindu-ma, vroiam sa ma duc si sculandu-se batranul, facu rugaciune si ma petrecea mergand inaintea mea, pana la usa cea de afara. Iar

eu ma munceam cu ganduri, sa spun batranului sau sa nu spun, si cu incetul pasind, mergeam dupa dansul; iar batranul intorcandu-se si vazandu-ma muncindu-ma de ganduri, ma loveste in piept incetisor si imi zice: ce ai? Om sunt si eu. Si daca mi-a zis batranul acest cuvânt, mi s-a aratat ca mi-a deschis inima mea si am cazut la picioarele lui, rugandu-l pe el cu lacrimi si zicand: miluieste-ma! Iar el mi-a zis: ce ai? Si i-am zis lui: nu stii ce am? Si mi-a zis: tu trebuie sa spui ce ai. Iar eu cu mare rusine de abia mi-am marturisit patima mea. Si mi-a zis: dar de ce atata vreme te rusinezi a spune? Au nu sunt si eu om? Insa voiesti sa-ti spun si eu ceea ce stiu? Au nu sunt acum trei ani, de cand ai aceste ganduri si venind aici nu le marturisesti? Iar eu marturisind si cazand si rugandu-ma, am grait lui: miluieste-ma pentru Dumnezeu si ma invata, ce sa fac! Si mi-a zis: du-te si nu te lenevi in rugaciunea ta si nu cleveti pe nimeni! Iar eu mergand la chilia mea si nelenevindu-ma de rugaciunea mea, cu darul lui Hristos si cu rugaciunea batranului, de aici inainte n-am mai fost suparat de patima aceea. Deci trecand un an, mi-a venit un gând ca acesta: nu cumva m-a miluit Dumnezeu pentru mila Sa, iar nu pentru batranul? Si aceasta venindu-mi in minte, am mers catre dansul, vrand a-l ispiti si luandu-l in laturi, i-am facut metanie, zicand: roaga-te pentru mine, parinte, pentru gândul meu ce ti l-am marturisit oarecand! Iar el m-a lasat zacand la picioarele lui si tacand putin, mi-a zis: scoala-te, ai credinta catre mine! Iar eu auzind acestea, voiam sa ma inghita pamantul de rusine si sculandu-ma, nu puteam cauta asupra batranului, si mirandu-ma si spaimantandu-ma, am plecat la chilia mea.

PENTRU AVVA ZAHARIA

- 1) Zis-a avva Macarie catre avva Zaharia: spune-mi, care este lucrul monahului? Zis-a lui: pe mine ma intreb, parinte? Si a zis avva Macarie: am vestire catre tine, fiule Zaharie, caci este cel ce ma indeamna ca sa te intreb. Zis-a lui Zaharia: precum eu socotesc, parinte, cel ce isi face sila lui intru toate, acesta este monah.
- 2) A venit odata avva Moise sa scoata apa si a aflat pe avva Zaharia rugandu-se langa fantana, si Duhul lui Dumnezeu sezand deasupra lui.
- 3) Zis-a oarecand avva Moise catre fratele Zaharia: spune-mi, ce voi face? Si auzind s-a aruncat pe sine jos la picioarele lui, zicand: tu ma intreb, parinte? Zis-a lui batranul: cred mie, fiule Zahario, ca am vazut pe Duhul Sfânt pogorandu-se peste tine si dintru aceasta sunt silit sa te intreb: atunci luand Zaharia cuculiul sau (culion) din cap, l-a pus sub picioare si calcandu-l a zis: de nu se va zdrobi omul asa, nu poate sa fie monah.
- 4) Sezand odata avva Zaharia in Schit, i-a venit lui vedenie si sculandu-se i-a vestit parintelui său Carion, iar batranul, fiindca era lucrator, nu era iscusit la acestea si sculandu-se l-a batut zicand ca de la draci este. Dar a ramas cu gândul la aceasta. Si sculandu-se, s-a dus catre avva Pimen noaptea si i-a vestit lui lucrul acesta si cum se ard cele dinlauntru ale lui si vazand batranul ca de la Dumnezeu este, i-a zis: mergi catre cutare batran si orice iti va zice tie, fa! Si ducandu-se catre batranul, mai inainte de a intrebă el ceva, apucand batranul, i-a spus lui toate si cum ca vedenia este de la Dumnezeu. Ci, mergi si supune-te parintelui tau!
- 5) Zis-a avva Pimen, ca a intrebă avva Moise pe avva Zaharia, cand era aproape sa moara, zicand: ce vezi? Si i-a zis: nu este mai bine a tacea, parinte? Si i-a zis lui: asa, fiule: taci! Si in ceasul mortii lui sezand avva Isidor, cautand la cer a zis: veseleste-te, fiul meu Zaharia, ca ti s-au deschis tie portile Imparatiei cerurilor.

PENTRU AVVA ZOSIMA

1) Povestit-a fericitul Zosima ca odata a sezut putina vreme in lavra lui avva Gherasim si avea acolo pe unul iubit. Deci intr-o zi sezand noi si graind pentru folos, a venit pomenire de cuvantul acela care a zis avva Pimen, ca cel ce se prihaneste pe sine in tot locul afla odihna. Asemenea si de cuvantul care a zis avva muntelui Nitriei. Ca intrebat fiind: ce ai aflat mai mult in calea aceasta, parinte, el a raspuns: a se prihani si a se defaima pe sine totdeauna. Pe care cuvant l-a si adeverit cel ce l-a intrebat, zicand: alta cale nu este, fara numai aceasta. Deci pomenind noi de acestea, ziceam intre noi minunandu-ne, cata putere au cuvintele sfintilor. Cu adevarat, orice au grai, din lucru si din adevar au grai, precum a zis marele Antonie. Si pentru aceasta sunt puternice, pentru ca s-au grai de cei ce erau in lucruri, precum porunceste un intelept zicand: pe cuvintele tale sa le adevereze viata. Acestea vorbind noi intre noi, a zis acela: si eu am incercat cu lucrul aceste cuvinte si odihna care se face prin lucrarea lor. Ca odata aveam in lavra aceasta iubit cu adevarat pe un diacon care nu stiu de unde a luat banuiala asupra mea pentru un lucru care ii aducea lui scarba. Deci a inceput a se purta catre mine cu posomorare. Iar eu vazandu-l pe el posomorat asupra mea, l-am intrebat ca sa stiu pricina scarbei. Iar el mi-a zis: lucrul acesta l-ai facut si pentru aceasta sunt mahnit asupra ta. Iar eu nestiind in sine-mi un lucru ca acesta, precum zicea acela ca am facut, il incredintam ca n-am nicidecum stire de lucrul acela. Iar el nu se pleca, ci mi-a zis: iarta-ma, nu cred! Deci, ducandu-ma la chilie, ma incercam pe mine mai cu deadinsul, de am facut un lucru ca acesta si nu aflam. Dupa aceea l-am vazut pe el tinand sfantul potir si impartasind pe frati si l-am incredintat pe el cu aceasta, zicand: nu ma stiu sa fi facut ceea ce zici. Si nici asa nu s-a plecat. Deci iar venindu-mi intru sine si aducandu-mi aminte de cuvintele acestea ale sfintilor parinti si crezandu-le cu adevarat, am intors putin gandul; si am zis intru sine: diaconul cu adevarat ma iubeste si in dragoste pornindu-se, mi-a aratat ceea ce avea inima lui pentru mine, ca sa ma trezesc si sa nu mai fac acest lucru. Insa, ticaloase suflete, de vreme ce zici ca nu ai facut acest lucru, adu-ti aminte de celelalte rele care ai facut si nu le tii minte si socoteste, ca, precum cele ce ai facut ieri si alaltaieri le-ai uitat, asa si acest lucru, l-ai facut si l-ai uitat. Deci, din gandul acesta mi-am plecat inima asa, cum ca cu adevarat l-am facut si l-am uitat, ca si pe cele mai dinainte.

Apoi am inceput sa multumesc lui Dumnezeu si diaconului ca printr-insul m-am invrednicit sa-mi cunosc greseala si sa ma pocaiesc pentru dansa. Deci sculandu-ma cu astfel de ganduri, m-am dus la chilia diaconului, ca sa-i fac lui metanie si sa cer iertaciune, precum si sa-i multumesc. Si stand langa usa, am batut intr-insa. Si acela deschizand si vazandu-ma, mi-a pus indata intai el metanie, zicandu-mi: iarta-ma, ca de draci am fost batjocorit, banuindu-te pentru lucrul acela! Caci cu adevarat m-a incredintat Dumnezeu, ca tu cu nimic nu esti partas la acest lucru, nici nu stii catusi de putin pentru el. Dar incepand si eu sa raspund pentru acesta si sa-l incredintez, acela mi-a taiat cuvantul zicand: nu este trebuinta! Deci a adaugat fericitul Zosima zicand: iata smerenia cea adevarata, cum a aratat-o pe ea inima celui ce o iubeste! Caci nu numai ca nu s-a smintit asupra diaconului, una, ca a presupus pentru dansul ceea ce nu stia si fara de cuvant s-a scarbit asupra lui iar alta, ca nu a primit incredintarile lui, care in asa fel erau ca puteau sa plece si pe un vrajmas, si cu cat mai vartos pe un prieten adevarat. Nu numai dar pentru aceasta nu s-a smintit, precum am zis, ci si asupra sa si-a luat gresala care n-a facut-o, socotind cuvantul aceluia mai vrednic de credinta decat inima sa si nu numai atata dar s-a ispitit a se pocai inaintea lui, si-i multumea ca printr-insul s-a izbavit de pacatul pe care nicidecum nu-l stia.

2) Povestit-a fericitul Zosima, ca era un batran care locuia aproape de o chinovie si era foarte bun si bland. Pentru aceea si acei din chinovie il iubeau mult si il cinsteau. Aproape de batranul locuia si un frate. Deci, intr-una din zile lipsind el, fratele indemnandu-se de vrajmasul, s-a dus si a deschis chilia bstranului si intrand a luat toate vasele lui si cartile si s-a dus. Iar dupa putin intorcandu-se batranul, cum a vazut chilia lui deschisa si intrand si neafland vasele sale, s-a dus catre fratele sa-i spuna lui ceea ce s-a intamplat. Dar stand afara

de chilia aceuia si strigand pe fratele, cum si-a vazut vasele sale puse in mijlocul chiliei, caci fratele inca nu le stransese si nevrand sa-l vadeasca, sau sa-l rusineze, pricinuind o treaba de nevoie, ca adica il supara pantecele, s-a dat in laturi de la chilia fratelui pana ce va ridica vasele din mijoc. Apoi intorcandu-se, a inceput a grai fratelui pentru alt lucru, nepomenind nimic de chilie, sau de vasele care le-a pierdut. Iar dupa vreo cateva zile s-au dovedit vasele batranului. Si luandu-l pe fratele oarecari cunoscuti ai batranului, l-au pus in temnita, nestiind batranul. Iar batranul auzind de fratele ca este in temnita si nestiind pricina pentru care fusese bagat in temnita, mergand catre egumenul chinoviei din apropiere, unde era cinstit de toti fratii pentru faptele lui bune, i-a zis lui: fii bun si-mi da putine oua si putine paini! Iar egumenul i-a zis: au doara a venit la tine cineva, avvo? Iar batranul a raspuns: da! Deci, poruncind egumenul, i s-au dat cate a voit. Si luand batranul, painile si ouale, s-a dus la temnita unde era fratele si a intrat la dansul. Iar el vazand pe batranul, a alergat si a cazut la picioarele lui zicand: iarta-ma! Caci pentru tine sunt aici fiindca ti-am furat vasele. Si iata cartea ta este la cutare, iar haina ta este la cutare. Si pe rand le numara pe toate. Iar batranul zise catre el: Sa fie incrediniata inima ta fiule, ca nu pentru aceasta am intrat aici si nici nu stiu ca pentru mine ai intrat aici. Ci auzind ca esti bagat in temnita, iar pricina pentru ce nestiind si mahnindu-ma pentru supararea ta, am venit sa-ti fac mangaiere. Si iata ouale si painile, pe care le-am adus pentru tine. Dar de vreme ce m-am instiintat ca pentru mine esti tinut aici, voi face totul pana ce cu ajutorul lui Dumnezeu, te voi scoate din temnita. Si mergand, s-a rugat unora din cei slaviti ai lumii, caci era cunoscut si acestora batranul pentru fapta lui buna si trimitand aceia, au scos pe fratele din temnita.

3) Zicea avva Zosima ca mergand el in Sfanta Cetate (*) a venit la dansul oarecare iubitor de Hristos si i-a zis: avvo, am un frate sezator impreuna cu mine si din ispita vicleanului am avut prigonire intre noi. Apoi eu pocaindu-ma, acela nu voieste sa se impace cu mine. Pleaca-te dar, pentru Domnul si-i vorbeste lui cele pentru pace. Iar el cum a auzit, indata a chemat pe fratele acela si i-a grai lui cele ce se cuveneau pentru pace si unire. Iar el intai se parea ca se pleaca, apoi socotind i-a zis: nu pot sa ma impac cu el, pentru ca m-am jurat pe Cruce, ca de acum sa fiu neimpacat cu el. Iar egumenul zambind, i-a zis lui: juramantul tau, frate, are acest fel de putere, ca si cum ai fi zis: ma jur pe Crucea Ta, Hristoase, ca nu voi pazi poruncile Tale, ca voi face voia vrajmasului Tau diavol! Deci, o frate, nu numai esti dator sa faci sa inceteze mania cea rea, ci si sa te pocaiesti si sa te caiesti pentru dansa si sa-ti prihanesti obraznicia ta, ca sa nu te mai rapesti de dansa. Ca si Irod de se caia si nu ar fi intarit juramantul sau, nu ar fi facut acea cumplita ucidere, taind pe Mergatorul inainte al lui Hristos. Deci, fratele umilindu-se pentru aceasta, s-a pocait inaintea fratelui său si a lui avva Zosima si asa cu darul lui Dumnezeu s-au unit iarasi intru dragoste.

(*) Ierusalimul.

4) Povestit-a (**) fericitul Zosima pentru un batran, zicand: fiind eu intr-o manastire din Tir, a venit la noi un batran imbunatatit. Apoi citind noi la cuvintele batranilor - dupa cum era obiceiul intotdeauna - am venit la povestirea batranului aceuia, asupra caruia venind talharii, i-au luat toate lucrurile lui si s-au dus, lasand un sacusor pe care luandu-l batranul a alergat dupa dansii, strigand: fiilor, luati ce ati uitat in chilia voastra! Iar ei minunandu-se de nerautatea lui, au intors iar inapoi toate cate le luasera din chilia lui. Deci, citind noi aceasta povestire, mi-a zis batranul care venise la noi: acest cuvânt foarte m-a folosit. Iar eu rugandu-l sa-mi spuna ce folos a aflat dintr-insul, el a zis: oarecand petrecand eu in locurile cele de pe langa Iordan, am citit povestirea aceasta. Si minunandu-ma de batranul pentru nerautatea si blandetea lui, ziceam catre Dumnezeu: Doamne, Cel ce m-ai invrednicit sa vin in chipul acestor sfinti batrani, invredniceste-ma sa umblu si pe urmele lor si sa calatoresc pe aceeasi cale pe care au calatorit ei, povatuindu-se de darul Tau. Acestea rugandu-ma la Dumnezeu si

avand intru mine aceasta dorinta, trecand doua zile, cum sedeam in chilie am simtit pe unii ca au venit la chilie, care si stand la usa au batut. Iar eu cunoscand ca sunt talhari, am zis intru mine: multumesc lui Dumnezeu! Iata vreme sa arăt roada dorintei!

Si deci deschizand, i-am primit pe ei cu blandete si aprinzand lumina, am inceput a le arata lor lucrurile zicand catre ei: nu va tulburati. Cred Domnului ca nu voi ascunde nimic de la voi. Iar ei mi-au zis: ai aur? Si am raspuns lor: da, am trei bani si am deschis vasul inaintea lor si luandu-i pe aceia, si toate lucrurile, s-au dus cu pace. Iar eu, - zicea ferictul Zosima - glumind, am zis catre batranul: ce a urmat dupa aceea? Oare s-au intors ca si cei de la batranul cel mai dinainte de noi? Si a raspuns indata: sa nu sloboada Dumnezeu. Caci nici n-am voit aceasta, ca sa intoarca, ce au luat. Vedeti dar - zis-a Zosima - ce sporire lui si slava catre Dumnezeu i-a dat dorinta si gatirea lui. Ca nu numai nu s-a mahnit pentru luarea tuturor lucrurilor care avea, dar s-a si bucurat ca si cum s-a invrednicit de un lucru cu adevarat prea mare.

(**) Aceasta povestire se afla si in Limonariu, insa cu oarecare deosebire.

INCEPUTUL SLOVEI I (lung)

PENTRU AVVA ISAIA

- 1) Zis-a avva Isaia: nimic nu foloseste pe noul incepator asa de mult ca ocară. Ca precum este pomul, care se uda in toate zilele, asa este noul incepator, care se ocaraste si sufera.
- 2) Zicea iarasi catre cei ce incep bine si se supun sfintilor parinti: vopseaua cea dintai nu iese, precum se intampla la porfira. Si dupa cum ramurile cele tinere se intorc si se pleaca lesne, asa fac si noii incepatori, fiind intru supunere.
- 3) Zis-a iarasi: noul incepator, mutandu-se din manastire in manastire, este asemenea unui dobitoc, care se trage de capastru aici si acolo.
- 4) Zis-a iarasi: facandu-se masa si fratii mancand in biserica si vorbind unii cu altii, preotii Pelusiului mustrandu-i pe ei le-a zis: taceti fratilor, caci eu stiu un frate care mananca cu noi si bea pahare ca si noi si rugaciunea lui se suie inaintea lui Dumnezeu ca focul.
- 5) Se povesteste pentru avva Isaia ca a luat oarecand o varga si s-a dus la arie si a zis lucratorului: da-mi grau! Si lucratorul i-a zis: au doara si tu ai secerat, avvo? Zis-a cuviosul: nu! Si i-a zis lucratorul: cum dar voiesti sa iei grau, daca nu ai secerat? Si i-a zis lui batranul: si daca nu va secera cineva, nu ia plata? Zis-a lucratorul: nu! Si asa s-a dus batranul. Iar fratii vazand ce a facut, i-au pus lui metanie, rugandu-l sa le spuna pentru ce a facut aceasta. Raspuns-a lor batranul: spre pilda am facut aceasta, ca de nu va lucra cineva, nu ia plata de la Dumnezeu.
- 6) Acelasi avva Isaia a chemat pe unul din frati si i-a spalat picioarele si a pus o mana de linte in oala. Si dupa ce s-a infierbantat, a dat-o in laturi. Si a zis lui fratele: nu este fiarta indeajuns, avvo. Si i-a raspuns lui cuviosul: nu-ti este indeajuns ca macar a vazut focul? Si aceasta este mare mangaiere.
- 7) Zis-a iarasi: de va voi Dumnezeu sa miluiasca pe vreun suflet, iar el se semeteste si nu suferă, ci isi face voia sa, il sloboade pe el sa patimeasca cele ce nu voieste, ca asa sa-L caute pe El.
- 8) Zis-a iarasi: de va voi cineva sa rasplateasca rau pentru rau, poate si numai cu amenintarea sa vateme constiinta fratelui.

9) Acelasi avva Isaia a fost intrebat ce este iubirea de argint? Iar el a raspuns: a nu crede lui Dumnezeu ca poarta grija de tine, a te deznadajdui de fagaduintele lui Dumnezeu si a iubi peste masura ca sa te intinzi cu avutiile.

PENTRU AVVA ILIE

1) Zis-a avva Ilie: eu de trei lucruri ma tem: cand va vrea sa iasa sufletul meu din trup, cand voi vrea sa intampin pe Dumnezeu si cand va fi sa iasa hotarire asupra mea.

2) Ziceau batranii catre avva Ilie din Egipt, pentru avva Agathon, ca bun avva este. Si a zis lor batranul: dupa neamul si randul de oameni in care traieste, este bun! Si i-au zis lui: dar dupa cei vechi, cum? Si raspunzand batranul, le-a zis lor: am zis voua, ca dupa neamul si randul de oameni in care traieste, este bun; iar dupa cei vechi, am vazut un om in Schit, care putea sa faca sa stea soarele pe cer, precum a facut si Iosua al lui Navi. Si acestea auzind ei, s-au spaimantat si au proslavit pe Dumnezeu.

3) Zis-a avva Ilie al Diaconiei: ce poate pacatul, unde este pocainta si ce foloseste dragostea unde este mandria?

4) Zis-a avva Ilie: am vazut pe un oarecare luand o tivga cu vin sub subtioara sa si ca sa rusinez pe draci, ca era nalucire, am zis fratelui: ajuta-ma si-mi ridica aceasta! Si ridicand rasa lui, s-a aflat ca nu avea nimic. Iar aceasta am spus-o, ca macar cu ochii de veti vedea, sau veti auzi, sa nu primiti! Ci mai vartos paziti gandurile si cugetele, stiind ca dracii le pun pe acestea in minte ca sa spurce sufletul, sa socoteasca cele nefolositoare si ca sa traga mintea de la indeletnicirea cu cele bune, caindu-se de pacatele sale si rugandu-se lui Dumnezeu.

5) Zis-a iarasi: oamenii au mintea sau la pacate, sau la Iisus sau la oameni.

6) Zis-a iarasi: de nu va canta mintea impreuna cu trupul, in zadar este osteneala. Ca de iubeste cineva necazul, mai pe urma se face lui spre bucurie si odihna.

7) Zis-a iarasi: un batran a ramas intr-o capiste si au venit dracii, zicandu-i lui: du-te din locul nostru! Iar batranul a zis: voi nu aveti loc. Si au inceput dracii sa-i risipeasca cu totul smicelele lui de finic. Iar batranul sta adunandu-le pe ele. Mai pe urma dracul apucandu-l de mana, il tragea afara. Dar ajungand batranul la usa, cu cealalta mana tineea usa strigand: Iisuse, ajuta-mi! Si indata a fugit dracul. Si batranul a inceput a plange. Iar Domnul a zis lui: de ce plangi? Si a raspuns batranul: fiindca dracii indraznesc sa apuce pe om si sa-l necajeasca. Si i-a zis lui: tu te-ai lenevit; caci cand M-ai cautat, ai vazut cum M-am aratat tie! Acestea le zic, caci este trebuinta de multa osteneala si de nu se va osteni cineva, nu poate sa aiba pe Dumnezeu cu sine, caci El pentru noi S-a rastignit.

8) Un frate s-a dus la avva Ilie sihastrul in chinovia pesterii lui avva Sava si i-a zis lui: avvo, spune-mi un cuvânt! Iar batranul a zis fratelui: in zilele parintilor nostri erau iubite aceste trei fapte bune: neaverea, blandetea si infranarea. Iar acum stapaneste intre monahi: lacomia de avere, imbuibarea pantecelui si obraznicia. Oricare voiesti din acestea, tine!

PENTRU AVVA IRACLIE

1) Un frate, fiind suparat de razboiul ispitelor, a vestit lui avva Iraclie. Si acesta intarindu-l, i-a zis: un batran oarecare avea un ucenic foarte ascultator de multi ani. Dar odata sculandu-se razboi asupra lui, a facut metanie batranului, zicind: lasa-ma sa sed singur. Si i-a zis lui

batranul: cauta loc si-ti voi face chilie! Si mergand el ca la o azvarlitura de piatra, a aflat loc. Si mergand amandoi, au facut chilie. Si a zis fratelui: orice iti voi zice, aceasta fa: cand flamanzesti, mananca; cand insetezi, bea; cand iti este somn, dormi! Si numai din chilia ta sa nu iesi pana sambata; atunci vino aproape de mine. Si s-a intors batranul la chilia sa. Iar fratele a facut cele doua zile dupa porunca, dar a treia zi trandavindu-se, a zis: ce mi-a facut mie batranul acesta, ca sa nu fac rugaciuni? Si sculandu-se a cantat psalmi multi si dupa ce a apus soarele a mancat. Si sculandu-se s-a dus sa se culce pe rogojina sa: si a vazut un arap sezand si scrasnind cu dintii asupra lui, si alergand cu multa frica a venit la batranul si batand in usa, a zis: avvo, miluieste-ma si-mi deschide degraba! Iar batranul cunoscand ca nu a pazit cuvantul lui, nu i-a deschis pana dimineata. Si deschizandu-i dimineata, l-a aflat pe el afara. Cucerindu-se si milostivindu-se l-a bagat inlauntru. Atunci a zis fratele: rogu-ma, tie, parinte; un arap negru am vazut pe rogojina mea, cand m-am dus sa ma culc. Iar batranul a zis: aceasta ai patimit, caci nu ai pazit cuvantul meu. Atunci dandu-i lui o randuiala a pravilei, dupa putere, l-a slobozit si incet-incet s-a facut calugar iscusit.

INCEPUTUL SLOVEI TH

PENTRU AVVA THEODOR AL FERMEI (*)

1) Avva Theodor al Fermei dobandise trei carti bune si s-a dus la avva Macarie si i-a zis lui: am trei carti bune si ma folosesc dintr-insele si le intrebuinteaza si fratii si se folosesc. Spune-mi dar, ce trebuie sa fac? Oare sa le tin pe ele spre folosul meu si al fratilor, sau sa le vand si banii sa-i dau saracilor? Si raspunzand batranul, a zis: bune sunt faptele cu adevarat, dar mai buna decat toate este neaverea. Si aceasta auzind, ducandu-se, le-a vandut si banii i-a dat saracilor.

(*) Este un munte in Egipt, care se intinde de la Schit catre pustiul cel mare si se numeste Fermi.

2) Un frate oarecare sezand singur deosebi la chilii (**) se tulbura. Si mergand catre avva Theodor al Fermei, i-a spus lui despre tulburarea sa. Iar batranul i-a zis: mergi, smereste-ti gandul tau si te supune si petreci impreuna cu altii! Si dupa catava vreme, s-a intors catre batranul si i-a zis lui: nici impreuna cu oamenii nu ma odihnesc. Si i-a zis batranul: daca nici singur deosebi nu te odihnesti, nici impreuna cu altii nu te impacii, pentru ce ai iesit la viata calugareasca? Au nu ca sa suferi necazurile? Spune-mi, cati ani ai de cand esti in chipul acesta? Raspuns-a fratele: opt. Zis-a lui batranul: cu adevarat eu am in chipul acesta saptezeci de ani si nici intr-o zi n-am aflat odihna si tu in opt ani voiesti sa ai odihna? Si aceasta auzind fratele, intarindu-se s-a dus.

(**) Este un loc afara din orasul Alexandria, care se numeste chilii pustnicesti.

3) S-a dus odata un frate catre avva Theodor si a facut trei zile, rugandu-l ca sa auda vreun cuvnt. Iar el nu i-a raspuns lui. Si a iesit scarbit. Zis-a catre el ucenicul lui: avvo, cum de nu i-ai zis vreun cuvnt, caci s-a dus scarbit? Si i-a zis batranul: cu adevarat nu i-am graiuit lui, caci este negutator si in cuvinte straine voieste sa se slaveasca.

4) Zis-a avva Theodor iarasi: de ai prietesug cu cineva si se va intampla sa cada el in ispita curviei, de poti, da-i lui mana si trage-l in sus. Iar de va cadea in eres si nu se va pleca tie sa se intoarca, degraba taie-l pe el de la tine, ca nu cumva zabovindu-te sa cazi impreuna cu el in groapa.

5) Se spunea pentru avva Theodor ai Fermei, ca aceste trei capete avea mai presus decat altii: neaverea, nevointa si fuga de oameni.

6) Petrecea o data avva Theodor cu fratii in Schit si mancand ei, luau cu evlavie paharele, tacand si nezicand cuvantul: iarta! Si a zis avva Theodor: au pierdut calugarii obiceiul cel bun, nezicand: iarta.

7) L-a intrebat pe el un frate, zicand: voiesti, avvo, sa nu mananc paine cateva zile? Si i-a zis lui batranul: bine faci, ca si eu am facut asa. Si i-a zis lui fratele: voiesc sa pun năutul meu in pitarie si sa-l fac faina. Zis-a lui batranul: daca iarasi te duci la pitarie, fa-ti painea ta! Si ce este trebuinta de aceasta purtare?

8) A venit unul din batrani catre avva Theodor si a zis lui: iata, cutare frate s-a intors in lume. Si i-a zis lui batranul: pentru aceasta te minunezi? Nu te minuna, ci mai vartos te minuneaza de vei auzi, ca a putut cineva sa scape din gura vrajmasului.

9) Un frate a venit la avva Theodor si a inceput a grai si a cerca lucruri, pe care inca nu le facuse si i-a zis lui batranul: inca nu ai aflat corabia, nici vasele tale nu le-ai pus si mai inainte de a inota, ai ajuns acum la cetatea aceea? Deci, dupa ce vei face intai lucrul, vei veni la acelea despre care graiesti acum!

10) Acelasi s-a dus odata la avva Ioan, care era famen din nastere si dupa ce au vorbit ei impreuna a zis avva Theodor: cand eram in Schit, lucrul sufletului era lucrul nostru de capetenie, iar lucrul mainilor il aveam sub lucrul sufletului. Iar acum s-a facut lucrul sufletului sub lucrul mainilor si cel de sub lucru a devenit lucru. Si l-a intrebat fratele (avva Ioan), zicand: care este lucrul sufletului pe care acum il avem sub lucru? Si care este cel de sub lucru pe care acum il avem lucru? Si a raspuns batranul: toate cele ce se fac pentru porunca lui Dumnezeu este lucru al sufletului; iar a lucra pentru sine si a aduna, acestea trebuie sa le avem sub lucru. Si a zis fratele: lumineaza-mi mie pricina aceasta. Si a zis batranul: iata, auzi de mine ca sunt bolnav si esti dator sa ma cercetezi, dar zici in sine-ti: sa-mi las lucrul meu acum si sa ma duc? Mai bine sa-l sfarsesc intai si apoi sa ma duc? Ti se intimpla inca si alta pricina si poate nicidecum nu te duci.

Iarasi alt frate iti zice tie: da-mi ajutor, frate! Si zici: sa-mi las lucrul meu si sa merg sa lucrez cu aceasta ? Deci, de nu te vei duce, lasi porunca lui Dumnezeu care este lucrul sufletului si faci pe cel de sub lucru, care este lucrul mainilor.

11) Zis-a avva Theodor al Fermii, ca omul care este intru pocainta, nu este legat de porunca.

12) Acelasi a zis: alta fapta buna nu este, ca nedefaimarea.

13) Zis-a iarasi: omul care stie dulceata chilie, fuge (de lume), si nu ar necinsti pe aproapele sau.

14) Zis-a iarasi: de nu ma voi departa pe sine-mi de la milostivirile acestea, nu ma vor lasa sa fiu monah.

15) Zis-a iarasi: multi in vremea aceasta au ales odihna mai inainte de a le-o da lor Dumnezeu.

16) Un frate a intrebat pe avva Theodor, zicand: voiesc sa plinesc poruncile. Zis-a lui batranul despre avva Teona, ca a spus si acela oarecand, ca a voit sa plineasca gandul lui Dumnezeu si luand faina s-a dus la pitarie si a facut paine. Si cerandu-i lui niste saraci a dat painile. Si iarasi cerandu-i lui altii, a dat cosnitele si haina pe care o purta. Si a intrat in chilie, incingandu-se peste camasa. Si asa iarasi se prihanea pe sine, zicand ca nu a plinit porunca lui Dumnezeu.

18) S-a bolnavit odata avva Iosif si a trimis la avva Theodor, zicand: vino, ca sa te vad mai inainte de a iesi din trup. Si era pe la jumatatea saptamanii si nu s-a dus, ci a trimis, zicand: de vei ramane pana sambata, voi veni; iar de te vei duce, ne vom vedea in lumea cealalta.

19) Un frate a zis lui avva Theodor: spune-mi un cuvânt, caci pier! Si cu osteneala a zis lui cuviosul: eu ma primejduiesc si ce pot sa-ti spun?

20) Un frate a venit la avva Theodor, ca sa-l invete sa coasa cosnite, aducand si funia cea impletita. Iar batranul i-a zis lui: mergi si vino dimineata aici! Si sculandu-se batranul, i-a muiat funia cea impletita si i-a gatit inceputui cusaturii, zicand: asa si asa sa faci si l-a lasat pe el. Si intrand in chilia sa, a sezut batranul. Si la vreme i-a pus fratelui de a mancat si l-a trimis la locul sau. Dimineata a venit iarasi fratele si i-a zis batranul: ia-ti funia de aici si du-te, caci ai venit sa ma bagi in ispita si in griji! Si nu l-a mai lasat pe el inlauntru.

21) Zis-a ucenicul lui avva Theodor, ca a venit odata unul sa vanda ceapa si i-a umplut un vas. Si a zis batranul: umple-l de grau si-l da lui. Si erau doua gramezi de grau: una curata si una proasta. Si i-am umplut vasul din gramada cea proasta - zice ucenicul. Iar batranul a cautat la mine aspru si cu mahnire. Si de frica am cazut si am spart vasul si i-am facut metanie. Si zice batranul: scoala, nu e a ta vina, ci eu am gresit ca ti-am zis! Si intrand batranul, i-a umplut sanul de grau curat si i-a dat lui impreuna cu cepele.

22) S-a dus odata avva Theodor cu fratele sa ia apa si mergand mai inainte fratele la foc a vazut un sarpe. Si i-a zis lui batranul: du-te de-l calca pe cap! Dar temandu-se nu s-a dus. Atunci a venit batranul si vazandu-l fiara si rusinandu-se, a fugit in pustie.

23) Intrebat-a oarecine pe avva Theodor: de se va face de naprasna vreo cadere si tu te temi, avvo ? I-a zis lui batranul: de se va lipi cerul de pamant, Theodor nu se teme; caci s-a rugat lui Dumnezeu ca sa se ridice de la dansul frica. Pentru aceasta l-a si intrebat pe el.

24) Se spunea despre dansul, ca facandu-se diacon in Schit, nu vrea sa primeasca sa slujeasca diaconiceste si in multe locuri a fugit. Si iarasi l-au adus batranii zicandu-i : nu-ti lasa slujbata! Le-a zis lor avva Theodor: lasati-ma sa ma rog lui Dumnezeu, ca sa stiu de ma va incredinta sa stau in locul slujbei mele! Si rugandu-se lui Dumnezeu, zicea: de este voia Ta, ca sa stau in locul slujbei mele incredinteaza-ma! Si s-a aratat lui un stalp de foc de la pamant pana la cer si grai s-a facut zicand: de poti sa te faci ca stalpul acesta, du-te si slujeste diaconiceste! Iar el auzind, a judecat sa nu mai primeasca. Deci venind el la biserica i-au facut lui metanie fratii, zicand: daca nu voiesti sa slujesti diaconiceste, macar potirul sa-l tina. Si n-a suferit nici aceasta si a zis: de nu ma veti lasa, ma duc din locul acesta, si asa l-au lasat.

25) Se zicea inca pentru dansul ca dupa ce s-a pustiit Schitul, a venit sa ramana la Fermi; si fiindca imbatranise, slabise cu trupul. Deci i-au adus lui unii bucate si cele ce ii aducea lui cel dintai le da celui de al doilea si asa mai departe. Iar in ceasul gustarii, manca ceea ce ii aducea cineva.

26) Se zicea pentru avva Theodor ca atunci cand sedea la schit a venit la dansul dracul vrand sa intre si l-a legat afara de chilie. Si iarasi alt drac a venit sa intre, dar si pe acesta l-a legat. Si mai venind si al treilea drac a gasit legati pe cei doi si le-a zis lor: ce stati voi aici afara? Si i-au raspuns lui: fiindca sade inlauntru (cuviosul) si nu ne lasa sa intram. Si acesta facand sila, se ispatea sa intre. Iar batranul l-a legat pe acesta. Deci, temandu-se dracii de rugaciunile batranului, il rugau zicand: slobozeste-ne pe noi. Si le-a zis lor batranul: duceti-va! si rusinandu-se ei, s-au dus.

27) Povestit-a oarecarele din parinti pentru avva Theodor al Fermei, ca a venit odata, pe

seara, la dansul si l-a gasit purtand o haina rupta, avand pieptul gol si tinand culionul dinainte. Si iata un comis a venit sa-l vada si batand acela la usa, a iesit batranul sa-i deschida si intalnindu-se cu el, a sezut la usa sa graiasca cu dansul. Iar parintele, care era de fata, a luat o bucata de panza si i-a acoperit umerii. Dar batranul a intins mana si a lepadat-o. Iar dupa ce s-a dus comisul, i-a zis lui: avvo, de ce ai facut aceasta? A venit omul sa se foloseasca, au doara vrei ca sa se sminteasca? Si i-a raspuns batranul: ce-mi spui, avvo? Oare tot oamenilor slujim? Mi-am facut trebuinta. Cei ce voiesc sa se foloseasca, sa se foloseasca; cel ce voieste sa se sminteasca, sa se sminteasca. Caci eu oricum ma aflu, asa intampin. A poruncit inca si ucenicului sau, zicand: de va veni cineva voind sa ma vada, sa nu-i zici lui ceva omenesc; ci de mananc spune ca mananc, iar de dorm, spune ca dorm!

28) Au venit odata asupra lui trei talhari si doi il tineau pe dansul, iar unui cara vasele lui. Iar dupa ce au scos cartile si voiau sa ia si vasul sau, atunci le-a zis lor: acesta lasati-l! Dar ei nu vroiau. Si smancindu-si mainile sale, i-a trantit pe amandoi. Si vazand talharii, s-au infricosat. Si le-a zis lor batranul: sa nu va temeti de loc. Toate lucrurile faceti-le in patru parti si luati trei; iar una s-o lasati. Si asa au facut. Iar el a luat vasul cu care mergea la biserica.

PENTRU AVVA THEODOR CEL DE LA ENNAT

1) Zis-a avva Theodor cel de la Ennat: cand eram mai tanar petreceam in pustie. Deci, m-am dus la pitarie sa fac doua framantaturi si am gasit acolo pe un frate care voia sa faca paini si nu avea pe nimeni care sa-i dea mana de ajutor. Iar eu am lasat pe ale mele si i-am dat lui mana de ajutor. Iar dupa ce am ispravit, a venit alt frate si iarasi i-am dat lui mana de ajutor si a facut painile. Si iarasi a venit al treilea si i-am facut asemenea. Si asa faceam cu fiecare din cei ce veniti si am facut sase framantaturi. Iar pe urma am facut pe cele doua ale mele, incetand cei ce veneau.

2) Se spunea pentru avva Theodor si avva Lukie cel de la Ennat, ca au facut cincizeci de ani, batjocorindu-si gandurile lor si zicand: dupa iarna aceasta, ne vom duce de aici. Si iarasi cand venea vara, ziceau: dupa vara aceasta, ne vom duce de aici. Si asa au facut in toata vremea, pururea pomenitii parinti.

3) Zis-a avva Theodor ai Ennatului: de ne va socoti Dumnezeu lenevirile cele intru rugaciuni si robirile cele intru citirea psaimilor, nu putem sa ne mantuim.

PENTRU AVVA THEODOR CEL DE LA SCHIT

Zis-a avva Theodor cel de la Schit: imi vine gand si ma tulbura si ma necajeste, dar fapta nu poate sa faca, ci numai ma impiedica de la lucrarea faptei bune. Iar barbatul cel treaz, scuturand gandul de la sine, se scoala la rugaciune.

PENTRU AVVA THEODOR CEL DIN ELEFTEROPOLE

1) A intrebat avva Avraam Iviritul pe avva Theodor cel din Elefteropole, zicand: cum este bine, parinte: slava sa-mi agonisesc, sau necinste? Iar batranul i-a raspuns: eu vreau sa-mi agonisesc slava iar nu necinste. Ca de voi face lucru bun si ma voi slavi, pot sa-mi osandesc cugetul ca nu sunt vrednic de slava aceasta. Iar necinstea din lucruri rele se face. Deci, cum pot sa-mi mangai inima, dupa ce oamenii s-au smintit de mine? Mai bine este dar sa facem binele si sa fim slaviti. Iar avva Avraam a zis: bine ai zis parinte.

2) Zis-a avva Theodor: lipsa painii topeste trupul calugarului. Iar batranul zicea: privegherea mai mult topeste trupul.

PENTRU AVVA THEONA

Zis-a avva Theona: fiindca se departeaza mintea de la privirea spre Dumnezeu, pentru aceasta suntem robiti de patimile trupesti.

PENTRU THEOFIL ARHIEPISCOPUL ALEXANDRIEI

1) Fericitul Theofil arhiepiscopul a mers odata la muntele Nitriei si a venit avva muntelui (***) la dansul. Si i-a zis lui arhiepiscopul: ce ai aflat mai mult in calea aceasta, parinte? I-a raspuns lui batranul: a ma prihani si a ma defaima pe mine intotdeauna. I-a zis lui avva Theofil: alta cale nu este, fara numai aceasta.

(***) Adica cel mai mare ai muntelui.

2) Au venit odata parintii la Alexandria, chemati fiind de Theofil arhiepiscopul, ca sa faca rugaciune sa surpe capistile idolesti. Si mancand ei cu dansul, li s-a pus carne de vitel si mancau nimic indoindu-se. Si luand arhiepiscopul o bucatica, a dat-o batranului, care era mai aproape de dansul, zicand: iata, aceasta bucatica e buna, mananca avvo! Iar ei raspunzand au zis: noi pana acum verdeturi mancam, iar daca este carne nu mai mancam. Si n-au mai adaus nici unul dintr-insii sa mai guste din ea.

3) Acest avva Theofil arhiepiscopul s-a dus odata la Schit. Si adunandu-si fratii, au zis lui avva Pamvo: zi vreun cuvânt episcopului, ca sa se foloseasca. Zis-a lor batranul: daca nu se foloseste de tacerea mea, nici de cuvântul meu nu poate sa se foloseasca.

PENTRU THEOFIL ARHIEPISCOPUL ALEXANDRIEI

4) Acelasi avva Theofil zicea: ce fel de frica si cutremur si nevoie avem sa vedem, cand sufletul se desparteste de trup! Ca vine la noi oaste si putere de la stapanirile cele potrivnice, stapanii intunericului, stapanitorii viclesugului si incepatoriile si stapaniile, duhurile rautatii si ca intr-un chip de judecata il tin pe suflet, aducând asupra-i toate pacatele lui cele intru stiinta si cele intru nestiinta, de la tinerete pana la varsta in care a raposat. Deci, stau parandu-l de toate cele facute de dansul. Ce fel, dar, de cutremur socotesti ca are sufletul in ceasul acela, pana ce va iesi hotararea si i se va face slobozenia lui? Acesta este ceasul nevoii lui, pana ce va vedea ce sfarsit va lua el. Si iarasi dumnezeiestile puteri stau in preajma fetei celor protivnici si ele aducand cele bune ale lui. Ia seama dar, ca sufletul stand in mijloc, cu multa frica si cutremur sta, pana ce judecata lui va lua hotarare de la Dreptul Judecator. Si de va fi vrednic, aceia iau certare, iar el se rapeste de la dansii si de aceea fara de grija este, sau mai bine sa zic, locuieste dupa cum este scris: precum al celor ce se veselesc tuturor le este locasul la Tine. (1) Atunci se implinesc cele scrise: au fugit durerea, intristarea si suspinarea. (2) Atunci scapand, se duce la acea bucurie si slava negraita, in care se va si aseza. Iar de se va afla ca a trait cu lenevire, aude glasul cel prea infricosat: sa fie ridicat cel necredincios, ca sa nu vada slava Domnului.(3)

Atunci il apuca pe dansul zi de urgie, zi de necaz si de nevoie, zi de intuneric si de bezna, dandu-se la intunericul cel mai din afara si in focul cel vesnic osandindu-se, in veci, fara de sfarsit se va munci. Atunci unde e fala lumii? Unde slava cea desarta? Unde desfatarea? Unde rasfatarea? Unde nalucirea? Unde odihna? Unde lauda? Unde banii? Unde neamul cel mare?

Unde tatal? Unde mama? Unde fratele? Cine dintr-acestia va putea sa scoata pe cel ce se arde in foc si este tinut de muncile cele amare? Acestea fiindca asa vor sa se faca, ce fel trebuie sa fim noi in petreceri bune si cu dreapta credinta? Ce fel de dragoste suntem datori sa ne agonisim? Ce fel de viata? Ce fel de petrecere? Ce fel de drum? Ce fel de luare aminte? Ce fel de rugaciune? Ce fel de ingrijire? Ca acestea zice, asteptand, sa ne silim a ne afla Lui nespurcati si neintinati cu pace (4), ca sa ne invrednicim a-L auzi pe Dansul, zicand: veniti binecuvantatii Parintelui Meu, de mosteniti Imparatia cea gatita voua de la intemeierea lumii (5) in vecii vecilor. Amin.

(1) Psalm 85, 7.

(2) Isaia XXXV, 10 si 51, 11.

(3) Isaia XXVII, 10

(4) II Petru, III, 14.

(5) Mat XXV, 34.

5) Acelasi avva Theofil arhiepiscopul vrand sa se savarseasca, a zis: fericit esti, avvo Arsenie, ca de acest ceas iti aduceai aminte pururea!

PENTRU AMMA (MAICA) THEODORA

1) Intrebat-a maica Theodora pe avva Theofil, ce este cuvantul acela al apostolului: vremea rascumparand? (****) Iar el i-a zis ei: numirea arata castigul. Adica: vreme de ocară ti-a venit? Cumpara cu smerita cugetare vreme si cu indelunga rabdare vremea ocarii si trage castigul la tine. Vremea de necinste ti-a venit? Cu suferirea rautatii cumpara vremea si castiga. Pâră mincinoasa de-ti va veni, cu rabdarea si cu nadejdea castiga. Si toate cele impotriva, de vom voi, ni se vor face noua castiguri.

(****) Colos. IV, 5

2) Zis-a maica Theodora: siliti-va sa intrati prin usa cea stramta, (6) ca precum pomii, de nu vor lua ierni si ploii, nu pot a face roada, asa si noua veacul acesta iarna ne este (7) si imparatiei cerurilor nu vom putea sa ne facem partasi, fara numai prin multe neazuri si ispiti!

(6)Mat. VII, 13

(7)Fapt. Ap. XIV, 22.

3) A zis iarasi: bine este a ne linisti, caci barbatul intelept, liniste aduce. (8) Ca mare lucru este, cu adevarat, fecioarei si calugarului a se linisti, dar mai ales tinerilor. Dar vine vicleanul si ingreuneaza sufletul cu leneviri, cu imputinari de suflet, cu ganduri; apoi ingreuneaza si trupul cu boale, cu slabiciune, cu slabanogirea genunchilor si a tuturor madularelor si slabeste puterea sufletului si a trupului si fiecare poate sa zica: sunt slab si nu pot sa-mi fac canonul. Dar de ne vom trezi, toate acestea se risipesc. Ca era un calugar si cand venea sa-si faca pravila, il apuca raceala si fierbinteala (adica friguri) si capul tare i se supara. Si asa isi zicea lui-si: iata, sunt bolnav si voi muri, deci sa ma scol mai inainte pana ce nu mor si sa-mi fac pravila. Si dupa ce va inceta pravila, incetau si frigurile, si iarasi, cu aceasta socoteala fratele se impotriva si isi facea pravila si asa a biruit pe vicleanul.

(8) Pilde, 1, 12.

4) Zicea iarasi aceasta maica Theodora, ca odata un barbat evlavios se ocară de oarecine si aceasta zicea catre dansul: Puteam si eu sa-ti zic asemenea, dar legea lui Dumnezeu imi

inchide gura.

5) A zis iarasi aceasta maica: invatatorul este dator sa fie strain de iubirea de stapanire, de iubirea de argint, de slava desarta, departe de mandrie, nebatjocorindu-se de lingusire, neorbindu-se de daruri, de pantece nebiruindu-se, nestapanindu-se de manie, ci indelung rabdator, bland cu toata puterea, smerit cugetator mai ales, ingaduitor si suferitor, purtator de grija si iubitor de suflete.

6) Aceeasi maica zicea iarasi ca nici nevointa, nici privegherea, nici tot felul de osteneala nu mantuieste, fara numai smerita cugetare cea adevarata. Caci era un pustnic care gonea dracii si ii intreba: cu ce iesiti voi? Cu postul? Si ei ziceau: noi nici nu mancam, nici nu bem. Dar cu privigherea? Si ei raspundeau: noi nu dormim. Cu pustnicia? Iar ei ziceau: noi prin pustietati petrecem. Cu ce iesiti dar? Si ei raspundeau: nimic nu ne biruieste pe noi, fara numai smerita cugetare pentru ca ea este biruirea dracilor.

7) A zis iarasi maica Theodora, ca era un calugar care de multimea ispitelor, zicea: ma duc de aici. Si dupa ce si-a pus sandale (9) in picioare, a vazut pe alt om ca-si pune si el sandalele lui si a zis catre dansul omul: au nu pentru tine iesi? Iata eu merg mai inainte decat tine, ori unde vei merge. Si acest om era dracul, care ii facea lui ispite.

(9) Niste incaltaminte formate din talpi.

INCEPUTUL SLOVEI I

PENTRU AVVA IOAN COLOV

1) Povestit-au unii pentru avva Ioan Colov (*), ca mergand catre un batran tebeu la Schit, sedea in pustie si luand avva lui un lemn uscat, l-au rasadit si i-a zis lui: in fiecare zi adapa acest lemn cu cate un ulcior de apa, pana ce va face roada. Si era departe de dansii, incat se ducea de cu seara si venea dimineata. Iar dupa trei ani, a trait lemnul si a facut roada si luand batranul rodul lui, l-a dus la biserica, zicând fratilor: luati, mancati rodul ascultarii!

(*) Adica, scurt, mic de stat, bondoc.

2) Se spunea pentru avva Ioan Colov, ca a zis odata fratelui sau celui mai mare: voiam fara de grija sa fiu, precum ingerii sunt fara de grija, nimic lucrând, ci nelipsit slujind lui Dumnezeu. Si dezbracandu-se de haina, a iesit in pustie. Si facand o saptamana, s-a intors catre fratele sau si dupa ce a batut in usa, l-a auzit pe dansul si mai inainte de a deschide, a zis: tu cine esti? Iar el a zis: eu sunt Ioan, fratele tau. Si raspunzând i-a zis lui: Ioan s-a facut inger si nu mai este intre oameni. Iar el i se ruga zicand: eu sunt! Si nu i-a deschis lui, ci l-a lasat pana dimineata sa se trudeasca. Iar mai pe urma, deschizandu-i, i-a zis: om esti, trebuinta ai sa lucrezi iarasi ca sa te hranesti. Si a facut metanie, zicand: iarta-ma!

3) Zis-a avva Ioan Colov: de va voi imparatul sa ia vreo cetate, apa intai o opreste si hrana si asa vrajmasii de foamete pierind, se supun lui! Asa si patimile trupului: daca cu post si cu foamete va petrece omul, vrajmasii slabesc catre sufletul lui.

4) Zis-a iarasi, ca cel ce se satura si vorbeste cu copil, iata, a curvit in cuget cu dansul.

5) Zis-a iarasi ca suindu-se odata pe calea Schitului cu impletitura (**), l-a vazut pe camilar vorbind si poruncindu-se el (avva) spre manie si lasand vasele, a fugit.

(**) Adica, cu funia cea de zimbiluri.

6) Altadata iarasi la seceris, a auzit pe un frate vorbind aproapei cu manie si zicand: iesi tu! Si lasand secerisul a fugit el (avva).

7) S-a intamplat, ca niste batrani la Schit sa manance impreuna unii cu altii, si era cu dansii si Avva Ioan. Si s-a sculat un batran mare sa dea vasul cu apa; si nimeni n-a primit sa ia de la dansul, fara numai Ioan Colov. Deci s-au mirat si i-au zis lui: cum tu mai mic decat toti fiind, ai indraznit sa fii slujit de batranul?

Si le-a raspuns lor: eu cand ma scol sa dau vasul, ma bucur daca toti vor lua, ca sa am plata. Si eu dar pentru aceasta am primit, ca sa-i fac lui plata, nu cumva sa se mahneasca, ca nici unul n-a primit de la dansul. Si aceasta zicand, s-au minunat aceia si s-au folosit de socoteala lui.

8) Sezand el odata inaintea bisericii, l-au incunjurat fratii si il intrebau pe el pentru gandurile lor si vazand unul din batrani si luptat fiind de zavistie, i-a zis lui: vasul tau, Ioane, este plin de otrava. I-a raspuns avva Ioan lui: asa este, avvo, si aceasta ai zis-o, ca cele din afara le vezi numai; iar de ai fi vazut cele dinauntru, ce ai fi putut zice?

9) Spuneau parintii ca mancand odata fratii dragoste, (***) a ras un frate la masa. Si vazandu-l avva Ioan, a plans, zicand: oare ce are fratele acesta in inima lui, ca a ras, avand datorie mai mult sa planga, caci mananca dragoste?

(***) Adica milostenie.

10) Au venit odata unii din frati, ca sa-l ispitasca pe el. Ca nu-si lasa cugetul sa ca sa se raspandeasca, nici nu graia vreun lucru al veacului acestuia si i-a zis lui: multumim lui Dumnezeu, ca a ploat in anul acesta mult. Si au baut finicii si scot zmicele si gasesc fratii lucrul mainilor lor. Le-a zis lor avva Ioan: asa este Duhul Sfânt! Cand se va pogori in inimile oamenilor, (****) se innoiesc si scot ramuri cu frica lui Dumnezeu.

(****) La alte editii, sfintilor.

11) Se spunea despre dansul, ca a impletit odata funie de doua zimbiluri si a cusut-o intr-un zimbil si n-a priceput, pana ce s-a apropiat de perete. Ca era cugetul lui indeletnicindu-se la privirea celor inalte.

12) Zis-a avva Ioan: asemenea sunt unui om, care sade sub un copac mare si vede fiare multe spre dansul; si cand nu va putea sa stea impotriva lor, alearga sus in copac si scapa. Asa si eu, sed in chilia mea si vad cugetele cele viclene deasupra mea; si cand nu voi putea asupra lor, fug la Dumnezeu prin rugaciune si scap de vrajmasul.

13) Zis-a avva Pimen pentru avva Ioan Colov, ca s-a rugat lui Dumnezeu si s-au ridicat patimile de la dansul si s-a facut fara de grija; si ducandu-se, a spus unui batran: ma vad pe mine ca ma odihnesc si nu am nici un razboi. Si i-a zis lui batranul: du-te, roaga-te lui Dumnezeu, ca sa-ti vina razboiul si zdrobirea si smerenia care le aveai mai inainte! Ca prin razboaie sporeste sufletul. Deci, s-a rugat si dupa ce a venit razboiul, nu s-a mai rugat sa-l ia de la dansul, ci zicea: da-mi Doamne, rabdare in razboaie!

14) Zis-a avva Ioan, ca a vazut oarecare din batrani in vedenie, cum trei calugari stau de aceasta parte de mare. Si s-a facut glas catre dansii din cealalta parte, zicand: luati aripi de foc si veniti la mine! Si doi au luat si au zburat de cealalta parte, iar celalalt a ramas; si plangea foarte si striga. Apoi, mai pe urma s-au dat si lui aripi, inasa nu de foc, ci slabe si neputincioase si cu osteneala cufundandu-se, si ridicandu-se, cu nechez mult a venit de cealalta parte. Asa si neamul acesta, desi ia aripi, inasa nu de foc, ci slabe si neputincioase.

15) Un frate a intrebat pe avva Ioan, zicand : cum sufletul meu avand rani, nu se rusineaza a cleveti pe aproapele? I-a spus lui batranul o pilda pentru clevetire. Un om era sarac si avea femeie; si a mai vazut si pe alta frumoasa, si a luat-o si pe aceasta - dar erau amandoua goale. Deci facandu-se sobor intr-un loc, i s-au rugat ele lui zicand: ia-ne pe noi cu tine. Si luandu-le pe amandoua, le-a pus intr-un pitar (e) si intrand intr-un caic, au venit la locul acela. Si dupa ce s-a facut arsita si s-au stamparat oamenii, cautand una si pe nimeni vazand, a sarit afara in gunoi si strangand niste trente vechi, si-a facut ei-si imprejuratoare si de aceea cu indrazneala umbla. Iar cealalta inaintea sezand goala, zicea: iata aceasta femeie pacatoasa, nu se rusineaza umbland goala. Si parandu-i rau barbatului sau a zis: o, minune! Aceasta cel putin isi acopere rusinea sa, dar tu esti peste tot goala; si acestea graind, nu iti este tie rusine? Asa este si clevetirea.

(e) Adica chiup de pamant.

16) Mai zicea iarasi batranul fratelui, pentru sufletul cel ce va sa se pocaiasca. Intr-o cetate era o femeie frumoasa si multi ibovnici avea; si venind la dansa un boier, i-a zis: fagaduieste-te mie, ca vei pazi curatenia si eu te iau de femeie. Iar ea i s-a fagaduit. Si luand-o, a dus-o la casa sa. Iar ibovnicii ei cautand-o ziceau: cutare boier a luat-o la casa lui. Deci de vom merge la casa lui (f) si va afla, ne pedepseste; ci veniti pe dupa casa, sa-i fluieram ei si cunoscand glasul fluieraturii, se pogoara la noi si noi nevinovati ne aflam. Iar ea auzind fluieratura, si-a astupat urechile sale si a sarit in camara cea mai dinauntru si a incuiat usile. Si zicea batranul, ca femeia pacatoasa este sufletul, iar ibovnicii ei sunt patimile si oamenii, iar boierul este Hristos, iar casa cea mai dinauntru este lacasul cel vesnic, (g) iar cei ce ii fluiera ei sunt viclenii draci, iar el (h) totdeauna fuge catre Domnul.

(f) La altele, la usa.

(g) La altele, paza mintii.

(h) Adica sufletul.

17) Suindu-se odata avva Ioan de la Schit cu alti frati, a ratacit cei ce ii povatuia pe ei, caci era noapte. Si au zis fratii catre avva Ioan: ce vom face, avvo, ca a pierdut fratele calea, nu cumva sa murim ratacindu-ne? Le-a zis lor batranul: de ii vom zice lui, se mahneste si se rusineaza. Ci iata ma fac, ca eu sunt slab si zic ca nu pot sa merg, ci raman aici pana dimineata. Si a facut asa. Iar ceilalti au zis: nici noi nu ne ducem, ci sedem cu tine. Si au sezut pana dimineata si pe fratele nu l-au smintit. (i)

(i) In altele, nu l-au muștrat.

18) Un batran era in Schit, ostenitor cu trupul, dar nu luator aminte cu cugetul. Deci, s-a dus la avva Ioan, sa-l intrebe despre uitare. Si auzind de la dansul cuvânt, s-a întors la chilia sa si a uitat ce i-a zis avva Ioan lui. Si s-a dus iarasi sa-l intrebe. Si auzind asemenea de la dansul cuvântul, s-a întors. Iar dupa ce a ajuns la chilia sa, iarasi a uitat. Si asa de multe ori mergand, cand se întorcea era stapanit de uitare. Iar dupa acestea intalnindu-se cu batranul, i-a zis: stii avvo, ca am uitat iarasi ceea ce mi-ai zis? Dar ca sa nu te supar, nu am mai venit. I-a zis avva Ioan lui: du-te de aprinde lihnarul! Si a aprins. Si i-a zis lui iarasi: mai adu alte lihnare si le aprinde dintr-insul. Si a facut asemenea. Si a zis avva Ioan batranului: nu cumva s-a vatamat ceva lihnarul pentru ca ai aprins dintr-insul celelalte lihnare? Zis-a: nu. Si a zis batranul: asa nici Ioan; daca Schitul va veni catre mine tot, nu ma va opri de la darul lui Hristos. Drept aceea, cand voiesti, vino, de nimic indoindu-te! Si asa, prin rabdarea amandorura, a ridicat Dumnezeu uitarea de la batranul. Ca aceasta era lucrarea schitiotilor, ca sa dea osardie celor ce erau luptati si sa se sileasca pe sine, ca sa se castige unii pe altii spre bine.

19) A întrebat un frate pe avva Ioan zicând: ce voi face? Ca de multe ori vine vreun frate sa ma ia la lucru si eu sunt ticalos si slab si ma ostenesc la lucru. Deci, ce voi face pentru porunca? Si raspunzind batranul a zis: Halev a zis lui Iisus fiului lui Navi: de patruzeci de ani eram, cand m-a trimis Moise, robul Domnului din Cadis Varni, pe mine si pe tine la pamantul acesta si acum sunt de opzeci si cinci de ani. Precum atunci eram si acum pot sa ies la razboi. (j) Drept aceea si tu, de poti, precum iesi, asa si sa intri, du-te; iar de nu poti face asa, sezi in chilia ta, plangand pacatele tale. Si de te vor gasi tanguindu-te, nu te vor sili sa iesi afara.

(j) Iisus Navi, 14, 7.

20) A zis avva Ioan: cine a vandut pe Iosif? Si a raspuns un frate, zicand: fratii lui. I-a zis lui batranul: nu, ci smerenia lui l-a vandut. Ca putea sa zica, ca frate al lor este si sa raspunda impotriva; ci tacand, pentru smerenie, s-a vandut pe sine si smerenia l-a pus ocarmuitor peste Egipt.

21) Zis-a avva Ioan: sarcina cea usoara lasand-o, adica a ne defaima pe noi, pe cea grea o am luat, adica a ne indrepta pe noi.

22) Acelasi a zis: smerita cugetare si frica lui Dumnezeu sunt mai presus decat toate faptele bune.

23) Acelasi sedea odata in biserica si a suspinat, nestiind ca este cineva dinapoia lui. Deci, cunoscand, a facut metanie, zicand: iarta-ma, avvo, ca inca nu m-am invatat!

24) Acesta zicea ucenicului sau: sa cinstim pe Unul si toti ne cinstesc pe noi. Iar de vom defaima pe Unul care este Dumnezeu, ne defaima pe noi toti si intru pierzare mergem.

25) Se spunea pentru avva Ioan, ca a venit in biserica la Schit si auzind vorbe impotriva ale unor frati, s-a intors la chilia sa si inconjurand-o de trei ori, asa a intrat. Iar oarecare frati vazandu-l, s-au mirat de ce a facut acesta si venind l-au intrebat, iar el le-a zis : urechile le aveam pline de cuvinte impotriva. Deci, am inconjurat, ca sa le curatesc si asa sa intru cu linistea mintii mele in chilia mea.

26) A venit un frate la chilia lui avva Ioan decuseara, silindu-se sa se intoarca inapoi. Si vorbind ei despre fapte bune, s-a facut dimineata. Si n-au cunoscut. Si a iesit sa-l petreaca si au ramas vorbind pana la al saselea ceas si l-a bagat inauntru si gustand, asa s-a dus.

27) Zicea avva Ioan, ca temnita este a sedea in chilie si a-si aduce aminte de Dumnezeu totdeauna cu trezvie. Si aceasta este: in temnita am fost si ati venit la Mine. (k)

(k) Matei 25, 36.

28) Zis-a iarasi: cine e tare ca leul? Si pentru pantecele lui cade in cursa si toata taria lui se smereste.

29) Spunea iarasi, ca mancand parintii Schitului paine si sare, ziceau ei: sa nu ne silim pe noi la sare si la paine. Si asa, tari erau la lucrul lui Dumnezeu.

30) A venit un frate sa ia cosnita de la avva Ioan. Si iesind i-a zis lui: ce voiesti frate? Iar el i-a zis: cosnita, avvo! Si intrand sa scoata, a uitat. Si a sezut cosand. Iarasi a batut in usa si daca a iesit, ii zise lui: adu cosnita, avvo. Si intrand iarasi a sezut sa coase. Si a batut acela. Si iesind ii zise: ce vrei, frate? Iar el i-a zis: cosnita, avvo. si apucandu-l de mana, l-a bagat inauntru, zicandu-i: daca zimbiluri vrei, ia si te du, ca eu nu am vreme.

31) A venit odata un camilar, ca sa-i ia vasele si sa se duca in alt loc. Iar el intrand sa-i aduca funia, a uitat, avand mintea intinsa catre Dumnezeu. Deci, iarasi a separat camilarul, batand in usa. Si iarasi avva Ioan, intrand, a uitat. Iar a treia oara batand camilarul, intrand zicea: funie, camila, funie, camila. Si acestea zicea, ca sa nu uite.

32) Acelasi era fierband cu duhul. Deci, mergand oarecare la dansul, i-a, laudat lucrul (l). Si a tacut. Iarasi acela a pornit cuvânt si iarasi tacea. A treia oara a zis celui ce venise: de cand ai intrat aici ai scos afara pe Dumnezeu de la mine.

(l) Ca lucra funie pentru cosnite.

33) Au venit unii la chilia lui avva Ioan si l-au gasit dormind si un inger stand aproape si aparandu-l. Si s-au dus dupa ce au vazut. Iar daca s-a desteptat, a zis ucenicului sau: a venit cineva aici cand dormeam eu? Zis-a acela: da, a venit cutare batran. Si a cunoscut avva Ioan, ca de masurile sale era batranul si a vazut pe inger.

34) Zis-a avva Ioan: eu vreau sa se impartaseasca omul cate putin din toate faptele cele bune. Drept aceea, in fiecare zi sculandu-te dimineata, pune inceput la toata fapta buna si porunca lui Dumnezeu cu mare rabdare, cu frica si cu indelunga rabdare, cu dragostea lui Dumnezeu, cu toata osardia sufletului si a trupului si cu smerenie multa, cu rabdarea necazului inimii si strajuirea, cu rugaciune multa si cucerire, cu suspinuri, cu curatirea limbii si cu paza ochilor, necinstindu-te si nemaniindu-te, fiind pasnic si nerasplatind rau pentru rau, neluand seama la gresalele altora, nemasurandu-te pe tine, (m) sub toata zidirea fiind, cu lepadarea de materie si de lucrurile cele trupești, cu crucea, cu nevointa, cu saracia duhului, cu vointa si deprindere duhovniceasca, cu post, cu pocainta si cu plans, cu lupta de razboi, cu socoteala dreapta, cu curatenia sufletului, cu impartasire buna, cu linistea rucodeliei tale, cu privegherile de noapte, cu foame si sete, cu frig si cu golatate, cu osteneli, inchizindu-ti mormantul, ca si cum ai fi murit acum, incat sa socotesti ca este moartea aproape de tine in tot ceasul.

(m) Adica cu altii.

35) Se spunea despre acest avva Ioan, ca dupa ce venea de la seceris, sau de la adunarea cu alti batrani, se indelectea la rugaciune si la cugetare cu mintea si la cantarea psalmilor, pana ce ii venea socoteala lui la randuiala cea dintai.

36) A zis unul din parinti despre dansul: cine este Ioan? Caci cu smerenia lui, a atarnat tot Schitul de degetul lui cel mic.

37) Intrebat-a unul din parinti pe avva Ioan Colov: ce este monahul? Iar el a zis: osteneala. Ca monahul la tot lucrul se ostenește; asa este monahul.

38) Zis-a avva Ioan Colov, ca un batran oarecare duhovnicesc s-a inchis pe sine in chilie si era numit in cetate si slava multa avea si s-a vestit acestuia ca vrea oarecare din sfinti sa se pristaveasca si deci sa vina sa-l heretiseasca mai inainte de a adormi. Si a socotit intru sine: de voi iesi ziua, vor alerga oamenii dupa mine si mi se face multa slava si nu ma odihnesc cu acestea. Deci, ma voi duce seara prin intuneric si ma voi tainui de toti. Seara dar, iesind din chilie, ca unui ce vrea sa se tainuiasca, iata de la Dumnezeu s-au trimis doi ingeri cu faclii, luminand inaintea lui. Si de aceea, toata cetatea a alergat dupa dansul, cautand la slava aceea. Si pe cat i s-a parut ca a fugit de slava, mai mult s-a slavit. La acestia se implineste cuvântul cel scris: tot cel ce se smereste pe sine, se va inalta. (n)

(n) Luca 14, 11.

39) Zicea avva Ioan Colov: nu este cu putinta sa zideasca cineva casa de sus in jos, ci de la temelie in sus. I-au zis lui: ce este cuvantul acesta? Le-a zis lor: temelia, aproapele este, ca sa-l castig si sa-l folosesc intai. Ca de el sunt atarnate toate poruncile lui Hristos.

40) Zis-a avva Ioan, ca poarta cerului este smerenia si parintii nostri, prin multe ocari bucurandu-se au intrat in cetatea lui Dumnezeu.

41) Acelasi a zis fratelui sau: desi foarte prosti si nebagati in seama suntem inaintea oamenilor, sa ne bucuram pentru aceasta. Ca sa ne cinstim inaintea lui Dumnezeu.

42) Acelasi sedea odata in Schit si fratii imprejurul lui, intreband pentru gandurile lor. Si a zis lui unul din batrani: Ioane, ca o femeie pacatoasa ce se impodobeste pe sine, asa esti, si care isi inmulteste ibovnicii sai. Si imbratisandu-l pe el avva Ioan, a zis: adevarul zici parinte. Si dupa aceea l-a intrebat pe el unul din ucenicii lui, zicand: oare nu te-ai tulburat inlauntru, avvo. Si a zis: nu. Ci precum sunt in afara, asa si inlauntru.

43) Se spunea despre avva Ioan, ca unei tinere i-au murit parintii si a ramas sarmana. Iar numele ei era Paisia. Deci, a socotit sa-si faca gazda de straini, casa spre primirea parintilor Schitului. A ramas dar asa primind pe straini vreme multa si odihnind pe parinti; iar dupa o vreme, dupa ce a cheltuit lucrurile, a inceput a fi lipsita. Deci, s-au lipit de dansa niste oameni razvratiti si au schimbat-o din socoteala cea buna. Si de aceea a inceput a petrece rau, incat a ajuns ea ca sa curveasca. Au auzit parintii si foarte s-au mahnit. Si poftind pe avva Ioan Colov, i-a zis: am auzit despre sora aceea, ca petrece rau si ea; cand putea si-a aratat, mila ei catre noi, iar acum noi sa aratam catre dansa mila si s-o ajutam. Deci, osteneste-te pana la dansa si dupa intelepciunea, ce ti-a dat-o Dumnezeu, iconomiseste cele pentru dansa. Deci, a venit avva Ioan la dansa si a zis batranei portarite: spune stapanei tale, ca am venit eu! Iar ea l-a gonit zicand: voi dintru inceput ati mancat cele ale ei si voiesti sa te intalnesti cu dansa? Drept aceea suindu-se batrana, i-a spus despre dansul. Si ii zice ei cea tanara: acesti calugari de-a pururea umbla pe langa marea Rosie si gasesc margaritare. Impodobindu-se dar, a zis sa-l aduca la dansa. Deci, dupa ce s-a suit, apucand ea mai inainte a sezut pe pat. Si venind avva Ioan, a sezut aproape de dansa. Si cautand in fata ei, i-a zis: pentru ce ai defaimat pe Iisus, de ai venit la aceasta? Iar ea auzind, a inghetat cu totul; si plecand in jos capul sau, avva Ioan, a inceput a plange foarte.

Si a zis ea lui: avvo, ce plangi? Iar dupa ce a cautat, iarasi s-a aplecat in jos plangand si i-a zis ei: vad ca satana joaca in fata ta si nu voi plange? Iar ea auzind, i-a zis lui: este pocainta, avvo? Ii zice ei: este. Ii zice lui: ia-ma unde voiesti! Ii zice ei: sa mergem. Si s-a sculat sa mearga dupa dansul. Si a luat seama avva Ioan, ca nimic n-a pus la randuiala, nici n-a grait pentru casa sa. Si s-a mirat. Deci, dupa ce au ajuns la pustie, s-a facut seara, si facand din nisip un capatai mic si insemnand chipul crucii, i-a zis: dormi aici! Si facandu-si si lui si putin mai departe si implinindu-si rugaciunile, s-au culcat. Iar pe la miezul noptii desteptandu-se, vede o cale luminoasa, de la cer pana la dansa intarita si a vazut pe ingerii lui Dumnezeu ducandu-i sufletul. Drept aceea, sculandu-se si mergand la dansa, a miscat-o cu piciorul. Iar dupa ce a vazut ca a murit, s-a aruncat pe sine cu fata la pamant, rugandu-se lui Dumnezeu si a auzit ca un ceas al pocaintei ei s-a primit mai presus decat pocainta multora, care zabovesc si nu arata fierbinteala unei pocainte ca aceasta.

PENTRU AVVA IOAN CEL DIN CHINOVIE

Un frate era locuind intr-o chinovie si foarte tineva nevointa. Si auzind fratii din Schit despre dansul, au venit sa-l vada. Si au intrat la locul unde lucra el. Si inchinandu-se lor, s-a intors si a inceput a lucra. Si vazand fratii ceea ce a facut, i-au zis lui: Ioane, cine ti-a pus cinul acesta?

Sau cine te-a facut calugar si nu te-a invatat sa iei de la frati milotariile si sa le zici: rugati-va, sau sedeti? Le-a zis lor: Ioan pacatosul nu are vreme de unele ca acestea.

PENTRU AVVA ISIDOR

1) Se spunea despre avva Isidor, preotul Schitului, ca de avea cineva vreun frate raspunzator impotriva, sau nebagator de seama, sau ocarator si voia sa-l goneasca, le zicea: aduceti-l aici. Si-l lua si prin indelunga rabdare a sa, il mantuia pe frate.

2) Un frate l-a intrebat, zicand: pentru ce dracii se tem de tine, frate? I-a zis batranul: de cand m-am facut calugar, ma nevoiesc ca sa nu las mania sa se suie pana la gatlejul meu.

3) Zicea iarasi ca patruzeci de ani are de cand simte pacatul cu mintea, dar niciodata nu s-a invoit, nici cu al poftii, nici cu al maniei.

4) Zicea iarasi: eu cand eram tanar si sedeam in chilia mea, masura de pravila nu aveam. Noaptea si ziua imi era mie pravila.

5) Zis-a avva Pimen despre avva Isidor ca impletea o legatura de zmicele noaptea si il rugau fratii zicand: odihneste-te putin, ca de acum ai imbatranit. Si le zicea lor, ca de vor arde pe Isidor si cenusa lui in vant o vor risipi, nici un har nu-i este, pentru ca Fiul lui Dumnezeu aici a venit pentru noi.

6) Acelasi a zis despre avva Isidor, ca ii ziceau lui gandurile: mare om esti. Si zicea catre dansel: nu cumva sunt ca avva Antonie? Sau m-am facut cu totul ca avva Pamvo, sau ca ceilalti parinti, care au placut lui Dumnezeu? Cand aducea acestea impotriva, se odihnea. Iar cand vrajba il facea sa se imputineze cu sufletul, cum ca dupa acestea toate are sa fie aruncat in munca, zicea catre dansel, ca desi in munca va fi aruncat, pe ele dedesubt le va gasi.

7) Zis-a avva Isidor: m-am dus odata in targ sa-mi vand niste vase mici si vazand mania ca se apropie de mine, lasand vasele am fugit.

8) S-a dus odata avva Isidor la avva Teofil, arhiepiscopul Alexandria si daca s-a intors la Schit, l-au intrebat pe el fratii: cum se afla, Iar el a zis: cu adevarat, fratilor, eu fata de om nu am vazut, fara numai a arhiepiscopului. Iar ei auzind, s-au tulburat zicand: oare, s-au cufundat ei, avvo? Iar el a zis: nu asa, ci nu m-a biruit cugetul, ca sa vad pe cineva. Iar ei auzind s-au minunat si s-au intarit ca sa pazeasca ochii de raspandire.

9) Acestasi avva Isidor a zis: priceperea sfintilor aceasta este, ca sa cunoasca voia lui Dumnezeu. Ca pe toate le biruieste omul cu supunerea la adevar, ca icoana si asemanare a lui Dumnezeu este. Dar decat toate patimile mai cumplit este a urma inimii sale, adica socotelii sale (o), iar nu legii lui Dumnezeu, care la inceput pare omului ca are oarecare odihna, iar mai pe urma i se face lui intru plangere.

Ca n-au cunoscut taina dumnezeiestii iconomii, nici a aflat calea sfintilor, ca sa umble pe dansa. Acum dar, este vreme, ca sa facem Domnului, ca mantuirea este in vreme de necaz. Ca este scris: intru rabdarea voastra veti dobandi sufletele voastre. (p)

(o) La altele, voii.

(p) Luca 21, 19.

PENTRU AVVA ISIDOR PELUSIOTUL

1) Zicea avva Isidor Pelusiotul, ca viata fara de cuvânt mai mult foloseste decât cuvântul fara viata. Caci viata si tacând foloseste, iar cuvântul si strigând supara. Dar daca si cuvântul si viata se vor întâlni, fac o icoana a toata filosofia. (r)

(r) Isid. C. a II-a, Epistola 275.

2) Acelasi zicea: faptele cele bune cinsteste-le, nu te închina desfatarilor. Ca faptele cele bune sunt lucru fara de moarte, iar desfatarile lesne se sting. (s)

(s) Cartea a II-a. Epistola 116.

3) Zis-a iarasi: multi din oameni poftesc cu adevarat fapta buna, dar pe calea care duce spre dansa, pregeta sa umble. Iar altii nici fapta buna nu socotesc ca este. Trebuie dar pe aceia sa-i plecăm sa lepede pregetarea, iar pe acestia sa-i invităm, ca cu adevarat fapta buna este fapta buna. (t)

(t) Cartea a II-a Epistola 69.

4) Zis-a iarasi ca rautatea si de la Dumnezeu pe oameni i-a departat, si pe unii de altii i-a dezbinat. Deci, de aceasta cu toata osardia trebuie sa fugim si sa alergăm dupa fapta cea buna, care si la Dumnezeu ne aduce si pe unii cu altii ne uneste. Iar a faptei celei bune si a filosofiei hotar este neprefacerea cea cu pricepere. (u)

(u) Cartea a II-a: Epistola 131.

5) Zis-a iarasi: fiindca mare este înaltimea smeritei cugetari si caderea mandriei, va sfatuiesc pe voi ca pe aceea sa o iubiti, iar intru aceasta sa nu cadeti. (v)

(v) Cartea a II-a Epistola 69.

6) Zis-a iarasi: patima cea cumplita si prea îndrazneata a iubirii de bani, satiu nestiind, la rautatea cea mai de pe urma mana sufletul cel robit. Drept aceea, mai ales la început sa o gonim. Ca de va stapani, nebiruita va fi. (x)

(x) Cartea a III-a : Epistola 24.

PENTRU AVVA ISAAC, PREOTUL CHILILOR

1) Au venit unii odata sa-l faca pe avva Isaac preot si auzind el a fugit în Egipt si s-a dus într-o tarina si s-a ascuns între buruieni. Deci, au gonit parintii pe urma lui. Si ajungând la acea tarina au poposit sa se odihneasca puțin acolo (ca era noapte) si magarul l-au slobozit sa pasca. Dar magarul mergând a statut deasupra, unde era batranul. Si dimineata cautând magarul au gasit si pe avva Isaac si s-a minunat. Si vrand sa-l lege nu i-a lasat, zicând: nu mai fug, ca voia lui Dumnezeu este si oriunde voi fugi la aceasta vin.

2) Zis-a avva Isaac: Cand eram mai tanar, sedeam cu avva Kronie si niciodata nu mi-a zis sa fac vreun lucru, cu toate ca era batran si tremura; ci singur se scula si-mi da vasul mie si tuturor asemenea. Si cu avva Teodor al Fermei am sezut si nici el nu-mi zicea sa fac nimic; ci si masa singur o pune si zicea: frate, de voiesti, vino de mananca. Iar eu ziceam catre dansul: avvo, eu am venit la tine ca sa ma folosese si cum de nu-mi zici sa fac ceva? Iar batranul totdeauna tacea si m-am dus si am vestit batranilor. Si venind batranii la dansul, i-au zis lui: avvo, a venit fratele la sfintia ta, ca sa se foloseasca si pentru ce nu-i zici ce sa faca? Si le-a zis lor batranul: au doara chinoviarh sunt eu, ca sa-i randuiesc lui? Eu cu adevarat nimic nu-i zic

lui, ci de voieste, ceea ce ma vede pe mine facand, va face si el. Deci, de atunci, apucam inainte si faceam orice voia batranul sa faca. Iar el ori ce facea tacand facea si aceasta m-a invatat sa fac tacand.

3) Avva Isaac si avva Avraam erau impreuna locuind, si intrand avva Avraam, l-a aflat pe avva Isaac plangand. Si i-a zis lui: ce plangi? Si a zis batranul: pentru ce sa nu plangem? Ca unde avem sa mergem? Au adormit parintii nostri, ca nu ne ajunge noua lucrul mainilor la chiria luntrelor pe care o dam, mergand sa ne ducem la batrani. Iar acum am ramas sarmani. Pentru aceasta si eu plang.

4) Zis-a avva Isaac: stiu pe un frate, care secera in tarina. Si a voit sa manance un spic de grau si a zis stapanului tarinei: voiesti sa mananc un spic de grau? Iar el auzind s-a mirat si a zis lui: a ta este tarina, parinte si pe mine ma intrebi? Pana intru atata lua aminte cu de-a amanuntul fratele.

5) Zis-a iarasi fratilor: nu aduceti aici copii, ca patru biserici in Schit s-au pustiit pentru copii.

6) Se spunea pentru avva Isaac, ca cenusa cadelnitei din vremea liturghiei cu painea sa o mânca.

7) Spunea avva Isaac: parintii nostri si avva Pamvo purtau haine vechi cu multe cusaturi si sevenia (y), iar acum scumpe purtati. Duceti-va de aici! Ati pustiit cele de aici. Iar cand voia sa mearga la secere, le zicea lor: nu va mai dau porunci, ca nu le paziti.

(y) Adica de finic.

8) Povestit-a unul din parinti ca a venit odata unul din frati, purtand un culion mic in biserica Chiliilor, inaintea lui avva Isaac si l-a gonit batranul, zicand ca locurile cele de aici sunt ale calugarilor, iar el mirean fiind, nu poate ramane aici.

9) Zis-a avva Isaac: niciodata nu am bagat in chilia mea cuget asupra fratelui ce m-a necajit si eu m-am silit sa nu las frate in chilia lui, care sa aiba asupra mea cuget.

10) S-a bolnavit de mare boala avva Isaac si a petrecut multa vreme intr-insa. Si i-a facut fratele putina fiertura si a pus intr-insa si prune si nu voia batranul sa guste si il ruga fratele zicand : ia putin avvo, pentru slabiciune. Si i-a zis batranul: cu adevarat frate, voiam sa fac in boala aceasta treizeci de ani.

11) Spuneau unii despre avva Isaac, ca vrand sa se savarseasca s-au adunat la dansul batranii si ziceau: ce vom face dupa tine, parinte? Iar el a zis: ati vazut cum am umblat inaintea voastra? De voiti si voi sa urmati si sa paziti poruncile lui Dumnezeu, va trimite darul Sau si va pazi locul acesta. Iar de nu veti pazi, nu veti petrece in locul acesta. Ca si noi cand urmau sa moara parintii nostri ne mahneam. Dar poruncile Domnului si ale lor pazindu-le am statut, ca si cum ar fi ei cu noi. Asa si voi faceti si va mantuiti.

12) Zis-a avva Isaac ca zicea avva Pamvo, ca acest fel de haina trebuie calugarul sa poarte, incat sa o puna afara de chilie trei zile si nimeni sa nu i-o ia.

PENTRU AVVA IOSIF CEL DIN PANEFO

1) S-au suit odata unii din parinti, la avva Iosif in Panefo ca sa-l intrebe pentru intalnirea fratilor ce gazduiesc la dansii, de se cade sa faca pogorare si sa arate indrazneala catre dansii. Si mai inainte de a fi el intrebat, a zis batranul catre ucenicul sau : ia seama la ceea ce voi sa

fac astazi si rabda! Si a pus batranul doua emvrimii, unul de-a dreapta si altul de-a stanga lui si a zis: sedeti. Si a intrat in chilia lui si s-a imbracat cu haine vechi de cersetor si iesind a trecut prin mijlocul lor si iarasi intrand, s-a imbracat cu hainele sale. Si iesind iarasi, a sezut in mijlocul lor. Si ei s-au spaimantat de lucrul batranului. Si le-a zis lor : luati seama, ce-am facut? Zis-au ei: da. Le-a zis lor: nu cumva m-am schimbat din imbracamintea cea necinstita? Ii zic ei: nu. Si a zis lor: deci, daca eu insumi sunt in amandoua hainele si precum cea dintai nu m-a schimbat, asa nici cea de-a doua nu m-a vatamat. In acest chip suntem datori sa facem cu primirea fratilor celor straini (z) dupa Sfanta Evanghelie. Dati, zice, cele ale Cezarului, Cezarului si cele ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. (w) Deci, cand este venire de frati, cu indrazneala (aa) sa-i primim. Iar cand suntem deosebi, trebuinta avem de plans, ca sa petreaca cu noi. Iar ei auzind s-au minunat, ca si cele din inima lor le-a spus, mai inainte de a-l intreba si au slavit pe Dumnezeu.

(z) La altele, cu intalnirea fratilor.

(w) Mateiu 22, 21.

(aa) La altele, cu blandete.

2) Zis-a avva Pimen lui avva Iosif: spune-mi, cum sa ma fac calugar? Si a zis: de voiesti sa afli odihna si aici si acolo, pentru tot lucrul zi: eu cine sunt? Si nu judeca pe nimeni.

3) Acelasi iarasi a intrebat pe avva Iosif, zicand: ce voi face, cand se apropie patimile? Sa le stau impotriva, sau sa le las sa intre? Ii zice lui batranul: lasa-le sa intre, si te lupta cu dansele. Deci, intorcandu-se la Schit, sedea si venind oarecare din (pustia) Tebei in Schit, spunea fratilor ca a intrebat pe avva Iosif, zicand: de se va apropia de mine patima, sa-i stau impotriva, sau sa o las sa intre? Si mi-a zis: nu lasa nicidecum sa intre patimile, ci indata le taie. Si auzind avva Pimen ca asa a zis tebeului, avva Iosif, sculandu-se s-a dus la el in Panefo si, i-a zis: avvo, eu ti-am incredintat cugetele mele si iata in alt fel mi-ai zis mie, si in alt fel tebeului. I-a zis lui batranul: nu stii ca te iubesc? Si a zis: asa. Au nu tu imi ziceai ca insuti tie spune-mi mie? Si a zis: asa este. I-a zis batranul: de vor intra patimile si vei da si vei lua cu dansele, mai iscusit te fac; iar eu ca insumi mie ti-am grai. Dar sunt altii carora nici a se apropia patimile nu le este de folos, ci indata a le taia pe ele au trebuinta.

4) Un frate a intrebat pe avva Iosif, zicand: ce voi face, ca nici rele patimiri a suferi nu pot, nici a lucra si a da dragoste. (ab) I-a zis lui batranul: daca nu poti din acestea nici una a face, macar pazeste-ti stiinta ta despre aproapele, de catre tot raul - si te mantuiesti. Ca fara de pacat cere Dumnezeu sufletul.

(ab) Milostenie.

5) Zicea unul din frati: m-am dus odata la Iraclia cea de jos, catre avva Iosif si avea in manastirea lui un dud frumos, si imi zice de dimineata: du-te, mananca! Si era vineri. Si nu m-am dus pentru post. Si rugandu-l, am zis: pentru Dumnezeu, spune-mi socoteala aceasta? Iata, tu imi ziceai: du-te, mananca! Iar eu pentru post nu m-am dus si ma rusinam de porunca ta, socotind cu ce socoteala imi zice batranul. Deci, ce trebuia sa fac? Ca imi ziceai: du-te! Iar el a zis: parintii nu graiesc fratilor drept, ci mai mult cele strambe. Si de vor vedea ca fac cele strambe, nu le mai graiesc cele strambe, ci adevarul, stiind ca la toate sunt ascultatori.

6) Zis-a avva Iosif lui avva Lot: nu poti sa te faci calugar de nu te vei face ca focul, arzand tot.

7) A mers avva Lot la avva Iosif si i-a zis: avvo, dupa puterea mea imi fac putina pravila si putinul post si rugaciunea si citirea si linistea si dupa puterea mea sunt curat cu cugetele. Ce

am a mai face? Deci, sculandu-se batranul, si-a intins mainile la cer si i s-au facut degetele ca zece faclii de foc. Si i-a zis: de voiesti, fa-te tot ca focul!

8) Un frate a intrebat pe avva Iosif zicand: vreau sa ies din chinovie si sa sed afara. Si i-a zis lui batranul: unde vezi sufletul tau ca se odihneste si nu se vatama, sezi. Ii zice lui fratele: si in chinovie ma odihnesc si afara. Ce voiesti sa fac? Ii zice batranul: daca te odihnesti si in chinovie si afara pune-ti amandoua cugetele in cumpana; si unde vezi ca mai mult se foloseste si atarna cugetul tau, aceasta fa.

9) S-a dus unul din batrani la prietenul sau, ca mergand ei, sa cerceteze pe avva Iosif si a zis: zi-i ucenicului tau ca sa ne gateasca noua magarul! Si a zis: cheama-l si orice vei vrea, face. Ii zice: cum ii este numele? Iar el a zis: nu stiu. Si i-a zis: cata vreme are cu tine, de nu ii stii numele? Si i-a zis: doi ani. Iar el a zis: daca tu doi ani nu stii numele ucenicului tau, eu intr-o zi ce trebuinta am sa-l aflu?

10) S-au adunat fratii odata la avva Iosif si sezand ei si intrebandu-l, se bucura el si cu toata osardia le zicea: eu imparat sunt astazi! Ca am imparatit peste patimi.

11) Spuneau parintii despre avva Iosif cel din Panefo ca voind sa se savarseasca, sedeau batranii si luand el seama la fereastră si chemand pe ucenicul sau, i-a zis: adu-mi toiagul. Ca acesta socoteste ca am imbatrinit si nu mai pot asupra lui. Si dupa ce a apucat toiagul, au vazut batranii ca s-a slobozit ca un caine pe fereastră si s-a facut nevazut.

PENTRU AVVA IACOV

1) Zis-a avva Iacov: mai mare este a se instraina cineva, decat primi pe straini.

2) Zicea iarasi cum ca atunci cand se lauda cineva de altii, trebuie sa socoteasca pacatele sale si sa puna in minte, ca nu este vrednic de laudele cele ce se zic.

3) Zis-a iarasi ca precum lihnariul in camera intunecoasa lumineaza, asa si frica lui Dumnezeu cand va veni in inima omului, il lumineaza si-l invata toate faptele cele bune si poruncile lui Dumnezeu.

4) Zis-a iarasi: nu este trebuinta numai de cuvinte, ca sunt multe cuvinte intre oameni in vremea aceasta. Ca aceasta este ceea ce se cauta, iar nu cuvintele care nu au rod.

PENTRU AVVA IERAX

1) Un frate a intrebat pe avva Ierax, zicand: spune-mi cuvânt, ca sa ma mantuiesc. I-a zis lui batranul: sezi in chilia ta si de iti este foame, mananca iar de iti este sete, bea si nu vorbi de rau pe cineva si te mantuiesti!

2) Acesta a zis ca niciodata cuvânt de lume n-a zis, nici n-a voit sa auda.

PENTRU AVVA IOAN SCOPITUL

Avva Ioan scopitul, mai tanar fiind, a intrebat pe un batran, zicand: cum voi ati putut sa faceti lucrul lui Dumnezeu cu odihna, dar noi nici cu osteneala nu putem sa-l facem? Si a raspuns batranul: noi am putut, tinta (ac) avand lucrul lui Dumnezeu, iar trebuinta cea trupeasca, prea mic lucru. Iar voi tinta aveti trebuinta cea trupeasca, iar lucrul lui Dumnezeu nu mai aveti de

nevoie. Pentru aceasta va osteniti. Si pentru aceasta Mantuitorul a zis ucenicilor: putin credinciosilor, cautati intai Imparatia lui Dumnezeu si acestea toate se vor adauga voua. (ad)

(ac) Adica lucru mare si care tine locul cel intai.

(ad) Matei 6, 33.

2) Zis-a avva Ioan ca parintele nostru avva Antonie a zis: niciodata folosul meu nu l-am ales si nu l-am voit mai mult decat folosul fratelui meu.

3) Zicea avva Ioan cilicianul, egumenul Raitului catre frati: fiilor, precum am fugit de lume, sa fugim si de poftele trupului.

4) Zis-a iarasi: sa urmam parintilor nostri cu ce fel de aspra viata si liniste au sezut aici.

5) Zis-a iarasi: sa nu intinam fiilor, locul acesta, pe care parintii nostri l-au curatit de draci.

6) Zis-a iarasi locul acesta de nevoitori este, iar nu de negutatori.

PENTRU AVVA IOAN DE LA CHILII

Povestit-a avva Ioan cel de la Chilii zicand ca o femeie pacatoasa era in Egipt, frumoasa si bogata foarte si boierii veneau la dansa. Deci, intr-una din zile a avut vreme sa vina la biserica si a voit sa intre inauntru. Iar ipodiaconul, care sta la usi, n-a lasat-o, zicand: nu esti vrednica sa intri in casa lui Dumnezeu, caci esti necurata. Iar in timp ce se certau a auzit episcopul galceava si a iesit. Deci i-a zis lui femeia: nu ma lasi a intra in biserica? Si i-a zis episcopul: nu iti este slobod sa intri, ca necurata esti! Iar ea umilindu-se, i-a zis: nu mai pacatuiesc! Si i-a zis ei episcopul: de vei aduce aici averile tale, stiu ca nu mai pacatuiesti. Iar dupa ce le-a adus ea, luandu-le episcopul, le-a ars. Si au intrat in biserica, ea plangand si zicand: daca aici asa mi s-a facut, oare acolo ce-am sa patimesc? Si s-a pocait si s-a facut vas al alegerii.

2) Zis-a avva Ioan al Tebaidei: dator este calugarul, mai inainte de toate sa ispraveasca smerita cugetare, ca aceasta este cea dintai porunca a Mantuitorului, care zice, fericiti cei saraci cu duhul, ca acelora este Imparatia cerurilor. (ae)

(ae) Matei 5, 3

PENTRU AVVA ISIDOR PREOTUL

1) Se spunea despre avva Isidor preotul ca a venit odata un frate ca sa-l cheme la pranz. Iar batranul n-a suferit sa mearga, zicand ca Adam de mancare fiind amagit, afara din rai s-a salasluit. I-a zis lui fratele: tu inca te temi sa iesi din chilia ta? Iar el iarasi i-a zis: fiule, ma tem ca diavolul, racnind ca un leu, cauta pe cine sa inghita (af) si de multe ori zicea daca cineva se va da pe sine la bautura de vin, nu va scapa de bantuiala gandurilor. Ca si Lot, silit fiind de fetele lui, s-a imbatat de vin si prin betie diavolul spre pacatul cel faradelege lesne l-a gasit. (ag)

(af) I Petru 5, 8.

(ag) Facere 19, 33, 35.

2) Zis-a avva Isidor: daca Imparatia cerurilor poftesti, defaima banii si de dumnezeiasca rasplatire te tine.

- 3) Zis-a iarasi: a trai dupa Dumnezeu, este cu neputinta daca vei fi iubitor de dezmierdari si iubitor de argint.
- 4) Zis-a iarasi: daca dupa lege va nevoiti postind, nu va mandriti. Iar daca pentru aceasta va laudati, mai bine sa manance carne, decat sa se ingamfeze si sa se laude cineva.
- 5) Zis-a iarasi: trebuie ucenicii si ca pe niste parinti sa iubeasca pe cei cu adevarat dascali, si ca de niste stapani sa se teama. Si nici pentru dragoste sa nu slabeasca frica nici pentru frica sa nu inegrasca dragostea.
- 6) Zis-a iarasi: daca poftesti mantuirea, ia toate cele ce te duc la dansa.
- 7) Se spunea despre avva Isidor, ca ducandu-se vreun frate la dansul, fugea mai inaintea chiliei. Si ii ziceau fratii: avvo, ce este aceasta ce faci? Si zicea: au nu si fiarele fugind in vizuinile lor, scapa? Acestea le zicea pentru folosul fratilor.
- 8) Povestit-a un batran, ca in vremea marelui Isidor preotul Schitului, era un frate diacon, pe care pentru multa lui fapta buna vrea sa-l faca preot, ca sa ramana in locul lui dupa moarte. Iar el, din evlavie, nu s-a atins de hirotonie, ci a ramas diacon. Deci, pe acesta, din bantuiala vrajmasului, l-a zavistuit oarecare din batrani si toti fiind in biserica pentru slujba, mergand batranul a pus pe ascuns cartea sa in chilia diaconului si venind a vestit lui avva Isidor, zicand, ca oarecare din frati i-a furat cartea. Si mirandu-se avva Isidor, a zis: niciodata ceva de acest fel nu s-a facut in Schit. Deci „a zis preotului batranul acela care a pus pe ascuns cartea: trimite doi din parinti cu mine, ca sa cercetam chiliile. Deci mergand, intai au pipait prin chiliile celorlalti si pe urma au venit la chilia diaconului, si gasind acolo acea carte, au adus-o la preot in biserica si au spus unde au gasit-o, fiind de fata si diaconul si auzind. Iar el a facut metanie, inaintea a tot norodul, lui avva Isidor, zicand: am gresit, da-mi canon si i-au dat canon trei saptamani sa nu se precestuiasca. Deci venind fratele la slujba sta inaintea bisericii si cadea inaintea a tot norodul zicand: iertati-ma, ca am gresit! Iar dupa trei saptamani a fost primit la impartasanie. Si indata s-a indracit batranul care il napastuise si a inceput a se marturisi strigand si zicand: am napastuit pe robul lui Dumnezeu. Si facandu-se rugaciune de toata biserica pentru dansul, nu se tamadua. Atunci marele Isidor a zis inaintea tuturor fratilor; roaga-te pentru dansul, ca tu ai fost napastuit! Si daca nu prin tine, apoi nici prin altul nu se tamaduieste. Si rugandu-se el, indata s-a facut sanatos batranul.

PENTRU AVVA IOAN PERSUL

Povestit-a, unul din parinti despre avva Ioan Persul, ca din darul lui cel mult, intru prea adanca nerautate a venit. Ca acesta petrecea in arabia Egiptului si s-a imprumutat odata de la un frate cu un galben si a cumparat in sa lucreze. Si a venit un frate rugandu-se si zicand: daruieste-mi, avvo, putin in sa-mi fac un leviton (imbracaminte)! Si i-a dat cu bucurie. Asemenea inca si altul a venit rugandu-se: da-mi putin in, sa-mi fac o fota! Si i-a dat si lui asemenea. Si altii cerand, da in scurt cu bucurie. La urma vine stapanul galbenului, cerandu-l, si i-a zis lui batranul: ma duc si ti-l aduc. Si neavand de unde sa-l dea, s-a sculat sa se duca la avva Iacov al diaconului, sa se roage sa-i dea banul, ca sa plateasca fratelui. Si mergand, a gasit un galben jos pe pamant, si nu s-a atins de dansul.

Si facand rugaciune, s-a intors la chilia sa. Si a venit fratele iarasi suparandu-l pentru ban. Si i-a zis batranul: eu negresit port grija si mergand iarasi a gasit, banul jos unde era, si facand rugaciune s-a intors la chilia sa. Si iata, asemenea a venit fratele cel ce il supara si i-a zis batranul ca negresit de aceasta data il aduce.

Si sculandu-se iarasi a venit la acel loc si l-a gasit acolo stand. Si facand rugaciune, l-a

luat, si a venit la avva Iacov, si i-a zis: avvo, venind la tine, am gasit banul acesta pe cale. Deci ajuta si vesteste in enorie, nu cumva l-a pierdut cineva, si de se va gasi stapanul lui, da-l. Deci mergand batranul, trei zile a vestit si nimeni nu s-a gasit, care sa fi pierdut banul. Atunci a zis batranul catre avva Iacov: deci, daca nimeni nu l-a pierdut, da-l acestui frate, ca ii sunt dator lui si venind sa iau de la tine mila (ah) si sa platesc datoria l-am gasit. Si s-a minunat batranul, cum fiind dator si gasind, nu l-a luat, sa-l fi dat. Si aceasta inca era mirare de dansul, ca de venea cineva sa se imprumute de la el de ceva candva, nu singur da, ci zicea fratelui: du-te, ia-ti tie orice ai trebuinta si daca aducea, ii zicea: pune-l iarasi la locul lui! Iar de nimic nu aducea cel ce a luat, nimic nu-i zicea.

(ah) Milostenie.

2) Se spunea despre avva Ioan Persul ca venind la dansul niste oameni rai, a adus lighean si se ruga sa le spele picioarele, iar aceia cucernicindu-se, au inceput a se pocai.

3) Zis-a cineva lui avva Ioan Persul: atata osteneala am facut noi pentru Imparatia cerurilor, oare putem sa o mostenim? Si a zis batranul: eu cred ca voi mosteni Ierusalimul cel de sus, care este scris in ceruri (ai). Caci credincios este cel ce a fagaduit (aj). Si pentru ce sa nu cred? Iubitor de straini ca Avraam m-am facut, bland ca Moise, sfant ca Aaron, rabdator ca Iov, smerit cugetator ca David, pustnic ca Ioan, jalnic ca Ieremia, invatator ca Pavel, credincios ca Petru, intelept ca Solomon. Si cred ca talharul, ca Cel ce mi-a daruit acestea pentru a Sa bunatate, si Imparatia mi-o va da!

(ai) Evrei XII 22-23.

(aj) Evrei X. 23.

PENTRU AVVA IOAN TEBEUL

Se spunea pentru cel mic Ioan tebeul, ucenicul lui avva Ammoi, ca doisprezece ani a fost slujind batranului cand era bolnav si cu dansul era sezand pe harar si batranul il trecea cu vederea. Si macar ca mult s-a ostenit cu dansul, niciodata nu i-a zis: mantuieste-te! Iar cand vrea sa se savarseasca, sezand batranii, l-au apucat de mana si i-au zis: mantuieste-te, mantuieste-te! Si l-a incredintat batranilor, zicand: acesta inger este, nu om!

PENTRU AVVA IOAN, UCENICUL LUI AVVA PAVEL

Se spunea despre avva Ioan, ucenicul lui avva Pavel, ca avea mare ascultare. Ca erau intr-un loc mormanturi si locuia acolo o leoaica; iar batranul a vazut in locul acela balegi de bou si zicea lui Ioan sa se duca sa le aduca. Iar el i-a zis: dar ce voi face, avvo, pentru leoaica? Batranul glumind a zis: de va veni asupra ta, leag-o si o adu aici! Deci, s-a dus fratele acolo seara si iata a venit leoaica asupra lui. Iar el dupa cuvantul batranului, s-a repezit sa o prinda si a fugit leoaica. Si alergand dupa ea, zicea: asteapta parintele meu sa te leg. Si prinzand-o a legat-o. Si se necajea batranul si sedea asteptandu-l. Si iata a venit, tinand leoaica legata. Vazand batranul, s-a minunat. Si vrand sa-l smereasca, l-a lovit zicand: nebunule! Caine nebun mi-ai adus aici? Si a dezlegat-o indata batranul si a slobozit-o sa se duca.

PENTRU AVVA ISAAC TEBEUL

1) S-a dus odata, avva Isaac tebeul la o chinovie si a vazut pe un frate ca a gresit si l-a osandit. Iar dupa ce a iesit la pustie, a venit ingerul Domnului si a stat inaintea usii chiliei lui, zicand:

nu te las sa intri. Iar el se ruga zicand: care este pricina? Si raspunzand ingerul, i-a zis: Dumnezeu m-a trimis, zicand: spune-i lui, unde poruncesti sa pui pe fratele cel gresit, pe care l-ai judecat? Si indata s-a pocait, zicand: am gresit, iarta-ma! Si i-a zis ingerul: scoala-te, te-a iertat Dumnezeu! Dar pazeste-te de acum inainte sa nu judeci pe cineva mai inainte de a-l judeca Dumnezeu.

2) Se spunea despre avva Apollo, ca avea un ucenic, anume Isaac, pedepsit desavarsit la tot lucrul bun. Si a castigat linistea dumnezeiestii Liturghii si cand iese la biserica, nu lasa pe nimeni sa-i iese in cale. Ca era cuvantul lui acesta, ca toate sunt bune la vremea lor, ca vreme este la tot lucrul (ak). Si dupa ce iese de la biserica, ca si cum ar fi fost gonit de foc, asa fugea, si cautand sa ajunga la chilia sa. Si de multe ori se da fratilor din biserica cate un pesmet si cate un pahar de vin, dar el nu lua, nu lepadand blagoslovenia fratilor ci tinind linistea bisericii.

Si s-a intamplat de a zcut el de boala si auzind fratii, au venit sa-l cerceteze. Si sezand fratii, l-au intrebat, zicand: avvo Isaac, pentru ce dupa iesirea bisericii fugi de frati? Si a zis catre ei: nu fug de frati ci de reaua mestesugire a dracilor.

Ca de va tine cineva faclie aprinsa si de va zabovi stand in vant, se stinge de vant. Asa si noi, luminati fiind de Sfantul Duh in vremea Sfintei Liturghii, de vom zabovi afara din chilie, ni se intuneca mintea. Aceasta a fost petrecerea cuviosului avva Isaac.

(ak) Eclesiastul III, 1.

PENTRU AVVA IOSIF TEBEUL

A zis avva Iosif tebeul: trei cete sunt cinstite inaintea Domnului: cand omul este bolnav si i se adauga ispita si cu multumire le primeste. Iar a doua este cand cineva isi face toate lucrurile sale curate inaintea lui Dumnezeu si nu au nimic omenesc. Iar a treia, cand cineva sade sub supunerea unui parinte duhovnicesc si se lepada de toate voile sale. Aceasta are o cununa mai mult, dar eu am ales boala.

PENTRU AVVA ILARION

A mers avva Ilarion din Palestina, la munte, catre avva Antonie. Si i-a zis lui avva Antonie: bine ai venit, luceafarule cel ce rasari dimineata! Si i-a zis avva Iarion: pace tie, stalpule de lumina care luminezi lumea!

PENTRU AVVA ISHIRION

Fratii parinti ai Schitului au proorocit pentru neamul cel de pe urma. Ce am lucrat noi?, ziceau ei. Si raspunzand unul din ei, mare cu viata si cu numele, avva Ishirion, a zis: noi poruncile lui Dumnezeu le-am facut. Si raspunzand fratii au zis: dar cei dupa noi, oare ce vor face? Si a zis : vor sa vina la jumatatea lucrului nostru. Si au zis fratii: dar cei dupa dansii? A zis avva Ishirion: nu au nicidecum lucru cei ai neamului si randului aceluia, ci va sa le vina lor ispita. Si cei ce se vor afla lamuriti in vremea aceea, mai mari si decat noi si decit parintii nostri se vor afla.

INCEPUTUL SLOVEI C

PENTRU AVVA CASIAN

1) Povestit-a avva Casian: ne-am dus eu si Sf. Ghermano in Egipt, catre un batran si primindu-ne in gazda, a fost intrebat de noi: pentru ce in vremea primirii fratilor celor straini, canonul postului nostru - precum am luat in Palestina - nu-l primiti? Si a raspuns zicand: postul totdeauna cu mine este, iar pe voi a va tine totdeauna cu mine, nu pot. Si postul adevarat este lucrul si de trebuinta si de nevoie, insa al vointei noastre este iar implinirea dragostei, de nevoie o cere legea lui Dumnezeu. Prin voi dar primind pe Hristos, sunt dator cu toata silinta sa-L odihnesc. Iar dupa ce va voi petrece pe voi, canonul postului pot iarasi sa-l castig. Caci nu pot fiii nuntii sa posteasca, cata vreme este mirele cu dansii. Iar cand se va lua de la dansii mirele, atunci cu slobozire vor posti. (1)

(1) Mat. 9, 15. Marcu 2, 19. Luca 5, 34.

2) Acelasi a zis ca era un batran si ii slujea o sfanta fecioara, iar oamenii ziceau: nu sunt curati. Si a auzit batranul. Deci cand era sa se savarseasca, a zis parintilor: dupa ce ma voi savarsi, rasaditi toiagul meu la mormant. Si daca va odrasli si va face roade, sa stiti ca sunt curat cu dansa iar de nu va odrasli si nu va face roade, sa cunoasteti ca am cazut cu dansa. Si au rasadit toiagul si a treia zi a odraslit si a facut roade. si toti au slavit pe Dumnezeu.

3) Zis-a iarasi: ne-am dus la alt batran si ne-a facut pe noi de am gustat si ne indemna dupa ce ne-am saturat sa mai mancam. Iar eu zicand ca nu mai putem, el a raspuns: dar eu, venind fratii, de sase ori am pus masa si indemnand pe fiecare, impreuna mancam si inca imi este foame. Dar tu o data mancand atat te-ai saturat incat sa nu mai poti manca?

4) Povestit-a iarasi acesta, ca a mers avva Ioan, barbat egumen al unei chinovii mari, la avva Paisie care traia de patruzeci de ani intr-o pustie foarte adanca si ca cel ce avea catre dansul multa dragoste si indrazneala cea din dragoste a zis catre el: fug nu de frati, ci de reaua mestesugire a dracilor. Si de nici un om fiind degrab separat, ce ai ispravit? Iar el a zis: de cand m-am calugarit, niciodata, nu m-a vazut soarele mancand. A zis si avva Ioan: nici pe mine mâniindu-mă.

5) Pe acest avva Ioan, fiind spre sfarsit si vrand sa se duca catre Dumnezeu cu osardie si voios, l-au inconjurat fratii, rugandu-l sa le lase in loc de mostenire un cuvânt scurt si de mantuire, prin care vor putea sa se suie la savarsirea cea intru Hristos. Iar el suspinand, a zis : niciodata n-am facut voia mea, nici am invatat pe cineva ceea ce mai inainte n-am facut.

6) Povestit-a iarasi despre alt batran care sedea in pustie, ca s-a rugat lui Dumnezeu sa i se daruiasca lui ca niciodata sa nu dormiteze cand se porneste vreo vorba duhovniceasca iar de va aduce cineva cuvinte de clevetire sau de vorba desarta, indata sa adoarma, ca sa nu guste auzurile lui acest fel de otrava.

Si acesta zicea ca diavolul este silitorul vorbei desarte si luptatorul a toata invatatura duhovniceasca, aducand si acest fel de pilda. Ca vorbind eu, zice, pentru folos, catre oarecari frati, de atata somn adanc au fost cuprinsi, incat nici genele ochilor nu puteau sa le miste. Eu vrand dar sa arat lucrarea demonului, cuvânt de vorba desarta am adus la mijloc, de care facand haz, numaidecat s-au trezit. Si suspinand am zis: cat timp pentru lucruri ceresti vorbeam, ochii vostri, ai tuturor de somn erau cuprinsi iar cand cuvânt desert a curs, toti cu osardie v-ati desteptat. Pentru aceea, iubitorilor frati, va rog, cunoasteti lucrarea demonului celui viclean si de sine luati aminte, pazindu-va de dormitare, cand faceti ceva duhovnicesc, sau ascultati.

7) Zis-a iarasi ca un om bogat, lepadandu-se de lume si averile sale la saraci dandu-le, a oprit oarece spre odihna sa, nevrând sa primeasca smerita cugetare cea din lepadarea cea desavarsita si supunerea cea adevarata a canonului vietii de obste. Catre care, cel intru sfinti

Vasile a graiit in acest fel: si averile le-ai pierdut si calugar nu te-ai facut.

8) A zis iarasi ca era un calugar locuind intr-o peatera pustie si s-a vestit lui de catre rudeniile cele dupa trup, ca tatal sau tare este suparat de boala si va sa se savarseasca; sa vina ca sa-l mosteneasca. Iar el a rapuns catre dansii: eu mai inainte decat acela am murit lumii. Mort pe viu nu mosteneste.

PENTRU AVVA CRONIE

1) Un frate a zis lui avva Cronie: spune-mi un cuvânt! Si i-a zis lui cum, ca venind Elisei la somaniteanca, a gasit-o pe dansa neavand suparare cu nimeni.

Deci a zamislit si a nascut prin venirea lui Elisei (2). I-a zis lui fratele: ce este cuvântul acesta? Si i-a zis batranul ca sufletul de se va trezi si se va strange din raspandire si grija si isi va lasa voile sale, atunci Duhul lui Dumnezeu vine la dansul si poate de aceea sa nasca, fiindca este sterp.

(2) IV. Regi 4, 10

2) Un frate a intrebat pe avva Cronie: ce voi face uitarii, care imi robeste mintea si nu ma lasa sa simt pana ce nu ma aduce la insusi pacatul? Si a raspuns batranul: cand au luat cei de alta semintie chivotul, pentru fapta cea rea a fiilor lui Israil (3), l-au tras pana ce l-au adus in casa lui Dagon, dumnezeul lor. Si atunci a cazut cu fata lui in jos (4). Si a zis fratele: ce este aceasta? Iar batranul a zis: ca de vor apuca sa robeasca mintea omului cu insasi pricinele sale, asa o tarasc pana ce o vor aduce deasupra patimii celei nevazute. Deci intr-acel loc de se va intoarce mintea si va cauta pe Dumnezeu si isi va aduce aminte de munca cea vesnica, indata patima cade si nu se mai vede. Caci scris este: cand te vei intoarce si vei suspina, atunci te vei mantui si vei cunoaste unde ai fost (5).

(3) La altele, lui Ili.

(4) I Regi 5, 2, 3.

(5) Is. XXX, 15.

3) Un frate a intrebat pe avva Cronie: cum vine omul la smerita cugetare? Zis-a lui batranul: prin frica lui Dumnezeu. I-a zis fratele: dar prin ce fel de lucru vine la frica lui Dumnezeu. A zis batranul: dupa socoteala mea, de se va strange pe sine din tot lucrul si se va da la osteneala trupearca si cat va putea isi va aduce aminte de iesirea cea din trup si de judecata lui Dumnezeu.

4) A zis avva Cronie ca de nu aducea Moise oile sub muntele Sinai, nu ar fi vazut focul in rug (6). A intrebat fratele pe batranul: la ce se ia rugul? Si i-a zis lui ca rugul se ia la fapta cea trupearca. Ca scris este, ca asemenea este Imparatia cerurilor cu comoara ascunsa in tarina (7). Zis-a fratele batranului: fara osteneala trupearca dar, nu sporeste omul la vreo cinste? Zis-a lui batranul: cu adevarat scris este: privind la Incepatorul si Savarsitorul credintei, Iisus, care in locul bucuriei ce era pusa inaintea Lui, a rabdat Crucea (8). Si iarasi David zice: de voi da somn ochilor mei si genelor mele dormitare si celelalte (9).

(6) Ies III. 2, 3.

(7) Mat. 13, 44.

(8) Evr, XII, 2.

(9) Psalm 131. 4.

5) Zis-a avva Cronie, ca i-a povestit lui avva Iosif cel de la Pilusie, acestea: sezand eu in Sinai, era acolo un frate bun si nevoitor, si la trup cu chip frumos.

Si venea la biserica la slujba, purtand o haina plina de carpituri si un maforion mic si vechi. Si vazandu-l odata asa venind la slujba, i-am zis: frate, nu vezi, pe frati cum sunt ca ingerii la slujba, in biserica? Cum tu totdeauna asa vii aici, purtand vechituri? Iar el a zis: iarta-ma, avvo, ca nu am altele! Deci l-am luat in chilia mea si i-am dat un leviton si orice ii mai trebuia si se purta de acum ca si ceilalti frati si era cu putinta a-l vedea ca pe un inger. Si au avut odata nevoie parintii sa trimita zece frati la imparatul pentru oarecare trebuinta. Si l-au hotarat si pe dansul impreuna cu cei ce erau sa mearga. Iar dupa ce a auzit, a facut metanie la parinti, zicand: pentru Domnul, iertati-ma, ca sunt rob al unuia mare din cei de acolo si de ma va cunoaste, ia calugaria de pe mine, si ma duce iarasi ca sa-i robesc lui.

Deci, dupa ce au plecat parintii si l-au lasat, am aflat pe urma de la unul care il stia bine, ca in vremea cand era in lume, era eparh al pretoriilor si ca sa nu fie cunoscut si sa aiba suparare de la oameni, a pricinuit aceasta. Atata silinta aveau parintii ca sa fuga de slava si de odihna lumii acesteia.

PENTRU AVVA CARION

1) Zis-a avva Carion: multe osteneli trupesti am facut, mai mult decat fiul meu Zaharia si n-am ajuns la masurile lui, intru smerenia si tacerea lui.

2) Fost-a in Schit un calugar ce se zicea avva Carion. Acesta avand doi copii, lasandu-i pe ei la femeia sa, s-a dus la viata calugareasca. Iar dupa o vreme facandu-se foamete in Egipt, stramtorandu-se femeia lui, a venit la Schit, aducand cei doi copii cu sine. Si era unul de parte barbatesca si se numea Zaharia, iar altul de parte femeiasca. Si sedea departe de batranul in lunca. Ca este lunca alaturi de Schit, unde bisericile sunt zidite la izvoarele apelor. Si acest obicei era in Schit, ca de venea femeie sa graiasca cu vreun frate al ei, sau cu alta rudenie, de departe sezand vorbeau unii cu altii. Atunci a zis femeia lui avva Carion: iata te-ai facut calugar si foamete este. Cine dar va hrani copiii tai? I-a raspuns ei avva Carion: trimite-mi-i pe ei aici! Zis-a femeia copiilor: duceti-va la tatal vostru! Deci cand mergeau ei la tatal lor, copila s-a intors la mama-sa, iar copilul a venit la tatal sau. Atunci i-a zis ei: iata bine s-a facut. Ia tu pe copila si te du, si eu iau pe copil! Deci il crestea in Schit, toti stiind ca este fiul lui. Iar dupa ce a venit in varsta, cartire s-a facut intre frati pentru dansul. Si auzind avva Carion a zis fiului sau: Zaharie, scoala-te sa mergem de aici, ca parintii cartesc! I-a zis lui tanarul: avvo, toti stiu aici ca fiul tau sunt. Iar de vom merge aiurea nu pot zice ca fiul tau sunt? Si i-a zis batranul: scoala-te sa mergem de aici! Si s-au dus la Tebaida. Iar dupa ce si-au luat chilie si au sezut putine zile acolo, aceeasi cartire s-a facut pentru copil. Atunci i-a zis lui tata: Zahario, scoala-te sa mergem la Schit! Si dupa ce au venit ei la Schit si au trecut putine zile, iarasi cartire s-a facut pentru dansul. Atunci Zaharia copilul venind la iezerul cel de pucioasa si dezbracandu-se, s-a pogorat jos pana la narile lui, cufundandu-se. Si stand multa vreme cat putea, si-a prapadit trupul sau, caci s-a facut ca un bubos.

Si iesind s-a imbracat cu hainele sale si s-a dus la tatal sau si abia l-a mai cunoscut. Si mergand el la Sfanta Impartasire dupa obicei, s-a descoperit Sf. Isidor, preotului Schitului ceea ce a facut. Si vazand si minunandu-se, a zis: Zaharia copilul in duminica trecuta a venit si s-a impartasit ca un om, iar acum ca un inger s-a facut.

PENTRU AVVA COPRI

1) Zicea avva Pimen despre avva Copri, ca la atata masura a venit, incat macar ca era bolnav si zacea pe pat, multimea si isi oprea voia.

2) Zis-a avva Copri: fericit cel ce rabda osteneala cu multumire.

3) S-au adunat odata cei din Schit, certandu-se pentru Melchisedec si au uitat sa cheme pe avva Copri. Mai pe urma chemandu-l, il intrebara de aceasta. Iar el lovindu-se de trei ori peste gura (10), a zis: vai tie, Coprie! Vai tie, Coprie! Vai tie, Coprie! Caci cele ce ti-a poruncit Dumnezeu sa le faci, le-ai lasat si cele ce nu le cere de la tine, le cauti. Si auzind fratii acestea, au fugit la chiliile lor.

(10) La altele, peste obraz.

PENTRU AVVA CHIRU

1) Pentru gandul desfranarii fiind intrebat avva Chiru alexandrinul, a raspuns asa: daca gand nu ai, nadejde nu ai. Daca ganduri nu ai, fapta ai. Iar aceasta este ca cel ce nu se lupta cu mintea impotriva pacatului, nici raspunde impotriva-i, cu trupul il face pe dansul (11). Caci cel ce are fapte, prin ganduri nu se supara. A intrebat insa batranul pe frate, zicand: nu cumva ai obicei sa vorbesti cu femeii?

Si a zis fratele: nu! Vechi si noi zugravi sunt cugetele mele. Aduceri aminte sunt cele ce ma supara si inchipui de femeii. Iar batranul a zis catre dansul: de morti nu te teme ci de cei vii fugi si te indreapta mai mult spre rugaciune.

(11) Adica pe pacat.

INCEPUTUL SLOVEI L

PENTRU AVVA LUCHIE

1) Au venit odata la avva Luchie cel din Ennat niste calugari, ce se zic evhite, adica rugatori. Si i-a intrebat pe ei batranul: care e lucrul mainilor voastre? Iar ei au zis: noi nu pipaim lucrul cu mainile, ci precum zice apostolul, neincetat ne rugam (1). Si a zis batranul: nu mancati? Si au zis: da, mancam. Si le-a zis lor: apoi cand mancati, cine se roaga pentru voi? Iarasi le-a zis lor: nu dormiti? Si au zis: da, dormim. Si a zis batranul: apoi cand dormiti, cine se roaga pentru voi? Si nu au gasit sa-i raspunda la aceasta. Si le-a zis lor: iertati-ma, iata nu faceti cum ziceti. Iar eu va arat voua, ca lucrand lucrul cu mainile mele, neincetat ma rog. Sed cu ajutorul lui Dumnezeu, muindu-mi putinele smicele ale mele, si impletindu-le funie, zic: miluieste-ma, Dumnezeule, dupa marea mila Ta si dupa multimea indurarilor Tale, sterge faradelegea mea!

(2) Si le-a zis lor: nu este rugaciune aceasta? Si au zis ei: este. Si a adaus batranul: cand petrec toata ziua lucrand si rugandu-ma, fac mai mult sau mai putin decat saisprezece bani. Si dau dintr-insii la usa doi si ceilalti ii cheltuiesc la mancare. Si se roaga pentru mine cei ce ia doi bani, cand mananc sau dorm. Si cu darul lui Dumnezeu se implineste la mine cuvantul acela ce zice: neincetat va rugati!

(1) Tes. V, 17.

(2) Psalm 50.

PENTRU AVVA LOT

1) A venit unui din batrani catre avva Lot, la lunca cea mica ce se cheama a lui Arsenie si s-a rugat lui pentru o chilie si i-a dat-o. Si era batranul neputincios si i-a odihnit pe el avva Lot. Si daca venea careva la avva Lot, il facea de mergea si la batranul cel neputincios. Deci, a inceput a grai lor cuvinte de-ale lui Origen si se necajea avva Lot, zicand: nu cumva vor

socoti parintii ca si noi suntem asa? Dar a-l scoate pe dansul din loc, se temea pentru porunca. Si sculandu-se avva Lot, a venit catre avva Arsenie si i-a povestit lui despre batran. Si i-a zis lui avva Arsenie: nu-l goni pe dansul, ci zi-i lui: iata din cele ale lui Dumnezeu, mananca, bea precum voiesti, numai cuvantul acesta sa nu-l graiesti. Si de va voi, se va indrepta, iar de nu va voi sa se indrepte sigur, se va indemna sa se duca de acolo, si nu de la tine se va face pricina. Deci mergand, avva Lot, a facut asa. Si batranul daca a auzit aceasta, nu voia sa se indrepteze, ci a inceput sa se roage, zicand: pentru Dumnezeu, trimiteti-ma de aici ca nu mai pot suferi pustia! Si asa, sculandu-se, a iesit, petrecandu-se cu dragoste.

2) Povestit-a oarecine despre un frate, care cazuse in pacat, ca mergand el la avva Lot se tulbura intrand si iesind, neputand sa sada. Si i-a zis lui, avva Lot: ce ai, frate? Iar el a zis: pacat mare am facut si nu pot sa-l spun parintilor. I-a zis lui batranul: marturisesti-l mie si eu il voi purta pe el! Atunci i-a zis lui: in desfranare am cazut si am jefuit ca sa dobandesc lucrul. Si i-a zis lui batranul: indrazneste, ca este pocainta! Du-te si sezi in peatera si posteste douazeci de zile si eu voi purta cu tine jumatatea pacatului! Deci, dupa ce s-au implinit trei saptamani, s-a incredintat batranul ca a primit Dumnezeu pocainta fratelui. Si a ramas, supunandu-se batranului pana la moartea lui.

PENTRU AVVA LONGHIN

1) A intrebat odata avva Longhin pe avva Luchie despre trei ganduri, zicand: voiesc sa ma instrainez. I-a zis lui batranul: de nu-ti vei stapani limba nu esti strain, oriunde vei merge. Deci si, aici stapaneste-ti limba si esti strain. I-a zis lui iarasi: voiesc sa postesc! I-a raspuns lui batranul: zis-a Isaia proorocul: de vei incovoia ca pe un lant si ca pe un belciug grumazul tau, nici asa nu se va chema post primit (3). Ci mai vartos stapaneste gandurile tale cele rele. I-a zis lui a treia oara : voiesc sa fug de oameni. Raspuns-a batranul: de nu vei ispravi aceasta mai intai cu oamenii, nici deosebi nu poti sa o ispravesti.

(3) Isaia 51, 5.

2) Avva Longhin fiind odata bolnav, zicea intru sine: zaci si mori. Iar de-mi vei cere sa mananci fara vreme, nici hrana cea de toate zilele nu-ti voi da.

3) S-a intrebat avva Longhin: care fapta buna este mai mare decat toate, celelalte? Si a zis: socotesc ca precum mandria este mai mare decat toate patimile, incat a putut sa surpe pe unii si din cer, asa si smerita cugetare este mai mare decat toate faptele bune, pentru ca poate sa scoata pe om din insasi adancuri, macar de ar fi pacatos ca un drac. Pentru aceea si Domnul mai inainte de toti fericeste pe cei saraci cu duhul.

4) O femeie avand patima la san, care se cheama carchin, auzind de avva Longhin, a cautat sa se intalneasca cu dansul. Deci sedea el la semnul al noalea de la Alexandria. Si cautand femeia, s-a intamplat fericitul acela de aduna lemne pe langa mare. Si gasindu-l pe el, i-a zis lui: avvo, unde locuieste avva Longhin, robul lui Dumnezeu? - nestiind ca el este. Iar el i-a raspuns: ce voiesti de la inselatorul acela? Nu te duce la dansul, caci este amagitor! Dar ce este ceea ce ai? Iar femeia, i-a aratat patima si facand el semnul crucii peste locul acela, a slobozit-o zicand: du-te si Dumnezeu te va tamadui, caci, Longhin cu nimic nu poate sa te foloseasca! Deci s-a dus femeia, crezand cuvantul lui si s-a tamaduit indata. Dupa acestea povestind ea catre oarecare lucrul si semnele batranului spunandu-le, a priceput ca el este avva Longhin.

5) Altadata iarasi i-au adus lui unii pe un indracit. Iar el zicea catre dansii: eu n-am ce sa fac.

Ci mergeti mai bine la avva Zinon. Apoi cand a inceput avva Zinon sa goneasca diavolul, a inceput a striga diavolul: acum socotesti, avvo, ca pentru tine ies? Iata avva Longhin se roaga acolo impotriva mea, si temandu-ma de rugaciunile lui ies ca altfel tie nu-ti dam raspuns.

6) Zis-a avva Longhin catre avva Acachie: femeia atunci cunoaste ca a zamislit, cand i se va opri sangele. Asadar si sufletul cunoaste ca a primit Duh Sfant, cand i se vor opri patimile cele rele ce curg jos dintr-insul. Iar cata vreme petrece intr-insele, cum poate sa se mareasca in desert, ca este fara patima? Dă sânge si ia Duh!

INCEPUTUL SLOVEI M

PENTRU AVVA MACARIE EGIPTEANUL

1) Povestit-a despre sine avva Macarie, zicand: cand eram mai tanar si sedeam la chilie in Egipt, m-au apucat si m-au facut cleric in sat. Si nevrând sa primesc, am fugit la alt loc. Si a venit la mine un mirean cucernic si lua rucodelia mea si-mi slujea mie. Apoi s-a intamplat din ispita diavoleasca de a cazut in pacat o fata si luand in pantece, era intrebata cine este cel ce a facut aceasta. Iar ea zicea: pustnicul! Iar ei iesind, m-au prins in sat si au spanzurat de grumajii mei oale afumate si urechi de vase si m-au purtat in vileag prin sat pe ulita, batandu-ma si zicand: acest calugar a stricat pe fata noastra, luati-l, luati-l! Si m-au batut incat putin de n-am murit. Si venind unul din batrani, a zis: pana cand bateti pe acest calugar strain. Iar cel ce-mi slujea, urma dupa mine rusinandu-se, caci era ocarandu-l pe el foarte si zicand: iata sihastrul pe care tu il marturiseai, ce a facut! Si au zis parintii ei: nu-l slobozim pana ce nu va da chezasie ca o va hrani pe dansa. Si am zis slujitorului meu si m-a luat in chezasie. Si mergand la chilia mea, am dat lui cate cosnite aveam, zicandu-i: vinde-le si le da femeii mele sa manance! Si ziceam in gandul meu: Macarie, iata ti-ai gasit tie femeie. Trebuie sa lucrezi putin mai mult ca sa o hranesti. Si lucrăm ziua si noaptea si ii trimeteam ei. Si cand a venit vremea ticaloasa sa nasca, a petrecut multe zile chinuindu-se si nu nastea. Si i-au zis ei: ce este aceasta? Iar ea a zis: eu stiu ca pe pustnicul acela l-am napastuit si mintind l-am invinuit. El nu este vinovat, ci cutare tanar. Si venind cel ce imi slujea bucurandu-se, zicea ca n-a putut sa nasca fata aceea pana ce nu a marturisit zicand ca nu are vina pustnicul, ci a mintit asupra lui. Si iata, tot satul va sa vina aici cu slava si sa se pocaiasca inaintea ta.

Iar eu auzind acestea, ca sa nu ma supere oamenii, m-am sculat si am venit aici la Schit. Acesta este inceputul pricinei pentru care am venit aici.

2) Venit-a odata Macarie egipteanul de la schit la muntele Nitriei, la pomenirea lui avva Pamvo. Si i-au zis lui batranii: parinte, spune vreun cuvânt fratilor. Iara el a zis lor: eu inca nu m-am facut calugar, dar am vazut calugari. Caci sezand eu odata in chilie la Schit, ma suparau gandurile si imi ziceau: du-te in pustie si vezi ce vei afla acolo! Deci am ramas luptandu-ma cu gandul cinci ani, zicand: nu cumva de la diavolul este aceasta? Si daca a zabovit gandul, m-am dus in pustie si am aflat acolo un iezor de apa si ostrov in mijlocul lui si au venit fiarele pustiei sa bea apa dintr-insul. Si am vazut in mijlocul lor doi oameni goi si s-a inspaimantat trupul meu, caci am socotit cum ca sunt duhuri, iar ei daca m-au vazut inspaimantat, au grait catre mine: nu te teme, caci si noi oameni suntem.

Si am zis lor: de unde sunteti si cum ati venit in pustia aceasta ? Iar ei au raspuns: de la chinovie suntem si ne-am intocmit intre noi si am iesit aici. Si iata avem patruzeci de ani si unul din noi este egiptean, iar celalalt este libian. Si m-au intrebat si ei zicand: cum se afla lumea, de vine apa la vremea sa si de are lumea indestularea sa si am zis lor: are. Si eu i-am intrebat cum pot sa ma fac calugar si ei mi-au raspuns: de nu se va lepada cineva de toate ale lumii, nu poate sa fie calugar. Si am zis lor: eu sunt slab si nu pot ca voi. Iar ei mi-au zis: daca nu poti ca noi, sezi in chilia ta si-ti plange pacatele tale. Si i-am intrebat: cand se face iarna nu raciti ? Si cand se face arsita, nu se ard trupurile voastre? Iar ei mi-au zis: Dumnezeu ne-a

facut noua iconomia aceasta, incat nici iarna nu racim, nici vara nu ne vatama arsita. Pentru aceasta am zis voua ca nu m-am facut calugar, ci am vazut calugari. Iertati-ma, fratilor!

3) Avva Macarie locuia odata in pustia cea mare si petrecea numai el singur, iar mai jos era alta pustie in care locuiau mai multi frati. Si lua seama batranul la cale si a vazut pe satana venind in chip de om ca sa treaca pe acolo. Si se arata ca poarta o haina de in cu multe gauri si la fiecare gaura era spanzurata cate o tivgulita. Si i-a zis lui marele batran: unde te duci? Si i-a raspuns: ma duc sa aduc aminte fratilor. (1) Iar batranul i-a zis: si la ce iti trebuie tie aceste tivgulite. Si a zis: bucate duc fratilor. Iar batranul a zis: dar toate acestea? Si a raspuns: da, caci de nu va placea cumva una, ii aduc alta iar daca nici aceasta, ii dau alta si negresit dintre acestea macar una ii va placea lui. Si acestea zicand, s-a dus. Iar batranul a ramas pandind caile pana ce iarasi s-a intors acela. Si vazandu-l pe el batranul, i-a zis: mantuieste-te! Iar el a raspuns: cum se poate ca sa ma mantuiesc? I-a zis lui batranul: pentru ce? Iar el a zis: caci toti mi s-au facut salbatici si nimeni nu ma respecta. I-a zis lui batranul: dar nici un prieten nu mai ai acolo? Iar el i-a raspuns lui: ba am acolo numai un calugar prieten si numai el ma respecta si cand ma vede se invarte ca o vartelnita. I-a zis lui batranul: si cum se numeste fratele acela? Iar el a zis: Teopempt. Si zicand acestea, s-a dus. Si sculandu-se avva Macarie, s-a dus in pustia cea mai din jos. Si auzind fratii, luand stalpari de finic, au iesit in intampinarea lui. Si fiecare se gatea, socotind ca la dansul va sa gazduiasca batranul. Iar el a intrebat cine este cel ce se numeste Teopempt in muntele acela si gasindu-l a intrat in chilia lui. Iar Teopempt i-a primit pe el cu bucurie. Dupa ce a inceput a ramane singur cu dansul, i-a zis batranul : cum te afli, frate ? Iar el a zi: cu rugaciunile tale, bine.

A zis batranul: nu cumva te lupta gandurile? El a raspuns: acum bine sunt: caci se sfia sa-i spuna. I-a zis lui batranul: iata, cati ani ma nevoiesc si sunt cinstit de toti si pe mine batran fiind ma supara duhul curviei. A raspuns zicand si Teopempt: crede-ma, avvo, ca si pe mine. Iar batranul pricinuia ca si alte ganduri bat razboi cu dansul, pana sa-l faca sa marturiseasca. Apoi i-a zis lui: cum postesti? Iar el i-a raspuns: pana la al noualea ceas. I-a zis lui batranul: posteste pana seara si te nevoieste si citeste de rost din Evanghelie si din celelalte scripturi. Si de-ti va veni vreun gand, niciodata sa nu ai aminte jos, ci totdeauna sus. Si indata Domnul iti ajuta. Si punand la cale batranul pe fratele, a iesit iarasi la pustia sa. Si luand seama, iar a vazut pe diavolul acela si i-a zis lui: unde te duci iarasi? Iar el a raspuns: sa aduc aminte fratilor si s-a dus. Iar dupa ce iarasi s-a intors i-a raspuns lui sfantul: cum sunt fratii? Iar el a zis: rau. Iar batranul a zis iarasi: pentru ce? Iar el a zis: salbatici sunt toti si cea mai mare rautate este ca si acela pe care il aveam prieten si ma asculta si el nu stiu de unde s-a razvratit si nici el nu mi se mai apleaca, ci decat toti mai salbatic s-a facut. Si m-am jurat sa nu mai calc pe acolo fara numai dupa ce va trece o vreme. Si asa zicand s-a dus, lasand pe batran. Iar sfantul a intrat in chilia sa.

(1) Adica, sa-i zadarasca

4) S-a dus avva Macarie cel mare la avva Antonie in munte si batand in usa lui, a iesit la dansul si i-a zis: tu cine esti? Iar el a zis: eu sunt Macarie. Si incuind usa a intrat si l-a lasat pe el. Si vazand rabdarea lui, i-a deschis si glumind cu dansul zicea: de multa vreme doream sa te vad, auzind cele despre tine. Si gazduindu-l, l-a odihnit, caci era trudit de multa osteneala. Iar dupa ce s-a facut seara si-a muiat luisi avva Antonie stalpari de finic. Si i-a zis lui avva Macarie: porunceste ca sa-mi moi si eu pentru mine. Iar el a zis: moaie-ti. Si facand o legatura mare, a muiat-o. Si sezand de cu seara, vorbind despre mantuirea sufletelor, impletea, si funia se pogora pe fereastra in pestera. Si intrand dimineata fericitul Antonie, a vazut multimea impletiturii lui avva Macarie si zicea: multa putere iese din mainile acestea.

5) Spunea avva Macarie catre frati despre pustiirea Schitului: cand veti vedea ca se zideste

chilie aproape de lunca, sa stiti ca aproape este pustiirea lui; cand veti vedea copaci, sa stiti ca langa usi este; cand veti vedea copii, luati-va cojoacele voastre si fugiti!

6) Zicea iarasi, vrand sa mangaie pe frati: a venit aici un copil indracit cu mama lui si zicea mamei sale: scoala-te batrano, sa mergem de aici. Iar ea a zis: nu pot sa merg pe jos. Iar copilul a zis ei: te duc eu. Si m-am mirat de viclesugul diavolului, cum voia sa-i goneasca pe ei de acolo.

7) Spunea avva Sisoe: cand eram in Schit cu Macarie, ne-am suit sa seceram cu dansul sapte insi. Si iata o vaduva era adunand in urma noastra spice si nu inceta plangand. Deci a chemat batranul pe stapanul tarinei si i-a zis: ce are baba aceasta, ca totdeauna plange? I-a zis lui: barbatul ei avea un amanet al oarecarui si a murit de naprasna si nu i-a spus unde l-a pus si voieste stapanul amanetului sa o ia pe dansa si pe fiii ei robi. I-a zis lui batranul: zi-i sa vina la noi, unde ne odihnim de arsita. Si venind femeia, i-a zis ei batranul: ce plangi asa totdeauna? Si a zis: barbatul meu a murit luand amanetul oarecaruia si n-a spus cand a murit, unde l-a pus. Si a zis batranul catre dansa: vino, arata-mi unde l-ai ingropat! Si luand pe frati cu dansul, a iesit cu ea impreuna. Si venind la locul acela, a zis ei batranul: du-te la casa ta! Si rugandu-se ei, l-a chemat batranul pe mort, zicand: cutare, unde ai pus amanetul cel strain? Iar el raspunzand, a zis: in casa mea este ascuns, sub picioarele patului. Si i-a zis lui batranul: dormi iarasi pana la ziua invierii. Si vazand fratii, de frica au cazut la picioarele lui. Si le-a zis lor batranul: nu pentru mine s-a facut aceasta caci nimic nu sunt, ci pentru vaduva si pentru copiii cei saraci a facut Dumnezeu lucrul acesta. Insa acesta este lucrul cel mare, caci Dumnezeu voieste sufletul fara de pacate si orice va cere va lua. Si venind a vestit vaduvei unde este pus amanetul.

Iar ea luandu-l, i-a dat stapanului lui si si-a izbavit fiii sai si toti cei ce au vazut au slavit pe Dumnezeu.

8) Spunea avva Petru despre sfantul Macarie, ca mergand odata la un pustnic si gasindu-l patimind, i-a intrebat, ce pofteste sa manance, fiindca nimic nu era in chilia lui si zicand acela: putina paine proaspata, n-a pregetat viteazul sa mearga la Alexandria si sa dea celui ce patimea. Si lucru de mirare ca nimanui nu s-a facut aratat.

9) Zis-a iarasi, fiindca cu nerautate se purta avva Macarie cu toti fratii, i-au zis lui unii: pentru ce te faci pe tine asa? Iar el a zis: doisprezece ani am slujit Domnului meu ca sa-mi daruiasca darul acesta si voi toti ma sfatuiti sa-l lapad?

10) Se spunea despre avva Macarie, ca atunci cand se intampla a fi cu fratii, isi punea luisi hotar, ca de se va afla vin pentru frati, sa bea, dar in loc de un pahar de vin, o zi sa nu bea apa. Deci fratii, pentru odihna, ii dau lui. Iar batranul cu bucurie lua, ca pe sinesi sa se chinuiasca. Iar ucenicul lui stiind lucrul, zicea fratilor: pentru Domnul, nu-i dati, caci in chilie vrea sa se chinuiasca pe sine! Si instiintandu-se fratii, nu-i mai dadeau vin.

11) Trecand odata de la lunca la chilia sa, avva Macarie ducea zmicele de finic, si iata l-a intampinat pe el diavolul pe cale cu secerarea si vrand sa-l loveasca n-a putut. Si i-a zis lui: multa sila am de la tine, Macarie, caci nu pot asupra ta. Iata orice faci si eu fac. Tu postesti, dar eu nicidecum nu mananc. Priveghezi, dar eu nicidecum nu dorm. Numai una este cu care ma biruiesti. I-a zis lui avva Macarie: care este? Iar el a zis: smerenia ta si pentru aceasta nu pot asupra ta.

12) Intrebat-au unii din parinti pe avva Macarie egipteanul, zicand: cum cand mananci si cand postesti trupul tau este uscat? Si le-a zis lor batranul: lemnul (2) care intoarce uscaturile cele ce ard, peste tot se parjoleste de foc. Asa de isi va curati omul mintea sa cu frica lui

Dumnezeu, aceasta frica a lui Dumnezeu ii mananca trupul lui.

(2) Adica cociorba.

13) Spuneau unii despre avva Macarie egipteanul, ca stiindu-se de la Schit si ducand niste cosnite, ostenind, a sezut si s-a rugat, zicand: Dumnezeule, Tu stii ca nu mai pot! Si indata s-a aflat langa rau.

14) Era cineva in Egipt care avea un fiu slabanog si l-a adus pe el la chilia lui avva Macarie si lasandu-l la usa plangand, s-a dus departe. Deci ivindu-se batranul, a vazut pe copil ca plange si i-a zis lui: cine te-a adus aici? Si a raspuns copilul: tatal meu m-a lepadat aici si s-a dus. I-a zis lui batranul: sculandu-te, du-te de-l ajunge pe el! Si indata facandu-se sanatos, s-a sculat si a ajuns pe tatal sau si asa s-au dus la casa lor.

15) Avva Macarie cel mare zicea fratilor in Schit, dupa ce ieseau din biserica: fugiti fratilor! Si i-a zis lui cineva din batrani: unde putem sa fugim mai mult decat in pustia aceasta? Iar el si-a pus degetele pe gura, zicand: de aceasta sa fugiti. Si a intrat in chilia sa si incuia usa si sedea.

16) Zis-a acelasi avva Macarie: daca dojenind pe cineva, te vei porni spre manie, implinesti patima ta; caci nu cumva pe altii sa-i mantuiesti si pe tine sa te prapadesti.

17) Acelasi avva Macarie fiind in Egipt, a gasit un om avand un dobitoc si furand cele ce avea spre trebuinta sa. Si el ca un strain stand langa cel ce fura, incarca dobitocul si cu multa liniste il petrecea zicand: nimic nu am adus in lume, aratat este ca nici a scoate ceva din lume, nu putem (3). Domnul a dat dupa cum Insusi a voit, asa s-a si facut. Bine e cuvantat Domnul pentru toate (4).

(3) Tim. 6, 7.

(4) Iov. 1, 2.

18) Intrebat-au unii pe avva Macarie, zicand: cum suntem datori sa ne rugam? Le-a zis lor batranul: nu este trebuinta a vorbi multe, ci a intinde adeseori mainile si a zice: Doamne, precum vrei si precum stii, miluieste! Iar de esti razboit, zi: Doamne, ajuta-mi! Si El stie ce e de folos si face cu noi mila.

19) Zis-a avva Macarie: de s-a facut intru tine defaimarea ca lauda si saracia ca bogatie si lipsa ca indestulare, nu vei muri. Caci cu neputinta este cel ce crede bine si lucreaza cu blagoslovenie sa cada in necuratia patimilor si in inselaciunea diavolilor.

20) Se spunea ca au gresit doi frati in Schit si i-a despartit pe ei avva Macarie alexandrinul (5). Si au venit oarecare si au spus lui avva Macarie cel mare egipteanul. Iar el a zis: nu sunt frati despartiti, ci Macarie este despartit. Ca era iubindu-i pe ei. A auzit avva Macarie ca s-a facut despartit de batranul si a fugit in lunca. Deci a iesit avva Macarie cel mare si l-a gasit pe el ranit de tantari si i-a zis: tu ai despartit pe frati si iata erau sa se duca in sat. Iar eu te-am despartit pe tine si tu ca o fecioara frumoasa ai fugit aici in camara cea mai dinauntru. Iar eu chemand pe frati, am aflat de la dansii si mi-au spus ca nici una dintr-acelea nu s-au facut. Vezi dar si tu frate nu cumva te-ai batjocorit de diavoli, caci nimic nu ai vazut? Ci fa metanie (6) pentru greseala ta. Iar el a zis: de voiesti da-mi metanie! (7). Si vazand batranul smerenia lui, i-a zis: du-te si posteste trei saptamani, mancand pe saptamana o data. Caci acesta era lucrul lui totdeauna, a se posti in toate saptamanile.

(5) Acesta este avva Macarie alexandreanul, pentru care se scrie in Lavsaicon, pe langa altele

si aceasta, ca s-au adus odata struguri lui avva Macarie si poftea sa-i manance pe ei. Dar aratandu-si infranarea sa, i-a trimis la alt frate bolnav si care poftea struguri. Si primindu-i pe acestia fratele, foarte s-a bucurat, dar nevrind si el sa-si implineasca pofta sa, i-a trimis la alt frate, aratand ca el nu are pofta de mancare. Iar acesta a zis tainuindu-si lucrarea infranarii sale. Si acela primindu-i, la fel a facut si pentru ca ii poftea pe ei, nu s-a impartasit, ci la alt frate i-a trimis. Si acesta asemenea la altul. Si asa la multi frati venind strugurii si de nici unul mancandu-se, mai pe urma au ajuns iarasi la avva Macarie, nestiind fratele cela ce mai apoi decat toti i-a primit, cum ca de dansul intai s-au trimis si pentru aceasta ca un mare dar lui i-a adus. Iar batranul cunoscandu-i pe ei si cercetand si afland, s-a minunat si a multumit lui Dumnezeu pentru acest fel de infranare a fratilor.

(6) Adica pocaieste-te.

(7) Adica canon.

21) Zis-a avva Moise catre avva Macarie din Schit: voiesc sa ma linistesc si nu ma lasa fratii. Si i-a zis lui avva Macarie: vad ca firea ta este molatica si nu poti sa intorci vreun frate. De voiesti sa te linistesti, du-te in pustie, inlauntru in piatra (8) si acolo te vei linisti! Si aceasta facand s-a odihnit.

(8) Piatra aceasta este loc.

22) Un frate s-a dus la avva Macarie egipteanul si i-a zis: avvo, spune-mi cuvânt sa ma mantuiesc! Si i-a zis batranul: du-te la mormant si ocaraste mortii! Deci ducandu-se fratele a ocarat si a azvarlit cu pietre si venind a vestit batranului. Si i-a zis batranul: nimic nu ti-au graiat? Iar el a raspuns: nu. I-a zis lui batranul: du-te si maine si ii slaveste! Deci mergand fratele, i-a slavit zicand: apostolilor, sfinților si dreptilor! Si a venit la batranul si i-a zis: i-am slavit. Si-a zis batranul: nimic nu ti-au raspuns? A zis fratele: nu. I-a zis lui batranul: stii cu cate i-ai necinstit si nimic nu ti-au raspuns si cu cate i-ai slavit si nimic nu ti-au graiat? Asa si tu, daca voiesti sa te mantuiesti, fa-te mort; nici nedreptatea oamenilor, nici lauda lor sa nu o socotesti, ca cei morti sa fii si poti sa te mantuiesti.

23) Trecand odata avva Macarie cu fratii prin Egipt, a auzit un copil zicand mamei sale: mama, un bogat ma iubeste si eu il urasc si un sarac ma uraste si eu il iubesc, si auzind avva Macarie, s-a mirat. Si i-au zis lui fratii: ce este vorba aceasta parinte, ca te-ai mirat? Si le-a zis lor batranul: cu adevarat, Domnul nostru este bogat si ne iubeste pe noi si nu voim sa-L ascultam. Iar vrajmasul nostru, diavolul este sarac si ne uraste si iubim necuratia lui.

24) Rugatu-l-a pe el avva Pimen cu multe lacrimi, zicand: spune-mi un cuvânt: cum ma voi mantui? Si raspunzand batranul, i-a zis: lucrul care il ceri, s-a dus acum de la calugari.

25) S-a dus odata avva Macarie la avva Antonie si dupa ce a vorbit eu el, s-a intors la Schit. Si au venit parintii in intampinarea lui. Si cand vorbeau ei, le-a zis batranul: am zis lui avva Antonie ca nu avem prinos in locul nostru. Si au inceput parintii a vorbi de alte lucruri si nu au mai intrebat sa afle raspuns de la batranul, nici batranul nu le-a spus lor. Deci aceasta zicea unul din parinti, cum ca atunci vad parintii ca nu stiu fratii sa intrebe despre vreun lucru de folos lor, se silesc pe sine de spun inceputul cuvântului (9). Apoi de nu ii vor sili fratii nu mai graiesc despre cuvântul acela, ca sa nu se afle, ca neintrebati fiind, graiesc, si sa se para ca o vorba desarta.

(9) Adica dedau pricina.

26) A intrebat avva Isaia pe avva Macarie zicand: spune-mi un cuvânt. Si i-a zis lui batranul: fugi de oameni! Zis-a lui avva Isaia: ce este a fugi de oameni? Iar batranul i-a zis: a sedea in

chilia ta si a-ti plange pacatele tale.

27) Zicea avva Pafnutie, ucenicul lui avva Macarie: m-am rugat parintelui meu zicand spune-mi un cuvânt. Iar el a zis: sa nu faci rau cuiva nici sa osandesti pe cineva. Acestea pazeste-le si te vei mantui.

28) Zis-a avva Macarie: sa nu dormi in chilia fratelui ce are nume rau.

29) Mers-au odata la avva Macarie niste frati din Schit si nu au gasit in chilia lui nimic, decit apa statuta. Si i-au zis lui: avvo, vino sus la sat si te vom odihni. Le-a zis lor batranul: fratilor, stiti pitaria cutaruia din sat? Si i-au raspuns: da, o stim. Le-a zis lor batranul: si eu o stiu. Stiti si locul cutaruia, unde loveste raul? I-au raspuns lui: da, il stim. Le-a zis batranul: si eu il stiu. Deci cand voiesc nu am trebuinta de voi, ci singur ma sui.

30) Se spune despre avva Macarie, ca de venea la el vreun frate ca la un sfânt batran si mare cu frica, nimic nu vorbea cu el. Iar de-i zicea vreunul din frati, defaimandu-l: avvo, oare cand erai camilar si furai sapun si-l vindeai, nu te bateau pazitorii? De-i zicea acestea cineva, vorbea cu el bucuros orice il intreba.

31) Spuneau parintii despre avva Macarie cel mare, ca s-a facut, precum este scris, dumnezeu pamantesc. Ca precum este Dumnezeu acoperind lumea, asa s-a facut si avva Macarie acoperind greselile ce le vedea, ca si cum nu le-ar fi vazut si care le auzea, ca si cum nu le-ar fi auzit.

32) Povestit-a avva Bitinie ca spunea avva Macarie: sezand eu odata in Schit, s-au pogorat doi tineri straini acolo. Unul avea barba, iar celalalt atunci incepea a scoate. Si a venit la mine zicand: unde este chilia lui avva Macarie? Iar eu le-am zis: ce voiti de la dansul? Si au zis: auzind noi cele despre dansul si despre Schit, am venit sa-l vedem. Le-a zis batranul: eu sunt! Si au facut metanie zicand: aici voim sa petrecem. Iar eu vazandu-i gingasi si ca din parinti bogati, le-am zis: nu puteti sedea aici. Si a zis cel mai mare: daca nu putem sedea aici, ne ducem in alta parte. Deci am zis eu in gandul meu: pentru ce ii gonesc sa se sminteasca.

Osteneala ii va face ca ei de sine sa fuga. Si le-am zis lor: veniti de va faceti chilii, daca puteti! I-au zis tinerii: arata-ne loc si ne vom face. Si le-a dat batranul toporul si o traista plina cu paine si sare si le-a aratat loc si o piatra vartoasa, zicand: sapatii in piatra aceasta si aduceti-va lemne din lunca si acoperind-o, sedeti! Caci socoteam eu, zice, ca se vor duce pentru osteneala. Si m-au intrebat: ce se lucreaza aici? Si le-am zis: impletire de cosnite. Si am luat zmicele de finic din lunca si le-am aratat lor inceputul impletirii si cum trebuie sa le coase si le-am zis: faceti cosnite si le dati pazitorilor si va vor aduce paini. Apoi m-am dus, iar ei cu rabdare toate le-au facut, cate le-am zis lor. Si n-au mai venit la mine trei ani. Si am ramas luptandu-ma cu gandul, zicand: oare ce este lucrarea lor, ca n-au venit sa ma intrebe de vreun gand? Cei de departe vin la mine si acestia de aproape n-au venit, nici la altii nu s-au dus, decat la biserica tacand, ca sa ia Sfanta Impartasanie. Si m-am rugat lui Dumnezeu, postind o saptamana, sa sa-mi arate lucrarea lor. Apoi sculandu-ma dupa o saptamana, m-am dus la ei si vad cum sed. Si batand in usa, mi s-a deschis si ei mi s-au inchinat tacand. Si facand eu rugaciune, am sezut. Facand semn cel mai mare celui mai mic sa iasa, a sezut sa impleteasca impletitura de cosnite, negraind nimic. Si in ceasul al noualea a lovit spre semn si a venit cel mai tanar si facand putina fiertura, a pus masa, facandu-i semn cel mai mare. Si a pus pe masa trei pesmeti si au stat tacand. Iar eu am zis: sculati-va sa mancam! Si sculandu-se, am mancat. Si mi-au adus vasut cu apa si am baut iar daca s-a facut seara, mi-au zis: te duci? Iar eu am zis: nu, ci aici voi dormi. Si mi s-a pus o rogojina de o parte si lor intr-un colt de alta parte. Si au ridicat incingatorile si analavurile si s-au culcat impreuna pe o rogojina inaintea mea. Iar daca s-au culcat, m-am rugat lui Dumnezeu sa-mi descopere lucrarea lor. Atunci s-a deschis

acoperamantul chiliei si s-a facut lumina ca ziua. Iar ei nu vedeau lumina. Si cand socoteau ca dorm, l-a imbaldit cel mai mare pe cel mai mic in coasta si s-au sculat amandoi si s-au incins si si-au intins mainile la cer si eu ii vedeam dar ei nu ma vedeau pe mine.

Si am vazut pe diavoli ca veneau ca niste muste spre cel mai mic. Unii veneau sa sada pe gura lui, iar altii pe ochii lui. si am vazut pe ingerul Domnului ca tineau sabie de foc si il ingradea si gonea diavolii de la dansul. Iar de cel mai mare nu puteau sa se apropie. Si catre dimineata s-au culcat. Atunci eu m-am facut ca m-am desteptat si ei asijderea. Si a zis cel mai mare numai acest cuvint: vrei sa citim cei doisprezece psalmi? Iar eu i-am raspuns: da, sa citim psalmi, cate sase stihuri si un Aliluia. Si la fiecare stih ieseau cate o faclie de foc din gura lui, care se suia la cer. Asijderea si cel mai mare, cand deschidea gura si canta, ca o funie de foc ieseau si ajungea pana la cer. Si eu am grai putin de rost. Si iesind afara, le-am zis: rugati-va pentru mine! Iar ei mi-au facut metanie tacand. Deci am cunoscut ca cel mai mare este desavarsit, iar cu cel mai mic inca se lupta vrajmasul. Peste putine zile a adormit fratele cel mai mare si la treia zi cel mai mic. Si cand mergeau vreunii din parinti la avva Macarie, ii lua si-i ducea la chilia lor, zicandu-le: veniti de vedeti mucenia strainitor celor mici!

33) Altadata iarasi un diavol a napadit asupra lui avva Macarie cu cutit, vrand sa-i taie piciorul. Si pentru cugetarea lui cea smerita neputand, i-a zis: cate aveti voi, avem si noi, numai cu cugetarea cea smerita va deosebiti de noi si biruiti.

34) A zis avva Macarie: de ne vom aduce aminte de rautatile ce ne fac oamenii, ridicam puterea aducerii aminte de Dumnezeu. Iar de ne vom aduce aminte de rautatile diavolilor, vom fi neraniti.

35) Povestea avva Pafnutie, ucenicul lui avva Macarie, ca zicea batranul: cand eram copil, cu ceilalti copii pasteau boii. Si m-am dus sa fur smochine si cand alergau ei, a cazut una de la dansii si luand-o am mancat-o. Cand imi aduc aminte de dansa, sed plangand.

36) Povestea avva Macarie: umbland odata prin pustie am gasit o capatana de mort aruncata la pamant. Si clatindu-o cu toiagul cel de finic, mi-a grai capatana. Si am zis ei: tu cine esti? Si mi-a raspuns capatana: eu am fost slujitor al idolilor si al elinilor celor ce au petrecut prin locul acesta, iar tu esti Macarie, purtatorul de duh si in orice ceas te vei milostivi spre cei ce sunt in chinuri si te vei ruga pentru dansii, se mangaie putin. I-a zis ei batranul: care este mangaierea si care chinul? I-a raspuns lui: pe cat este de departe cerul de pamant, atata este focul de dedesubtul nostru, fiindca de la picioare pana la cap stam in mijlocul focului si nu este cu putinta sa se vada cineva fata catre fata, ci fata fiecaruia este lipita de spatele celui alt. Deci cand te rogi pentru noi, din parte vede cineva fata celui alt. Aceasta este mangaierea. Si plangand batranul, a zis: vai zilei aceleia in care s-a nascut omul, daca aceasta este mangaierea muncii! I-a zis ei batranul: este alta munca mai rea? I-a raspuns lui capatana: noi, ca cei ce nu am cunoscut pe Dumnezeu, macar putin suntem miluiti, iar cei ce au cunoscut pe Dumnezeu si s-au lepadat de El si nu au facut voia Lui, dedesubtul nostru sunt. Si luand batranul capatana, a ingropat-o.

37) Spuneau unii despre avva Macarie egipteanul ca se suia odata din Schit la muntele Nitriei. Si daca s-a apropiat de locul acela, a zis ucenicului sau: mergi mai inainte putin! Si mergand el mai inainte, s-a intalnit cu un slujitor de al elinilor. Si strigandu-l fratele, il chema zicand: demone! demone! Unde alergi? Si intorcandu-se acela, i-a dat batai si l-a lasat mai mort. Si luand lemnul alerga.

Si mergand putin mai inainte, l-a intampinat avva Macarie alergand si i-a zis: mantuieste-te, mantuieste-te, ostenitorule! Si minunandu-se, a venit la el si i-a zis: ce bunatate ai vazut la mine de m-ai heretisit asa? I-a raspuns lui batranul: te-am vazut ostenindu-te si nu stii ca in zadar te ostenesti. I-a zis si el lui: si eu pentru heretisirea ta m-am umilit si am cunoscut ca din

partea lui Dumnezeu esti.

Dar alt calugar intampinandu-ma, m-a ocarat si eu i-am dat bataie de moarte. Si a cunoscut batranul ca ucenicul lui este. Si tinandu-se slujitorul de picioarele lui, zicea: nu te voi lasa de nu ma vei face calugar! Atunci a venit deasupra unde era calugarul si l-au tinut pe dansul si l-au dus la biserica muntelui. Si vazand pe slujitor cu dansul, s-au uimit. Si l-au facut calugar si multi dintre elini s-au facut pentru dansul crestini. Deci, zicea avva Macarie: cu cuvânt rau si pe cei buni ii faci rai si cu cuvânt bun si pe cei rai ii faci buni.

38) Se spunea despre avva Macarie, ca lipsind el, a intrat in chilia sa un talhar si intorcandu-se el la chilie, l-a gasit pe talhar incarcandu-si camila cu vasele lui. Iar el intrand in chilie, lua din vase si incarca impreuna cu acela camila. Deci daca au incarcat-o, a inceput talharul sa bata camila, ca sa se scoale dar ea nu se scula. Si vazand avva Macarie ca nu se scoala, intrand in chilie a gasit o dalta mica. Si scotand-o, a pus-o pe camila, zicand: frate, aceasta cauta camila. Si lovind-o batranul cu piciorul, i-a zi: scoala-te! Si indata s-a sculat si s-a dus putin pentru cuvântul lui si iarasi a sezut si nu s-a sculat pana ce a descarcat toate vasele si asa s-a dus.

39) Avva Aio l-a intrebat pe avva Macarie, zicand: spune-mi vreun cuvânt! I-a zis lui avva Macarie: fugi de oameni, sezi in chilia ta si plange-ti pacatele nu iubi vorba oamenilor si asa te mantuiesti!

40) Au trimis odata la avva Macarie in Schit batranii muntelui, rugandu-l si zicand catre el: ca sa nu se supere tot norodul pe tine, te rugam sa vii la noi sa te vedem mai inainte de a te duce catre Domnul. Deci venind el in munte, s-a adunat tot norodul la dansul. Si il rugau batranii sa zica vreun cuvânt fratilor. Iar el auzind, a zis: sa plangem fratilor si sa izvorasca ochii nostri lacrimi, mai inainte de a ne duce unde lacrimile noastre vor arde trupurile noastre. Si au plans toti si au cazut cu fetele lor la pamant si au zis: parinte, roaga-te pentru noi!

PENTRU AVVA MOISE

1) Luptat a fost odata avva Moise spre curvie foarte. Si nemaiputand sa sada in chilie, s-a dus si l-a vestit pe avva Isidor. Si l-a rugat pe el batranul ca sa se intoarca la chilia sa dar nu a primit, zicand: nu pot avvo. Si luandu-l cu sine l-a suit pe casa si i-a zis: ia aminte la apus. Si luand aminte, a vazut multime nenumarata de diavoli, tulburandu-se si galcevindu-se ca sa bata razboi. Zis-a lui iarasi avva Isidor: cauta si spre rasarit si ia aminte. Si a cautat si a vazut multime nenumarata de sfinti ingeri slaviti. Si a zis avva Isidor: iata acestia sunt cei trimisi sfintilor de la Domnul spre ajutor, iar cei de la apusuri, sunt cei ce bat razboi cu noi. Deci mai multi sunt cei cu noi. Si asa, multumind lui Dumnezeu, avva Moise a luat indrazneala si s-a intors la chilia sa.

2) Un frate odata a gresit in Schit si facandu-se adunare, a trimis catre avva Moise, dar el nu voia sa vina. Deci a trimis catre dansul preotul zicand: vino, ca te asteapta norodul! Atunci, el sculandu-se, a venit si luand o cosnita gaurita si umpland-o cu nisip, o purta. Iar ei iesind in intampinarea lui, i-au zis: ce este aceasta, parinte? Zis-a lor batranul: pacatele mele sunt inapoia mea curgand jos si eu nu le vad dar am venit astazi sa judec pacatele straine. Si ei auzind, n-au graiat nimic fratelui, ci l-au iertat.

3) Altadata facandu-se adunare in Schit, vrand parintii sa-l certe, l-au defaimat pe dansul, zicand: pentru ce vine in mijlocul nostru si etiopeanul acesta? Iar el auzind a tacut. Iar dupa slobozirea adunarii, i-a zis lui: avvo, nu te-ai tulburat intru nimic? Zis-a lor: m-am tulburat, dar nu am graiat.

4) Ziceau parintii despre avva Moise, ca s-a facut cleric si i-a pus lui epitrahilul. Si i-a zis arhiepiscopul: iata, te-ai facut totut alb, avvo Moise! Zis-a lui batranul: oare la cele dinafara, prea sfintite, sau si la cele dinauntru? Si vrand arhiepiscopul sa-l cerce, a zis catre clericii sai: cand va intra avva Moise in altar, goniti-l si urmati dupa dansul ca sa auziti ce zice. Deci a intrat batranul si l-au dojenit si l-au gonit zicandu-i: du-te afara, etiopianule!(10) Iar el iesind zicea catre sine: bine ti-au facut, incenusatule cu pielea si negrule! Tu nefiind om, ce vii cu oamenii?

(10) Adica, harapule.

5) S-a dat odata in Schit porunca: postiti saptamana aceasta! Si in acea vreme au venit niste frati de la Egipt la avva Moise si le-a facut lor putina fiertura. Si vazand vecinii fumul, au zis clericilor: iata Moise a calcat porunca si fiertura a facut pentru ei. Iar ei au zis: cand va veni, noi ii vom grai lui. Iar dupa ce a venit sambata, clericii vazand petrecerea cea mare a lui Moise, ii ziceau inaintea norodului: o, avvo Moise, porunca oamenilor ai calcat-o si a lui Dumnezeu ai pazit-o!

6) Un frate a venit la Schit la avva Moise, cerand de la dansul cuvant. Si i-a zis lui batranul: du-te, sezi in chilia ta si chilia te va invata pe tine toate.

7) Zis-a avva Moise: omul cel ce fuge este asemenea cu strugurele cel copt, iar cel ce petrece intre oameni, este ca agurida.

8) A auzit odata stapanul locului despre avva Moise si s-a dus la Schit ca sa-l vada. Si i-au vestit unii batranului de aceasta. Atunci s-a sculat sa fuga in lunca si i-a intalnit, zicand: spune, batranule, unde este chilia lui avva Moise? Le-a zis lor: ce voiti de la dansul? Caci este om nebun. Si venind stapanul locului la biserica, a zis catre clericii: eu auzind cele despre avva Moise, m-am pogorat sa-l vad. Si iata ne-au intalnit un batran care se ducea in Egipt si i-am zis lui: unde este chilia lui avva Moise? Si ne-a zis: ce voiti de la dansul? Nebun este. Deci auzind clericii, s-au mahnit zicand: oare cine este batranul care a grai acesteia despre sfant? Iar ei au zis: un batran purtand haine vechi, inalt si negricios. Atunci au zis: el este avva Moise. Si pentru ca sa nu se intalneasca cu voi, v-a zis acesteia. Si mult folosindu-se stapanul, s-a dus.

9) Zicea avva Moise in Schit: de vom pazi poruncile parintilor nostri, eu ma fac chezas pentru voi catre Dumnezeu, ca barbarii nu vor veni aici, iar de nu le vom pazi, are sa se pustiasca locul acesta.

10) Sezand odata fratii langa dansul, le zicea lor: iata barbarii astazi vin la Schit. Sculati-va si fugiti! Dar tu nu fugi, avvo? Iar el le-a zis: de atatia ani astept ziua aceasta, sa se implineasca cuvantul Domnului Hristos, care zice: toti cei ce scot sabia, de sabia vor muri (11). Ei i-au zis: nici noi nu fugim, ci cu tine vom muri.

Atunci el le-a zis: eu nu am nici o vina. Fiecare sa vada cum sade. Si erau sapte frati, carora le-a zis: iata barbarii se apropie de usa. Si intrand i-au omorat. Iar unul dintr-insii temandu-se, s-a ascuns dupa impletiturite de cosnite si a vazut sapte cununi pogorandu-se si incununandu-i pe dansii.

(11) Mat. 26, 52.

11) A spus avva Pimen, ca un frate l-a intrebat pe avva Moise cu ce fel de chip se omoara omul pe sine pentru aproapele. Si i-a zis batranul: de nu va pune omul in inima sa, cum ca se afla in mormant de trei zile, nu ajunge la cuvantul acesta.

12) Ziceau unii de avva Moise din schit, ca vrand sa vina la Piatra, a ostenit umbland. Si zicea intru sine: cum pot sa-mi aduc apa aici? Si i-a venit lui glas zicand: intra si de nimic nu te griji! Deci a intrat si au venit la dansul unii din parinti si nu avea decat un vas mic de apa. Si fierband el putina linte, s-a cheluit.

Iar batranul se necajea. Deci, intrand si iesind se ruga lui Dumnezeu si iata un nor de ploaie a venit deasupra Pietrei si i-a umplut toate vasele. Si au zis dupa aceea batranului: spune-ne noua, de ce iesei si intrai? Si le-a zis lor batranul: judecata faceam cu Dumnezeu ca m-a adus aici si iata apa nu am ca sa bea robii Lui, pentru aceasta intram si ieseam, rugandu-ma lui Dumnezeu, pana ce ne-a trimis noua ploaie.

13) Zis-a avva Moise ca trebuie omul sa moara fata de prietenul sau, ca sa nu-l judece intru ceva.

14) Iarasi a zis ca este dator omul sa se omoare pe sine de tot lucrul rau, mai inainte de a iesi din trup, ca sa nu faca rau vreunui om.

15) A zis iarasi: de nu va avea omul in inima sa cum ca este pacatos, Dumnezeu nu-l asculta pe el. Si a zis fratele: ce este aceasta, a avea in inima ca este pacatos. Si i-a zis lui batranul: cel ce-si poarta pacatele sale, nu le vede pe ale aproapelui sau.

16) Zis-a iarasi: de nu se va uni fapta cu rugaciunea in zadar se osteneste omul. Si a zis fratele: ce este unirea faptei cu rugaciunea? Si a zis batranul: acelea pentru care ne rugam sa nu le mai facem, caci cand omul isi va lasa voile sale, atunci se impaca Dumnezeu cu dansul si ii primeste rugaciunea.

17) A intrebat un frate: in toata osteneala omului care este aceea care ii ajuta lui? Si a zis batranul: Dumnezeu este scaparea noastra si puterea, ajutor intru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte (12). Iar fratele a zis: Posturile si privegherile pe care le face omul, ce fac? I-a zis batranul: acestea fac sufletul sa se smereasca, caci scris este: vezi smerenia mea si osteneala mea si lasa toate pacatele mele (13). Daca sufletul va face roadele acestea, se milostiveste Dumnezeu spre dansul printr-ansele. Zis-a fratele batranului: ce va face omul la toata ispita care vine asupra lui, sau la tot cugetul vrajmasului? I-a zis lui batranul: dator este sa planga inaintea bunatatii lui Dumnezeu ca sa-i ajute si se odihneste degrab de se va ruga cu cunostinta. Caci scris este: Domnul imi este ajutor si nu ma voi teme de ce imi va face mie omul (14). A intrebat fratele: iata omul bate pe robul său pentru greseala ce a facut. Ce va zice robul? Zis-a batranul: de este robul bun, va zice: miluieste-ma, am gresit! I-a zis fratele: nimic altceva nu zice? I-a zis batranul: nu, caci daca va pune prihana asupra sa si va zice am gresit, indata se milostiveste spre dansul Domnul lui, iar sfarsitul sfarsitul tuturor acestora este a nu judeca pe aproapele; caci cand mana Domnului omora pe tot cel intai nascut in pamantul Egiptului nu era casa in care sa nu fi fost mort. I-a zis fratele: ce este cuvantul acesta? I-a raspuns batranul: de vom lua seama la pacatele noastre, nu le vom vedea pe ale aproapelui nostru, caci nebunie este omului ce are mortul sau, sa-l lase pe el si sa se duca sa-l planga pe al aproapelui. Iar a muri fata de aproapele tau, aceasta este: a purta pacatele tale si a nu avea grija de tot omul, ca acesta este bun sau acesta este rau. Sa nu faci rau nici unui om, nici sa gandesti rau in inima ta asupra cuiva, nici sa defaimi pe cineva cand face rau, nici sa te pleci celui ce face rau aproapelui tau si sa nu clevetesti pe cineva, ci zi: Dumnezeu stie pe fiecare. Sa nu te indupleci cu cel ce graieste de rau, nici nu te bucura de clevetirea lui, nici nu uri pe cel ce cleveteste pe aproapele lui. Si aceasta inseamna: nu judecati si nu veti fi judecati. Nu avea vrajba cu vreun om si nu tine vrajba in inima ta. Sa nu urasti pe cel ce vrajmaseste pe aproapele sau. Si aceasta este pacea, cu acestea pe tine mângâie-te. Putina vreme este osteneala si de-a pururea odihna, cu darul lui Dumnezeu, Cuvantul. Amin.

- (12) Ps. 45, 1.
(13) Ps. 24, 19.
(14) Ps. 117, 6.

PENTRU AVVA MATOI

- 1) Zicea avva Matoi: voiesc lucrare usoara si statornica, decat cea care este ostenicioasa din inceput si degrab se curmeaza.
- 2) Zicea iarasi: pe cat se apropie omul de Dumnezeu, pe atat se vede pe sine pacatos, caci prorocul Isaia vazand pe Dumnezeu, se facea ticalos si necurat pe sine.
- 3) Zicea iarasi: cand eram mai tanar, ziceam in sinea mea ca poate ceva bun lucrez, iar acum daca am imbatranit, vad ca nu am nici un lucru bun in sinea mea.
- 4) Zis-a iarasi: nu stie satana de ce fel de patimi se biruieste sufletul. Seamana adevar, dar nu stie de va secera unele ganduri, adica pentru curvie, iar altele pentru grairea de rau si asemenea celelalte patimi. Si la ce fel de patima va vedea sufletul ca se pleaca, aceea i-o da lui.
- 5) Un frate a venit la avva Matoi si i-a zis lui: cum schitenii faceau mai mult decat Scriptura, iubind pe vrajmasii lor mai mult decat pe sine? I-a zis lui avva Matoi: eu, nici pe cel ce ma iubeste, nu-l iubesc ca pe mine insumi.
- 6) Un frate l-a intrebat pe avva Matoi: ce voi face de va veni la mine vreun frate si este post, sau de dimineata, ca ma necajesc? Si i-a zis lui batranul: daca nu te necajesti si mananci cu fratele, bine faci, iar daca nu astepti pe nimeni si mananci, aceasta este ca faci voia ta.
- 7) Spus-a avva Iacob: m-am dus la avva Matoi si intorcandu-ma eu, i-am zis lui ca vreau sa ma duc la chilii. Si mi-a zis: du inchinaciune din partea mea lui avva Ioan. Si venind eu la avva Ioan, i-am spus lui ca avva Matoi i se inchina. Si mi-a zis batranul: iata, avva Alatai cu adevarat este israilitean, in care viclesug nu este (15). Si implinindu-se un an, iarasi m-am dus la avva Matoi si i-am dus inchinaciunea de la avva Ioan. Si a zis batranul: nu sunt vrednic de cuvantul batranului. Insa aceasta sa stii, cum ca atunci cand vei auzi pe vreun batran slavind pe aproapele mai mult decat pe sine, la masuri mari a ajuns. Ca aceasta este desavarsirea, ca pe aproapele sa-l slaveasca mai mult decat pe sine.
- (15) Ioan 1, 47.
- 8) Zicea avva Matoi: a venit un frate la mine si mi-a zis ca grairea de rau este mai grea decat curvia. Si am zis ca aspru este cuvantul. Deci, mi-a zis: si cum voiesti sa fie lucrul acesta? Iar eu i-am zis: grairea de rau este rea cu adevarat, dar are grabnica tamaduire. Ca se pocaieste de multe ori cei ce a grait de rau, zicand: rau am grait. Iar curvia fireste este moarte.
- 9) S-a dus odata avva Matoi de la Rait in partile magdolor. Si era fratele lui cu dansul, si apucand episcopul pe batran l-a facut preot. Fiind ei impreuna (16), zicea episcopul: iarta-ma, avvo! Stiu ca nu vroiai lucrul acesta, dar ca sa fiu blagoslovit de tine, am indraznit de am facut aceasta. Si i-a zis lui batranul cu smerenie: si gandul meu voia putin. Insa eu ma mahnesc, pentru ca am sa ma despart de fratele meu, caci nu pot sa fac toate rugaciunile singur. Si i-a zis episcopul: de stii ca este vrednic eu il hirotonesc. Avva Matoi i-a raspuns: nu stiu, una stiu, ca decat mine este mai bun. Si l-a hirotonit si pe dansul. Si au adormit amandoi neapropiindu-se de jertfelnic, ca sa faca Sfanta Liturghie. Si zicea batranul: cred in Dumnezeu

ca poate nu voi avea osanda mai multa pentru hirotonie fiindca nu fac Liturghie, caci a celor fara de prihana este hirotonia.

(16) La altele, gustand.

10) A zis avva Matoi ca trei batrani s-au dus la avva Pafnutie, caruia i se zicea Chefala, ca sa-l intrebe un cuvant. Si le-a zis lor batranul: ce voiti sa va zic voua, cuvant duhovnicesc sau trupesc? I-au raspuns lui: duhovnicesc. Le-a zis lor batranul : duceti-va, iubiti necazul mai mult decat odihna si necinstea mai mult decat slava si a da mai vartos decat a lua.

11) Intrebat-a un frate pe avva Matoi, zicand: spune-mi un cuvant. Iar el i-a zis lui: du-te, roaga-te lui Dumnezeu ca sa-ti dea plangere in inima ta si smerenie si ia aminte totdeauna la pacatele tale si nu judeca pe altii, ci te fa dedesubtul tuturor! Nu avea prietesug cu copil, nici cunostinta cu femeie, nici prieten eretic si taie indrazneala de la tine si infraneaza-ti limba si pantecele si gusta putin vin! Si de va grai cineva pentru orice fel de lucru, nu te certa cu dansul, ci de va grai bine, zi: asa cu adevarat, iar de va grai rau, zi: tu stii cum vorbești. Si nu te contrazice cu dansul pentru cele ce a grait. Si aceasta este smerenia.

12) Intrebat-a un frate pe avva Matoi: Spune-mi vreun cuvant! Si i-a zis: toata prigonirea despre tot lucrul, taie-o de la tine si plangi si te tanguieste, ca vremea s-a apropiat.

13) Un frate a intrebat pe avva Matoi, zicand: ce voi face, ca limba mea ma supara si cand vin in mijlocul oamenilor nu pot sa o infranez, ci ii osandesc in tot lucrul bun si ii mustru pe dansii. Deci, ce voi face? Si raspunzand batranul, a zis: daca nu poti sa te stapanesti pe tine, fugi deosebi, caci este slabiciune. Iar cel ce sade cu fratii, nu trebuie sa fie cu patru colturi, ci rotund, incat catre toti sa se rostogoleasca. Si a zis batranul: nu pentru fapta buna sezi deosebi, ci pentru slabiciune. Ca putinciosi sunt cei ce vin in mijlocul oamenilor.

PENTRU AVVA MARCU, UCENICUL LUI AVVA SILUAN

1) Se zicea despre avva Siluan ca avea un ucenic in Schit, Marcu cu numele, si acesta avea ascultare mare si era scriitor bun; si-l iubea batranul pentru ascultarea lui si avea inca alti unsprezece ucenici, care se suparau caci il iubea pe acela mai mult, decat pe dansii. Si auzind batranul, s-a mahnit. Au venit intr-una din zile batranii si tanjeau asupra lui. Iar el luandu-i a iesit si a batut la fiecare chilie, zicand: frate cutare, vino ca imi trebuiești! Si nici unul dintr-ansii nu i-a urmat lui indata. Dar venind la chilia lui Marcu, a batut in usa lui, zicand: Marcule! Iar el auzind glasul batranului, indata a sarit afara. Si l-a trimis la o ascultare, si a zis batranilor: unde sunt ceilalti frati, parintilor? Si intrand in chilia lui a pipait tetradia (caietul) lui si a gasit ca pusese mana sa faca slova O (17) si auzind pe batranul, nu a intors condeiul sa-l implineasca. Deci au zis batranii: cu adevarat, pe care tu-l iubesti, avvo si noi il iubim pentru ca si Dumnezeu pe acesta il iubeste.

(17) In altele: si a inceput sa faca O mare.

2) Spuneau unii pentru avva Siluan, ca odata umbland in Schit cu batranii si vrand sa le arate lor ascultarea ucenicului sau Marcu si pentru ce il iubeste pe el, vazand un porculet, i-a zis lui: vezi pe acel bivolas, fiule? Si i-a raspuns lui: da, il vad, avvo! Si coarnele lui cum sunt de gingase! Si a zis: asa, avvo! Si s-a minunat batranii de raspuns - si s-au folosit de ascultarea lui.

3) S-a pogorat odata mama lui avva Marcu ca sa-l vada, avand multa pompa. Batranul a iesit la dansa si i-a zis lui: avvo, zi-i fiului meu sa iasa, ca sa-l vad! Si intrand batranul i-a zis lui:

iesi ca sa te vada mama ta! Si era imbracat cu chentonarion (18) si murdar de la bucatarie. Iesind de ascultare si-a inchis ochii si le-a zis: mantuiti-va, mantuiti-va, mantuiti-va! El insa nu i-a vazut pe ei, nici mama lui nu l-a cunoscut. Deci, iar a trimis femeia la batran, zicandu-i: avvo, trimite-mi pe fiul meu ca sa-l vad! Si a zis lui Marcu: nu ti-am zis, iesi sa te vada mama ta! Marcu a zis catre dansul: am iesit dupa cuvantul tau, avvo, insa te rog, nu-mi mai zice o data sa ies, ca sa nu ma fac neascutator. Si iesind batranul i-a zis femeii: acesta este care v-a intampanat si v-a zis mantuiti-va. Si mangaind-o pe dansa, a slobozit-o.

(18) Un fel de haina.

4) Altadata s-a intamplat sa iasa el din Schit si sa mearga la Muntele Sinai ca sa ramana acolo. Si a trimis mama lui Marcu cu lacrimi jurandu-l, sa iasa fiul ei sa-l vada. Iar batranul l-a slobozit pe el. Cand isi gatea jocul sa iasa si venea sa-si ia blagoslovenie de la batran, indata s-a pornit a plange si n-a iesit.

5) Spuneau unii despre avva Siluan cum ca atunci cand voia sa iasa in Siria i-a zis lui ucenicul sau Marcu: Parinte, nu voi sa ies de aici, dar nici pe tine nu te voi lasa sa iesi, ci ramai aici trei zile! Si a treia zi a adormit cu pace.

PENTRU AVVA MILISIE

1) Trecand avva Milisie printr-un loc, a vazut pe un calugar tinandu-se de catre oarecine, ca si cum ar fi facut ucidere. Si apropiindu-se batranul, a intrebat pe fratele. Si afland ca se napastuieste, a zis catre cei ce il tineau pe dansul: unde este cel ce s-a ucis? Si i-a aratat lui si apropiindu-se de cel ucis, a zis tuturor sa se roage. Iar el intinzandu-si mainile catre Dumnezeu, a inviat mortul. Si i-a zis lui inaintea tuturor: spune noua, cine este cel ce te-a omorat? Iar el a zis: intrand in biserica, am dat bani preotului si el sculandu-se, m-a junghiat si luandu-ma, m-a aruncat in manastirea avvei. Eu va rog pe voi, sa se ia banii si sa se dea copiilor mei. Atunci a zis catre dansul batranul: du-te si dormi pana ce va veni Domnul si te va ridica!

2) Altadata, locuind el cu doi ucenici in hotarele Persiei, au iesit doi fii ai imparatului, frati trupesti, ca sa vaneze dupa obicei. Si au pus mreji in multa departare de loc ca la patruzeci de mile, ca orice se va afla inaustrul mrejilor sa vaneze si sa ucida cu sulita. Deci s-a aflat batranul cu cei doi ucenici ai sai si vazandu-l si paros si ca pe un salbatic, s-au speriat si i-au zis lui: om esti, sau duh? Spune-ne noua! Si le-a zis lor: om sunt pacatos si am iesit sa-mi plang pacatele mele si sa ma inchin lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu. Iar ei i-au zis: nu este alt Dumnezeu afara de soare, de foc si de apa - carora se inchinau ei; ci apropie-te si jertfeste lor! Iar el le-a zis: acestea sunt zidiri si va inselati. Ci va rog pe voi sa va intoarceti si sa cunoasteti pe adevaratul Dumnezeu, care a zidit acestea toate. Iar ei au zis: de Cel osandit si rastignit zici ca este Dumnezeul adevarat? Si a zis batranul: de Cel ce a rastignit pacatul si a omorat moartea, pe Acesta il cred Dumnezeu adevarat. Iar ei muncindu-l impreuna si cu fratii, il silea sa jertfeasca. Si mult muncindu-i au taiat capetele celor doi frati, iar pe batranul multe zile caznindu-l, pe urma dupa mestesugul lor l-au pus in mijloc si au aruncat sageti unul dinainte si altul dinapoia lui. Insa el le-a zis: fiindca v-ati unit si ati varsat sange nevinovat, intr-o clipa maine in ceasul acesta va ramane mama voastra fara de voi, fiii sai, si se va lipsi de dragostea voastra si cu sagetile voastre unul altuia sangele veti varsa. Iar ei nebagand de seama cuvantul lui, au venit a doua zi sa vaneze si a sarit dintre dansii o cerboanca. Si sezand ei pe caii lor, alergand sa o prinda aruncand sageti asupra ei, au strapuns unul altuia inimile lor, dupa cuvantul batranului ce le zisese cand ii blestemase. Si asa au murit.

PENTRU AVVA MOTIE

1) Un frate l-a intrebat pe avva Motie, zicand: de ma voi duce sa raman in vreun loc, cum voiesti sa petrec acolo? Si i-a zis batranul: de vei locui in vreun loc, sa nu voiesti sa-ti scoti tie nume in ceva, ca adica nu iese la pravila, sau la pomana nu mananc. Caci acestea fac nume desert si pe urma gasesti suparare, fiindca oamenii unde gasesc acestea, acolo alearga. Zis-a lui fratele: dar ce voi face? I-a raspuns batranul: oriunde vei locui, urmeaza intocmai cu totii. Si orice vezi ca fac cei cucernici, catre care ai vestire, fa si tu si te odihneste. Aceasta este smerenia, sa fii intocmai cu dansii. Si oamenii vazandu-te ca nu iesi din randuiala, te vor avea intocmai cu totii si nimeni nu te va supara.

2) Povestit-a despre avva Motie avva Isac, ucenicul lui, care impreuna s-au facut episcopi. Intai a zidit manastire batranul la Iracla si dupa ce s-a departat de acolo, s-a dus la alt loc si a zidit acolo iarasi. Din lucrarea diavolului, s-a aflat un frate care il vrajmasea si il necajea pe dansul. Si sculandu-se batranul s-a dus in satul sau unde si-a facut o manastire si s-a incuiat intr-insa. Dupa catava vreme, au venit batranii locului de unde iesise si luand si pe fratele asupra caruia avea mahniciune, s-au dus sa-l roage sa-l aduca la manastirea lui. Iar cand s-au apropiat unde era avva Sori, si-au lasat cojoacele aproape de el si pe fratele pe care avea mahniciune. Cand au batut in usa, batranul a pus scarisoara si ivindu-se i-a cunoscut si le-a zis: unde sunt cojoacele voastre? Iar ei i-au raspuns: iata aici sunt, cu acest frate. Si daca a auzit batranul numele fratelui ce l-a mahnit pe dansul, de bucurie a luat toporul, a spart usa si a iesit alergand unde era fratele.

Si facandu-i metanie intai si sarutandu-l l-a bagat in chilia lui si trei zile s-a veselit impreuna cu dansii, lucru care nu avea obicei sa-l faca. Si sculandu-se, s-a dus cu dansii. Dupa acestea s-a facut episcop, caci era facator de minuni. Pe ucenicul lui, adica pe avva Isac, l-a facut episcop fericitul Chiril.

PENTRU AVVA MEGHETIE

1) Se spunea despre avva Meghetie, ca iese din chilie si daca ii venea gand sa se duca la locul acela, nu se mai intorcea la chilia lui, caci nu avea ceva din lucrurile veacului acestuia decat o undrea cu care despica smicelele de finic, caci lucra in toate zilele cate trei cosnite pentru hrana lui.

2) Se spunea despre al doilea avva Meghetie, ca era smerit foarte, ca fusese ucenic la parintii egipteni si se intalnise cu multi batrani, cu avva Sisoe, cu avva Pimen. A petrecut inca si langa rau in Sina si s-a intamplat ca unul din sfinti a mers la dansul, dupa cum el a povestit si i-a zis lui: cum petreci, frate, in pustia aceasta? Iar el a zis: postesc doua zile si o paine mananc. Si mi-a zis: de voiesti sa ma asculti, mananca in fiecare zi cate o jumătate de paine. Si facand asa a aflat odihna.

3) Au intrebat unii din parinti pe avva Meghetie, zicand: de va prisosi fiertura pe a doua zi, voiesti sa o manance fratii? Zis-a lor batranul: de s-a stricat, nu e bine sa fie siliti fratii sa o manance si sa se imbolnaveasca, ci sa se lepede. Iar de este buna si pentru desfranare se va lepada si alta se va fierbe, aceasta e rau.

4) A zis iarasi: la inceput cand ne adunam unii cu altii si vorbeam pentru folos, intarindu-ne unii pe altii, ne faceam cete-cete si ne suiam la ceruri. Iar acum ne adunam si unul cu altul ajungând la clevetire, ne pogoram in jos.

PENTRU AVVA MIOS

1) Zis-a avva Mios, cel al lui Veleu: ascultarea este in loc de ascultare si oricine asculta pe Dumnezeu si Dumnezeu il asculta pe dansul.

2) Zis-a iarasi despre un oarecare batran ca era in Schit, dar era din robi si dobandise foarte mare dreapta socoteala, care venea in tot anul la Alexandria, aducand plata birului stapanilor lui. Iar batranul a pus apa in lighean si l-a adus ca sa spele picioarele stapanilor. Iar el zicea catre dansul: nu, parinte, nu ne ingreua pe noi. El le-a raspuns: marturisesc ca robul vostru sunt si multumesc ca m-ati lasat slobod, ca sa slujesc lui Dumnezeu. Dar eu va spal pe voi si primiti aceasta plata a birului meu. Iar ei se impotriveau, neprimind. Deci le-a zis lor: daca nu voiti sa primiti, sed aici, robindu-va voua. Si ei temandu-se de aceasta il lasa sa faca ce voia si il petreceau pe el cu multe din cele de trebuinta si cu multa cinste, ca sa faca pentru dansii milostenie. Pentru aceasta s-a facut vestit si iubit in Schit.

3) A fost intrebat avva Mios de un ostas daca primeste Dumnezeu pocainta. Iar el, dupa ce l-a sfatuit cu multe cuvinte, a zis catre dansul: spune-mi, iubite, de ti se va rupe haina, o lepezi afara? Zis-a: nu, ci o cos si o port. Zis-a catre dansul batranul: deci dar, daca iti este mila de haina, lui Dumnezeu nu-i va fi mila de zidirea Sa?

PENTRU AVVA MARCU EGIPTEANUL

Se zice despre avva Marcu egipteanul, ca a petrecut treizeci de ani, neiesind din chilia lui. Si avea obicei preotul de venea si facea Sfanta Liturghie. Iar diavolul vazand rabdarea batranului cea imbunatatita a mestesugit sa-l ispiteasca cu osândirea. Deci a facut pe oarecare ce era indracit sa mearga la batranul pentru blagoslovenie iar cel indracit mai inainte de tot cuvantul striga catre batran: preotul tau are miros de pacat, nu-l mai lasa sa intre la tine. Iar insuflatul de Dumnezeu batran, a zis catre ei: fiule, toti leapada necuratenia afara, iar tu ai adus-o la mine. Dar scris este: nu judecati, ca sa nu fiti judecati. (19) Insa, desi este pacatos, Domnul il va mantui pe el, caci scris este: si va rugati unul pentru altul, ca sa va vindecati (20). Si dupa cuvantul acesta, facand rugaciune, a gonit dracul din om si l-a slobozit sanatos. Iar dupa ce a venit preotul dupa obicei, l-a primit batranul cu bucurie. Bunul Dumnezeu vazand nerautatea batranului, i-a aratat lui semn, caci atunci cand vrea preotul sa stea inaintea Sfintei Mese, precum batranul ne-a povestit, a vazut ingerul lui Dumnezeu pogorandu-se din cer si punand mana lui pe capul preotului si preotul s-a facut ca un stalp de foc.

Iar el, mirandu-se pentru vedere, a auzit glas zicand catre el: omule, ce te-ai mirat pentru lucrul acesta? Caci daca imparatul cel pamantesc nu va lasa pe slujbasii sai sa stea inaintea lui intinati, decat numai cu slava multa, cu cat mai mult puterea cea dumnezeiasca nu va curati pe slujitorii Sfintelor Taine, cand stau inaintea slavei celei ceresti? Iar viteazul si nevoitorul lui Hristos, Marcu egipteanul, mare facandu-se, s-a invrednicit darului acestuia, pentru ca n-a osandit pe cleric.

(19) Mat. VII, 1. 2

(20) Iacob. V. 16.

PENTRU AVVA MACARIE CETATEANUL

1) S-a dus odata avva Macarie cetateanul sa taie smicele de finic si fratii impreuna cu dansul. Si i-au zis lui in ziua dintai: vino, mananca cu noi, parinte! Iar el s-a dus si a mancat. Si iarasi

in cealalta zi i-au zis sa manance dar el nu voia, ci le-a zis: voi aveti trebuinta sa mancati, fiilor, ca inca sunteti trup, dar eu acum nu mai vreau sa mananc.

2) S-a dus avva Macarie la avva Pahomie ai tavensiotilor, iar Pahomie l-a intrebat pe el, zicand: cand sunt fratii fara randuiala, bine este sa-i pedepsesc pe ei? I-a zis avva Macarie: pedepseste si judeca drept pe cei de sub tine, iar afara nu judeca pe nimeni caci scris este: au nu pe cei dinauntru voi ii judecati? Iar pe cei dinafara Dumnezeu ii judeca (21).

(21) I Cor. 1, 12 - 13.

3) A facut odata avva Macarie patru luni, mergand la un frate in toate zilele si nu l-a gasit lenevindu-se la rugaciune niciodata macar, si minunandu-se zicea: iata inger pamantesc!

PENTRU AVVA MARCEL

1) Povestit-a noua avva Theona despre avva Marcel, ca acest staret Marcel era in partile Libiei si traia sub poalele unui munte, aproape de o cetate mare, intr-o peștera oarecare. Si era acest parinte foarte bland, milostiv si cucernic, cinstit si intelept. Si acei oameni toti aveau mare credinta si dragoste catre dansul si ascultau toti si primeau invataturile lui. Asa a trait in acea peștera saizeci de ani si multe scarbe si suparari a rabdat de la draci, precum singur i-a spus lui, cu fel de fel de mestesuguri si chipuri groaznice navalind asupra sa, vrand sa-l goneasca din acel loc, din acea peștera si sa-l sminteasca de la tacerea si randuiala lui cea cu buna liniste. Insa el acele suparari si scarbe toate prea lesne le suferea si le rabda.

Iar mai pe urma vazand vrajmasul diavol ca nu mai are ce sa-i mai faca, sa-l goneasca el de la acet loc, (ca nu-l mai putea suferi), a facut aceasta: s-a inchipuit in chipul staretului si a inceput a intampana femeile si fetele acelor oameni seara si dimineata si le vorbea lor cuvante necuvioase si le indemna ca sa curveasca cu dansul, adeverindu-le lor ca nu este nici un pacat acest lucru, pentru curvia in taina. Aceasta facea diavolul nu o data sau de doua ori, ci de multe ori.

Unde vedea o femeie singura indata se inchipuia in chipul staretului si mergand la dansa ii vorbea cuvinte necuvioase, iar femeile spuneau barbatilor lor. Si s-a auzit acest lucru si s-a vestit tuturor oamenilor. Atunci s-au adunat toti la biserica si au chemat pe toate femeile carora le graise acele cuvante necuvioase. Si le-au intrebat pe ele ca sa spuna drept, daca este adevarat pentru acel staret sau il napastuiesc pe el. Iar ele, fiind mai multe de douazeci: toate marturiseau zicand: nu numai o data, ci de mai multe ori, care unde ne apuca pe cate una, ne sileste pe noi spre pacat cu dansul si ne trage fara rusine, zicand ca nu este pacat curvia in taina. Acestea auzindu-le soborul bisericii si nepricepand ca este mestesugul diavolului, au trimis la dansul pe niste tineri tirani, nemilostivi, poruncindu-le lor sa-l scoata din peștera si cu bataie si cu necinste sa-l goneasca de acolo. Alergand acei tineri nemilostivi si cu mare manie intrand fara de veste la dansul in peștera, indata l-au apucat unii de barba, altii de pletele capului, altii batandu-l cu bete pe spate ca pe un dobitoc, l-au scos afara din peștera. Si asa l-au tras tavalindu-l la pamant si tot batandu-l fara milostivire, pana l-au tras la un drum si asa l-au lasat in mijlocul drumului, ca pe un mort si s-au dus. Si trecand niste drumeti pe acel drum, l-au gasit in mijlocul drumului, ranit peste tot trupul, zacand in balta de sange, abia viu. Si stand ei si minunandu-se, au inceput a-l intreba sa le spuna lor, ce i s-a intamplat. Iar el, numai de abia putand vorbi, i-a rugat sa-l ridice si sa-l duca in peștera lui; si ridicandu-l l-au dus pe el in peștera. Asa lasandu-l, s-au dus pe drumul lor. Iar oamenii din cetate intelegand ca iar s-a intors in peștera, multi dintr-insii au mers la dansul si-l dosadeau si-l ocarau. Iar el, rabdandu-le lor toate, multimea lui Dumnezeu. Si a mai trait acolo, intr-aceea peștera optsprezece luni de toti fiind dosadit pururea ocarat si batjocorit. El cu bucurie toate le rabda si se ruga lui Dumnezeu pentru dansii, ca sa li se ierte pacatul acesta, caci ei nu stiu ce fac si

sa se mantuiasca sufletele lor. Iar Domnul Dumnezeu n-a lasat pana in sfârsit aceasta batjocura diavoleasa si ocară asupra pacatului sau, ci a descoperit unuia din oamenii cei mai cinstiti aceasta, cum ca a fost mestesugul si nalucirea diavoleasca asupra staretului si cum ca insusi diavolul s-a inchipuit in chipul staretului si se arata si vorbea cu femeile vorbele sale. Iar staretul nimic de aceasta nu stia. Ci sezand in peștera sa, se ruga lui Dumnezeu dupa obiceiul sau, pentru aceasta cetate si pentru toata lumea. Si au inceput si acei tineri care il muncisera pe staret, a se indraci groaznic, facand spume la gura si tipand spuneau nevinovatia staretului. Asemenea si femeile acelea cu care vorbise diavolul in chipul staretului, toate s-au indracit. Si s-au spaimantat foarte toti oamenii si au cunoscut toti ca n-a fost vinovat staretul, ci insusi diavolul a lucrat acel rau asupra staretului. Si s-au cait toti foarte, pentru ca au crezut nalucirilor diavolului si pedepsind si defaimand pe staretul, au gresit lui Dumnezeu. Si asa, sculandu-se toti impreuna cu femeile si copiii lor, au iesit din cetate si au mers la petera staretului ca sa-i ceara toti iertaciune de greseala cu care au gresit lui, nefiind vinovat. Iar el vazandu-i de departe, oaste mare venind, a cunoscut cine sunt si ca vin la dansul, caci stia ca s-au instiintat de nevinovatia lui si stia si pentru ce vin cu totii la dansul. Si iesind din peștera sa, a fugit la munte si a trecut la muntele Nitriei si gasind acolo o peștera, foarte i-a placut si s-a asezat intr-insa. Si imi zicea mie, spune avva Teona: cand va vrea cineva sa se deosebeasca cu viata de galceville lumii, sa mearga sa se aseze la un loc linistit, fara galceava si cu tacere. Unul ca acesta de voieste sa nu-i gaseasca diavolul prepusuri ca acesta asupra mea, se cade lui sa nu se aseze la loc aproape de cetate sau de sate, ci sa fie departe de locuinta mireneasca si asa va fi odihnit.

INCEPUTUL SLOVEI N

PENTRU AVVA NIL

- 1) Zis-a avva Nil: orice vei face spre izbanda asupra fratelui ce te-a nedreptatit pe tine, toate spre sminteala ti se vor face in vremea rugaciunii.(1)
- 2) A zis iarasi: rugaciunea este odrasla a blandetii si a nemanierii.(2)
- 3) A zis iarasi: rugaciunea este izgonire a intristarii si a mahniciunii.(3)
- 4) A zis iarasi: mergand, vinde-ti toate averile tale si le da saracilor; si luand crucea, leapadate de sine-ti, ca sa poti fara de raspandire sa te rogi.(4)
- 5) A zis iarasi: orice vei suferi filosofand (5), vei gasi roada acestuia in vremea rugaciunii.(6)
- 6) A zis iarasi: dorind sa te rogi cum se cade, sa nu mahnesti vreun suflet; iar de nu, in zadar alergi.(7)
- 7) Zis-a iarasi: nu dori dupa cum ti se pare, sa se faca lucrurile tale, ci dupa cum place lui Dumnezeu si nu vei fi tulburat si nemultumit in vremea rugaciunii tale.(8)
- 8) Zis-a iarasi: fericit este calugarul, cel ce se socoteste pe sinesi tuturor lepadatura.(9)
- 9) Zis-a iarasi: neranit ramane de sagetile vrajmasului calugarul care iubeste linistea. Iar cel ce se amesteca cu multimea oamenilor, dese rani primeste.
- 10) Zis-a iarasi: robul care se leneveste de lucrurile stapanului său sa se gateasca spre batai.(10)

PENTRU AVVA NISTERO

1) Avva Nistero cel mare umbla in pustie cu un frate si vazand un balaur a fugit. Si i-a zis lui fratele: si tu te temi, parinte? Si i-a zis lui batranul: nu ma tem, fiule, dar mai de folos este ca am fugit, fiindca nu puteam scapa de duhul slavei desarte.

2) Un frate l-a intrebat pe un batran, zicand; care lucru este bun sa-l fac si sa traiesc cu el? Si a zis batranul: Dumnezeu stie care este bun. Insa auzim ca a intrebat cineva din parinti pe avva Nistero cel mare, pe prietenul lui avva Antonie. Si i-a zis lui: care lucru este bun sa-l fac? Si i-a zis: au nu sunt toate lucrurile intocmai? Scriptura zice ca Avraam a fost iubitor de straini si Dumnezeu era cu dansul. Ilie iubea linistea si Dumnezeu era cu dansul si David a fost smerit si Dumnezeu era cu dansul. Deci, ce vezi cu sufletul tau ca voiesti, dupa Dumnezeu aceasta fa, si-ti pazeste inima.

3) Avva Iosif zis-a lui avva Nistero: ce voi face limbii mele, caci nu o pot stapani? Si i-a zis lui batranul: dar de vei vorbi, ai odihna? I-a zis lui: nu. Si a zis batranul: deci, daca nu ai odihna pentru ce vorbești? Mai bine taci si de se va intampla vorba, mai vartos asculta decat sa vorbești.

4) Un frate a vazut pe avva Nistero purtand doua colovii si l-a intrebat pe el, zicand: de va veni vreun sarac si-ti va cere haina, pe care o dai lui? Si raspunzand a zis: pe cea mai buna. Si i-a zis fratele: dar daca si altul iti va cere, ce ii dai lui? Si i-a zis batranul: jumatatea celeilalte. Si a zis fratele: dar daca si altul iti va cere ce ii vei da lui? Iar el a zis: tai si pe cealalta si-i dau lui pe jumatate si cu cealalta ma incing. Si iarasi a zis: dar daca si pe aceasta o va cere cineva, ce faci? Batranul a raspuns: ii dau lui si pe cealalta si mergand sed la un loc, pana cand Dumnezeu va trimite si ma va acoperi, caci nu cer de la altcineva.

5) Zis-a avva Nistero: dator este calugarul in toata seara si dimineata sa faca socoteala pentru ce am facut noi din cele ce voieste Dumnezeu si ce nu am facut din cele nu voieste si asa sa-si albeasca toata viata, caci asa a trait avva Arsenie. Sileste-te in toate zilele sa stai inaintea lui Dumnezeu fara pacat. Asa te roaga lui Dumnezeu, ca si cum ai fi de fata inaintea Lui, care este de fata, caci cu adevarat este de fata. Nu-ti pune tie legi si nu judeca pe nimeni. Strain lucru este calugarilor sa jure, sa calce juramantul, sa minta, sa blesteme, sa ocarasca, sa rada. Iar cel ce se cinsteste peste cuviinta sau se lauda, mult se pagubeste.

PENTRU AVVA NISTERO CEL DIN CHINOVIE

1) Zicea avva Pimen despre avva Nistero, ca precum sarpele cel de arama, pe care l-a facut Moise spre tamaduirea norodului, asa a fost batranul, avand toata fapta cea buna si tacand, pe toti ii tamadua.

2) Intrebat fiind avva Nistero de avva Pimen, de unde a castigat aceasta fapta buna, caci oricand i s-a intamplat necaz in chinovie, nu graia, nici nu intra in mijloc, a raspuns: iarta-ma, avvo! Cand am intrat la inceput in chinovie am zis cugetului meu: ca tu si magarul una sunteti. Precum magarul se bate si nu graieste, se ocaraste si nimic nu raspunde, asa si tu. Dupa cum zice psalmistul: ca un dobitoc eram inaintea Ta, dar eu sunt purea cu Tine.

PENTRU AVVA NICON

1) Un frate l-a intrebat pe unul din batrani, zicand: cum diavolul aduce ispite asupra sfintilor? Si i-a zis lui batranul ca a fost unul din parinti, anume Nicon, care locuia in Muntele Sinai. Si iata pe oarecine mergand la casa unui faranit si gasind pe fiica lui singura, a cazut cu dansa. Si i-a zis ei: spune ca pustnicul avva Nicon ti-a facut asa. Si cand a venit tatal ei si a aflat, luand

sabia, s-a dus asupra batranului si batand in usa, a iesit batranul. Si intinzand el sabia ca sa-l omoare, s-a uscat mana lui. Si ducandu-se faranitul la biserica, a spus batranilor si au trimis la dansul si a venit batranul. Si batandu-l mult, voiau sa-l goneasca.

Si s-a rugat zicand: lasa-ma aici, pentru Dumnezeu, ca sa ma pocaiesc, si despartindu-l pe el trei ani, a dat porunca ca nimeni sa nu mearga la el. Si a facut trei ani, venind in fiecare duminica la biserica si facand metanie, se ruga la toti zicand: rugati-va pentru mine! Iar mai pe urma s-a indracit cel ce a facut pacatul si a pus ispita asupra batranului. Si a marturisit in biserica ca el a facut pacatul si a zis sa napastuiasca pe robul lui Dumnezeu. Si mergand tot norodul, a facut metanie batranului, zicand: iarta-ne pe noi, avvo! Si le-a zis lor: de a va ierta, iertati sunteti; dar a ramane aici cu voi nu mai raman, ca nu s-a aflat unul sa aiba dreapta socoteala si sa-i fie mila de mine. Si asa s-a dus de acolo. Si a zis batranul catre fratele: vezi cum diavolul aduce ispitele asupra sfintilor?

PENTRU AVVA NETRA

1) Povestitu-s-a despre avva Netra, ucenicul lui avva Siluan, ca si cand sedea in chilia sa in muntele Sinai, cu masura se ocarmuia pe sinesi dupa trebuinta trupului. Iar cand s-a facut episcop la Faran, mai mult se stramtora pe sinesi spre viata cea aspra. Si i-a zis lui ucenicul sau: avvo, cand eram in pustie, nu te nevoiai asa. Si i-a raspuns batranul: acolo era pustie si liniste si saracie si voiam sa chivernisesc trupul, ca sa nu ma bolnavesc si sa caut cele ce nu aveam. Iar aici este lume si pricepere si de ma voi si bolnavi aici, este cine sa ma sprijineasca, ca sa nu pierd calugaria.

PENTRU AVVA NICHITA

1) Spunea avva Nichita despre doi oarecare frati ca s-au unit, vrand sa locuiasca impreuna. Si a socotit unul intru sine: Orice va voi fratele meu, aceea sa fac. Asemenea si fratele celalalt a socotit, ca voia fratelui sau va face. Si au trait ani multi cu multa dragoste. Dar vazand vrajmasul, s-a dus sa-i desparta si stand in tinda se arata unuia ca un porumbel, iar altuia ca o cioara. Si a zis unul: vezi porumbelul acesta? Zis-a acela: cioara este. Si au inceput a se certa, altul alta zicand, si sculandu-se s-au batut pana la sange, spre cea mai desavarsita bucurie a vrajmasului si s-au despartit. Iar dupa trei zile s-au trezit venindu-si in fire si facandu-si metaniile, marturiseau ceea ce fiecare din ei socoteau pasarea cea vazuta. Si cunoscand razboiul vrajmasului, au ramas pana la sfarsit nedespartiti.

- (1) Nil, Pentru rugaciune, cap. 13.
- (2) La acelas loc, cap. 14.
- (3) La acelasi loc, cap. 16.
- (4) La acelas loc, cap. 17.
- (5) Adica rabdand.
- (6) La acelas loc, cap. 19.
- (7) La acelas loc, cap. 20.
- (8) La acelas loc, cap. 89.
- (9) La acelas loc, cap. 123.
- (10) Luca XII, 47

INCEPUTUL SLOVEI X

PENTRU AVVA XOIE

1) Un frate l-a intrebat pe avva Xoie, zicand: de ma voi afla undeva si voi manca trei paini, nu cumva este mult? I-a zis lui batranul: la arie ai venit, frate? Si a zis iarasi: de voi bea trei pahare cu vin, nu cumva este mult? I-a zis lui: de nu este drac, nu este mult; iar de este, este mult. Caci vinul este strain de calugarii cei ce traiesc dupa Dumnezeu.

2) Spunea unul dintre parinti despre avva Xoie tebeul ca a intrat odata in muntele Sinai si iesind el de acolo, l-a intampinat un frate si suspinand zicea: ne mahnim, avvo, pentru neploare. I-a zis lui batranul: si de ce nu cereti si nu va rugati lui Dumnezeu? I-a zis lui fratele: ne rugam si facem litanii dar nu ploua. I-a zis lui batranul: negresit, nu va rugati cu deadinsul. Vrei insa sa cunosti, ca asa este? Si si-a intins mainile la cer cu rugaciune si indata a plouat. Si vazand fratele, s-a temut si cazand cu fata la pamant, si s-a inchinat lui, iar batranul a fugit. Fratele a vestit la toti ceea ce s-a facut si cei ce au auzit, au slavit pe Dumnezeu.

PENTRU AVVA XANTIE

1) Zis-a avva Xantie: talharul pe Cruce era si dintr-un cuvânt s-a indreptat. Si Iuda cu apostolii era impreuna numarat si intr-o noapte a prapadit toata osteneala si s-a pogorat din ceruri in iad. Drept aceea, nimeni facand bine, sa nu se faleasca, caci toti cei ce s-au nadajduit in sinesi, au cazut.

2) S-au suit odata avva Xanie de la Schit la Terenut. Si unde a gazduit pentru osteneala nevoitei, i-a adus lui putin vin. Si auzind unii, i-au adus lui un indracit si a inceput dracul sa il ocarasca pe batran: la bautorul de vin acesta m-ati adus? Si batranul nu voia sa il scoata, dar pentru defaimare zicea: cred lui Hristos, ca nu voi ispravi paharul acesta pana ce nu vei iesi. Si daca a inceput batranul sa bea, a strigat dracul, zicand: ma arzi, ma arzi! Si mai inainte de a ispravi, a iesit dracul, cu darul lui Hristos.

3) Acestasi a zis: cainele este mai bun decat mine, caci si dragoste are si la judecata nu vine.

INCEPUTUL SLOVEI O

PENTRU AVVA OLIMPIE

1) Zis-a avva Olimpie: s-a pogorit odata un preot al elinilor la Schit si a venit la chilia mea si a adormit. Si vazand vietuirea calugarilor, mi-a zis: asa vietuind, nimic nu vedeti la Dumnezeu vostru? Si i-am zis lui: nu. Si mi-a zis mie preotul: dar noi cand slujim dumnezeului nostru nimic nu ascunde de noi ci ne descopere tainele lui. Si voi atatea osteneli facand, privegheri, linistiri si nevoite, zici ca nimic nu vedeti. Negresit dar, daca nimic nu vedeti, cugete rele aveti in inimile voastre, care va despart pe voi de Dumnezeu si pentru aceasta nu va descopere voua tainele. Si m-am dus si am vestit batranilor cuvintele lui si s-au minunat, zicand ca asa este, caci cugetele cele necunoscute il despart pe Dumnezeu de om.

2) Avva Olimpie cel al chiliilor, a fost luptat spre curvie si i-a zis lui cugetul: du-te, ia femeie! Si sculandu-se a calcat lut si a facut femeie. Apoi si-a zis: iata femeia ta! Trebuie dar sa lucrezi mult ca sa o hranesti. Si lucra ostenindu-se mult. Si dupa o zi iarasi calcand lut, si-a facut lui si fiica si zicea gandului sau: a nascut femeia ta. Ai mai multa trebuinta sa lucrezi, ca sa poti sa-ti hranesti fiul si sa-l acoperi. Si asa facand, s-a topit pe sine, si a zis cugetului: daca nu mai poti suferi osteneala, nici femeie sa nu cauti. Vazand Dumnezeu osteneala lui, a ridicat de la el razboiul si s-a odihnit.

PENTRU AVVA ORSISIE

Zis-a avva Orsisie: caramida nearsa punandu-se la temelie aproape de rau, nu rabda o zi, iar cea arsa ca o piatra ramane. Asa este si omul care are socoteala trupeasca si nu s-a ars ca Iosif cu frica lui Dumnezeu: se risipeste dupa ce s-a suit la stapanire. Caci multe sunt ispitele unora ca acestia, fiindca sunt in mijlocul oamenilor. Deci, bine este cineva, ca dupa ce sunt isi va cunoaste masurile sale sa fuga de greutatea stapanirii, caci cei tari cu credinta neclintiti sunt. Pentru insusi sfantul Iosif de va voi cineva sa vorbeasca, zice ca nu a fost pamantesc. Cu cate a fost ispitit si in ce fel de tara, unde nu era atunci urma de cinstire a lui Dumnezeu? Insa Dumnezeu parintilor lui era cu dansul si l-a scos din tot necazul si acum este cu parintii sai intru Imparatia cerurilor. Si noi, cunoscand masurile noastre, sa ne nevoim, caci asa vom putea scapa de judecata lui Dumnezeu.

2) Zis-a iarasi: socotesc ca daca un om nu va pazi inima sa bine, toate cate a auzit le uita si se leneveste. Si asa, vrajmasul afland intr-insul loc, il surpa, caci precum un lihnar (candela) gatat si luminand, de va fi trecut cu vederea sa se toarne untdelemn, incet, incet, se stinge si apoi se intareste intunericul asupra lui.

Si nu numai aceasta, dar este cu putinta cand vine pe langa dansul si soarele si cauta sa manance fitilul, mai inainte de a se stinge, nu poate manca untul-de-lemn, iar de a vedea ca nu numai lumina nu are, dar nici fierbinteala de foc, atunci avand sa traga fitilul, surpa si lihnarul si de va fi de lut se strica iar de va fi de arama stapanul casei il face de iznoava. Asa, cand se leneveste sufletul, incet, incet Duhul Sfânt se trage, pana ce desavarsit se va stinge in fierbinteala lui si atunci vrajmasul mancand osardia sufletului, pe trup il prapadeste rautatea. Iar daca acela va fi bun cu asezarea catre Dumnezeu, numai s-a rapit spre lenevire, Dumnezeu ca un indurat, punand intr-insul frica Lui si aducerea aminte a muncilor, il face sa se trezeasca si sa se pazeasca pe sinesi de aici inainte cu multa intarire pana la cercetarea lui.

INCEPUTUL SLOVEI P

PENTRU AVVA PIMEN

1) S-a dus odata avva Pimen, cand era mai tanar la oarecare batran, sa-l intrebe de trei ganduri. Deci, dupa ce a venit la batranul, a uitat pe unul din acele trei si s-a intors la chilia sa. Si cum a pus mana sa deschida incuietoarea, si-a adus aminte de cuvantul pe care l-a uitat si a lasat incuietoarea si s-a intors la batranul care i-a zis: degrab ai venit frate. Si i-a povestit lui: cand am pus mana mea sa iau incuietoarea, mi-am adus aminte de cuvantul pe care il cautam si n-am deschis, pentru aceasta m-am intors. Si era departarea caili foarte multa. Si i-a zis lui batranul: al ingerilor Pimen, adica pastor (1); si se va grai numele tau in tot pamantul Egiptului.

(1) Caci Pimen in limba elineasca inseamna pastor.

2) Avea odata Paisie, fratele lui avva Pimen, prietesug cu cineva din afara chiliei lui. Iar avva Pimen nu era de acord. Si sculandu-se a fugit la avva Amona. Si i-a zis lui: Paisie, fratele meu, are cu cineva prietesug si nu ma odihnesc. I-a zis lui avva Amona: Pimene, inca traiesti? Du-te, sezi in chilia ta si pune-ti in inima ca acum ai un an de cand esti in mormant!

3) Au venit odata batranii locului la manastirea unde era avva Pimen. Si a intrat avva Anuv si i-a zis lui: sa chemam pe batrani aici astazi. Si stand mult, nu i-a dat lui raspuns. Si mahnindu-se, a iesit. I-au zis lui cei ce sedeau aproape de dansul: avvo, pentru ce n-ai dat lui raspuns. Le-a zis lor avva Pimen: eu treaba nu am, caci am murit, iar mortul nu graieste.

4) Un batran era in Egipt mai inainte pana nu a veni cei cu avva Pimen si era stiut foarte si

cinstit. Deci, dupa ce s-au suit cei cu avva Pimen de la Schit, au lasat pe batran oamenii si veneau la avva Pimen. Si-l zavistua batranul pe el si-l vorbea de rau. Deci, a auzit avva Pimen si s-a mahnit. Si a zis fratilor lui: ce sa facem batranului acestuia mare, caci in intristare ne-au pus oamenii pe noi, parasind pe batranul si venind la noi, care nu suntem nimic? Deci cum putem sa odihnim pe batranul? Si le-a zis lor: faceti putine bucate si luati un vas cu vin si sa mergem la dansul sa gustam impreuna. Poate cu aceasta vom putea sa-l odihnim. Deci au luat bucatele si s-au dus. Si dupa ce au batut in usa, a auzit ucenicul lui si a zis: cine sunteti? Iar ei au zis: spune-i avvei, ca este Pimen si vrea sa se blagosloveasca de dansul! Si aceasta vestind ucenicul, a raspuns batranul: du-te, nu am vreme! Iar ei au rabdat in arsita zicand: nu ne ducem, de nu ne vom invrednici sa vedem pe batranul. Iar batranul vazand smerenia lor si rabdarea, umilindu-se, le-a deschis. Si intrand, au gustat cu el. Iar in vremea cand mancau, zicea: intr-adevar, nu sunt numai cele ce le-am auzit despre voi, ci insutite am vazut in locul vostru. Si li s-a facut lor prieten din ziua aceea.

5) A voit odata stapanitorul locului aceuia, sa vada pe avva Pimen si nu primea batranul. Si cu pricina ca pe un facator de rele a prins pe fiul surorii lui si l-a pus in temnita, zicand: de va veni batranul si se va ruga pentru dansul, eu il slobozesc. Si a venit sora lui, plangand langa usa. Iar el nu i-a dat ei raspuns. Ea il ocara zicand: omule cu inima de arama, fie-ti mila de mine, ca numai un fiu am! Iar el trimitand, i-a zis ei: Pimen fiu n-a nascut. Si asa s-a dus. Si auzind stapanitorul, a trimis zicand: macar cu cuvantul de va porunci, il voi slobozi pe el. Iar batranul i-a raspuns inapoi zicand: cerceteaza dupa pravila si de este vrednic de moarte, sa moara, iar de nu este, fa cum voiesti! Iar stapanitorul auzind, l-a slobozit de la inchisoare.

6) A gresit odata un frate in chinovie. Si era in locurile acelea un pustnic si multa vreme nu a iesit afara. Si venind staretul chinoviei la batranul, i-a vestit lui pentru cel ce a gresit. Iar el a zis: goniti-l! Si iesind fratele din chinovie, a intrat intr-o surpatura si plangea acolo. Si s-au intamplat niste frati sa mearga la avva Pimen si l-au auzit plangand. Si intrand l-au gasit in mare durere. Si l-au rugat pe el ca sa-l duca la batran si nu voia, zicand: aici vreau eu sa mor! Si venind ei la avva Pimen, i-au povestit lui si rugandu-l el pe ei, i-a trimis zicand: spuneti-i ca avva Pimen il cheama. Si a venit fratele la dansul si vazandu-l pe el batranul necajit, sculandu-se l-a sarutat si glumind cu dansul l-a rugat sa guste. Si a trimis avva Pimen pe unul din fratii sai la pustnic, zicand: de multi ani doream sa te vad, auzind cele despre tine si din lenevirea amandorura nu ne-am intalnit unul cu altul. Deci acum vrand Dumnezeu si pricina intamplandu-se, ia osteneala si vino pana aici, ca sa ne vedem unul cu altul! (Ca era neiesind din chilia lui). Si auzind zicea: de n-ar fi vestit Dumnezeu batranului, nu ar fi trimis la mine. Si sculandu-se, a venit la el. Si inchinandu-se unul altuia cu bucurie, au sezut. Si a zis lui avva Pimen: doi oameni erau intr-un loc si amandoi aveau morti. Iar unul a lasat pe mortul sau si s-a dus sa planga pe mortul celuilalt. Si auzind batranul s-a umilit de cuvantul lui si i-a adus aminte de ceea ce a facut si a zis: Pimen sus, sus in cer, iar eu jos, jos pe pamant!

7) S-au dus odata multi batrani la avva Pimen. Si iata unul dintr-ai lui avva Pimen avea un copil si obrazul, fata lui, din lucrarea diavolului, s-a intors inapoi. Si vazand tatal copilului multimea parintilor, luand copilul afara de manastire, sedea plangand. Si s-a intamplat unui batran sa iasa afara si vazandu-l i-a zis: de ce plangi omule? Iar el a zis: rudenie sunt cu avva Pimen. Insa iata i s-a intamplat copilului acestuia ispita si aceasta. Si vrand sa-l aducem la batranul ne-am temut ca nu voieste sa ne vada si acum de va afla ca suntem aici trimite si ne alunga.

Dar eu vazand venirea voastra, am indraznit de am venit. Deci, cum voiesti avvo, fie-ti mila de mine si ia copilul inlauntru si va rugati pentru dansul. Si luandu-l batranul, a intrat si a savarsit lucru cu intelepciune ca nu l-a dus indata la avva Pimen, ci, incepand de la fratii cei mai mici, zicea: faceti cruce copilului! Si dupa ce i-a facut pe toti de i-au facut cruce, in urma

I-au dus si la avva Pimen, dar el nu voia sa-i faca cruce, iar parintii si se rugau zicand: precum toti si tu fa, parinte. Si suspinând sculandu-se s-a rugat zicand: Dumnezeu, tamaduieste zidira Ta, ca sa nu fie stapanita de vrajmasul! Si facandu-i cruce, indata s-a tamaduit si l-a dat tatalui sau sanatos.

8) S-a dus un frate odata, din partile lui avva Pimen, in strainatate. Si a ajuns la un pustnic acolo (ca era milostiv si multi veneau la dansul). Si i-a vestit lui fratele despre avva Pimen. Si auzind fapta lui cea buna, a dorit sa-l vada. Deci intorcandu-se fratele in Egipt, dupa catava vreme a venit pustnicul din strainatate in Egipt la fratele cel ce venise la el (ca ii spusese lui unde petrece). Si vazandu-l acela, s-a mirat si s-a bucurat foarte. Si a zis pustnicul: fii bun si du-ma la avva Pimen! Si luandu-l, a venit la avva Pimen si i-a vestit cele despre dansul zicand ca mare om este si multa dragoste si cinste are la locul lui si i-am vestit lui despre tine si dorind sa te vada, a venit. Deci l-a primit pe el cu bucurie si sarutandu-se unul cu altul, au sezut. Si a inceput cel strain a vorbi din Scriptura locuri duhovnicesti si ceresti. Si si-a intors avva Pimen fata lui si nu i-a dat raspuns. Si vazand ca nu vorbeste cu dansul, mahnindu-se a iesit. Si a zis fratelui celui ce l-a adus pe el: in zadar am facut toata calatoria aceasta, ca am venit la batranul si iata ca nici a vorbi cu mine nu voieste. Si a intrat fratele, la avva Pimen si i-a zis: avvo, pentru tine a venit acest om mare, avand atata slava la locul lui. Pentru ce n-ai vorbit cu dansul? I-a zis lui batranul: acesta din cei de sus este si cele ceresti graieste, iar eu din cei de jos sunt si cele pamantesti vorbesc. De mi-ar fi grait despre patimi ale sufletului, i-as fi raspuns; iar daca pentru lucruri ceresti eu aceasta nu stiu. Deci iesind fratele, i-a zis: batranul nu degraba vorbeste din Scriptura, ci daca cineva ii va grai lui despre patimile sufletului, ii raspunde. Iar el umilindu-se, a intrat la batranul si a zis catre dansul: ce voi face avvo, ca ma stapanesc patimile sufletului? Si a luat aminte la dansul batranul, bucurandu-se.

Si a zis: acum bine ai venit. Deschide-ti gura ta pentru acestea si o voi umplea de bunatati. Iar el mult folosindu-se zicea: cu adevarat aceasta este calea cea adevarata. Si multumind lui Dumnezeu, s-a intors la locul sau bucuros caci cu astfel de sfant s-a invrednicit a se intalni.

9) A prins odata stapanitorul locului pe unul din satul lui avva Pimen. Si au venit toti, rugandu-se batranului sa mearga si sa-l scoata. Iar el a zis: lasati-ma trei zile si asa vin! Deci s-a rugat avva Pimen catre Domnul, zicand: Doamne, nu-mi da darul acesta, caci nu ma vor lasa sa sed in locul acesta! Deci a venit batranul, rugandu-se stapanitorului. Iar el a zis catre dansul: pentru talhari te rogi, avvo? Iar batranul s-a bucurat ca n-a primit har de la dansul.

10) Au povestit unii ca odata avva Pimen si fratii lui lucrau sculuri si nu sporeau, neavand cum sa cumpere inuri. Si unul dintr-insii a povestit unui negutator credincios pricina. Iar avva Pimen nu voia sa ia de la cineva ceva, pentru suparare. Negutatorul vrand sa faca lucru batranului, se facea ca are trebunita de sculuri. De aceea a adus camila si le-a luat. Si venind fratele la avva Pimen si auzind ceea ce a facut negutatorul, ca si cand vrand sa-l laude, a zis : cu adevarat, avvo, si neavand trebuinta le-a luat ca sa ne faca noua lucru. Si auzind avva Pimen ca neavand trebuinta le-a luat, a zis fratelui: scoala-te, tocmete camila si adu-le aici, iar de nu le vei aduce, Pimen aici nu sade cu voi. Ca nu fac strambatate vreunui om care nu are trebuinta ca el sa se pagubeasca si sa ia folosul meu. Si s-a dus fratele lui cu multa osteneala si le-a adus. Iar de nu le aducea batranul se ducea de la dansii. Deci, dupa ce le-a vazut, s-a bucurat, ca si cand ar fi aflat o mare comoara.

11) A auzit odata preotul Pelusiului despre un frate ce se duce des in cetate si se scalda si se leneveste de mantuirea lui. Si venind la biserica l-a scos din calugarie. Si dupa aceasta l-a mustrat pe dansul inima si s-a cait. Si a venit la avva Pimen beat de ganduri, avand si levitoanele fratilor si a vestit batranului pricina. Si i-a zis lui batranul: nu ai tu ceva din ale omului cel vechi? Te-ai dezbracat de el? Iar preotul a zis: ma impartasesc de omul cel vechi.

Iar batranul i-a zis: iata ca si tu esti ca si fratii; ca desi putin te impartasesti din vechime, insa esti supus pacatului. Atunci mergand preotul, a chemat pe frati si s-a pocait inaintea celor unsprezece si i-a imbracat pe ei cu chipul calugaresc si i-a slobozit.

12) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen zicand: am facut pacat mare si voiesc sa ma pocaiesc trei ani. I-a zis lui batranul: este mult. Si a zis fratele: dar pana la un an? Si a zis iarasi batranul: mult este. Iar cei ce erau de fata au zis: dar pana la patruzeci de zile? Si iarasi a zis: mult este. Si a adaus: eu zic ca daca din toata inima se va pocai omul si nu va mai continua sa faca pacatul si in trei zile il primeste pe el Dumnezeu.

13) Zis-a iarasi: semnul calugarului in ispite se arata.

14) Zis-a iarasi: precum spatarul imparatului sta langa dansul de-a pururea gata, asa trebuie si sufletul sa fie gata spre a lupta impotriva dracului curviei.

15) A intrebat avva Anuv pe avva Pimen despre gandurile cele necurate pe care le naste inima omului si despre poftele cele desarte. Si i-a zis lui avva Pimen: au doara va slabi securea fara cel ce taie cu ea? (2). Insa tu nu le da lor loc, nici te indulci cu dansele si raman nelucratoare.

(2) Isaia 10, 15.

16) Zis-a iarasi avva Pimen: de n-ar fi venit Navuzardan, bucatarul cel mare, nu ar fi ars biserica Domnului (3). Adica, de n-ar fi venit odihna imbuibarii pantecelui in suflet, n-ar fi cazut mintea in razboiul vrajmasului.

(3) 4 Regi 24, 28, 29.

17) Se spune despre avva Pimen, ca chemat fiind sa manance fara voia lui, mergea lacrimand, ca sa nu fie neascultator fratelui sau si sa-l mahneasca.

18) Zis-a iarasi avva Pimen: nu locui in locul unde vezi pe unii ca au zavistie asupra ta. Fiindca nu sporesti.

19) Povestit-au unii lui avva Pimen, despre un calugar, ca nu bea vin. Si a zis: vinul nu este al calugarilor.

20) A intrebat avva Isaia pe avva Pimen despre gandurile cele spurcate. Si i-a zis lui avva Pimen: precum o lada plina cu haine, de le va lasa cineva, cu vremea putrezesc, asa si gandurile, de nu le vom face cu trupul, cu vremea se prapadesc si se putrezesc.

21) A intrebat avva Iosif tot acest cuvânt. Si i-a zis lui avva Pimen: precum daca cineva va pune intr-un vas sarpe si scorie si il va astupa, negresit, cu vremea mor, asa si gandurile cele rele, de la draci odraslind, prin rabdare lipsesc.

22) Un frate a venit la avva Pimen si i-a zis lui: seamăn tarina mea si fac dintr-insa milostenie. I-a zis lui batranul: bine faci! Si s-a dus cu osardie si a sporit milostenia. Si a auzit avva Anuv cuvântul si i-a zis lui avva Pimen: nu te temi de Dumnezeu, asa graind fratelui? Si a tacut batranul. Dupa doua zile a trimis avva Pimen la fratele si i-a zis lui, auzind si avva Anuv: ce mi-ai zis alaltaieri, ca mintea mea era aiurea? Si a zis lui fratele: am zis ca seamăn tarina mea si fac dintr-insa milostenie. Si i-a zis avva Pimen: am gandit ca pentru fratele tau cel mirean ai grait; iar daca tu esti cel ce faci lucrul acesta, nu este lucru calugaresc. Iar el auzind, s-a mahnit, zicand: alt lucru nu stiu decat acesta si nu pot ca sa nu seaman tarina mea. Deci, dupa ce s-a dus, i-a facut lui metanie avva Anuv, zicand: iarta-ma! Si a zis avva Pimen: si eu de la inceput stiam ca nu este lucru calugaresc, dar dupa socoteala lui am grait si m-am straduit spre

sporirea dragostei, iar acum s-a dus mahnit si tot la fel face.

23) A zis avva Pimen: de va gresi omul si va tagadui, zicand n-am gresit, nu-l mustra. Iar de nu, ii tai osardia; iar de vei zice lui: nu te mahni, frate, ci te pazeste de acum inainte, ii ridici sufletul spre pocainta.

24) A zis iarasi: buna este ispitirea, ca aceasta face pe om mai lamurit.

25) A zis iarasi: omul care invata, dar nu face cele ce invata, este asemenea cu fantana, ca pe toti ii adapa si ii spala, iar pe sine nu se poate curati, ci de toata intinaciunea este plina si toata necuratenia intr-insa se afla.

26) Trecand odata avva Pimen prin Egipt, a vazut o femeie sezand la un mormant si plangand cu amar. Si a zis: de vor veni toate veseliile lumii acesteia, nu vor muta sufletul ei de la plans. Asa si calugarul, trebuie de-a pururi sa aiba plansul in sine.

27) A zis iarasi: ca este om, care se pare ca tace, dar inima lui osandeste pe altii. Unul ca acesta totdeauna graieste. Si este altul care de dimineata pana seara graieste si tacere tine, adica fara de folos nimic nu graieste.

28) Un frate a venit la avva Pimen si i-a zis: avvo, multe ganduri am si ma primejduesc din pricina lor. Si l-a scos pe el batranul afara sub vazduh si i-a zis: intinde bratul si tine vanturile. Iar el a zis: nu pot sa fac aceasta. Si i-a zis batranul: daca asta nu poti s-o faci, nici gandurile nu le poti opri sa nu vina. Alt lucru este insa sa le stai impotriva.

29) A zis avva Pimen: de sunt trei la un loc si unul se linisteste bine, iar unul este bolnav si multumeste, celalalt slujeste cu cuget curat, toti trei de o lucrare sunt.

30) Zis-a iarasi: scris este: in ce chip doreste cerbul izvoarele apelor, asa Te doreste sufletul meu, Dumnezeuule (4). Fiindca cerbii in pustie inghit multe jiganii taratoare, iar cand ii arde otrava, doresc sa vina la ape, si dupa ce beau se racoresc de otrava jiganiilor. Asa si calugarii, in pustie sezand se ard de otrava dracilor celor vicleni si doresc sambata si duminica sa vina la izvoarele apelor, adica la Trupul si Sangele Domnului nostru Iisus Hristos, ca sa se curateasca de amaraciunea celui viclean.

(4) Psalm 40, 1.

31) A intrebat avva Iosif pe avva Pimen, cum trebuie a posti. I-a zis avva Pimen lui: eu voiesc ca cel ce mananca in fiecare zi, cate putin sa manance, ca sa nu se sature. I-a zis avva Iosif: cand erai mai tanar, nu posteai din doua in doua zile, avvo? Si a zis batranul: eu adevarat si trei si patru zile si o saptamana. Si acestea toate le-au cercetat parintii, ca niste puternici si au aflat ca este bine in fiecare zi a manca, dar putin; si ne-au dat noua calea cea imparateasca, ca este usoara.

32) Spuneau parintii despre avva Pimen cum ca atunci cand voia sa mearga la biserica, sezea, judecand socotelile sale ca la un ceas si asa iese.

32) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: mi-a ramas o mostenire, ce sa fac? I-a zis lui batranul: du-te si dupa trei zile vino si iti voi spune! Si a venit dupa cum i-a hotarat. Si a zis batranul: ce pot sa-ti zic, frate? De iti voi zice: da-o la biserica, acolo fac mese mari. De iti voi zice: da-o rudelor tale, nu ai plata; de iti voi zice: da-o saracilor, ramai fara grija. Deci, orice viesti, fa; eu treaba nu am.

34) L-a intrebat pe el alt frate, zicand: ce inseamna: nu da rau pentru rau? (5). I-a zis lui

batranul: patima aceasta patru chipuri are: intai din inima, al doilea din căutătură, al treilea din limba, al patrulea a nu face rau in loc de rau. De poti sa-ti curatesti inima, nu vine in căutătură. Iar de va veni in căutătură, pazeste-te a nu grai, iar de vei si grai, degraba taie ca sa nu faci rau in loc de rau.

(5) 1. Tesal. 5, 16; 1 Petru 3, 9.

35) Zis-a avva Pimen: a pazi si a lua aminte de sine, si socoteala cea dreapta: aceste trei fapte bune sunt povatuitoare ale sufletului.

36) Zis-a iarasi: a te arunca pe sine inaintea lui Dumnezeu si a nu te masura pe sine si a lepada inapoi voia ta, sunt unelte ale sufletului.

37) Zis-a iarasi: toata osteneala care iti va veni tie, este biruita prin tacere.

38) Zis-a iarasi: uraciune este pentru Dumnezeu toata odihna trupeasca.

39) Zis-a iarasi: plansul este indoit : lucreaza si pazeste.

40) Zis-a iarasi: de iti va veni gand pentru trebuintele cele de nevoie ale trupului si le vei pune la oranduiala odata si iarasi va veni si le vei pune la oranduiala si a treia oara, sa nu iei aminte la dansul, ca este zadarnic.

41) Zis-a iarasi ca un frate l-a intrebat pe avva Aloine, zicand: ce este defaimarea? Si a zis batranul: sa fii tu dedesubtul celor necuvantatoare si sa stii ca acelea sunt neosandite.

42) Zis-a iarasi: de isi va aduce omul aminte de cuvantul cel scris ca din cuvintele tale te vei indrepta si din cuvintele tale te vei osandi (6) va alege mai mult tacerea.

(6) Mat. 12, 27.

43) Zis-a iarasi: inceputul rautatilor este raspandirea.

44) Zis-a iarasi: avva Isidor preotul Schitului, a grait odata norodului, zicand: fratilor, nu pentru osteneala am venit la locul acesta? Si acum nu mai are osteneala. Deci, eu, luandu-mi jocul ma duc unde este osteneala si acolo aflu odihna.

45) Un frate i-a zis lui avva Pimen: de vei vedea vreun lucru, voiesti sa-l spui? I-a zis lui batranul: scris este: oricine va raspunde cuvant mai inainte de a auzi, neinteleptie ii este lui si defaimare (7). De vei fi intrebat, raspunde, iar de nu, taci!

(7) Pilde 18, 13.

46) A intrebat un frate pe avva Pimen, zicand: poate omul sa nadajduiasca numai la o fapta? Si i-a zis lui batranul: avva Ioan Colov a zis: eu voiesc sa ma impartasesc cate putin din toate faptele cele bune.

47) Zis-a iarasi batranul ca un frate l-a intrebat pe avva Pamvo, daca este bine sa lauzi pe aproapele? Si i-a zis lui: mai bine este sa taci.

48) Zis-a iarasi avva Pimen: si de va face omul cer nou si pamant nou, nu poate sa fie fara de griji (8).

(8) La altele, nu se cade.

49) Zis-a iarasi: omul are trebuinta de smerita cugetare si de frica lui Dumnezeu totdeauna ca de suflarea ce iese din narile lui.

50) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: ce voi face? I-a zis lui batranul: Avraam cand a intrat in pamantul fagaduintei mormant si-a cumparat lui si prin mormant a mostenit pamantul. Zis-a fratele: ce este mormantul? I-a zis lui batranul: locul plangerii si al tanguirii.

51) Un frate i-a zis lui avva Pimen: de voi da fratelui meu putina paine sau altceva, dracii le pangaresc ca pe unele ce se fac pentru placerea oamenilor. I-a zis lui batranul: desi pentru placerea oamenilor se fac, noi sa dam trebuinta fratelui. Si i-a spus si acest fel de pilda: doi oameni erau plugari si locuiau intr-o cetate. Si unul dintr-insii semanand, a facut putine necurate, iar celalalt, lenevindu-se nu a facut nimic. Deci facandu-se foamete, care din amandoi poate sa traiasca? A raspuns fratele: cel ce a facut cele putine si necurate. I-a zis lui batranul: asadar si noi sa semanam putine, chiar si necurate, sa nu murim de foame.

52) Zis-a iarasi avva Pimen ca a zis avva Ammona: omul in toată vremea sa poartă secure si nu gaseste sa doboare un copac; si este altul iscusit sa taie si cu putine lovituri da jos copacul. Si zicea ca securea este dreapta socoteala.

53) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen: cum este dator omul sa petreaca? I-a zis lui batranul: vedem pe Daniil ca nu s-a aflat asupra lui pâra, fara numai in slujbele Domnului Dumnezeuului sau.

54) Zis-a avva Pimen: voia omului este zid de arama intre Dumnezeu si piatra care bate impotriva. Deci, de o va lasa omul pe ea, zice si el: intru Dumnezeuul meu voi trece zidul.(9) Iar daca indreptarea de sine se va impreuna cu voia, patimeste omul.

(9) Psalm. 7, 32.

55) Zis-a iarasi ca sezand odata batranii si mancand, sta slujind avva Alonie, si vazandu-l pe dansul, l-au laudat. Iar el nimic nu a raspuns. Deci i-a zis lui unui in taina: de ce nu ai raspuns batranilor cand te laudau? Si a zis lui avva Alonie: de le-as fi raspuns, m-as fi aflat ca si cum as fi primit lauda.

56) Zis-a iarasi: oamenii pentru savarsire graiesc si putine lucreaza.

57) Zis-a avva Pimen: precum fumul goneste albinele si atunci se ia dulceata lucrarii lor, asa si odihna cea trupeasca goneste frica lui Dumnezeu din suflet si prapadeste toata lucrarea cea buna a lui.

58) Un frate a venit la avva Pimen intru a doua saptamana din Postul mare si marturisindu-si gandurile si dobandind odihna, i-a zis: putin de nu m-am impiedicat sa vin aici astazi. Si i-a zis lui batranul: pentru ce? Zis-a fratele: am gandit nu cumva pentru post nu-mi vei deschide. I-a zis lui avva Pimen: noi nu ne-am invatat a inchide usa cea de lemn, ci mai vartos usa limbii.

59) Zis-a iarasi avva Pimen: trebuie sa fugi de cele trupesti, caci cand este omul aproape de razboiul cel trupesc, se aseamana cu un barbat, care sta deasupra unei gropi prea adanci si in orice ceas va voi vrajmasul, il arunca lesne jos, iar de va fi departe de cele trupesti, se aseamana unui barbat care este departe de groapa, si desi il va trage pe el vrajmasul sa-l arunce jos, pana cand il trage si il sileste, Dumnezeu ii trimite lui ajutor.

60) Zis-a iarasi: saracia si necazul si stramtoarea si postul: acestea sunt uneltele vietii calugaresti. Ca scris este: de vor fi acesti trei barbati, Noe, Iov si Daniil, viu sunt Eu, zice

Domnul (10). Noe este chip al neagoniselii, Iov al ostenelii si Daniil al dreptei socoteli. Deci, de vor fi aceste trei fapte in om, Domnul locuieste in el.

(10) Iezechiel 14, 14. 20.

61) Spunea avva Iosif, ca sezand cu avva Pimen, a numit avva pe Agafton. Si i-am zis lui: tanar este, pentru ce il numesti pe el avva ? Si mi-a zis avva Pimen: gura lui l-a facut pe el sa se numeasca avva.

62) A venit odata un frate la avva Pimen si i-a zis: ce voi face, parinte, ca sunt suparat de curvie? Si iata m-am dus la avva Ivistion si mi-a zis: nu trebuie sa o lasi sa zaboveasca in tine. I-a zis lui avva Pimen: faptele lui avva Ivistion sunt sus impreuna cu ingerii si nu stie ca eu si tu suntem in curvie. De va tine calugarul pantecele, limba si strainatatea, sa indraznesti ca nu moare.

63) Zis-a avva Pimen: invata-ti gura sa vorbeasca cele ale inimii.

64) A intrebat un frate pe avva Pimen, zicand: de voi vedea greseala fratelui meu, bine este sa o acopar? I-a zis lui batranul: in orice ceas vom acoperi greseala fratelui nostru si Dumnezeu o acopere pe a noastra; si in orice ceas o aratam pe a fratelui si Dumnezeu o arata pe a noastra.

65) Zis-a iarasi avva Pimen: a intrebat pe avva Paisie cineva odata, zicand: ce voi face sufletului meu, ca e nesimtitor si nu se teme de Dumnezeu? Si i-a zis lui: du-te, lipeste-te de omul care se teme de Dumnezeu si apropiindu-te, te vei invata si tu a te teme de Dumnezeu.

66) Zis-a iarasi: daca doua lucruri va birui calugarul, poate sa se faca slobod de lume. Si a zis un frate: care sunt acestea? Si a zis: odihna cea trupeasca si slava cea desarta.

67) A intrebat Avraam al lui Agafton pe avva Pimen, zicand: cum ma lupta dracii? Si i-a zis lui avva Pimen: pe tine te lupta dracii? Nu se lupta cu noi, cata vreme facem voile noastre. Ca voile noastre s-au facut draci si ei sunt care ne necajesc pe noi, ca sa le implinim. Iar de voiesti sa stii cu cine s-au luptat dracii, apoi afla ca cu Moise si cu cei asemenea lui.

68) Zis-a avva Pimen: aceasta petrecere a dat Dumnezeu lui Israel, a se departa de cele afara de fire, adica de manie, de iutime, de zavistie, de uraciune si de grairea de rau asupra fratelui si de celelalte ale vechimei.

69) A intrebat un frate pe avva Pimen, zicand: spune-mi un cuvânt! Si i-a zis lui: inceputul lucrului care l-au pus parintii, este plansul. Zis-a iarasi fratele: spune-mi alt cuvânt! Raspuns-a batranul: cat poti, lucreaza rucodelie, ca dintr-insa sa faci milostenie; ca scris este, ca milostenia si credinta curata pacatele (11). Zis-a fratele: ce este credinta? Zis-a batranul: credinta este a petrece cu smerita cugetare si a face milostenie.

(11) Pilde, 15, 29.

70) Un frate a intrebat pe avva Pimen, zicand: de voi vedea vreun frate, despre care am auzit vreo greseala, nu vreau sa-l bag pe el in chilia mea; iar de voi vedea vreunul bun, ma bucur impreuna cu el. I-a zis lui batranul: de faci fratelui celui bun putin bine, indoit fa cu acela, ca acesta este cel neputincios. Caci era cineva intr-o obste, anume Timotei, pustnic si auzind egumenul veste de un frate pentru o ispita, l-a intrebat de Timotei de el. Si l-a sfatuit sa-l scoata afara. Deci, dupa ce l-a scos, s-a pus ispita fratelui asupra lui Timotei, pana ce s-a primejduit.

Si plangea Timotei inaintea lui Dumnezeu, zicand: am gresit, iarta-ma! Si i-a venit lui glas zicand: Timotei, sa nu socotesti ca aceasta ti-am facut tie pentru altceva, decat numai ca ai

trecut cu vederea pe fratele tau in vremea ispitei lui.

71) Zis-a avva Pimen: pentru aceasta zacem intru atatea ispite, ca numele noastre si randuiala nu le pazim. Precum Scriptura zice: nu vedem femeia cananeanca, care a primit numele ei fiindca a odihnit-o pe ea Mantuitorul? (12) Iarasi Avigheea cand a zis lui David, ca intru mine este pacatul? (13) Si a ascultat-o pe ea si a iubit-o. Avigheea ia fata sufletului si David a dumnezeirii.

Deci, daca sufletul se va prihani pe sine inaintea Domnului, il iubeste pe el Domnul.

(12) Matei. 15, 27, 3

(13) 1 Regi 25, 24.

72) Trecea odata avva Pimen cu avva Anuv prin partile Diolchiei. Si venind imprejurul mormânturilor, vad o femeie cumplit rupându-se si plangand cu amar.

Si stand, lua aminte la dansa si pasind putin mai inainte, s-au intalnit cu unul si l-a intrebat pe el avva Pimen, zicand: ce are femeia aceasta, caci cu amar plange? Si i-a zis lui: a murit barbatul ei si fiul si fratele. Si raspunzand avva Pimen a zis catre avva Anuv: iti zic tie, ca omul de nu va omori voile trupului toate si nu va agonisi plansul, acesta nu poate sa se faca calugar. Ca toata viata lui si mintea la plans este.

73) Zis-a avva Pimen: nu te numara pe tine, ci lipeste-te de cel ce petrece bine.

74) Zis-a iarasi ca daca mergea vreun frate la avva Ioan Colov, ii da lui dragostea cea frateasca, care zice: dragostea indelung rabda, se milostiveste (14).

(14) 1 Corinteni 13, 4.

75) Zis-a iarasi despre avva Pamvo, ca a zis despre el avva Antonie ca din frica de Dumnezeu a facut Duhul lui Dumnezeu sa locuiasca in el.

76) Povestit-a cineva din parinti despre avva Pimen si despre fratii lui ca locuiau in Egipt. Si dorind mama lor sa-i vada, nu putea. Deci a pandit cand mergeau ei la biserica si i-a intalnit. Iar ei vazand-o s-au intors inapoi si au incuiat usa in fata ei. Ea stand langa usa, striga plangand cu jale multa si zicand: sa va vad pe voi, fiii mei prea iubiti! Si auzind-o avva Anuv a intrat la avva Pimen, zicand: ce vom face batranei acesteia, ca plange la usa? Si dinauntru stand o auzeau plangand cu jale multa. Si i-a zis: de ce strigi asa, batrano? Iar ea auzind glasul lui, mult mai mult striga plangand si zicand: voiesc sa va vad pe voi fiii mei si ce este de va voi vedea? Au doara nu sunt mama voastra? Au doara nu eu v-am alaptat? De acum sunt batrana si auzind glasul tau, m-am tulburat. I-a zis ei batranul: aici vrei sa ne vezi pe noi, sau in lumea cealalta? I-a raspuns ei: de te vei sili sa nu ne vezi pe noi aici, ne vei vedea acolo. Deci s-a dus batrana bucurandu-se si zicand: daca eu adevarat va voi vedea pe voi acolo, nu vreau sa va vad aici.

77) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: care sunt cele inalte? I-a zis lui batranul: indreptarea de sine.

78) Au venit odata niste eretici la avva Pimen si au inceput a grai de rau pe arhiepiscopul Alexandriei, cum ca de la preoti are hirotonia. Iar batranul tãcând, l-a chemat pe fratele sau si i-a zis: pune masa si fa-i sa manance si-i trimite cu pace.

79) Zis-a avva Pimen ca un frate locuind impreuna cu alti frati, l-a intrebat pe avva Visarion: ce voi face? Iar batranul i-a zis lui: taci si nu te socoti pe tine!

80) Zis-a iarasi: unde inima ta nu are vestire, nu lua aminte.

81) Zis-a iarasi: de te vei socoti pe tine de nimic, vei avea odihna, ori in ce loc te vei afla.

82) Zis-a iarasi, ca spunea avva Sisoe: este rusine cand cineva are pacatul netemerii.

83) Zis-a iarasi: voia, odihna si obisnuinta acestora surpa pe om.

84) Zis-a iarasi: de vei tacea, vei avea odihna in tot locul unde vei locui.

85) Zis-a iarasi despre avva Pior, ca in fiecare zi punea inceput.

86) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: de va cadea omul in vreo greseala si se va intoarce, este iertat de Dumnezeu? A zis batranul: dar Dumnezeu, Cel ce a poruncit oamenilor sa faca aceasta, nu mai vartos va face?

Caci a poruncit lui Petru, zicand: iarta de saptezeci de ori cate sapte fratelui tau (15).

(15) Matei 18, 22, 2

87) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: bine este a ne ruga? I-a zis lui batranul ca a zis avva Antonie: glasul acesta vine de la fata Domnului zicand: mangaiati pe norodul Meu, mangaiati!(16).

(16) Isaia 40, 1.

88) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: poate omul sa-si tina toate gandurile si nici unul dintr-insele sa nu dea vrajmasului? Si i-a zis batranul: este cel ce ia zece si da una.

89) Acelasi frate l-a intrebat pe avva Sisoe acelasi cuvant si i-a zis lui: cu adevarat este care nimic nu da vrajmasului.

90) Era un sihastru mare in muntele Atliviei si au venit asupra lui talharii si a strigat batranul. Si auzind vecinii lui, i-au prins pe talhari si i-au dus la judecator si i-au pus in temnita. Si s-au mahnit fratii zicand: pentru noi au fost dati. Si sculandu-se, au mers la avva Pimen si i-au vestit lui pricina. El a scris catre batranul, zicand: socoteste, vanzarea cea dintai de unde s-a facut? Si atunci vezi pe cea de a doua! Ca de nu te-ai fi instrainat mai intai de cele dinlauntru, nu ai fi facut a doua vanzare. Si vazand batranul sihastru scrisoarea lui avva Pimen (ca era cunoscut in tot locul acela si nu iesea din chilia lui), sculandu-se, a venit in cetate si a scos pe talhari din temnita si inaintea norodului i-a slobozit pe ei.

91) Zis-a avva Pimen: nu este calugar cartitorul, nu este calugar cel ce face rasplatire, nu este calugar mâniosul.

92) Au venit unii din batrani la avva Pimen si i-au zis: de vom vedea pe frati ca dormiteaza in biserica, voiesti sa-i imboldim ca sa fie treji la priveghere? Iar el le-a zis lor: eu cu adevarat de voi vedea pe fratele ca dormiteaza, pun capul lui pe genunchii mei si-l odihnesc.

93) Se spunea despre un frate ca a fost luptat spre hula si se rusina sa spuna. Si oriunde auzea de batrani mari, se ducea la dansii ca sa le vesteasca si cum ajungea, se rusina sa vesteasca. Deci de multe ori s-a dus si la avva Pimen si l-a vazut pe el batranul ca are ganduri si se mahnea ca faptele nu le vestea. Deci, intr-una din zile petrecandu-l, i-a zis lui: iata, de atata vreme vii aici, avand ganduri ca sa-mi vestesti si cand vii nu voiesti sa spui, ci totdeauna te duci necajit. Spune-mi, dar, fiule, ce ai? Iar el i-a zis: cu hula spre Dumnezeu ma lupta diavolul si ma rusinam sa spun. Si povestindu-i lui lucrul, indata s-a usurat.

Deci i-a zis lui batranul: nu te necaji, fiule, ci cand vine gandul acesta, zi: eu nu am vina,

hula ta, asupra ta, satano! Caci acest lucru nu-l voieste sufletul meu. Si tot lucrul ce nu-l voieste sufletul, pentru putina vreme este. Si tamaduindu-se fratele, s-a dus.

94) A intrebat un frate pe avva Pimen, zicand: ma vad pe mine ca oriunde ma duc, aflu sprijineala. I-a zis lui batranul: si cei ce tin in mana sabia, au pe Dumnezeu, care ii miluieste pe ei in aceasta vreme. Deci de vom fi viteji, face cu noi mila Sa.

95) Zis-a avva Pimen: daca omul se va prihani pe sine, rabda pretutindeni.

96) Zis-a iarasi ca spunea avva Ammona, ca este un om care a facut o suta de ani in chilie si nu a invatat cum se cade sa stea in chilie.

97) Zis-a avva Pimen: de va ajunge omul la cuvantul apostolului care zice ca toate sunt curate celor curati (17), se vede pe sine mai prejos decat toata zidirea.

Zis-a fratele: cum pot sa ma socotesc pe mine mai prejos decat ucigastii? Zis-a batranul: de va ajunge omul la cuvantul acesta si de va vedea vreun om ucigand, zice: acela a facut numai acest pacat, iar eu ucid in fiecare zi.

(17) Tit. 1, 15.

98) A intrebat fratele acelasi cuvant pe avva Anuv, cum ca a zis avva Pimen. Si i-a zis lui avva Anuv: de va ajunge omul la cuvantul acesta si va vedea neajunsurile fratelui sau, pe dreptatea sa le va inghiti. Zis-a lui fratele: si care este dreptatea lui? A raspuns batranul: ca totdeauna sa se defaime pe sine.

99) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen: de voi cadea in vreo ispita, ma roade cugetul si ma invinuieste, pentru ce am cazut? I-a zis lui batranul: in orice ceas va cadea omul in greseala si va zice am gresit, indata a incetat.

100) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: pentru ce apleaca diavolul sufletul meu, ca sa fiu cu cel ce ma intrece pe mine si ma face sa defaim pe cel mai prejos decat mine? Si i-a zis lui batranul: pentru aceasta a zis apostolul, ca in casa cea mare nu sunt numai vase de aur si de argint, ci si de lemn si de lut.

Deci, de se va curati cineva pe sine de toate acestea, va fi vas spre cinste de buna treaba stapanului, gatit spre tot lucrul bun (18).

(18) II Timotei 2, 20 - 21.

101) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: cum de nu ma las sa vorbesc slobod cu parintii despre gandurile mele? I-a zis lui batranul ca a zis avva Ioan Colov: de nimic nu se bucura asa de mult vrajmasul ca de cei ce nu-si arata gandurile lor.

102) Un frate a zis lui avva Pimen : inima mea slabanogita este, de mi se va intampla sa patimesc putin. I-a zis lui batranul: nu ne minunam de Iosif care copilandru fiind a rabdat ispita pana in sfarsit si Dumnezeu l-a slavit pe el? Nu vedem pe Iov, cum nu s-a induplecat pana in sfarsit, tinand rabdarea si nu au putut ispitele sa-l clinteasca din nadejdea in Dumnezeu?

103) Zis-a avva Pimen: trebuie chinovia sa aiba trei fapte: a smereniei, a ascultarii si una care sa aiba miscarea si boldul pentru lucrul chinoviei.

104) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: in vremea necazului meu am cerut de la unul din sfinti un lucru spre intrebuintare si mi l-a dat milostenie. Deci daca Dumnezeu ma va iconomisi si pe mine, il voi da si eu milostenie altora, sau mai bine celor ce mi l-au dat? I-a

zis lui batranul: cu adevarat la Dumnezeu este, ca Lui sa se dea, ca al Lui este. I-a zis lui fratele: dar daca il voi duce si nu va voi sa-l ia, ci va zice: du-te, cum vrei, da-l milostenie, ce voi face? I-a zis lui batranul: acum al lui este lucrul. Iar de iti va da cineva fara sa-l ceri acesta este al tau. Iar daca tu vei cere, sau de la calugar sau de la mirean si nu va voi sa-l primeasca, acesta este tâlcul, ca stiind el, sa-l dai pentru el milostenie.

105) Se spunea despre avva Pimen ca niciodata nu voia sa-si dea cuvantul lui deasupra cuvantului altui batran, ci mai vartos intru toate il lauda pe acela.

106) Zis-a avva Pimen: multi din parintii nostri s-au facut viteji la nevointa, insa la limpezimea cugetelor prin rugaciune, unul cate unul.

107) Sezand odata Avva Isaac la avva Pimen, s-a auzit glas de cocos. Si i-a zis lui: sunt vietati aici, avvo? Iar el raspunzand, i-a zis: Isaac, de ce ma silesti sa vorbesc? Tu si cei asemenea cu tine ii auziti pe acestia, iar cel ce se trezeste, n-are grija de acestea.

108) Se spunea ca de veneau vreunii la avva Pimen, ii trimitea pe ei la avva Anuv intai, caci el era mai mare de ani. Iar avva Anuv le zicea lor: la fratele meu Pimen duceti-va, ca el are darul cuvantului. Iar de sedea avva Anuv aproape de avva Pimen, nu graia nicidecum avva Pimen cand era el de fata.

109) Era un mirean foarte evlavios in viata lui si a venit la avva Pimen. S-au mai intamplat la batranul si alti frati, cerand sa auda de la el vreun cuvânt. Si a zis batranul mireanului celui credincios: graieste fratilor vreun cuvânt! Iar el se ruga zicand: iarta-ma, avvo, eu ca sa invat am venit. Si silit fiind de batran, a zis: eu sunt mirean si vanzand si negutatorind verdeturi, dezleg legaturile si le fac mici, cumpar cu putin si vand cu mult, insa nu stiu din Scriptura sa vorbesc, dar o pilda voi zice. Un om a zis prietenului sau : fiindca am pofta sa vad pe imparatul, vino cu mine! A zis lui prietenul: vin cu tine pana la jumatatea caii. Si a zis altui prieten: vino tu de ma du la imparatul! I-a zis lui: te duc pana la palatul imparatului. Zis-a si celui de al treilea: vino cu mine la imparatul! Iar el a zis: eu vin si te duc la palat si stau si graiesc si te bag la imparatul. Si l-a intrebat pe el: care este puterea pildei? Si raspunzand, le-a zis lor: cel dintai este nevointa care povatuieste pana la drum, cel de al doilea este curatenia, care ajunge pana la cer, iar al treilea este milostenia, care duce pana la Imparatul Dumnezeu cu indrazneala. Si asa fratii, folosindu-se s-au dus.

110) Un frate sedea afara din satul sau si multi ani nu s-a suit in sat si zicea fratilor: iata cati ani am si nu m-am suit in sat, iar voi totdeauna va suiti! Si i-a spus lui avva Pimen despre dansul si a raspuns batranului: eu ma sui am noaptea si inconjuram satul ca sa nu se laude gandul meu ca nu ma sui.

111) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: spune-mi vreun cuvânt! Si i-a zis lui: cand se arde pe dedesupt cazanul, nu poate musca sa se apropie de dansul, nici celelalte taratoare, iar cand este rece atunci se pune pe el. Asa si calugarul: cat ramane in faptele cele duhovnicesti, nu poate vrajmasul sa-l supere.

112) Spunea avva Iosif despre avva Pimen, zicand: acesta este cuvântul cel scris in Evanghelie: cel ce are haina sa o vanda si sa-si cumpere cutit (19). Adica: cel ce are odihna sa o lase si sa tina calea cea stramta.

(19) Luca 22, 36.

113) Au intrebat unii din parinti pe avva Pimen, zicand: de vom vedea vreun frate pacatuind, viesti sa-l mustram? Le-a zis lor batranul: eu cu adevarat de voi avea trebuinta sa trec pe

acolo si-l voi vedea pacatuind, trec pe langa dansul si nu-l mustru.

114) Zis-a avva Pimen: scris este, ca cele ce au vazut ochii tai, acestea sa marturisesti (20). Iar eu va zic voua, ca desi veti pipai cu mainile voastre, sa nu marturisesti, ca un frate a fost batjocorit cu un lucru de acest fel. Ca i se pareea ca a vazut pe un frate al lui pacatuind cu o femeie si mult fiind luptat, ducandu-se i-a lovit cu piciorul, socotind ca sunt ei, si le-a zis: incetati! Pana cand? Si de fapt erau snopi de grau. Pentru aceasta v-am zis voua ca desi veti pipai cu mainile voastre, sa nu mustriati.

(20) Pilde 25, 7.

115) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: ce voi face, ca sunt luptat spre curvie si ma rapesc la manie? Zis-a batranul: pentru aceasta zicea David, ca pe leu il batem si pe un urs il sugrumam (21); adica, mania o taiem, iar curvia cu osteneli o stramtoram.

(21) 1 Regi 17, 33.

116) Zis-a iarasi: mai mare decat aceasta dragoste nu este cu putinta sa afle cineva, decat sa-si puna sufletul pentru aproapele sau (22). De va auzi cineva un cuvânt rau, adica de mahnire, putand si el sa zica asemenea si se va lupta sa nu-l zica, sau de i se va face strambatate si va suferi si nu va rasplati, unul ca acesta isi pune sufletul sau pentru aproapele sau.

(22) Ioan 15, 13.

117) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: ce este fatarnicul? Si i-a zis lui batranul: fatarnic este cel ce invata pe aproapele lui un lucru la care el nu a ajuns, caci scris este: vezi paiul din ochii fratelui tau, si iata, barna din ochiul tau (23), si celelalte.

(23) Matei 6, 3, 4.

118) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: ce este a se mania cineva in zadar pe fratele sau? (24) Si a zis: orice nedreptate iti va face fratele tau si tu te vei mania pe el, in zadar te manii. Chiar de iti va scoate ochiul tau cel drept si iti va taia mana ta cea dreapta si te vei mania pe el, in zadar te manii. Iar de te desparte de Dumnezeu, atunci sa te manii tare.

(24) Matei 5, 22.

119) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: ce voi face pacatelor mele? I-a zis lui batranul: cel ce voieste sa se izbaveasca de pacate, prin plans se izbaveste si cel ce voieste sa agoniseasca fapte bune, prin plans le agoniseeste. Caci plansul este calea pe care ne-a dat-o noua Scriptura si parintii nostri zicand: plangeti ca altă cale nu este decat aceasta!

120) A intrebat un frate pe avva Pimen, zicand: ce este pocainta pacatului? Si i-a zis batranul: a nu-l mai face de aici inainte, ca pentru aceasta s-au numit fara prihana dreptii, ca au lasat pacatele si dreptii s-au facut.

121) Zis-a iarasi: viclesugul oamenilor este ascuns dinapoia lor.

122) Un frate l-a intrebat de avva Pimen: ce voi face ispitelor acestora ce ma tulbura? I-a zis lui batranul: sa plangem inaintea bunatatii lui Dumnezeu cu toata osteneala noastra, pana ce va face cu noi mila Sa!

123) Iarasi l-a intrebat pe dansul fratele: ce voi face nefolositoarelor mele prietenii pe care le am? Iar el i-a zis: este vreun om care trage sa moara si ia aminte la prietenii acesteia. Nu te

apropia, nici le atinge de dansurile si singure se instraineaza!

124) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand : poate omul sa fie mort? I-a raspuns lui: de va ajunge la pacat, se face mort, iar de va ajunge la bunatate, va fi viu si o face pe acesta.

125) Zis-a avva Pimen: a zis fericitul Antonie ca sila cea mare a omului este sa puna greseala sa inaintea Domnului si sa astepte ispita pana la rasuflarea cea mai de pe urma.

126) Intrebat a fost avva Pimen: la cine se potriveste cuvantul cel scris "sa nu va griji pentru maine?" (25). I-a raspuns lui batranul: s-a zis pentru omul care se afla in ispita si se imputineaza, sa nu se ingrijeasca zicand cata vreme am in ispita aceasta? Ci mai vartos sa socotesc zicand in fiecare zi: astazi!

(25) Matei 6, 31.

127) Zis-a iarasi: a invata pe aproapele, este al unuia ce este sanatos si nepatimas, fiindca ce trebuinta este sa zideasca cineva casa altuia si sa o risipeasca pe a sa?

128) Iarasi a zis: ce trebuinta este sa mearga cineva la mestesug si sa nu invete?

129) Zis-a iarasi: toate cele peste masura sunt ale dracilor.

130) Zis-a iarasi: cand omul voieste sa zideasca o casa, aduna mult material ca sa poata face casa, inca si multe feluri aduna. Asa si noi sa luam cate putin din faptele cele bune.

131) Intrebat-a cineva din parinti pe avva Pimen, zicand: cum a suferit avva Nistero pe ucenicul sau? Le-a raspuns lor avva Pimen: de as fi fost eu, si perna i-as fi pus sub cap. I-a zis lui avva Anuv: si ce ai fi zis lui Dumnezeu? A raspuns avva Pimen: i-as fi spus, ca Tu ai zis: scoate intai barna din ochiul tau si vei vedea sa scoti gunoiul fratelui tau (26).

(26) Matei 7, 5.

132) Zis-a avva Pimen: foamea si dormitarea nu ne-au lasat pe noi sa vedem cele rele.

133) Zis-a iarasi: multi s-au facut tari, dar putini neintaratori (27).

(27) Evrei 9, 34.

134) Zis-a iarasi: cu suspine toate faptele cele bune au intrat in casa aceasta, afara de o fapta buna si fara de aceasta cu osteneala sta omul. Deci l-au intrebat pe el care este? Si a zis: ca omul sa se prihaneasca.

135) Zicea de multe ori avva Pimen: nu avem trebuinta de nimic decat de minte treaza.

136) Intrebat-a oarecare din parinti pe avva Pimen, zicand: cine este cel ce zice, partas sunt eu tuturor ce se tem de Tine? (28) Si a zis batranul: Duhul Sfant este care zice.

(28) Psalm 118, 63.

137) Zis-a avva Pimen, ca l-a intrebat un frate pe avva Simon, zicand: de voi iesi din chilia mea si voi afla pe fratele meu raspandindu-se, si eu ma raspandesc cu dansul. Si de-l voi afla pe el razand si eu rad cu dansul. Deci, cand intru in chilia mea, nu am odihna. Si i-a zis lui batranul: voiesti, daca vei iesi din chilia ta si vei afla pe cei ce rad, si razi si tu, si pe cei ce vorbesc, sa vorbești si tu, si sa intri in chiha ta si sa te afli pe tine cum erai? Zis-a fratele: dar de ce? Si raspunzand batranul, a zis: inlauntru pazeste straja, afara pazeste straja.

138) Spunea avva Daniil: ne-am dus odata la avva Pimen si am gustat impreuna si dupa ce am gustat impreuna ne-a zis noua: mergeti si va odihniti putin, fratilor! Deci s-au dus fratii sa se odihneasca putin si eu am ramas sa-i vorbesc deosebi si sculandu-ma am venit la chilia lui. Daca m-a vazut ca vin la el, s-a pus pe sine ca si cum ar fi dormit, ca aceasta era lucrarea batranului, a le face toate in ascuns.

139) Zis-a avva Pimen: de vei vedea cateva lucruri si vei auzi cuvinte, sa nu le povestesti aproapelui tau, caci este surpare de razboi.

140) Zis-a iarasi: intai fugi odata, al doilea fugi, al treilea fa-te sabie!

141) Zis-a iarasi avva Pimen catre avva Isaac: usureaza putin din dreapta ta si vei avea odihna in putinele tale zile.

142) Un frate a mers la avva Pimen si sezand cativa impreuna, au laudat un frate, ca este urator de rele. Zis-a avva Pimen celui ce a vorbit: si ce este uraciunea de rele? Si s-a uimit fratele si nu a gasit ce sa raspunda si sculandu-se a cerut iertare de la batranul, zicand: spune-mi, ce este uraciunea de rele? A zis batranul: uraciunea de rele aceasta este: sa urasca cineva pacatele sale si pe aproapele sau sa-l indrepte.

143) Un frate venind la avva Pimen, i-a zis: ce voi face? Raspuns-a lui batranul: du-te, apropie-te de cel ce zice: ce voiesc eu? Si vei avea odihna.

144) Povestit-a avva Iosif, ca a zis avva Isaac: sedeam odata cu avva Pimen si l-am vazut uimindu-se. Si fiindca aveam multa indrazneala catre dansul, am pus lui metanie si m-am rugat, zicand: spune-mi, unde erai? Iar el fiind silit; a zis: gandul meu era unde a stat Fecioara Maria, Nascatoarea de Dumnezeu si plangea la Crucea Mantuitorului, si eu voiam pururea asa sa plang.

145) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand ce voi face acestei greutati, care nu ma tine? Raspuns-a lui batranul: corabiile cele mici si cele mari au braie ca, de nu va fi vantul lor prienic, si puna corabierii funia si braiele la pieptul lor si cate putin sa traga corabia, pana ce Dumnezeu va trimite vantul lor. Iar de vor cunoaste ca s-a sculat ceata, atunci navalesc si pun par, ca sa nu se invalui, iar parul este a se prihani pe sine.

146) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen despre supararea gandurilor. Si i-a zis lui batranul: acest lucru este asemenea cu un barbat ce are foc de-a stanga si un pahar cu apa de-a dreapta; deci de se va aprinde focul, va lua apa din pahar si-l va stinge. Focul este samanta vrajmasului iar apa insemneaza a se arunca pe sine inaintea lui Dumnezeu.

147) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: mai bine este a vorbi sau a tacea? I-a raspuns lui batranul: cel ce vorbeste pentru Dumnezeu, bine face si cel ce tace pentru Dumnezeu, asemenea.

148) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: cum poate omul sa fuga de a vorbi de rau pe aproapele? I-a raspuns lui batranul: noi si fratii nostri doua icoane suntem. Deci in orice vreme va lua omul aminte de sine, si se va prihani, se afla fratele lui cinstit inaintea lui; iar cand i se pare el luisi bun, afla pe fratele sau rau inaintea sa.

149) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen pentru trandavie. Si i-a zis lui batranul: trandavia sta peste tot inceputul si nu este patima mai rea decat dinsa iar de o va cunoaste omul ca aceasta este, se odihneste.

150) Zis-a avva Pimen: trei fapte trupesti am vazut noi la avva Pamvo: nemancarea pana seara

in fiecare zi, tacere si rucodelie (lucrul mainilor) mare.

151) Zis-a iarasi ca zicea avva Teona: macar de va castiga cineva fapta buna, Dumnezeu nu-i da lui singur darul, caci stie ca n-a fost credincios ostenelei sale. Ci de va merge catre prietenul sau, atunci ramane la dansul.

152) Un frate i-a vorbit lui avva Pimen, zicand: voiesc sa intru in chinovie si sa locuiesc. I-a zis lui batranul: de voiesti sa intri in chinovie si de nu vei fi fara de grija pentru toata intalnirea si pentru tot lucrul, nu poti face ale chinoviei, ca nici macar peste un ulcior nu mai ai stapanire.

153) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: ce voi face? Si i-a zis: scris este: faradelegea mea voi vesti si ma voi ingriji pentru pacatul meu (29).

(29) Psalm 37, 19

154) Zis-a avva Pimen: aceste doua ganduri, ale curviei si a clevetirii, nu este cu cuviinta omului nicidecum sa le graiasca nici sa le cugete in inima lui, caci de va voi catusi de putin a le cugeta in inima lui, nu se foloseste, insa salbaticindu-se asupra lor, va avea odihna.

155) Fratii lui avva Pimen ii ziceau: sa ne ducem din locul acesta, ca ne supara manastirile locului acestuia si ne pierdem sufletele! Iata si copiii plangand, nu ne lasa sa ne linistim. Le-a zis lor avva Pimen: pentru glasul ingerilor voiti sa va duceti de aici?

156) A intrebat avva Bitinie pe avva Pimen, zicand: de va avea cineva mahnire asupra mea si-i voi cere iertare si nu va primi ce voi face? I-a raspuns lui batranul: ia cu tine alti doi frati si cere-ti iertare de la dansul si de nu va primi ia pe alti cincisprezece, si de nu va primi nici acestora, ia pe preot, si de nu va primi nici asa, fara tulburare de aici inainte te roaga lui Dumnezeu ca El sa-i vesteasca lui si sa fii fara grija!

157) Zis-a avva Pimen: a invata pe aproapele, este asemenea cu a-l mustra.

158) Zis-a iarasi: nu implini voia ta, caci mai vartos este de nevoie a te smeri pe tine fratelui tau.

159) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: am gasit un loc care are toata odihna fratilor; voiesti sa locuiesc acolo? Si i-a zis batranul: unde nu tulburi pe fratele tau, acolo sa locuiesti.

160) Zis-a avva Pimen: aceste trei capete sunt folositoare: a te teme de Domnul, a te ruga neincetat si a face bine aproapelui.

161) Un frate i-a zis lui avva Pimen: trupul meu a slabit dar patimile nu slabesc. I-a zis lui batranul: patimile sunt trandafiri cu spini.

162) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: ce voi face? Si i-a raspuns lui batranul: cand Dumnezeu ne va certa, de ce trebuie sa ne temem? Si i-a zis lui fratele: de pacatele noastre. Deci i-a zis batranul: sa intram dar in chilia noastra si sa ne aducem aminte de pacatele noastre si Domnul ne va ajuta noua in toate.

163) Un frate mergand la targ, l-a intrebat pe avva Pimen: ce sa fac? I-a raspuns lui batranul: fa-te prieten celui ce te sileste pe sine, si cu odihna iti vinzi vasele tale.

164) Intrebat a fost avva Pimen despre intinaciuni si a raspuns: de vom intari lucrarea noastra si ne vom trezi cu silinta, nu vom afla in noi intinaciuni.

165) Zis-a avva Pimen: de la al treilea neam al schitului si de la avva Moise, n-au mai venit frati spre sporire.

166) Zis-a iarasi: omul de isi pazeste randuiala sa, nu se tulbura.

167) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: cum se cade sa sed in chilia mea? I-a raspuns lui: a sedea in chilie, cea la aratare, asa este rucodelia (lucrul mainilor), a manca odata in zi, a tacea si a citi, iar in ascuns a spori in chilie, asa este: a purta prihanirea de sine in tot locul, oriunde vei merge, a nu te lenevi de ceasul slujbelor bisericesti si de cele ascunse. Iar de se va intampla in vreo vreme a sedea fara rucodelie, intrand la slujba, fara tulburare sa savarsesti pravila, iar sfarsitul acestora, tovarasie buna castiga si te departeaza de cea rea.

168) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen: daca un frate mi-a luat ceva bani, voiesti sa-l intreb? I-a raspuns lui batranul: intreaba-l o data. I-a zis lui fratele: dar ce voi face de nu-mi biruiesc gandul? I-a zis lui batranul: lasa gandul tau sa strige, numai pe fratele tau sa nu-l scarbesti!

169) Intamplatu-s-au unii din parinti de au venit in casa unui iubitor de Hristos, intre care era si avva Pimen. Si cand mancau ei, s-a pus inaintea lor carne si au mancat toti, afara de avva Pimen. Si se mirau batranii ca nu manca, stiind ei dreapta lui socoteala. Iar dupa ce s-au sculat, i-au zis: tu esti Pimen si asa ai facut? Le-a raspuns lor batranul: iertati-ma, parintilor, voi ati mancat si nimeni nu s-a smintit; iar eu de as fi mancat, fiindca multi frati vin aproape de mine, erau sa se vatame, zicand: Pimen a mancat carne si noi sa nu mancam si s-au minunat de socoteala lui cea dreapta.

170) Zis-a avva Pimen: eu zic ca in locul unde se arunca satana acolo voi fi aruncat.

171) Acelasi i-a zis lui avva Anuv: intoarce-ti ochii tai, sa nu vada desertaciuni (30); caci slobozenia omoara sufletele.

(30) Psalm 118, 37.

172) Sezand avva Pimen, s-a batut Paisie cu fratele sau pana ce a curs sange din capetele lor si nimic nu le-a grai batranul. Deci a intrat avva Anuv si vazandu-i, a zis lui avva Pimen: pentru ce ai lasat pe frati de s-au batut si nimic nu le-ai zis? Raspuns-a avva Pimen: frati sunt si iarasi se impaca. Zis-a avva Anuv: ce este aceasta? Ai vazut ca asa au facut si zici ca iarasi se impaca? I-a zis lui avva Pimen: pune in inima ta ca nu am fost aici inaintea.

173) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: niste frati locuiesc cu mine; voiesti sa le poruncesc lor? I-a raspuns batranul: nu, ci fa tu intai aceasta, si de voiesc sa traiasca ei singuri vor vedea. I-a zis lui fratele: voiesc si ei, parinte, sa le poruncesc. Zis-a lui batranul: nu, ci te fa lor pilda, iar nu datator de lege (31).

(31) Timotei 4, 12.

174) Zis-a avva Pimen: de va veni la tine vreun frate si vei vedea ca nu te foloseste intrarea lui, incerca cu mintea ta si afla cum a fost gandul tau care l-ai avut mai mainte de intrarea lui si atunci vei cunoaste pricina nefolosirii. Iar daca aceasta o vei face cu smerita cugetare si intelegere, vei fi fara prihana cu aproapele tau, purtand neajunsurile lui. Ca daca cu evlavie va face omul sederea sa, nu va gresi, caci Dumnezeu este inaintea lui iar precum vad din aceasta sedere castiga omul frica lui Dumnezeu.

175) Zis-a iarasi: omul care are copil impreuna locuitor si se indeamna din pricina lui la orice fel de patimi ale omului celui vechi si iarasi il tine impreuna cu dansul, unul ca acesta este asemenea cu omul ce are tarina care este roasa de viermi.

176) A zis iarasi: rautatea pe rautate nu o surpa nicidecum, ci daca cineva iti va face rau, fa-i tu bine, ca prin facerea de bine sa surpi rautatea.

177) Zis-a iarasi: David cand s-a luat la lupta cu leul, de gatlej l-a tinut si indata l-a omorat. Deci daca si noi vom tine gatlejul si pantecele noastre, vom birui cu ajutorul lui Dumnezeu leul cel nevazut.

178) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: ce voi face, ca-mi vine necaz si ma pornesc? Si a raspuns batranul: sila face si pe cei mici si pe cei mari sa se porneasca.

179) Se spunea despre avva Pimen, ca sedea in Schit cu doi frati ai lui si cel mai mic ii necajea. Si a zis celuilalt frate: ne slabanogeste pe noi acest mai mic, scoala-te sa mergem de aici! Si iesind, l-au lasat. Deci daca a vazut ca au zabovit, i-au vazut pe dansii departe fiind si a inceput a alerga pe urma lor, strigand. Zis-a avva Pimen: sa-l asteptam pe fratele, ca se osteneste. Deci, dupa ce a venit la dansii, a facut metanie, zicand: unde va duceti si ma lasati pe mine singur? I-a zis lui batranul: fiindca ne nacajesti, pentru aceasta ne ducem. Le-a zis lor: bine, bine! Unde voiti, sa mergem impreuna. Si vazand batranul nerautatea lui, a zis fratelui sau: sa ne intoarcem inapoi, frate, ca nu de voia lui facem acestea, ci diavolul este cel ce face! Si intorcandu-se au venit la locul lor.

180) A intrebat un egumen al unei vieti de obste, pe avva Pimen, zicand: cum pot sa agonisesc frica de Dumnezeu? I-a zis lui avva Pimen: cum putem sa castigam frica de Dumnezeu, cei ce inlauntru aveam burdufuri de branza si putini de sare?

181) Un frate l-a intrebat pe avva Pimen, zicand: avvo, au fost doi oameni: unul calugar si altul mirean. Calugarul a socotit seara ca dimineata sa lepede cinul si mireanul a socotit seara ca dimineata sa devina calugar insa amindoi au murit in noaptea aceea. Oare, ce li se va socoti lor? Si a zis batranul: calugarul a murit calugar si mireanul mirean, caci in ce s-au aflat, s-au dus.

182) Spunea avva Ioan, care a fost trimis in surghiun de imparatul Marcian: ne-am dus odata din Siria la avva Pimen si voiam sa-l intrebam pentru impietirea inimii. Iar batranul nu stia elineste, nici talmaci nu am gasit; si vazandu-ne pe noi batranul suparati, a inceput a grai in limba elineasca, zicand: firea apei este moale, iar a pietrei vartoasa, iar ulciorul deasupra pietrei fiind atarnat, picand cate putina apa, gaureste piatra. Asa si cuvantul lui Dumnezeu este moale, iar inima noastra vartoasa; dar auzind omul de mai multe ori cuvantul lui Dumnezeu, i se deschide inima lui spre a se teme de Dumnezeu.

183) S-a dus avva Isaac la avva Pimen si vazandu-l pe el ca pune putina apa pe picioare, ca unul ce avea indrazneala catre dansul, i-a zis: cum unii au intrebuintat asprimea chinuindu-si trupul lor? I-a zis lui batranul: noi nu ne-am invatat sa fim omoratori de trupuri, ci de patimi.

184) Zis-a iarasi: aceste trei rane nu pot sa le tai: mancarea, imbracamintea si somnul; dar din parte putem sa le taiem.

185) Spus-a un frate lui avva Pimen, ca multe verdeturi mananca. A zis batranul: nu-ti sunt tie de folos; ci mananca painea ta si pune verdeturi si sa nu te duci la casa parintilor tai pentru cele trebuincioase.

186) Se spunea despre avva Pimen ca de sedeau batranii inaintea lui si graiau despre batrani si de il pomeneau pe avva Sisoe, zicea: lasati cele despre avva Sisoe, ca nu vin la masura de povestire cele despre dânsul!

PENTRU AVVA PAMVO

1) A fost un om care se numea avva Pamvo și despre acesta se povesteste ca trei ani a petrecut rugându-se la Dumnezeu și zicând: să nu mă slavesti pe pământ! Și atât l-a slăvit Dumnezeu încât nu putea cineva să se uite în fața lui, de slava care o avea.

2) Se spunea despre avva Pamvo, ca precum a luat Moise icoana slavei lui Adam, când s-a slăvit fața lui, așa și fața lui avva Pamvo, ca fulgerul strălucea și era ca un împărat șezând pe tron. De aceeași lucrare era și avva Siluan și avva Sisoe.

3) Au venit odată doi frați la avva Pamvo și l-a întrebat pe el unul, zicând: avvo, eu postesc din două în două zile și mănânc două pâini. Oare îmi mantuiesc sufletul, sau mă ratacesc? A zis și celălalt: avvo, eu cheltuiesc din averea mea doi bani în fiecare zi și tin puțin pentru hrană, iar celelalte le dau milostenie.

Oare mă mantuiesc sau pier? Și mult rugându-se ei nu le-a dat răspuns; iar peste patru zile aveau să se ducă și îi mângăiau pe dansii clericilor, zicând: nu vă mahniti, fraților, Dumnezeu vă va da voua plata. Așa este obiceiul bătrânului, nu degrabă vorbește, de nu-i va vesti lui Dumnezeu. Deci au intrat ei la bătrân și i-au zis: avvo, roaga-te pentru noi! Le-a zis lor: voiti să mergeti? Au răspuns: da! Și cântărind faptele lor, scriind pe pământ, zicea: Pamvo, din două în două zile postind și două pâini mâncând, oare cu aceasta se face calugar? Nu! Și Pamvo, lucrează pe doi bani și-i da milostenie, oare cu aceasta se face calugar? Nu încă! Și le-a zis lor: bune sunt faptele, dar de veți păzi conștiința față de aproapele, așa va veți mantui. Și incredintându-se ei, s-au dus plini de bucurie.

4) Au venit odată patru pustnici la marele Pamvo, purtând piei. Și au vestit fiecare faptă cea bună a celuilalt nefiind acela de față. Unul postea mult, cel de al doilea era neagonisitor și cel de al treilea a castigat multă dragoste. Se spunea încă și despre cel de al patrulea ca douăzeci și doi de ani avea de când era sub ascultarea unui bătrân. Le-a răspuns lor avva Pamvo: va zic voua, ca faptă cea bună a acestuia este mai mare, căci fiecare dintre voi, faptă bună care a castigat-o, cu voia sa a agonisit-o; iar acesta tându-și voia, voia altuia o face. Căci acest fel de bărbați sunt marturisitori, dacă până la moarte se vor păzi așa.

5) Cel întru fericită pomenire, Atanasie, arhiepiscopul Alexandriei, l-a rugat pe avva Pamvo să se pogoare din pustie la Alexandria. Deci pogorându-se și văzând acolo o femeie usuratică, s-a umplut de lacrimi. Iar cei ce erau împreună, întrebându-l pentru ce a lacrimat, a zis: două pricini m-au pornit: una, pierzarea aceleia, iar alta, că nu am acest fel de silință spre a plăcea lui Dumnezeu, că are aceasta să placă oamenilor scarnavi.

6) Zis-a avva Pamvo: cu darul lui Dumnezeu, de când m-am lepădat de lume, nu m-am căit de vreun cuvânt ce l-am grai.

7) Zis-a iarasi: acest fel de haină trebuie să poarte calugarul: să o pună afară din chilia lui trei zile și nimeni să nu o ia.

8) S-a întâmplat odată ca avva Pamvo să umble cu frații în părțile Egiptului. Și văzând niște mireni șezând, le zicea lor: sculându-va, închinându-va calugarilor, ca să fiți blagosloviti de dansii, căci des graiesc cu Dumnezeu și gurile lor sunt sfinte!

9) Zis-a avva Pamvo: de ai inimă trează, poți să te mantuiesti.

10) A întrebat preotul Nitriei: cum trebuie frații să petreacă? Iar el a zis: cu mare nevointă și păzind grija față de aproapele.

11) A rugat avva Teodor al Fermii pe avva Pamvo: spune-mi un cuvânt. Si cu multa osteneala i-a zis lui: Teodore, du-te, mila ta să o ai peste toti, caci mila a aflat indrazneala inaintea lui Dumnezeu!

12) Se spunea despre avva Pamvo, ca niciodata nu zambea a rade fata lui. Deci intr-una din zile, vrand dracii sa-l faca sa rada, au legat de un lemn o pana si o purtau facand galagie si zicand: Alli! Alli! Si vazandu-i avva Pamvo a ras: iar dracii au inceput a juca, zicand: ha! Ha! Pamvo a ras. Iar el raspunzind, a zis lor: nu am ras, ci mi-am facut ras de neputinta voastra, ca atatia fiind, purtati o pana.

13) Aceasta inasa o avea mai mult decat multi, ca de era intrebata de vreun cuvânt al Scripturii sau duhovnicesc, nu raspundea indata, ci zicea ca nu stie cuvântul; si de era intrebata mai mult, nu raspundea.

14) Povestit-au unii despre avva Pamvo, ci vrand sa se sfarseasca, la insusi ceasul mortii, a zis sfintilor barbati care stateau imprejurul lui: de cand am venit la locul acesta si mi-am zidit chilia si am locuit intr-insa, afara de mainile mele nu-mi aduc aminte sa fi mancat paine, nici nu m-am caitat de cuvântul pe care l-am graiat pana in ceasul acesta. Si asa ma duc catre Dumnezeu, ca si cum nici n-am inceput sa-I slujesc Lui.

15) Avva Pamvo l-a trimis pe ucenicul sau ca sa vanda rucodelia sa. Si facand saispneze zile (dupa cum ne spunea noua), noaptea dormea in tinda bisericii Sfântului Apostol Marcu, si vazand slujba bisericii, s-a intors la batranul. A invatat inca si cateva tropare. Deci i-a zis lui batranul: te vad, fiule, tulburat. Nu cumva vreo ispita si s-a intamplat in cetate? Raspuns-a fratele: cu adevarat, avvo, intru lenevire cheltuim zilele noastre in pustia aceasta si nici canoane, nici tropare nu cantam. Mergand la Alexandria, am vazut cetele bisericii cum canta si m-am intristat ca nu cantam si noi canoanele si troparele. I-a zis lui batranul: amar noua, fiule, ca au ajuns zilele in care vor lasa calugarii hrana cea tare, cea zisa prin Sfântul Duh, si vor urma cantarilor si glasurilor, caci, ce umilinta si ce lacrimi se nasc din tropare? Cand sta cineva in biserică sau in chilie si isi inalta glasul sau ca neputinciosii. Ca daca inaintea lui Dumnezeu stam, suntem datori sa stam cu multa umilinta si nu cu raspandire, ca n-au iesit calugarii in pustia aceasta ca sa stea inaintea lui Dumnezeu si sa se raspandeasca si sa cante cantari cu vers si sa puna glasurile la randuiala cu mestesug, sa-si clatine mainile, sa-si tarasca picioarele, ci suntem datori cu frica lui Dumnezeu si cu cutremur, cu lacrimi si suspine, cu glas evlavios, umilit, masurat si smerit sa aducem lui Dumnezeu rugaciune. Ci iata iti zic tie, fiule, vor veni zile cand vor strica crestinii cartile Sfintelor Evanghelii si ale Sfintilor Apostoli si ale dumnezeiestilor prooroci, stergând Sfintele Scripturi si scriind tropare si cuvinte elinesti. Si se va revarsa mintea la acestea, iar de la acelea se va departa. Pentru aceasta parintii nostri au zis: cei ce sunt in pustia aceasta, sa nu scrie vietile si cuvintele parintilor pe pergament, ci pe hartii, ca va sa stearga neamul cel de pe urma vietile parintilor si sa scrie dupa voia lor, fiindcă mare este necazul ce va sa vina. Si i-a zis lui fratele: asadar, se vor schimba obiceiurile si asezamintele crestinilor si nu vor fi preoti in biserici sa facă acestea? Si a zis batranul: in astfel de vremuri se va raci dragostea multora si va fi necaz mult. Napadirile paganilor si pornirile noroadelor, neastampărul imparatilor, desfatarea preotilor, lenevirea calugirilor. Vor fi egumeni nebagand seama de mantuirea lor si a turmei, osardnici toti si silitori la mese si galcevitori, lenesi la rugaciuni si la clevetiri osardnici, gata spre a osandi vietile batranilor si cuvintele lor, nici urmandu-le nici auzindu-le, ci mai vartos ocarandu-le si zicand: de am fi fost si noi in zilele lor, ne-am fi nevoit si noi. Iar episcopii in zilele acelea se vor sfii de fetele celor puternici, judecand judecati cu daruri, nepartinind pe cel sarac la judecati, necajind pe vaduve si pe sarmani chinuindu-i. Va intra inca si in norod necredinta, curvie, uraciune, vrajba, zavistie, intaratari, furtisaguri si betie. Si a zis fratele: ce va face

cineva in vremile si anii aceia? Si a zis batranul: fiule, in acele zile, cel ce isi mantueste sufletul sau mare se va chema in Imparitia Cerurilor (32).

(32) De la Paladie.

PENTRU AVVA PAISIE

1) Paisie, fratele lui avva Pimen, a gasit un vas mic cu bani si i-a zis lui avva Anuv, fratele său: stii ca cuvantul lui avva Pimen este foarte aspru; vino sa ne zidim manastire undeva si sa sedem acolo fara de grija! I-a raspuns lui avva Anuv: dar cu ce sa zidim? Iar el i-a aratat lui banii. Deci vazandu-i avva Anuv, s-a mahnit foarte, socotind vatamarea sufletului fratelui. Insa i-a zis: bine, sa mergem si sa zidim chilie dincolo de rau, Deci a luat avva Anuv vasul si l-a pus in culionul sau si trecand amandoi raul, cum au ajuns pe la mijloc, s-a facut avva Anuv ca aluneca si a cazut culionul cu banii in rau si pentru aceasta avva Anuv s-a intristat. I-a zis lui Paisie: nu te mahni, avvo, caci de vreme ce s-au dus banii, sa mergem iarasi la fratele nostru. Si intorcandu-se, au ramas cu pace.

PENTRU AVVA PISTOS

1) Povestit-a avva Pistos zicand: ne-am dus sapte pustnici la avva Sisoe, care locuia in ostrovul Clisma, rugandu-ne sa ne spuna vreun cuvant, a zis: iertati-ma, sunt om prost; dar m-am dus la avva Or si la avva Atre. Si era in boala avva Or de optsprezece ani. Si le-am facut metanie sa-mi spuna vreun cuvant. Si a zis avva Or: ce pot sa-ti fac? Du-te si orice vezi, fa! Dumnezeu este al celui care prisoseste, adică se sileste pe sine la toate. Si nu erau dintr-o enorie avva Or si avva Atre, dar a fost mare pace intre dansii pana ce au iesit din trup, caci era mare ascultarea lui avva Atre si multă smerita cugetare a lui avva Or. Si am stat cateva zile la dansii, cercandu-i si am vazut o mare minune pe care a facut-o avva Atre. Le-au adus cineva un peste mic si a voit avva Atre sa-l gatească batranului si avea cutitul sa taie pestele, dar l-a chemat pe el avva Or, zicand: Atre, Atre, si a lasat cutitul in mijlocul pestelui si nu a spintecat si cealalta parte.

M-am minunat de ascultarea lui cea mare pentru ca nu a zis: mai asteapta pana voi spinteca pestele! Si i-am zis lui avva Atre: unde ai aflat ascultarea aceasta? Iar el mi-a zis: nu este a mea, ci a batranului. Atunci m-a luat, zicand; vino si vezi ascultarea lui. Caci a fiert pestele cel mic, l-a stricat si l-a pus inaintea batranului care a mancat, nimic graind. Apoi l-a intrebat: bun este, avvo? Si a raspuns: foarte bun. Dupa aceea i-a adus lui putin inasa foarte bun si i-a zis: l-am stricat, avvo! Si a raspuns zicand : da, l-ai stricat! Si mi-a zis avva Atre: vazut-ai, ca ascultarea este a batranului? Am iesit, asadar de la dansii si orice am vazut am facut, ca sa pazesc dupa puterea mea. Acestea le-a zis fratilor avva Sisoe iar unul din noi i s-a rugat lui, zicand: rugamu-te, spune-ne si tu noua un cuvant! Si a zis: cel ce tine sa fie nebagat in seama implineste toata Scriptura.

Iar altul din noi a zis: ce este instrainarea, parinte? Si a zis: taci si in tot locul unde te duci, zi: nu am treaba, si aceasta este instrainarea.

PENTRU AVVA PIOR

1) Fericitul Pior, lucrând vara, la un oarecare, îi aducea aminte să-i dea plata. Iar acela nevrând, s-a întors la manastire. Iarasi vremea venind, secerand la dansul si cu osardie lucrând, neprimind nimic, s-a întors la manastire. Al treilea an implinindu-se si lucrarea cea obisnuita savarsind, batranul s-a dus neluand nimic. Dumnezeu inasa a certat casa aceluia, care,

aducand plata, il cauta la manastire pe sfant. Si abia gasindu-l a cazut la picioarele lui, dandu-i plata. Iar el zicea: mie Domnul mi-a dat. Iar acela i-a dat voie sa le dea preotului la biserica.

2) Avva Pior manca umbland. Si intrebandu-l cineva de ce mananca asa, i-a raspuns: nu voiesc sa am mancarea ca pe un lucru, ci ca pe sub lucru. Iar catre altul care tot despre aceasta l-a intrebat, i-a zis: voiesc ca nici cand mananc sa nu simta sufletul dulceata trupeasca.

3) S-a facut odata sobor in Schit pentru un frate care a gresit. Si parintii graiau, iar avva Pior tacea. Mai pe urma, sculandu-se, a iesit. Si luind un sac, l-a umplut cu nisip si il purta pe umarul lui. Si punand intr-o traista putin nisip, il purta pe piept. Intrebat fiind de parinti ce inseamna aceasta, a zis: acest sac care are nisipul cel mult, sunt greselile mele - caci multe sunt - si le-am lasat dinapoia mea ca sa nu simt durere pentru ele si sa plang. Iar acestea mici sunt ale fratelui meu, inaintea mea si cu acestea ma indeletnicesc, judecandu-l pe el. Dar nu trebuie sa fac asa, ci mai vartos pe ale mele sa le aduc dinaintea mea si sa port grija de ele si sa ma rog lui Dumnezeu ca sa mi le ierte. Si (33) auzind parintii, au zis: cu adevarat aceasta este calea mantuirii.

(33) In altele, sculandu-se.

PENTRU AVVA PITIRION

1) Avva Pitirion, ucenicul lui avva Antonie, zicea: cel ce voieste sa izgoneasca dracii, sa-si robeasca mai inainte patimile ca orice fel de patima va birui cineva, si pe dracul acesta il izgoneste. Urmeaza maniei, zice dracul; daca pe manie o vei birui, s-a izgonit dracul acesteia. Asemenea si pentru fiecare patima.

PENTRU AVVA PISTAMON

1) A intrebat un frate pe avva Pistamon, zicand: ce voi face, ca ma supar cand vand rucodelia mea? Si raspunzand batranul, a zis: si avva Sisoe si ceilalti isi vindeau rucodelia lor. Aceasta nu este vatamare, ci cand vinzi, spune o data pretul vasului. Deci, de vrei putin sa lasi din pret, in stapanirea ta este. Asa vei afla odihna. Iarasi i-a zis fratele: daca sunt incercat de ceva, voiesti sa port grija de rucodelie? Si raspunzand batranul, i-a zis: orice se va intampla nu-ti lasa rucodelia. Cat poti fa, numai nu cu tulburare.

PENTRU AVVA PIONITUL

1) Se spunea despre avva Petru pionitul de la chilii, ca nu bea vin. Dupa ce a imbatranit, ii faceau fratii putin vin amestecat cu apa si il rugau sa primeasca. Si zicea: credeti-mi, ca pe un lucru dulce il primesc; si s-a aplecat si bea vinul cel amestecat cu apa.

2) Un frate i-a zis lui avva Petru, ucenicul lui avva Lot: cand sunt in chilia mea, in pace e sufletul meu. Iar de va veni vreun frate la mine si cuvantele celor din afara imi va spune, se tulbura sufletul meu. Iar avva Lot zicea: cheia ta deschide usa mea. Zis-a fratele, batranului: ce este cuvantul acesta? Zis-a batranul: daci va veni cineva la tine, ii zici lui: cum te afli, frate? De unde ai venit? Cum sunt fratii? Te-au primit sau nu? Si atunci deschizi usa fratelui si auzi cele ce nu voiesti. Si i-a zis: asa este. Ce va face omul, de va veni la dansul vreun frate? Raspuns-a batranul: plansul cu adevarat invatatura este, iar unde nu este plans, nu este cu putinta a se pazi. Zis-a fratele: cand sunt in chilie, plansul este cu mine, iar de va veni cineva la mine, sau voi iesi din chilie, nu-l am. Zis-a batranul: inca nu ti s-a supus, ci spre folos iti

este. Caci scris e in lege, ca atunci cand vei dobandi vreun rob evreu, sase ani sluji-te-va, iar in al saptelea an il vei trimite pe el slobod. Iar de-i vei da femeie si va naste copii in casa ta si nu va voi sa fuga, pentru muiere si copii, il vei aduce la usa casei si vei gauri urechea lui cu acul si-ti va fi rob in veac (34). Zis-a fratele: ce este cuvantul acesta? Raspuns-a batranul: de se va osteni omul dupa putere la vreun lucru, in orice ceas il va cauta spre trebuinta sa, il va gasi. I-a zis lui fratele: rogu-te, spune-mi cuvantul acest! Zis-a batranul: nici copil, adica fiul cel neadevarat nu ramane impreuna cu cineva robind, ci cel ce se naste fiu, nu-si lasa tatal.

(34) Iesirea 21, 2, 5, 6.

3) Spuneau parintii despre avva Petru si avva Epimah ca erau uniti in Rait. Deci, mancand in biserica, i-au silit pe ei sa vina la masa batranilor. Si cu multi osteneala s-a dus avva Petru singur. Si daci s-a sculat, i-a zis lui avva Epimah: cum ai indraznit sa te duci la masa batranilor? Iar el a raspuns: de as fi sezut cu voi, fratii ar fi vrut ca pe un batran sa ma indemne si blagoslovesc intai si ca un mai mare al vostru as fi fost. Iar acum mergand aproape de parinti, mai mic decat toti eram si mai smerit cu cugetul.

4) A zis avva Petru: nu se cade si ne inaltam cand Domnul va face ceva prin noi, ci mai vartos sa multumim ca ne-am invrednicit sa fim chemati de Dansul. Iar aceasta la toata fapta buna este de folos sa socotim.

PENTRU AVVA PAFNUTIE

1) A zis avva Pafnutie: calatorind pe o cale, mi s-a intamplat de am ratacit din pricina negurii si m-am aflat aproape de sat. Si am vazut pe unii ca se impreunau fara rusine. Asa am stat, rugandu-ma pentru pacatele mele. Si iata, ingerul a venit, avand sabie si mi-a zis: Pafnutie, toti cei ce judeca pe fratii lor, de aceasta sabie vor pieri; iar tu pentru ca nu ai judecat, ci te-ai smerit inaintea lui Dumnezeu, ca si cum tu ai facut pacatul, pentru aceasta numele tau s-a scris in Cartea celor vii.

2) Se spune despre avva Pafnutie, ca degraba nu bea vin. Dar calatorind odata s-a aflat intr-o ceata de talhari si i-a gasit pe ei band vin. Deci il cunostea pe el mai marele talharilor si il stia ca nu bea vin. Vazindu-l tare ostentit, a umplut un pahar cu vin si luand sabia in mana, i-a zis batranului: de nu vei bea, te omor. Si cunoscand batranul ca porunca lui Dumnezeu va sa faca si vrand să-l castige, a luat si a baut. Iar mai marele talharilor si-a cerut iertare de la el, zicand: iarta-ma, avvo, ca te-am necajit! Si a zis batranul: cred lui Dumnezeu, ca pentru paharul acesta va face cu tine mila si in veacul de acum si in cel viitor. Zis-a mai marele talharilor: cred lui Dumnezeu ca de acum nu voi mai face rau nimanui. Si a castigat batranul toata ceata, lasandu-si voia sa lui Dumnezeu.

3) A zis avva Pimen ca zicea avva Pafnutie: in toate zilele vietii batranilor, de doua ori pe luna ma duceam la dansii, avand pana la dansii departare ca douasprezece mile si tot cugetul il spuneam lor si nimic altceva nu-mi ziceau, decat aceasta: in orice loc vei merge, nu te numara pe tine si vei fi odihnindu-te.

4) Era un frate la Schit cu avva Pafnutie si era luptat spre curvie si zicea: de voi lua zece muieri, nu-mi implinesc pofta mea. Iar batranul il mangaia zicand: nu, fiule, razboiul este al dracilor. Si n-a ascultat fratele, ci s-a dus in Egipt si si-a luat muiere. Iar dupa o vreme s-a intamplat de s-a suit batranul in Egipt si s-a intalnit cu el, care ducea o cosnita cu scoici. Iar batranul nu l-a cunoscut, dar el i-a zis lui: eu sunt cutare, ucenicul tau! Si vazindu-l batranul in necinstea aceea, a plans si i-a zis: cum ai lasat cinstea aceea si ai venit in necinstea aceasta?

Insa luat-ai cele zece muieri? Si suspinand a zis: cu adevarat, una am luat si ma chinuiesc cum sa o satur de paine. I-a zis lui batranul: vino iarasi cu noi! Si a intrebat: este pocainta, avvo? Este, i-a raspuns batranul. Asa, lasand toate, a mers dupa dansul si intrand in Schit, din cercare s-a facut calugar iscusit.

5) Unui frate ce sedea in pustia Tebaidei, i-a venit cuget, zicand: ce sezi fara de roada? Scoala-te, du-te la chinovie si acolo vei face roade! Si sculandu-se, a venit la avva Pafnutie si i-a vestit lui cugetul. Si i-a zis lui batranul: du-te, sezi in chilia ta si fa o rugaciune dimineata, una seara si una noaptea; si cand ti-e foame, mananca si cand ti-e sete, bea si cand iti este somn, dormi si ramai in pamant pustiu si nu te apleca la cuget. A venit inca si la avva Ioan de i-a vestit graiurile lui avva Pafnutie. Si a zis avva Ioan: nu face nicidecum rugaciuni ci numai sezi in chilia ta. Si sculandu-se, a venit la avva Arsenie si i-a vestit lui toate. Atunci i-a zis lui batranul: tine precum parintii ti-au zis, ca mai mult decat acestea nu am ce sa-ti zic. Si incredintandu-se, s-a dus.

PENTRU AVVA PAVEL

1) Povestea unul din parinti despre avva Pavel, ca era din partile cele de jos ale Egiptului, dar locuia in Tebaida si ca acesta prindea cu mainile sale cherasti (serpi veninosi), scorpionii si serpi si ii rupea in doua. Si i-au facut lui fratii metanie, zicand: spune-ne noua, ce lucrare ai facut de ai primit darul acesta? Iar el a zis: iertati-ma, parintilor, de va castiga cineva curatenie, toate i se supun lui, ca si lui Adam, cand era in rai, mai inainte de a calca porunca.

PENTRU AVVA PAVEL MESTERUL

1) Avva Pavel mesterul si Timotei, fratele lui, sedeau in Schit si de multe ori se facea intre dansii prigonire. Zis-a avva Pavel: pana cand vom petrece asa? Si i-a zis lui avva Timotei: te rog, cand voi veni asupra ta, rabda-ma, si cand vei veni si tu asupra mea, te voi rabda si eu! Si facand asa, s-au odihnit in celelalte zile ale vietii lor.

2) Acelasi avva Pavel si Timotei erau mesteri in Schit si erau separati de frati. Si a zis Timotei catre fratele sau: ce ne trebuie mestesugul acesta? Iata, nu ne lasa sa ne linistim toata ziua. Si raspunzand, avva Pavel, a zis: destul ne este noua linistea noptii, de va fi treaza mintea noastra.

PENTRU AVVA PAVEL CEL MARE

1) Zis-a avva Pavel cel mare, galateanul: un calugar ce are trebuintele sale in chilia sa, fie si putine, si poarta grija de dansele, se batjocoreste de draci. Ca si eu am patimit aceasta.

2) Zis-a avva Pavel: in noroi sunt cufundat pana in grumaz si plang inaintea lui Dumnezeu, zicand: miluieste-ma.

3) Spuneau parintii despre avva Pavel ca a facut Postul mare cu putina linte, cu un ulcior de apa si cu o cosnita, implintind-o si stând inchis pana la praznic.

PENTRU AVVA PAVEL CEL PROST

1) Fericitul avva Pavel cel prost, ucenicul Sfantului Antonie, a povestit parintilor un lucru ca acesta: odata mergand la o manastire pentru cercetarea si folosul fratilor, dupa vorba cea

obisnuita intre dansii, au intrat in biserica sa savarseasca sfanta slujba, iar fericitul Pavel lua seama la fiecare din cei ce intrau in biserica, sa vada cu ce fel de suflet intra la slujba, ca avea si acest dar dat lui de Dumnezeu, ca sa vada pe fiecare cum este la suflet, precum vedem noi obrazii unii altora. Si intrand toti cu fata luminata si cu obraz vesel si vazand pe ingerul fiecaruia bucurandu-se de dansul, pe unul l-a vazut negru si intunecat la tot trupul si draci tinindu-l de amandoua partile si tragandu-l spre sine si capastrul in nasul lui punand si pe sfantul lui inger departe mergand dupa dansul, posomorat si trist.

Iar Pavel lacrimand si batandu-si cu mana pieptul, sedea inaintea bisericii, plangand foarte pe cel ce i s-a aratat lui asa. Iar cei ce au vazut lucrul cel de mirare al batranului si schimbarea lui cea grabnica care l-a pornit spre lacrimi si plans, il intrebau, rugandu-se, sa le spuna pentru ce plange, socotind nu cumva, deznadajduindu-se de tot, face aceasta. Il rugau sa intre si la slujba cu dansii. Dar Pavel scuturandu-se de dansii si lepadandu-se de aceasta, sedea afara tacand si tanguind mult pe cel ce asa i se aratase lui. Dupa putin, ispravindu-se slujba si toti iesind afara, iarasi lua aminte Pavel la fiecare, stiind cum au intrat si vrand sa cunoasca cum ies. Deci, vede pe batranul acela care avea mai inainte tot trupul negru si intunecat, ca iese din biserica luminat la fata, alb la trup, si pe draci departe mult, mergand dupa dansul si pe inger aproape de el, urmandu-l si bucurandu-se de dansul foarte. Iar Pavel, sarind de bucurie, striga, binecuvantand pe Dumnezeu si zicand: o, nespusa iubire de oameni a lui Dumnezeu! O, indurarile Lui cele dumnezeiesti si bunatatea Lui cea peste masura! Apoi alergand si suindu-se pe o piatra inalta, zicea: veniti si vedeti lucrurile lui Dumnezeu (35), cat sunt de infricosate (36) si de toata spaimantarea vrednice! Veniti si vedeti pe Cel ce voieste ca toti oamenii si se mantuiasca si la cunosunta adevarului, sa vina! (37) Veniti sa ne inchinam si sa cadem la El (38) si sa zicem: Tu singur poti sa ridici pacatele! Deci alergau toti cu sarguinta, vrand sa auda cele ce se zic.

Si dupa ce s-au adunat toti, a povestit Pavel cele ce vazuse dansul mai inainte de intrare in biserica si dupa aceasta iarasi. Si il ruga pe barbatul acela sa spuna pricina pentru care i-a daruit Dumnezeu lui de naprasna atata schimbare. Iar omul, vadit fiind de Pavel, inaintea tuturor a povestit fara sfiala cele despre sine, zicand: eu sunt om pacatos si de multa vreme vietuiam in curvie pana acum. Iar acum, intrand in Sfanta Biserica a lui Dumnezeu, am auzit pe Sfantul Prooroc Isaia citindu-se, sau mai bine zis, pe Dumnezeu graind printr-insul: spalati-va si va curatiti, scoateti viclesugurile din inimile voastre inaintea ochilor Mei, invatati-va a face bine si de vor fi pacatele voastre ca taciunile, ca zapada le voi albi! Si de veti voi si Ma veti asculta, bunatatile pamantului veti manca (39)! Iar eu curvarul, de cuvantul proorocului umilindu-ma la suflet si suspinand in sufletul meu, am zis catre Dumnezeu: Tu, Dumnezeule, care ai venit in lume sa mantuiesti pe cei pacatosi (40), Cel ce acum prin proorocul Tau ai fagaduit acestea cu lucrul implineste-le si la mine pacatosul si nevrednicul, ca iata, de acum Iti dau cuvantul si ma fagaduiesc si din inima ma marturisesc Tie, ca nu voi mai face acest fel de rau si ma leapad de toate faradelegile si Iti voi sluji de acum cu curata stiinta. De astazi, o, Stapane! Si din ceasul acesta primeste-ma pe mine cel ce ma pocaiesc si cad inaintea Ta si ma departez de acum inainte de tot pacatul! Cu aceste fagaduinte, am iesit din biserica hotarand in sufletul meu sa nu mai fac nici un rau inaintea ochilor lui Dumnezeu. Si-auzind toti, strigau cu un glas catre Dumnezeu: cat s-au marit lucrurile Tale, Doamne, toate intru intelepciune le-ai facut! (41) Cunoscand dar, o, crestinilor, din dumnezeiestile Scripturi si din sfintele descoperiri, cata bunatate are Dumnezeu catre cei ce curat nazuiesc la Dansul si prin pocainta greselile lor cele mai dinainte le indeparteaza si cum ca da iarasi bunatatile cele fagaduite, nepedepsind pentru pacatele cele mai dinainte, sa nu ne deznadajduim de mostenirea noastra. Ca precum prin Isaia proorocul s-a fagaduit sa spele pe cei noroitii in pacate si ca lana si ca zapada sa-i albeasca, si de bunatatile Ierusalimului celui ceresc sa-i invredniceasca; asa iarasi prin Sfantul Prooroc Iezechiel, cu juramant ne incredinteaza ca nu ne va pierde pe noi. Caci zice: viu sunt Eu, Domnul, ca nu voiesc moartea pacatosului, ci sa se intoarca si si fie viu

(42).

42 Iezechiel 18, 23, 32.

PENTRU AVVA PETRU CEL DE LA DIA

Petru, preot celor de la Dia, daca vreodata se ruga cu cineva, fiindca pentru preotie era silit sa stea inainte cu smerita cugetare, se punea pe sinesi mai pe urma, marturisindu-se, precum este scris la viata lui avva Antonie. Aceasta o facea neprihanind pe nimeni.

INCEPUTUL SLOVEI R

PENTRU AVVA RAMLEANUL

1) A venit odata un calugar ramlean (roman), care fusese dregator al palatului si a locuit in Schit aproape de biserica. Avea aici un rob, care ii slujea. Vazand deci preotul slabiciunea lui si instiintandu-se din ce fel de odihna este, orice iconomisera Dumnezeu ca venea la biserica, ii trimetea lui. Si facand douazeci si cinci de ani in schit, s-a facut mai inainte vazator si insemnat. Auzind deci unul din cei mari egipteni despre dansul, a venit sa-l vada, asteptand sa afle la el vreo petrecere trupeasca mai multa. Si intrand la dansul, i s-a inchinat lui si facand ei rugaciune, au sezut. Dar il vedea pe el egipteanul ca poarta haine moi si harar si piele sub el si o perna mica. Picioarele le avea curate si cu sandale (un fel de incaltaminte). Acestea vazandu-le, s-a smintit, caci in locul acela nu era astfel de viata, ci mai vartos aspra petrecere. Dar mai inainte - vazator fiind batranul, a inteles ca s-a smintit si a zis slujitorului: fa-ne noua praznic astazi pentru avva! S-au intamplat si putine verdeturi si le-au fiert si la vremea cea cuviincioasa sculandu-se, au mancat. Avea inca batranul si putin vin, pentru slabiciune si au baut. Dupa ce s-a facut seara, au citit cei doisprezece psalmi si s-au culcat.

Asemenea inca si noaptea. Deci sculandu-se dimineata egipteanul, i-a zis lui: roaga-te pentru mine! Si a iesit, nefolosindu-se. Dupa ce s-a dus putin, vrand batranul sa-l foloseasca, trimitand, l-a chemat inapoi. Si dupa ce a venit, cu bucurie, iarasi l-a primit. Atunci l-a intrebat, zicand: din ce tara esti? Si i-a raspuns: sunt egiptean. Dar din care cetate? Iar el a zis: nu sunt cu totul eu orasean. Si l-a intrebat: care este lucrul tau, in satul tau? Si a raspuns: eram pandar. Si i-a zis: unde dormeai? Iar el i-a zis: la tarina. Aveai asternut sub tine? Si a zis: da, la tarina aveam sa pun asternut sub mine. Dar cum? Si a zis: jos. I-a zis lui iarasi: dar ce aveai de mancare la tarina? Sau ce fel de vin beai? Si a raspuns: este mancare si bautura la tarina? Dar cum traiai, raspunde? Mancam paine uscata si de gaseam, putina pastrama si apa. Si raspunzand batranul a zis: mare osteneala! Dar este si baie in sat ca sa va scaldati? Nu, ci in rau cand voim. Deci, dupa ce l-a intrebat batranul de toate acestea si a aflat stramtoarea vietii lui celei dintai, vrand sa-l foloseasca, i-a povestit petrecerea sa din lume, cea mai dinainte, zicand: pe mine smeritul care ma vezi, din cetatea cea mare a Romei sunt si mare m-am facut in palatul imparatului. Daca a auzit egipteanul inceputul cuvintului, s-a umilit si asculta cu deadinsul cele ce se ziceau. Si iarasi i-a zis: deci, am lasat cetatea si am venit in pustia aceasta. Si iarasi eu, pe care ma vezi, aveam case mari si lucruri multe si defaimandu-le pe acestea, am venit intru aceasta chilie mica. Iarasi, eu pe care ma vezi, paturi aveam peste tot de aur, cu asternuturi scumpe si in locul lor mi-a dat Dumnezeu asternutul acesta prost si pielea. Hainele mele erau de mare pret si in locul lor port aceste haine proaste. La pranzul meu mult aur se cheltuia si in locul aurului mi-a dat Dumnezeu aceste putine verdeturi si acest mic pahar de vin. Si erau cei ce imi slujeau slugi multe si in locul acelora a oranduit Dumnezeu pe batranul acesta ce-mi slujeste. Iar in locul baii pun putina apa pe picioarele mele si sandale pentru neputinta mea. In locul alautelor, citesc acesti doisprezece psalmi.

Asemenea si noaptea in locul pacatelor pe care le faceam, acum cu odihna imi fac aceasta slujba mica. Te rog dar, avvo, nu te sminti de slabiciunea mea. Acestea auzindu-le egipteanul si in sine venindu-si, a zis: vai mie! Ca din multa patimire a lumii, la odihna am venit si cele ce nu le aveam atunci, le am acum. Iar tu din multa odihna ai venit la patimire si din multa slava si bogatie ai venit la smerenie si saracie. Si mult folosindu-se, s-a dus. Si i s-a facut lui prieten si venea la dansul des pentru folos, caci era barbat cu dreapta socoteala si plin de buna mireasma a Sfantului Duh.

2) Tot acesta a spus ca era un batran avand un ucenic bun si din imputinarea sufletului, l-a scos afara pe usa cu cojocul lui. Iar fratele a rabdat afara sezand, si deschizand batranul usa, l-a aflat pe acesta sezand. Si i-a facut metanie zicand: o, parinte smerenia indelungii tale rabdari a biruit imputinarea sufletului meu. Vino inaintea ca de acum tu esti batran si parinte, iar eu tanar si ucenic!

PENTRU AVVA RUF

1) Un frate l-a intrebat pe avva Ruf: ce este linistea? Si care este folosul ei? Iar batranul i-a zis: linistea este a sta in chilie cu frica si cunostinta lui Dumnezeu, ferindu-te de pomenirea de rau si de cugetarea inalta. Acest fel de liniste fiind nascator de toate faptele bune, pazeste pe calugar de sagetile vrajmasului cele infocate, nelasandu-l si se raneasca de ele. Asa, frate, pe aceasta castig-o, aducandu-ti aminte de clipa mortii tale, caci nu stii in ce ceas vine, furul; deci dar, trezeste-te pentru sufletul tau!

2) Zis-a avva Ruf, ca cel ce sade intru ascultare de parinte duhovnicesc, mai multa plata are decat cel ce petrece singur in pustie. Si spunea acesta, ca a povestit unul din parinti, zicand: am vazut patru cete in cer. In cea dintai era omul care este bolnav si multumeste lui Dumnezeu: in a doua ceata era cel ce umbla dupa iubirea de straini si in aceasta sta si slujeste. In a treia ceata era cel ce umbla dupa pustie si nu vede om, si in a patra ceata era cel ce sade in ascultare de parinte si i se supune lui pentru Domnul. Si purta cel pentru ascultare lant de aur si pavaza si mai multa slava avea decat ceilalti. Iar eu am zis celui ce ma povatuia: cum acest mai mic, are slava mai multa decat ceilalti? Iar el raspunzand mi-a zis: fiindca cel ce umbla dupa iubirea de straini, cu voia sa face si cel ce este in pustie cu voia sa s-a dus, iar acesta care are ascultare, toate voile sale lasandu-si, atarna de Dumnezeu si de parintele sau. Pentru aceasta mai multa slava a luat decat ceilalti. Deci, fiilor, pentru aceasta este buna ascultarea, care pentru Domnul se face. Ati auzit, fiilor, in parte, o putina urma a ispravii acesteia! O, ascultare, mantuirea tuturor credinciosilor! O, ascultare, nascatoarea tuturor faptelor bune! O, ascultare, aflatoarea Imparatiei! O, ascultare, care deschizi cerurile si sui pe oameni de la pamant! O, ascultare, hranitoarea tuturor sfintilor, din care au supt ei lapte si prin care s-au facut desavarsiti! O, ascultare, care esti locuioare impreuna cu ingerii!

PENTRU AVVA ROMANO

Vrand avva Romano sa se savarseasca, s-au adunat la dansul uceniciei lui, zicand: cum trebuie sa ne ocarmuim? Iar batranul a zis: niciodata nu stiu sa fi zis vreunui din voi sa faca ceva candva, daca mai inainte nu mi-am facut gandul meu, ca sa nu se manie, daca nu va face ceea ce am zis sa faca. Si asa toata vremea noastra am locuit-o cu pace.

INCEPUTUL SLOVEI S

PENTRU AVVA SISOE

1) Unui frate facandu-i-se strambatate de catre alt frate, a venit la avva Sisoe si i-a zis: mi s-a facut strambatate de cutare frate si eu voi sa-mi fac izbanda. Iar batranul il ruga zicand: nu, fiule, ci lasa mai bine la Dumnezeu izbanda. Iar el zicea: nu voi inceta pana nu voi face izbanda. Si a zis batranul: sa ne rugam, frate! Si sculandu-se, a zis batranul: Dumnezeule, nu mai avem trebuinta de Tine, ca sa porti grija pentru noi, caci noi ne facem izbanda noastra. Deci, aceasta auzind fratele, a cazut la picioarele batranului, zicand: nu ma mai judec cu fratele, iarta-ma, avvo!

2) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand: ce voi face, ca de multe ori merg la biserica si de multe ori se face pomana si ma tin? I-a zis lui batranul: osteneala are lucrul. Deci l-a intrebat Avraam, ucenicul sau: in calatorie fiind sambata sau duminica si va bea vreun frate trei pahare nu cumva este mult? Raspuns-a batranul: de nu este de la satana, nu este mult.

3) Zicea ucenicul lui avva Sisoe, catre dansul: parinte, ai imbatranit, să mergem de acum aproape de lume. I-a zis lui batranul: unde nu este femeie, acolo sa mergem. I-a zis lui ucenicul: unde este loc, care sa nu aiba femeie, decat numai in pustie? Deci i-a zis lui batranul: la pustie du-ma!

4) De multe ori ii zicea ucenicul lui avva Sisoe: avvo, scoala-te, să mancam! Iar el zicea catre dansii: dar n-am mancat, fiule? Iar ucenicul ii raspundea: nu, parinte. Si zicea batranul: dacă nu am mancat, adu sa mancam.

5) Zis-a odata avva Sisoe cu indrazneala: indrazneste, iata treizeci de ani ani de cand nu ma mai rog lui Dumnezeu pentru pacat. Ci asa ma rog, zicand: Doamne, lisuse, apara-ma de limba mea! Si pana acum in fiecare zi cad printr-insa si pacatuiesc.

6) Un frate i-a zis lui avva Sisoe: cum de nu ma parasesc patimile? I-a raspuns lui batranul: vasele lor inlantru ta sunt. Da-le lor arvuna si se duc.

7) Seda odata avva Sisoe in muntele lui avva Antonie singur. Si zabovind slujitorul lui sa vina la dansul, timp de zece luni nu a vazut om umbland prin munte, a gasit un faranit, care vana dobitoace salbatice. Si i-a zis lui batranul: de unde vii si câta vreme ai aici? Iar el a zis: cu adevarat, avvo, am unsprezece luni in muntele acesta si nu am vazut om decat pe tine. Si auzind batranul aceasta, intrand in chilia lui, se batea pe sine, zicand: iata, Sisoe, ai socotit ca ai facut ceva si nici ca mireanul acesta n-ai facut!

8) S-a facut pomana in muntele lui avva Antonie si s-a aflat acolo un vas cu vin. Si luand unul din batrani un vascior si un pahar l-a dus la avva Sisoe si i-a dat lui si a baut. Asemenea si al doilea si a primit. Apoi i-a dat lui si al treilea si nu l-a luat, zicand: inceteaza, frate, au nu stii ca este de la satana!

9) A venit cineva din frati la avva Sisoe in muntele lui avva Antonie. Si vorbind ei, l-a intrebat avva Sisoe: nu am ajuns la masurile lui avva Antonie, parinte? Si i-a zis lui batranul: de as fi avut unul din cugetele lui avva Antonie, m-as fi facut tot ca focul; insa stiu un om care cu osteneala poate sa poarte cugetul sau.

10) A venit odata unul din tebei la avva Sisoe, vrand sa se faca calugar. si l-a intrebat batranul, daca are pe cineva in lume. Iar el a zis: am un fiu. Si i-a zis lui batranul: du-te, arunca-l in rau si atunci te faci calugar! Deci, dupa ce s-a dus sa-l arunce, a trimis batranul pe un frate zicandu-i sa-l opreasca. De aceea, cand l-a ridicat sa-l arunce, i-a zis fratele: inceteazi, ce faci? Iar el i-a zis: avva mi-a zis sa-l arunc. I-a zis fratele: a mai zis sa nu-l arunci. Si lasandu-l a venit la batranul si s-a facut preaiscusit calugar pentru ascultarea lui.

11) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand: oare asa alunga satana pe cei vechi? I-a raspuns lui batranul: acum si mai mult, caci vremea lui s-a apropiat si se tulbura.

12) A fost odata ispitit Avraam, ucenicul lui avva Sisoe de un drac. Si a vazut batranul ca a cazut. Dar sculandu-se, si-a intins mainile la cer, zicand: Dumnezeule, voiesti, nu voiesti, nu Te voi lasa de nu-l vei tamadui. Si indata s-a tamaduit ucenicul.

13) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand : ma vad pe mine ca aducerea aminte a lui Dumnezeu petrece cu mine. I-a zis lui batranul: nu este mare lucru sa fie cugetul cu Dumnezeu, ci mare este sa te vezi pe tine sub toata zidirea. Ca aceasta impreuna cu osteneala trupearca, povatuieste la chipul smeritei cugetari (1).

(1) Adica, cum sa fie omul smerit.

14) Se spunea despre avva Sisoe, ca atunci cand era sa se savarseasca, sezand parintii langa dansul, a stralucit fata lui ca soarele. Si le-a zis lor: iata avva Antonie a venit! Si dupa putin, a zis: iata ceata proorocilor a venit! Si iarasi fata lui, mai mult a stralucit. Si a zis: iata ceata apostotilor a venit. Si s-a indoit fata lui iarasi. Si se pareca, ca si cum el ar fi vorbit cu cineva si s-au rugat batranii de el zicand: cu cine vorbești, parinte? Iar el a zis: iata, ingerii au venit sa ma ia si ma rog sa fiu lasat sa ma pocaiesc putin. Si i-au zis lui batranii: nu ai trebuinta sa te pocaiesti, parinte. Si le-a zis lor batranul: cu adevarat, nu ma stiu pe mine sa fi pus inceput. Atunci au cunoscut toti ca este desavarsit. Si iarasi, de naprasna s-a facut fata lui ca soarele si s-au temut toti. El le-a zis lor: vedeti, Domnul a venit.

Iar Domnul a zis: aduceti-mi pe vasul pustiului! Si indata si-a dat duhul. Si s-a facut ca un fulger si s-a umplut toata casa (locul) de buna mireasma.

15) A venit avva Adelfie, episcopul Nilupolei la avva Sisoe in muntele lui avva Antonie. Si cand vrea sa iasa, mai inainte de a calatori ei, i-a facut sa guste de dimineata, (ca era post). Si cum a pus masa, iata niste frati au batut la usa. Si a zis avva Sisoe ucenicului sau: da-le putina athira (fiertura), ca sunt osteniti. I-a zis lui avva Adelfie: lasa-i acum sa nu spuna ca avva Sisoe mananca de dimineata. Si a luat aminte la dansul batranul si a zis fratelui: du-te, da-le lor. Iar daca au vazut athira, au zis: nu cumva aveti oaspeli? Si le-a zis lor fratele: avem. Deci au inceput a se mahni si au zis: Dumnezeu sa va ierte pe voi, ca pe batranul l-ati lasat sa manance acum. Au nu stiti ca multe zile are sa se chinuiasca? Si i-a auzit pe ei episcopul. Atunci a facut metanie batranului, zicand: iarta-ma, avvo, ca un lucru omenesc am gandit, dar tu lucrul lui Dumnezeu ai facut. Si i-a zis avva Sisoe: daca nu Dumnezeu il va slavi pe om, slava oamenilor nu este nimic.

16) Au venit altii la avva Sisoe sa auda de la dansul vreun cuvânt. Si nimic nu le-a grai lor, ci tot timpul zicea: iertati-ma! Dar vazandu-i cosnitele i-au zis lui Avraam, ucenicul lui: ce faceti cu cosnitele acestea? Iar el a zis: incoace si incolo le cheltuim. Si auzind batranul, a zis: si Sisoe incoace si incolo mananca. Iar ei auzind, foarte s-au folosit si s-au dus cu bucurie, zidindu-se de smerenia lui.

17) A intrebat avva Amon al Raitului pe avva Sisoe: cand citesc Sfanta Scriptura, voieste sufletul meu sa alcatuiasca cuvânt sa am spre întrebare. I-a zis lui batranul: nu este trebuinta, ci mai vartos din curatenia mintii castiga-ti tie a fi fara de grija si a vorbi.

18) A mers odata un mirean la avva Sisoe in muntele lui avva Antonie, avand cu sine si pe fiul sau. Si pe cale s-a intamplat de a murit fiul si nu s-a tulburat, ci l-a dus cu credinta la batranul. Si a cazut cu fiul sau, ca si cand ar fi facut metanie ca sa fie blagosiovit de batranul si sculandu-se tatal, a lasat copilul la picioarele batranului si a iesit din chilie afara. Iar batranul

socotind ca metanie ii face, i-a zis lui: scoala si iesi afara! (Caci nu stia ca a murit). Si indata s-a sculat copilul si a iesit. Si vazandu-l tatal lui, s-a inspaimantat si intrand s-a inchinat batranului si i-a vestit lucrul. Auzind batranul s-a mahnit, caci nu voia sa se intample aceasta. Dar i-a poruncit lui ucenicul sau, ca nimanui sa nu spuna pana la sfarsitul batranului.

19) Trei batrani au venit la avva Sisoe, auzind cele despre dansul. Si i-a zis lui cel dintai: parinte, cum pot sa ma mantuiesc de raul cel de foc? Iar el nu i-a raspuns. I-a zis cel de al doilea: parinte, cum pot sa ma mantuiesc de scrasnirea dintilor si de viermele cel neadormit? Apoi cel de treilea: parinte, ce voi face, ca aducerea aminte a intunericului celui mai dinafara ma omoara? Si raspunzand batranul, le-a zis: eu de nici una din acestea nu-mi aduc aminte, caci milostiv fiind Dumnezeu, nadajduiesc ca va face cu mine mila. Si auzind cuvantul acesta batranii s-au dus mahniti. Dar nevrind batranul sa-i lase sa se duca mahniti, intorcandu-i, le-a zis: fericiti sunteti, fratilor, caci v-am ravnit voua. Ca cel dintai dintre voi a zis despre raul de foc, cel de al doilea despre tartar si cel de al treilea despre intuneric. Deci, daca acest fel de aducere aminte va stapaneste mintea cu neputinta este ca voi si mai gresiti. Dar ce voi face eu cel impietrit cu inima, nefiind slobod sa stiu, ca desi este chin pentru oameni, totusi in tot ceasul pacatuiesc? Si facandu-i metanie, i-au zis: precum am auzit, asa am vazut.

(2) Ps 47, 7.

20) Intrebat-au unii pe avva Sisoe, zicand: de va cadea vreun frate, n-are trebuinta sa se pocaiasca un an? Iar el a raspuns: aspru este cuvantul. Iarasi au intrebat: dar sase luni? Si iarasi a zis: mult este. Iar ei au zis: dar pana la patruzeci de zile? Si a raspuns: mult este. I-au zis atunci: deci de va cadea fratele si va afla indata ca se face pomana, intra-va si el acolo? Le-a zis lor batranul: nu, ci are trebuinta sa se pocaiasca cateva zile. Caci cred lui Dumnezeu, ca din tot sufletul daca se va pocai unul ca acesta si in trei zile il primeste pe dansul Dumnezeu.

21) Venind odata avva Sisoe la locul ce se cheama Clisma, au mers la dansul niste mireni sa-l vada. Si multe graind ei, nu le-a raspuns lor cuvant. La urma unul dintr-insii a zis: de ce-l suparati pe batran? Nu mananca si pentru aceasta nu poate a grai. A raspuns batranul: cand am trebuinta, mananc.

22) A intrebat avva Iosif pe avva Sisoe, zicand: in cati ani trebuie omul sa-si taie patimile? I-a zis lui batranul: anii voiesti sa-i stii? Zis-a avva Iosif: da! Deci a zis batranul: in orice ceas vine patima, indata tai-o.

23) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe cel al Pietrei, despre petrecere. Si i-a zis lui batranul: a zis Daniil: painea doririlor nu am mancat (3).

(3) Daniil 10, 3.

24) Se spunea despre avva Sisoe, ca sezand in chilie totdeauna incuia usa.

25) Au venit odata niste arieni la avva Sisoe, in muntele lui avva Antonie si au inceput a-i cleveti pe dreptmaritori. Iar batranul nu le-a raspuns nimic. Si chemandu-si ucenicul i-a zis: Avraame, adu-mi cartea Sfantului Atanasie si citeste. Si tacand ei, s-a aflat eresul lor. Si i-a slobozit cu pace.

26. A venit odata avva Ammun de la Rait la Clisma sa se intalneasca cu avva Sisoe. Si vazandu-l necajit, caci a lasat pustia, i-a zis: ce te necajesti, avvo, caci ce mai puteai sa faci de acum in pustie, dupa ce ai imbatranit asa? Iar batranul s-a uitat la dansul cu asprime, zicand: ce-mi spui, Ammune, dar nu-mi era destula numai slobozenia gandului meu in pustie?

27) Seda odata avva Sisoe in chilia sa. Si batand in usa ucenicul lui, a strigat la dansul batranul, zicand: fugi, Avraame, nu intra, ca acum nu au vreme cele de aici!

28) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand: cum ai lasat Schitul, fiind cu avva Or si ai venit de ai sezut aici? Si i-a raspuns batranul: cand a inceput a se inmulti Schitul, auzind eu ca a adormit avva Antonie, m-am sculat si am venit aici in munte; si gasind cele de aici cu liniste, am sezut putina vreme. I-a zis lui fratele: cata vreme ai aici? I-a raspuns batranul: saptezeci si doi de ani.

29) Zis-a avva Sisoe: cand va fi vreun om care poarta grija de tine, nu trebuie tu sa-i poruncesti.

30) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand: de vom umbla pe cale si va rataci cel ce ne povatuieste este trebuinta sa-i zicem ceva? I-a raspuns batranul: nu. Deci a zis fratele: dar sa-l lasam sa ne rataceasca? I-a zis batranul: dar ce vrei, sa iei toiag sa-l bati? Eu stiu frati care umblau si cei ce ii povatuia a ratacit noaptea; si erau doisprezece si toti stiau ca se ratacesc. Si s-au luptat fiecare sa nu spuna. Iar dupa ce s-a facut ziua, pricepand cel ce-i conducea ca a ratacit din cale, le-a zis: iertati-ma, am ratacit! Si au zis toti: si noi stiam, dar am tacut. Iar el auzind, s-a minunat zicand ca pana la moarte se stapanesc fratii sa nu graiasca si l-a slavit pe Dumnezeu. Iar lungimea caii din care s-au ratacit, era de douasprezece mile.

31) Au venit odata saracinii si i-au dezbracat pe batran si pe fratele lui. Si iesind ei in pustie ca sa gaseasca ceva de mancare, a gasit batranul baligi de camila si scormonind au gasit in ele graunte de orz. Manca deci un graunte, iar unul il punea in mana lui si venind fratele l-a gasit pe el mancand si i-a zis: aceasta este dragostea, sa gasesti mancare si singur sa mananci si sa nu ma chemi si pe mine? Si i-a zis avva Sisoe: nu ti-am facut strambatate, frate; iata, partea ta in mana mea am pastrat-o!

32) Se spunea despre avva Sisoe tebeul ca a ramas la Calamona Arsenoitului si un alt batran era bolnav la cealalta lavra. Si daca a auzit s-a mahnit. Dar fiindca doua zile postea si era ziua in care nu manca, cand a auzit, si-a zis: ce voi face?

De ma voi duce, nu cumva ma vor sili fratii sa mananc iar de voi ramane pana maine, nu cumva se va savarsi? Insa aceasta voi face: ma duc si nu mananc. Si asa s-a dus postind, plinind porunca lui Dumnezeu iar petrecerea lui cea pentru Dumnezeu nu a stricat-o.

33) Povestit-a unul din parinti despre avva Sisoe calamoteanul, ca vrand odata sa-si biruiasca somnul, s-a spanzurat pe sine de prapastia Pietrii. Si venind ingerul l-a dezlegat si i-a poruncit sa nu mai faca asa, nici pe altii sa nu-i invete acest lucru.

34) Intrebat-a unul din parinti pe avva Sisoe, zicand: de voi sedea in pustie si va veni vreun barbar vrand sa ma omoare si de voi putea asupra lui, omora-l-voi pe el? Si a zis batranul: nu, ci lasa-l la Dumnezeu, caci orice fel de ispita va veni omului, omul sa zica: pentru pacatele mele s-a intamplat aceasta. Iar daca vreun lucru bun se va intampla, sa zica: din mila lui Dumnezeu este.

35) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe tebeul, zicand: spune-mi vreun cuvânt. Si i-a raspuns: ce pot sa-ti spun? Caci din Testamentul cel Nou citesc si la cel Vechi ma intorc.

36) Tot acest frate l-a intrebat pe avva Sisoe, cel ai Pietrii, cuvântul cel care l-a zis avva Sisoe tebeul. Si i-a zis batranul: eu in pacat ma culc si in pacat ma scol.

37) Se spune despre avva Sisoe tebeul, ca dupa ce iese de la biserica, indata se repezea la chilia sa, pasind iute si asemanandu-se cu unul care fugea. Iar unii din cei ce-l vedeau ca facea

aceasta, ziceau: drac are. Dar el facand lucrul lui Dumnezeu, nu lua aminte la cei ce vorbeau despre el.

38) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand: ce voi face, avvo, ca am cazut? I-a raspuns lui batranul: scoala-te iarasi. Zis-a fratele: m-am sculat si iarasi am cazut. Si a zis batranul: scoala-te iarasi si iarasi. Deci a zis fratele: pana cand? Zis-a batranul: pana ce vei fi apucat sau in bine, sau in cadere, caci cu ce se afla omul, cu aceea se si duce din lumea aceasta.

39) Un frate l-a intrebat pe un batran, zicand: ce voi face, caci ma necajesc pentru rucodelie, iubind impletitura, dar nu pot sa o lucrez. Zis-a batranul: avva Sisoe zicea ca nu trebuie sa lucram lucrul care ne odihneste.

40) Zis-a avva Sisoe: cauta-L pe Domnul si nu cauta unde locuieste.

41) Zis-a iarasi: rusinea si netemerea, de multe ori aduce pacatul.

42) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand: ce voi face? Si acesta i-a raspuns: lucrul pe care il cauti, este tacerea multa si smerenia. Caci scris este: fericiti cei ce raman intru aceasta; asa poti sa stai.

43) Zis-a avva Sisoe: fa-te defaimat si voia ta o leapada si te fa fara grija si vei avea odihna.

44) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand: ce voi face pentru patimi? Si i-a raspuns batranul: fiecare din noi se ispiteste de pofta sa (4).

(4) Iacov 1, 14.

45) Un frate l-a intrebat pe avva Sisoe, zicand: spune-mi vreun cuvânt. Iar el i-a zis: de ce ma silesti sa vorbesc in zadar? Iata, ce vezi, fa.

46) S-a dus odata avva Avraam, ucenicul lui avva Sisoe la ascultare si cateva zile nu voia sa-i slujeasca altcineva, zicand: oare voi lasa alt om sa-si faca obicei cu mine, in afara de fratele meu? Si nu a primit pe nimeni pana ce nu a venit ucenicul lui, suferind osteneala.

47) Se spunea despre avva Sisoe, ca sezand el, a strigat un glas: o, ticalosie! Si a zis lui ucenicul sau: ce ai, parinte? I-a zis lui batranul: caut un om sa vorbesc si nu gasesc.

48) A iesit odata avva Sisoe din muntele lui avva Antonie, la muntele cel mai din afara al Tebaidei, locuind acolo. Si erau acolo meletiani, care locuiau in Calamona Arsenoitului. Unii, auzind ca a iesit la muntele cel mai dinafara au dorit sa-l vada, dar ziceau: ce vom face, ca in munte sunt meletieni? Si stim ca batranul nu se tulbura de dansii. Dar noi nu cumva vrand sa ne intalnim cu batranul, vom cadea in ispita ereticilor? Si pentru ca sa nu se intalneasca cu ereticii, nu s-au dus sa-l vada pe batran.

49) Se spunea despre avva Sisoe ca s-a bolnavit. Si sezand batranii langa dansul, a grait unora. Iar ei l-au intrebat: ce vezi, avvo? Si le-a zis : vad pe unii ca vin la mine si-i rog sa ma lase putin sa ma pocaiesc. I-a zis lui unul din batrani: si de te vor lasa, de acum poti sa te folosesti spre pocainta? I-a zis lui batranul: desi nu pot face, dar suspin in sufletul meu putin si imi este de ajuns.

50) Se spunea despre avva Sisoe ca atunci cand a venit la Clisma, s-a imbolnavit. Si sezand el cu ucenicul lui in chilie, bataie s-a facut in usa. Intelegand batranul, a zis lui Avraam, ucenicului sau: zi-i celui ce a batut in usa: eu Sisoe in munte, eu Sisoe pe harar (asternut). Iar el auzind, s-a facut nevazut.

51) A zis avva Sisoe tebeul, ucenicului sau: spune-mi ce vezi la mine si eu iti voi spune ce vad la tine. I-a zis lui ucenicul: tu esti bun la minte, dar aspru putin. I-a zis batranul: tu esti bun, dar molatic la minte.

52) Se spunea despre avva Sisoe tebeul, ca nu mananca paine. Si la praznicul Pastilor, i-au facut lui metanie fratii ca sa manance cu ei si raspunzand, le-a zis: una am sa fac: sau paine am sa mananc, sau cate bucate ati facut. Iar ei i-au zis: numai paine sa mananci. Iar el a facut asa.

PENTRU AVVA SILUAN

1) A venit odata avva Siluan si Zaharia, ucenicul lui, la o manastire; si i-au facut pe ei de au gustat putin mai inainte de a calatori. Apoi iesind ei, a gasit ucenicul lui apa pe cale si dorea sa bea. Si i-a zis lui batranul: Zahario, post este astazi.

Iar el a zis: dar n-am mancat, parinte?! Zis-a batranul: ceea ce am mancat, era al dragostei; dar noi postul nostru sa-l tinem, fiule!

2) Tot acesta sezand odata cu fratii, s-a facut intru uimire si a cazut cu fata la pamant. Si dupa putin sculandu-se, plangea. L-au rugat fratii, zicand: ce ai, parinte? Iar el tacea si plangea. Si silindu-l sa le spuna a zis: eu la judecata am vazut pe multi din neamul nostru, ca mergeau la munca si pe multi dintre mireni ca mergeau intru Imparatie. Si plangea batranul si nu voia sa iasa din chilie. Iar de era silit sa iasa din chilie, isi acoperea cu culionul fata, zicand: nu voiesc sa vad lumina aceasta vremelnica si care nu are nici un folos!

3) Altadata a intrat Zaharia, ucenicul lui si l-a aflat intru uimire si mainile lui la cer intinse si inchizind usa, a iesit. Venind pe la ceasul al saselea si al noualea, l-a aflat pe el in acelasi chip. Iar pe la ceasul al zecelea a batut in usa. Intrand, l-a aflat linistindu-se. Si i-a zis lui: ce iti este astazi, parinte? Iar el a zis: m-am bolnavit, fiule. Atunci ucenicul, apucandu-i picioarele i-a zis: nu te voi lasa, de nu-mi vei spune ce-ai vazut? Si i-a zis batranul: rapit am fost la cer, si am vazut slava lui Dumnezeu si acolo am stat pana acum iar acum am venit.

4) Sezand odata avva Siluan in muntele Sinai, s-a dus Zaharia, ucenicul lui la o ascultare si i-a zis batranului: sloboade apa si uda gradina. Iar el iesind, si-a acoperit fata cu culionul si numai picioarele i se vedeau. Deci a venit un frate la dansul in acel ceas si vazandu-l pe el de departe, a inteles ce a facut. Intrand fratele la dansul, i-a zis: spune-mi, avvo, pentru ce ti-ai acoperit fata cu culionul si asa udai gradina? Iar batranul i-a raspuns: fiule, ca sa nu vada ochii mei pomii si sa se smulga mintea mea de la lucrarea ei prin dansii.

5) A venit un frate la avva Siluan in muntele Sinai si vazandu-i pe frati lucrand, i-a zis batranului: nu lucrati mancarea cea pieritoare (5), ca Maria partea cea buna si-a ales (6). Zis-a batranul ucenicului sau: Zahario, da fratelui o carte si pune-l intr-o chilie, care nu are nimic. Cand a sosit ceasul al noualea, fratele lua seama la usa, daca vor trimite sa-l cheme ca sa manance. Iar dupa ce nu l-a chemat nimeni, sculandu-se a venit batranul si i-a zis: nu au mancat fratii astazi, avvo? I-a raspuns lui batranul: da, au mancat. Si fratele a zis: pentru ce nu m-ati chemat? I-a zis lui batranul: fiindca tu om duhovnicesc esti si nu ai trebuinta de mancarea aceasta. Iar noi trupesti fiind voim sa mancam si pentru aceasta lucrăm. Tu partea cea buna ti-ai ales citind toata ziua si nevrând sa mananci mancare trupeasca. Si daci a auzit acestea, fratele a facut metanie, zicand: iarta-ma avvo! I-a zis lui batranul: negresit, trebuinta are si Maria de Marta, caci prin Marta se lauda si Maria.

(5) Ioan VI, 27.

(6) Luca X, 42.

6) Au întrebat odată unii pe avva Siluan, zicând: ce fel de vietuire ai făcut, parinte, de ai dobândit înțelepciunea aceasta? Și i-a răspuns: niciodată n-am lăsat în inima mea vreun cuget care întărește pe Dumnezeu.

7) Se spunea despre avva Siluan, că a sezut în chilie pe ascuns, având puțin naut, și până a mâncat numai pe acela care făcuse lucrul de o sută de site. Și a venit un om din Egipt, având un măgar încărcat cu pâine și bătând la chilia lui, le-a pus. Deci, luând bătrânul sitele, a încărcat măgarul și l-a slobozit.

8) Se spunea despre avva Siluan, că a ieșit Zaharia, ucenicul lui, fără dansul; și luând pe frați, a mutat gardul grădinii și mai mare l-a făcut. Aflând bătrânul, și-a luat copilul sau și a ieșit, zicând fraților: rugați-vă pentru mine! Iar ei văzându-l au căzut la picioarele lui, și au zis: spune-ne, parinte, ce este, ce ai? Iar el a zis către dansii: nu intru înăuntru, nici se pogoara copilul de pe mine, până ce nu vei aduce gardul la locul lui cel dintâi. Iar ei au întors gardul și l-au făcut așa cum a fost. Abia așa bătrânul s-a întors la chilia sa.

9) Zis-a avva Siluan: eu sunt rob și stăpânul mi-a zis: lucrează lucrul meu și eu te hrănesc! Dar de unde iau, nu caută: ori am, ori fur, ori mă împrumut, tu nu caută. Lucrează numai și te hrănesc. Deci, eu de lucrez, din plata mea mănânc; iar de nu lucrez, milostenie mănânc.

10) A zis iarăși: vai omului acelaia, care are numele mai mare decât fapta!

11) A întrebat avva Moise pe avva Siluan, zicând: poate omul în fiecare zi să pună început? Și i-a răspuns bătrânul: de este lucrător, poate și în fiecare zi și în fiecare ceas să pună început bun.

12) A spus cineva din părinți că s-a întâlnit odată oarecine cu avva Siluan și văzându-i obrazul și trupul strălucind ca al unui înger, a căzut cu fața la pământ. Spunea, de asemenea, că și alții au avut acest dar.

DIN EVERGHETINOS

13) Un frate l-a întrebat pe avva Siluan, zicând: ce vei face, avvo, cum vei câștiga umilința? Ca sunt foarte ispitit de trândăvire, de somn și de dormitare. Și când mă scol din somn, mă lupt foarte la cântarea psalmilor și nu pot birui dormitarea, nici psalmi nu zic fără de glas. Și i-a răspuns lui bătrânul: fiule, a zice tu psalmii cu glas, întâi este mandrie, căci ți se pare că tu cânti, iar fratele tău nu cântă. Al doilea, îți împietrește inima și nu te lași să te umilești. Deci, de vrei umilința, lași cântarea. Și când stai făcându-ți rugăciunile tale, să cauți mintea ta puterea stihului și să socotești că stai înaintea lui Dumnezeu, a Celui care încearcă inimile și rărunchii (6). Iar când te scoli din somn, mai înainte de toate, slavească gura ta pe Dumnezeu; apoi citește Crezul și Tatal nostru. După aceea, începe-ți canonul tău, încet, suspinând și aducându-ți aminte de păcatele tale și de chinul în care vei să te muncești. Zis-a fratele: eu, avvo, de când m-am calugarit, slujba canonului și ceasurile, după rânduiala celor 8 glasuri le cânt. A răspuns bătrânul: pentru această umilință și plansul fuge de la tine. Pune în minte pe părinții cei mari, cum ei nefiind slujitori bisericesti și nici glasuri și nici tropare știind, fără numai puțini psalmi, că niste luminători în lume au strălucit; precum au fost avva Pavel cel prost și avva Pamvo și avva Apolo și ceilalți purtători de Dumnezeu părinți, care și morți au înviat și mari puteri au făcut și stăpânirea cea asupra dracilor au primit-o. Nu cu cântări, tropare și glasuri, ci cu rugăciunea cea cu inima zdrobită și cu post, prin care și frica lui Dumnezeu în inima crește neconținut și plansul se întărește, și de tot păcatul curățește pe om

iar mintea mai alba decat zapada o face. Apoi cantarea, pe multi la cele mai de jos ale pamantului i-a pogorit, nu numai mireni, ci si preoti, fiindca i-au mostenit si in curvie si in alte patimi de rusine i-au prapastuit. Deci cantarea este a mirenilor. Pentru aceasta si norodul se adauga prin biserici. Pune inainte, fiule, cate cete sunt in Cer si nu este scris despre vreuna dintre ele, ca cu cele opt glasuri canta; ci o ceata canta neincetat, Aliluia! Alta: Sfant, Sfant, Sfant, Domnul Savaot (7), alta: bine este cuvantata slava Domnului din locul si din casa Sa (8). Tu dar, fiule, urmeaza parintilor, de voiesti sa castigi umilinta in vremea rugaciunii, pazind mintea, pe cat poti, neraspandita. Iubeste smerenia lui Hristos si oriunde mergi, nu te arata istet si dascal, ci ca un prost si ucenic, si Dumnezeu iti va da umilinta!

(6) Psalm 7, 10.

(7) Isaia 6, 3.

(8) Iezechil 3, 12.

PENTRU AVVA SIMON

1) A venit odata un stapan sa-l vada pe avva Simon. Iar el auzind, si-a luat braul si s-a dus la un finic sa-l curete. Acela, venind a strigat: batrane, unde este pustnicul? Iar el a zis: nu este aici pustnic. Si auzind s-a dus.

2) Altadata iarasi a venit alt stapan sa-l vada pe avva Simon si apucand inainte clericii, i-au spus: avvo, gateste-te, ca acela auzind despre tine, vine sa-l blagoslovesti! Iar el a zis: da, ma gatesc. Deci, imbracandu-se cu un chentonion (un fel de haina) al lui si luand paine si branza in mainile sale, sculandu-se, a sezut, mancand in poarta. Venind stapanul cu parada lui si vazandu-l, nu l-a bagat in seama, zicand: acesta este pustnicul despre care am auzit? Si indata s-au intors de acolo.

PENTRU AVVA SOSIPATRU

L-a rugat cineva pe avva Sosipatru, zicand: da-mi vreo porunca, avvo si o voi pazi! Iar el i-a zis: sa nu intre femeie in chilia ta, sa nu citesti carti care se numesc apocrife, adica ascunse si sa nu cercetezi pentru chipul lui Dumnezeu in om. Ca aceasta nu este eres, ci prostie. Caci cu neputinta este a fi priceput lucrul acesta de toata zidirea.

PENTRU AVVA SARMATA

1) Zis-a avva Sarmata: prefer mai bine un om care a pacatuit si stie ca a pacatuit si se pocaieste, decat un om care nu a pacatuit si se crede ca este drept.

2) Se spunea despre avva Sarmata, ca de multe ori lua patruzeci de zile, cu sfatul lui avva Pimen si ca o nimica se implineau zilele inaintea lui. Deci, a venit avva Pimen la dansul si i-a zis: spune-mi, ce-ai vazut, facand atata osteneala? Iar el a zis catre dansul: nimic mai mult. I-a zis lui avva Pimen: nu te las, de nu-mi vei spune. Si i-a raspuns: una numai am aflat, ca de voi zice somnului, du-te, se duce si de-i voi zice, vino, vine.

3) Un frate l-a intrebat pe avva Sarmata, zicand: gandurile imi zic: nu lucra, ci mananca si bea si dormi. I-a zis lui batranul: cand iti este foame, mananca, cand iti este sete, bea; cand iti este somn, dormi! Un alt batran, din intamplare a venit la fratele si i-a spus lui fratele cele spuse de avva Sarmata. Deci, i-a zis lui batranul: asa ti-a zis avva Sarmata? Cand iti este foame tare si iti va fi sete, incat sa nu mai poti rabda, mananca si bea; si cand vei priveghea foarte mult si

dormitezi, dormi. Aceasta este ceea ce ti-a zis tie batranul.

4) L-a intrebat iarasi acelasi frate pe avva Sarmata, zicand: imi zic gandurile, du-te afara, mergi la frati! Si i-a zis batranul: sa nu le asculti, ci sa zici: iata, te-am ascultat o data dar acum nu mai pot sa te ascult.

PENTRU AVVA SERAPION

1) A venit odata avva Serapion, trecand printr-un sat si i-a zis ei: gatit-ai patul? Ea a zis: da, avvo! A incheiat batranul: asteapta-ma deseara, ca voi veni la tine si am sa petrec noaptea aceasta aproape de tine. Iar ea raspunzand, a zis: bine, avvo! Si s-a gatit si a asternut patul si l-a asteptat pe batran cu cele de trebuinta. Iar dupa ce s-a facut seara, a venit batranul la dansa, nimic aducand si intrand in chilie, i-a zis ei: gatit-ai patul? Ea a zis: da, avvo. Incuind usa i-a zis ei : asteapta putin, fiindca avem pravila, pana ce o voi face! Si a inceput batranul slujba. Si incepand psaltirea, la fiecare psalm facea rugaciunea, rugandu-se lui Dumnezeu pentru dansa ca sa se pocaiasca si sa se mantuiasca. Deci l-a ascultat Dumnezeu; si sta femeia tremurand si rugandu-se aproape de batranul. Daca a ispravit batranul toata Psaltirea, ea a cazut la pamant. Iar batranul incepand Apostolul, a citit mult dintr-insul. Si asa si-a implinit slujba. Deci, umilindu-se ea si intelegand ca nu pentru pacat a venit la dansa, ci ca sa-i mantuiasca sufletul, a cazut in fata lui zicand: fie-ti mila avvo, si povatuieste-ma, unde pot placea lui Dumnezeu. Atunci batranul a povatuit-o pe dansa la o manastire de fecioare si a dat-o la stareta, zicand: ia pe sora aceasta, si nu-i pune ei jug sau porunca, ca celorlalte surori; ci orice voieste da-i ei si cum voieste da-i voie sa umbie! Si dupa ce a facut putine zile, a zis: eu sunt o pacatoasa si voiesc la 2 zile sa mananc. Si dupa putine zile a zis: eu multe pacate am si voiesc la 4 zile sa mananc. Dupa alte putine zile s-a rugat staretei zicand: fiindca mult am mahnit pe Dumnezeu cu faradelegile mele, te rog, pune-ma intr-o chilie si o astupa, si pe o gaura da-mi putina paine si rucodelie. Si i-a facut ei stareta asa. Asa i-a placut lui Dumnezeu in cealalta vreme a vietii sale.

PENTRU AVVA SERAPION

2) Un frate l-a rugat pe avva Serapion, zicand: spune-mi vreun cuvânt! I-a zis lui batranul: ce pot sa-ti zic? Ca ai luat ale vaduvelor si ale sarmanilor, si le-ai pus in fereastra aceasta? Caci a vazut-o plina de carti.

3) Zis-a avva Serapion ca precum ostasii imparatului nu pot (9), stand inaintea lui, sa caute de-a dreapta sau de-a stanga, tot asa si omul, daca sta inaintea lui Dumnezeu, si ia aminte inaintea Lui cu frica in tot ceasul, nimic dintr-ale vrajmasului nu pot sa-l ingrozeasca.

(9) La altele, nu indraznesc.

4) A venit un frate la avva Serapion si-l indemna pe el batranul sa faca rugaciune dupa obicei. Iar el pacatos pe sine numindu-se si nevrednic de chipul calugaresc, nu se pleca. A voit inca si picioarele lui sa le spele. Si aceste cuvinte zicand, nu a suferit. Si l-a facut de a gustat. A inceput inca si batranul a manca, si-l sfatuia pe el zicand : fiule, de voiesti sa te folosesti, rabda in chilia ta si ia aminte de tine si de rucodelia ta! Ca nu-ti aduce atata folos sa iesi afara, cat a sedea inautru. Iar el acestea auzind, s-a amarat si s-a schimbat la fata, incat nimic n-a putut sa fie tainuit de batranul. Deci i-a zis lui avva Serapion: pana acum ziceai ca esti pacatos si te ocarai pe tine, cum ca esti nevrednic sa traiesti. Si fiindca cu dragoste te-am pomenit, atata te-ai salvaticit. Deci de voiesti sa fii smerit, cele ce ti se aduc asupra-ti de la altii, invata-

te sa le suferi vitejeste si nu tine la tine cuvinte desarte. Acestea auzind fratele, a facut metanie batranului. Si mult folosindu-se, s-a dus.

PENTRU ALT SERAPION. DE LA PALLADIE

Era un barbat egiptean anume Serapion, cu porecla Sidonie, fiindca niciodata alta haina nu purta, decat un sindon, adica o haina care asa se numeste. Acesta la toata fapta buna iscusindu-se desavarsit, cu neagoniseala mai pe toti i-a intrecut.

Pentru care nici a se linisti in chilie n-a putut ca sa nu se smulga cu mintea, sau sa aiba ceva al sau; ci umbland, si hrana din toate zilele de la cei ce s-ar fi intamplat luand, asa isi petrecea viata, nimic avand, decat sindonul, pe care-l purta. Acesta, printr-un pustnic cunoscut, s-a vandut pe sine, intr-o cetate, la un mascarici ce era elin, pe douazeci de galbeni, pe care si luandu-i de la pustnic, ii pastra la sine.

Deci, era slujind mascariciului, femeii lui si casei, cu mare silinta si cu indemanare, mancand numai paine si apa, neoprindu-se cu mintea si de multe ori si cu gura din citirea dumnezeiestilor Scripturi. Deci, petrecand cu dansii vreme indelungata si cand era vreme vorbindu-le despre crestinatate, intai pe mascarici l-a umilit, apoi pe femeie, dupa aceea, toata casa lui. Si botezandu-se ei, s-au departat de a mai juca la club. Dupa ce au venit la viata cea placuta lui Dumnezeu, foarte se cucerniceau de barbat. Si ii zicea lui : vino, frate, sa te slobozim, fiindca tu din robie urata ne-ai slobozit pe noi ! Atunci le-a zis lor: fiindca a lucrat Dumnezeuul meu si voi impreuna ati lucrat si s-a mantuit prin mine sufletul vostru, de acum va voi descoperi voua taina. Eu fiind pustnic slobod, de neam egiptean, fiindu-mi mila de voi, care petreceti in multa ratacire, m-am vandut pe mine voua, ca voi slobozindu-va din mari pacate, sa va mantuiti. Deci, de vreme ce ceea ce am voit a facut Dumnezeu, ma voi duce, ca si altora sa ajut.

Acestea zicand, le-a dat lor aurul. Iar ei nu voiau sa-l ia. Si il indemnau pe el sa dea saracilor aurul, zicand: arvuna de mantuire ni s-a facut noua. Iar el le-a zis: voi dati-l fiindca al vostru este. Ca eu bani straini nu daruiesc saracilor. Iar ei luand aurul, il rugau sa ramana cu dansii, incredintandu-l, ca asemeni unui parinte il vor avea de acum inainte si stapan al sufletului lor. Iar dupa ce l-au rugat mult si n-au putut sa-l lamureasca, il pofteau macar in fiecare an sa-i cerceteze. Deci, luandu-si ziua buna de la dansii fericitul, s-a dus de acolo in Lacedemonia si afland pe cineva din cei dintai ai cetatii ca este manihheu de credinta, impreuna cu toata casa lui, iar la celelalte este barbat imbunatatit si evlavios, la acesta iarasi in alt fel s-a vandut pe sine. Si in vreme de doi ani, departandu-l de eres pe dansul si pe toata casa lui, i-a adus la biserica. Apoi lasandu-i si pe acestia, inconjura lumea, facand bine oamenilor pe cat putea.

PENTRU AVVA SERIN

1) Se spunea despre avva Serin ca mult lucra si doi posmagi manca de-a pururea. Si venind la dansul avva Iosif, insotitorul lui, (ca si el era mare nevoitor) i-a zis: in chilie imi pazesc fapta mea, iar daca ies afara, fac pogorare cu fratii. I-a zis lui avva Serin: nu este aceasta mare fapta buna cand in chilie pazesti randuiala ta, ci mai vartos cand iesi din chilia ta.

2) Zis-a avva Serin: mi-am facut vremea mea, secerand, cosind, impletind si cu toate acestea, de nu m-ar fi saturat mana lui Dumnezeu, nu puteam sa ma satur.

PENTRU AVVA SPIRIDON

1) Despre avva Spiridon se spunea ca atata cuviosie avea pastorul acesta, incat s-a invrednicit si sa se faca pastor de oameni. Caci a primit acesta ca raspundere episcopia uneia din cetatile Ciprului, anume Trimitunda. Pentru netrufia cea multa, aproape de episcopie, pastea si oile. Iar la miezul noptii, talharii la stana oilor pe furis, se sileau sa fure din oi, dar Dumnezeu, Cel ce pazeste pe pastor si pe oi le pazea. Caci talharii de putere nevazuta fiind tinuti, langa stana erau legati.

Cand s-au revarsat zorile, pastorul a venit la oi si dupa ce i-a gasit cu mainile legate inapoi, a cunoscut ceea ce s-a facut; si rugandu-se lui Dumnezeu, i-a dezlegat pe talhari. Dupa ce mult i-a sfatuit si i-a invatat, ca sa se sileasca mai bine sa traiasca din osteneli drepte iar nu din strambatate, daruindu-le un berbec, i-a slobozit si glumind le-a zis: ca sa nu va aratati ca in zadar ati privegheat!

2) Se spunea iarasi, ca avea o fiica fecioara, evlavioasa ca tatal sau, anume Irina. Acesteia, un cunoscut i-a pus zalog un odor de mult pret. Iar ea, pentru mai buna pastrare, l-a ascuns in pamant. Si peste putin s-a dus din viata. Deci, a venit dupa catava vreme cel ce a pus zalog si neafland-o pe fecioara, l-a apucat pe tatal ei, pe avva Spiridon, uneori tragandu-l iar alteori rugandu-l. Dar fiindca ii era jale batranului de paguba celui ce pusese zalogul, venind la mormantul fiicei sale, se ruga lui Dumnezeu ca inainte de vreme sa-i arate lui invierea cea fagaduita. Si, cu adevarat nu a gresit din nadejde, caci vie iarasi s-a aratat fecioara tatalui sau si locul insemnandu-l unde era ascuns odorul, s-a dus pristavindu-se. Si luand zalogul batranul, l-a dat celui al cui a fost.

PENTRU AVVA SAIO

1) Se spunea despre avva Saio si despre avva Mue, ca au petrecut unul cu altul. Si avea multa ascultare avva Saio, dar era aspru foarte. Lui ii zicea batranul, ispitindu-l: du-te si fura ! Si se ducea si fura de la frati pentru ascultare si multumind Domnului pentru toate. Iar batranul lua lucrurile si le da pe ascuns. O data calatorind ei, a slabit si l-a lasat pe el avva zdrobit. Si venind au zis fratilor: duceti-va si aduceti-l pe Saio caci zace zdrobit! Si ducandu-se l-au adus.

PENTRU MAICA SARA

1) Povestitu-s-a despre maica Sara, ca a rabdat treisprezece ani, fiind luptata tare de dracul curviei si niciodata nu s-a rugat sa se departeze razboiul de la dansa, ci mai vartos zicea: Dumnezeule, da-mi putere!

2) Au napadit odata asupra ei mai tare, acelasi duh al curviei, punandu-i in minte desertaciunile lumii. Iar ea, slabind de frica lui Dumnezeu si de nevointa, s-a suit intr-o zi in chilioara ei, sa se roage. Si i s-a aratat ei cu trup duhul curviei si i-a zis: tu m-ai biruit, Saro! Iar ea a zis: nu te-am biruit eu, ci Stapanul meu, Hristos!

3) Se spunea despre dansa ca deasupra raului a petrecut, locuind saizeci de ani si nu s-a aplecat sa-l vada.

4) Altadata au venit la dansa doi batrani pustnici mari, din partile Pilusiului. Si cand mergeau, ziceau intre ei: sa smerim pe batrana aceasta! Si i-au zis: vezi sa nu se inalte cugetul tau si sa zici, iata pustnicii vin la mine care sunt o femeie. Le-a zis lor maica Sara: adevarat, cu firea sunt femeie, dar nu cu mintea.

5) A zis maica Sara: de ma voi ruga lui Dumnezeu ca toti oamenii sa aiba veste catre mine, ma voi afla cerand iertare la usa fiecaruia; ci mai bine ma voi ruga ca inima mea sa fie curata cu toti.

6) A zis iarasi: pun piciorul meu pe scara sa ma sui si pun moartea inaintea ochilor mei, mai inainte de a ma sui pe scara.

7) A zis iarasi: bine este si pentru oameni a face milostenie; ca desi este pentru placerea oamenilor, dar vine spre placerea lui Dumnezeu.

8) Venit-au odata niste schiteni la maica Sara, iar ea le-a pus lor inainte un paner cu poame. Ei lasand cele bune, mancau cele putrede. Si le-a zis lor: adevarat, schiteni sunteti!

9) A trimis maica Sara la avva Pafnutie, zicand: lucrul lui Dumnezeu ai facut ca ai lasat sa se necinsteasca fratele tau? Si a zis batranul: ca cel ce fac lucrul lui Dumnezeu, treaba nu am cu nimeni.

PENTRU MAICA SINGLITICHIA

1) Zis-a maica Singlitichia: lupta si osteneala multa este celor ce se apropie de Dumnezeu la inceput, si dupa aceea bucurie negraita. Ca precum cei ce vor sa atate foc, intai se afuma si lacrimaaza si asa dovedesc lucrul ce-l cauta. Pentru ca se zicea: Dumnezeuul nostru este foc mistuitor (10). Asa trebuie si noi cu noi: sa atatam focul cu lacrimi si cu osteneli.

(10) Evrei 12, 29.

2) Zis-a iarasi: trebuie noi cei ce am ales cinul acesta, sa tinem curatenia cea desavarsita. Caci si la mireni se pare ca se petrece in curatenie, dar este impreuna cu ea si necuratenia fiindca cu toate celelalte simtiri pacatuiesc: caci vad fara de cuviinta si rad fara de randuiala.

3) Zis-a iarasi: precum veninul fiarelor celor otravitoare il gonesc doctoriile cele mai iuti, la fel si cugetul cel spurcat, rugaciunea eu postul il goneste.

4) Zis-a iarasi: sa nu te amageasca desfatara mirenilor celor bogati, ca si cum ar avea ceva de folos pentru dulceata cea desarta. Ei cinstesc mestesugul facerii bucatelor, iar tu, cu postul, prin cele proaste, covarsesti indestularea bucatelor acelora. Ca se zice: sufletul in desfatara fiind, batjocoreste fagurii (11). Nu te satura cu paine si nu vei pofti vin.

(11) Pilde 27, 7.

5) Intrebata a fost fericita Singlitichia de este lucru bun desavarsit neagoniseala. Iar ea a zis: desavarsita la cei ce o rabda; ca cei ce rabda aceasta, necaz adevarat au cu trupul, dar odihna cu sufletul. Caci precum hainele cele vartoase, calcandu-se si cu sila facandu-se se spala, asa si sufletul cel tare, prin saracia cea de buna voie, mai mult se intareste.

6) Zis-a iarasi: de esti in viata de obste, nu schimba locul, caci te vei vatama mult. Asa precum pasarea sculandu-se de pe oua, le lasa reci si se strica, si calugarul, sau fecioara, saraceste si moare in credinta, umbland din loc in loc.

7) Zis-a iarasi: multe sunt viclesugurile diavolului. Prin saracie nu a clintit sufletul? Bogatia ii aduce ca amagire. Prin ocari si defaimari nu a putut? Laude si slava pune inainte. Prin sanatate biruit fiind, bolnav face trupul. Cu desmierdarele neputand sa-l amageasca, prin ostenelile cele fara voie incearca sa faca surparea.

Caci anumite boli prea grele cerand de la Dumnezeu si prin acestea slabind, tulbura dragostea cea catre Dumnezeu. Dar se sdrobeste trupul cu friguri cumplite si patimeste de sete neastamparata. Daca pacatos fiind, suferi acestea, adu-ti aminte si de munca cea viitoare si de locul cel vesnic si de pedepsele cele vesnice si nu vei slabi catre cele de aici. Bucura-te, ca te-a cercetat Dumnezeu. Si cuvantul acela de lauda sa-l ai pe limba: certand, m-a certat Dumnezeu si mortii nu m-a dat (12). Fier erai dar prin foc lepezi rugina. Iar daca si drept fiind, te imbolnavesti de la cele mari, la cele mai mari sporesti. Aur esti, dar prin foc mai lamurit te faci. Ti s-a dat inger trupului? (13) Veseleste-te, si vezi cui te-ai facut asemenea? Ca de partea lui Pavel te-ai invrednicit. Prin fierbinteala te ispitesti?, Prin raceala te pedepsesti? Dar zice Scriptura: trecut-am prin foc si prin apa si ne-ai scos pe noi (14). Ai castigat-o pe cea dintai? Asteapt-o si pe cea de-a doua. Lucrand fapta cea buna, striga graiurile sfantului care zice: sarac si cu durere sunt eu (15). Desavarsit te vei face prin aceste doua necazuri. Caci zice: intru necaz m-ai desfatat (16). Cu aceste deprinderi sa ne iscusim sufletele, ca-l vedem pe vrajmasul inaintea ochilor.

(12) Psalm 117, 18, 19.

(13) Corinteni 12, 7.

(14) Psalm 78, 33.

(15) Pilde 27, 7.

(16) Psalm 4, 1.

8) Zis-a iarasi: daca ne bucura boala, sa nu ne mahnim, ca si cum pentru boala si hrana trupului nu putem sa cantam cu glas. Toate acestea se faceau de noi, spre surparea poftelor. Caci si postul si culcarea pe jos pentru dezmiardari ni s-au legiuit noua. Deci, daca boala pe acestea le-a stricat, de prisos este cuvantul. Caci aceasta este nevointa cea mare: a rabda in boli si laude de multumita a inalta lui Dumnezeu.

9) Zis-a iarasi: cand vei posti, nu pricinui boala. Ca si cei ce nu postesc, in aceleasi boli de multe ori au cazut. Ai inceput binele? Nu te opri, poticnindu-te vrajmasul. Caci el cu rbdarea ne surpa. Si cei ce incep a calatori pe mare, intai nimeresc un vant bun. Dupa ce intind panzele, iarasi intampina vant prielnic. Dar corabiile pentru ce le-a cazut asupra, nu desarta corabia, ci putin linistindu-se sau si luptandu-se cu furtuna, iarasi fac calatoria pe mare. Asa si noi, vant potrivit cazand asupra noastra, in loc de panza intinzand crucea, fara frica sa savarsesti calatoria.

10) Zis-a iarasi: cei ce aduna bogatia aceasta simtita din osteneli si primejdii ale marii, dupa ce multe au castigat, pe cele mai multe poftesc si pe cele ce sunt de fata intru nimic le socotesc, si la cele ce nu sunt de fata se intind. Iar noi, din cele pe care le cautam, nimic avand, nimic nu voim sa castigam pentru frica lui Dumnezeu.

11) Zis-a iarasi: urmeaza vamesului, ca nu impreuna cu fariseul sa te osandesti. Blandetele lui Moise alege-le, pentru ca inima ta care este vartoasa, in izvoare de apa sa o prefaci.

12) Zis-a iarasi: primejdios este sa invete cel ce nu a trecut prin viata cea lucratoare. Caci precum de va avea cineva o casa putreda, primind straini, ii va vatama cu caderea casei, asa si acestia, nezidindu-se pe sine mai inainte si pe cei ce s-au apropiat de dansii ii vor prapadi. Fiindca cu cuvintele i-au chemat spre mantuire, iar cu rautatea naravului au facut strambatate celor ce le-au urmat.

13) Zis-a iarasi: bine este a nu te mania. Iar daca se va intampla, nici o parte din zi sa nu ti se lase spre patima, zicand: sa nu apuna soarele (17); dar tu sa astepti pana ce toata vremea ta apune. De ce urasti pe omul care te-a mahnit? Nu este el cel ce ti-a facut strambatate, ci

diavolul. Uraste boala, iar nu pe cel ce boaleste!

(17) Efeseni 4, 26.

14) Zis-a iarasi: pre cat sporesc nevoitorii, pe atat intampina mai mare luptator impotriva.

15) Zis-a iarasi: si de la vrajmasul este nevointa intinsa. Ca ucenicii lui fac aceasta. Deci, cum voi deosebi nevointa cea dumnezeiasca si imparateasca, de cea tiraneasca si diavoleasca? Aratat este, ca din masura cea potrivita. Toata vremea ta sa-ti fie o regula a postului. Sa nu postesti patru, sau cinci zile si in cealalta sa deslegi cu multime de mancari. Ca pretutindeni, trecerea masurii este facatoare de stricaciune. Tanar fiind si sanatos, posteste: ca vor veni batranetile cu slabiciune. Deci, pana cand poti, pune in jitnita hrana, ca atunci cand nu vei mai putea, sa afli odihna.

16) Zis-a iarasi: cand suntem in viata de obste, sa alegem ascultarea mai mult decat nevointa. Ca aceasta invata trecerea cu vederea, iar aceea invata smerita cugetare.

17) Zis-a iarasi: trebuie ca noi cu dreapta socoteala sa ocarmuim sufletul; si cand suntem in viata de obste, sa nu cautam cele ale noastre (18), nici sa nu sorbim socotelile noastre, ci sa ne supunem celui care este parinte dupa credinta.

(18) 1. Corinteni 10, 24.

18) Zis-a iarasi: scris este, fiti intelepti ca serpii si blanzi ca porumbeii (19). Caci a fi intelepti ca serpii, a zis, inseamna sa nu se tainuiasca de catre noi pornirile si mestesugirile diavolului. Cel asemenea din cel asemenea, degraba se cunoaste; iar blandetea porumbului arata curatenia lucrarii.

(19) Matei 10, 16.

INCEPUTUL SLOVEI T

PENTRU AVVA TITHOE

1) Se spunea despre avva Tithoe, ca de nu-si lasa in jos degraba mainile, cand sta la rugaciune se rapea mintea lui in sus. Deci de se intampla ca fratii sa se roage impreuna cu el, se silea degraba sa-si lase mainile in jos, ca sa nu i se rapeasca mintea si sa zaboveasca.

2) Zis-a avva Tithoe, ca instrainare este a-si stapani omul gura sa.

3) Un frate l-a intrebat pe avva Tithoe: cum voi pazi inima mea? Si i-a zis lui batranul: cum vom pazi inima noastra, fiind deschisa limba noastra si pantecele?

4) Spunea avva Matoes despre avva Tithoe, ca nu gaseste vreun om care sa-si deschida gura sa cu vreun lucru asupra lui. Ci precum aurul cel lucrat sta in cumpana, asa si avva Tithoe.

5) Sezand odata avva Tithoe la Clisma, gandind si socotind, i-a zis ucenicului sau: sloboade apa la finici, fiule! Iar acela i-a zis: sintem la Clisma, avvo. Zis-a batranul: la Clisma ce fac? Du-ma iarasi la munte.

6) Sezand odata avva Tithoe, un frate se afla aproape de dansul; si nestiind, a suspinat. Si n-a socotit ca a fost fratele aproape de dansul, (ca era intru uimire). Si facand metanie, a zis: iartama frate, ca inca nu m-am facut calugar. Iata am suspinat inaintea ta.

7) Un frate l-a intrebat pe avva Tithoe, zicand: care este calea care duce la smerenie? Zis-a

batranul: calea smereniei aceasta este: infranarea si rugaciunea si a te avea pe tine dedesubtul a toata zidirea.

PENTRU AVVA TIMOTEI

1) Intrebat-a avva Timotei preotul pe avva Pimen, zicand: este femeie in Egipt, care curveste si plata ei o da milostenie. Si a zis avva Pimen: nu ramane in curvie, caci se vede intr-insa roada credintei. Si s-a intamplat de a venit mama preotului Timotei la dansul. Si a intrebat-o pe ea, zicand : acea femeie a ramas curvind? Iar ea a zis: da si si-a mai adaos ibovnici, dar inca si la milostenie. Si a vestit avva Timotei lui avva Pimen. Iar el a zis: nu ramane in curvie. Venind iarasi mama lui avva Timotei, i-a spus: stii ca stricata aceea cauta sa vina cu mine, ca sa te rogi pentru dansa si eu n-am primit-o. Iar el auzind, i-a spus lui avva Pimen. I-a raspuns avva Pimen: mai vartos tu te du si te intalneste cu dansa. Si s-a dus avva Timotei si s-a intalnit cu dansa. Iar ea vazandu-l si auzind de la el cuvantul lui Dumnezeu, s-a umilit si a plans, zicand: eu de astazi inainte ma lipsesc de Dumnezeu si nu voi mai curvi. Si indata intrand intr-o manastire, a placut lui Dumnezeu.

DE LA PALADIE

2) In Tavenia este o manastire de maici ca de patru sute, de cealalta parte a barbatilor, in care era o fecioara, care pentru Hristos sa prefacea ca este nebuna, anume Isidora, smerindu-se si defaimandu-se. Pentru aceasta intr-atât se ingretosau toate surorile incat nici macar nu mancau cu dansa. Si acest lucru cu bucurie l-a primit fecioara. Si era fapta cea buna a ei in manastire foarte folositoare caci toata slujba o facea; tuturor ca o roaba supunandu-le, la toata biruinta lor si cu toata blandetea. Asadar, era fecioara ca un burete al soborului, precum Dumnezeu a zis: cel ce voieste sa fie mare, sa fie tuturor sluga (1).

Si oricui i se pare ca este intept, nebun sa se faca (2). Chipul calugaresc al celorlalte era tunderea, fiindca avea culionul pe cap. Iar aceasta cu o carpa legandu-si capul facea slujba. Dar nici una din cele patru sute, nu a vazut-o mancand vreodata, nici bucatia de paine luand, ci faramiturile meselor cu buretele adunandu-le si oalele spalandu-le, cu acestea se indetula, niciodata incaltandu-se. N-a ocarat niciodata pe nimeni, n-a cârtit, n-a grait grai mic sau mare, macar ca era ocarata si imboldita si blesteme primea si multora le era urata. Pentru aceasta prea cuvioasa a venit un inger la sfantul Pitirun, barbat preaiscusit si pustnic imbunatatit si i-a zis: de ce cugeti inalt pentru ispravile tale, ca un cucernic si care sezi intr-acest loc? Vrei sa vezi femeie mai cucernica decat tine? Du-te la manastirea de maici a tavenisiotilor si vei afla acolo o fecioara, care are diadema pe cap! Acea este mai buna decat tine. Caci cu atata gloata luptandu-se si in felurite chinuri tuturor robind, niciodata nu si-a lasat mintea ca sa se departeze de Dumnezeu, macar ca toate se ingretoseaza de dansa. Iar tu sezand aici, cetatile cu mintea le nalucesti, cel ce niciodata n-ai vazut lume. Deci sculandu-se marele Pitirun, a venit la Tavene si se ruga parintilor sa treaca la manastirea maicilor. Deci, ca pe unul ce era parinte cinstit si in nevointa imbatranit, cu indrazneala l-au bagat inauntru, dupa ce a trecut raul. Si dupa ce s-au rugat ei lui Dumnezeu, a cerut marele Pitirun sa vada la fata toate fecioarele. Toate venind la mijloc, aceea nu se arata. Le-a zis lor Pitirun: aduceti-mi-le pe toate! Iar ele zicand ca au venit toate, le-a zis lor: lipseste una, pe care mi-a aratat-o ingerul. I-au zis lui: una avem la bucatarie si este nebuna.

Zis-a marele Pitirun: aduceti-o si pe aceea si lasati-o sa o vad! Iar ea nu s-a supus, simtind pricina. (Ca poate i s-a descoperit si ei). Deci o tarau cu de-a sila, ducand-o si zicand: sfantul Pitirun voieste sa te vada (ca era renumit acesta). Dupa ce au adus-o, a vazut marele Pitirun fata ei si carpa care era pe cap si pe frunte. Si cazand la picioarele ei, i-a zis: bpagosloveste-

ma, maica! Cazand si ea pa picioarele lui, zicea: blagosloveste-ma, tu, bunul meu parinte! Si vazand aceasta, toate s-au spaimantat, zicand lui: avvo, nu te face de ocară, ca este nebuna. Le-a zis lor tuturor sfantul: voi sunteti nebune; iar aceasta este mai buna si decat mine. Este Amma, adica maica duhovniceasca. Si ma rog lui Dumnezeu, sa ma aflu vrednic cu dansa in ziua judecatii. Acestea auzind, au cazut la dansul toate plangand si marturisindu-se, cu ce feluri de chinuri o mahneau pe sfanta aceasta. Si una zicea: eu de-a pururea o ocaram. Alta: eu de chipul ei cei smerit radeam. Si alta: eu laturile strachinilor de multe ori deasupra ei le varsam. Alta iarasi: eu am batut-o. Si alta: eu pumni i-am dat. Alta: eu mustar de multe ori in nas i-am pus. In scurt, toate felurile de ocari le-au vestit ca au facut asupra ei. Deci, primind marturisirea lor sfantul Pitirun si rugandu-se pentru dansle impreuna cu ea si mult rugand pe cinstita lui Hristos roaba, sa se roage pentru dansul, asa a iesit. Iar acea cinstita de Dumnezeu si cuvioasa, de toate fiind foarte respectata si slavita, nesuferind slava si cinstea cea de la toata fratimea si indreptarile fiecareia, peste putine zile a iesit din manastire. Dar unde s-a dus, sau unde s-a ascuns, sau unde s-a savarsit, nimeni nu a cunoscut.

(1) Matei 20, 27. Marcu 10, 44.

(2) Corinteni 3, 18.

INCEPUTUL SLOVEI Y

PENTRU AVVA YPEREHIE

- 1) Zis-a avva Yperehie: precum leul este infricosator magarilor salbatici, asa este si calugarul cel iscusit gandurilor pofteti.
- 2) Zis-a iarasi: postul este frau calugarului asupra pacatului. Cel ce il lepada cal turbat dupa partea femeiasca se afla.
- 3) Zis-a iarasi: calugarul cel ce nu-si stapaneste limba in vremea maniei, nici patimile nu-si va stapani.
- 4) Zis-a iarasi: bine este sa mananci carne si sa bei vin, decat sa mananci cu clevetirile carnuri de frati.
- 5) Zis-a iarasi: soptind, sarpele, a scos pe Eva din rai. Asemenea acestuia si cel ce cleveteste pe aproapele. Caci sufletul celui ce-l aude, il prapadeste iar pe al sau nu-l mantuieste.
- 6) Zis-a iarasi: comoara este calugarului neaverea cea de buna voie. Fa, frate, comoara in ceruri, caci fara sfarsit sunt veacurile odihnei.
- 7) Zis-a iarasi: aducerea ta aminte totdeauna sa-ti fie pentru Imparatia Cerurilor si degrabă o vei mosteni.
- 8) Zis-a iarasi: odor scump este calugarului ascultarea. Cel ce a castigat-o va fi ascultat de Domnul si cu indrazneala va sta inaintea Celui rastignit. Ca Domnul Cel ce S-a rastignit, ascultator S-a facut pana la moarte. (1)

(1) Filipeni 2, 8

INCEPUTUL SLOVEI F

PENTRU AVVA FOCA

- 1) Zis-a avva Foca, din chinovia lui avva Teognie celui dintai ierusalimeanul: sezand eu in

Schit, a venit un avva, anume Iacov, mai tanar, la chilia, avand si tata trupesc si duhovnicesc. Dar au chiliile doua biserici, una a pravoslavnicilor, unde se si impartasesc, si una a dezbinatilor. Deci fiindca avva Iacov avea darul smeritei cugetari, era iubit de toti, si de cei bisericesci si de cei dezbinati. Pentru aceea ii ziceau lui pravoslavnicii: vezi, avvo Iacove, sa nu te amageasca cei dezbinati si sa te atraga la impartasirea lor. Asemenea inca si dezbinatii ii ziceau: sa stii, avvo Iacove, ca cu cei ce cred doua firi impartasindu-te, iti pierzi sufletul caci sunt nestorieni si asupresc adevarul. Iar avva Iacov, fara de rautate fiind si stramtorandu-se de cele zise lui din amandoua partile si nedumerindu-se, a venit sa se roage lui Dumnezeu. Asadar, s-a ascuns intr-o chilie care era afara de lavra, la loc linistit, imbracandu-se cu hainele cele de ingropare ale lui, ca si cum urma sa moara. Ca au obicei parintii egipteni sa pastreze pana la moarte, levitonul (un fel de haina calugareasca) cu care iau sfantul chip si culionul si cu dansele sa se ingroape, imbracandu-le numai duminica la Sfanta Impartasire si indata strangandu-le. Mergand la chilia aceea, rugandu-se lui Dumnezeu si slabind de post, a cazut la pamant si a ramas zacand si multe a patimit in zilele acelea de la draci, mai vartos cu mintea. Iar dupa ce au trecut patruzeci de zile, a vazut un copil, care a intrat la dansul vesel si i-a zis: avvo Iacove, ce faci aici? Si indata luminandu-se si luand putere din vederea lui, i-a zis: Stapanule, Tu cunosti ce am! Aceia imi zic: nu lasa biserica si ceilalti imi zic: te inseala cei ce cred doua firi. Si eu nedumerindu-ma si nestiind ce voi face, am venit la lucrul acesta. Si ii raspunde lui Domnul: unde esti, bine esti. Si indata cu cuvantul s-a aflat inaintea usilor Sfintei Biserici dreptmaritorilor de Dumnezeu.

2) Zis-a iarasi avva Foca: mutandu-se in Schit avva Iacov, a fost luptat tare de dracul curviei. Si aproape fiind de a se primejdui, a venit la mine si mi-a aratat cele despre sine si mi-a zis: la cutare peatera ma duc de luni. Dar te rog pentru Domnul, nimanui sa nu spui, nici tatalui meu. Ci numara patruzeci de zile si cand se vor implini, fie-ti mila si vino la mine, aducand Sfanta Impartasire. Si de ma vei afla mort, ingroapa-ma; iar daca voi fi inca viu, sa ma impartasesc cu Sfintele Taine. Deci acestea auzindu-le eu de la dansul, dupa ce s-au implinit patruzeci de zile, luand Sfanta Impartasanie si paine de obste curată si putin vin, m-am dus la dansul. Si numai cat m-am apropiat de peatera, putoare multa am simtit, iesind din gura lui. Si am zis intru mine, ca s-a odihnit fericitul. Si intrand la dansul, l-am gasit mai mort. Si daca m-a vazut, miscand cu mana dreapta putin, atat cat putea, insemna prin clatinarea mainii pentru Sfanta Impartasire. Iar eu am zis: am adus. Deci am voit sa-i deschid gura dar era inclestata. Si nepricepandu-ma ce sa fac, am iesit in pustie si am gasit un lemnisor din crang. Si mult ostenindu-ma, abia am putut de i-am deschis gura putin. Asa am turnat din Cinstitul Trup si Sange, sfaramandu-l marunt. Si a luat putere din impartasirea Sfintelor Taine. Peste putin, muind cateva faramituri, din painea cea de obste, i le-am adus la gura si imediat altele pe cat putea sa ia. Si asa, prin darul lui Dumnezeu, dupa o zi a venit cu mine, mergand la chilia lui, scapand cu ajutorul lui Dumnezeu de patima cea prapaditoare a curviei.

PENTRU AVVA FILLIC

Au venit la avva Fillic niste frati, care aveau cu ei cativa mireni si i s-au rugat lui sa le spuna vreun cuvânt. Iar batranul tacea. Si fiindca mult il rugau, le-a zis lor: cuvânt voiti să auziti? Si i-au zis: da, avvo. Deci a zis batranul: acum nu este cuvânt, fiindca nu este cel ce să lucreze. Când întrebau frații pe batrani și faceau cele ce le zicea lor, Dumnezeu le da cum să le graiască. Si auzind frații acestea, au suspinat, zicând: roaga-te pentru noi, avvo!

PENTRU AVVA FILAGRIE

Era unul din sfinți, care se chema Filagrie și locuia în pustia Ierusalimului, lucrând cu

osteneala, sa-si scoata painea. Si cum sta el in targ, sa-si vanda rucodelia, iata a pierdut cineva o punga cu o mie de galbeni. Gasind-o batranul, a stat intr-un loc zicand, trebuie sa vina cel ce a pierdut-o. Si iata venea plangand. Si luandu-l deosebi batranul, i-a dat-o. Si tinea pe dansul acesta, vrand ca sa-i dea oarecare parte. Iar batranul nu a primit. Si a inceput omul a striga: veniti de vedeti un om al lui Dumnezeu, ce a facut! Iar batranul, fugind pe ascuns, a iesit din cetate, ca sa nu se slaveasca.

PENTRU AVVA FORTA

Zis-a avva Forta: de voieste Dumnezeu sa traiesc eu, stie cum ma va iconomisi; iar de nu voieste, la ce imi trebuie viata? Caci nu de la toti primea ceva, macar ca era bolnav pe pat. Fiindca zicea: de imi aduce cineva ceva iar nu pentru Dumnezeu, nici eu nu am ce sa-i dau lui, nici de la Dumnezeu nu ia plata. Ca nu pentru Dumnezeu a adus si se nedreptateste cel ce a adus. Ca trebuie cei ce sunt afirositi lui Dumnezeu si la Dansul numai, cauta sa fie cu asa evlavie, incat sa nu sooteasca vreo nedreptate, macar de se va intâmpla de mii de de ori sa li se faca strâmbătate.

INCEPUTUL SLOVEI H

PENTRU AVVA HOME

Se spunea despre avva Home, ca vrand sa se savarseasca, a zis fiilor sai: sa nu locuiti cu ereticii, nici sa aveti cunostinta cu stapanii, nici sa va fie mainile voastre intinse spre a aduna, ci sa fie mai vartos intinse spre a da.

PENTRU AVVA HEREMON

Se spunea despre avva Heremon cel din Schit, ca avea departe pestera de biserica, patruzeci mile, iar de lunca si de apa, de unde adica aducea zmicelile cele de finic, douasprezece mile. Si atata fiind de departe, nu s-a separat batranul, ostenindu-se spre aducerea rucodeliei sale si a apei si spre mergerea la biserica in fiecare duminica, precum era randuiala.

INCEPUTUL SLOVEI O (MARE)

PENTRU AVVA OR.

- 1) Au spus unii despre avva Or si despre avva Theodor ca puneau pamant pe chilia si au zis unul catre altul: de ne va cerceta pe noi acum Dumnezeu, ce facem? Si plangand, au lasat pamantul si s-au dus fiecare la chilia sa.
- 2) Se spunea despre avva Or ca nici n-a mintit vreodata, nici s-a jurat, nici a blestemat pe vreun, om, nici a grait fara de nevoie.
- 3) Zicea avva Or lui Pavel, ucenicul sau: vezi, niciodata cuvânt strain sa nu aduci in chilia aceasta!
- 4) S-a dus odata Pavel, ucenicul lui avva Or, sa cumpere zimcele de finic si a aflat ca altii au apucat inainte si au dat arvuna; ca niciodata arvuna nu da avva Or la nimic, ci la vreme trimitea pretul si cumpara. Deci s-a dus ucenicul lui in alt loc pentru zmicelile de finic si i-a zis gradinarul: cineva mi-a dat odata arvuna si n-a mai venit; ia tu zmicelile de finic. Si luandu-le, a venit la batranul si a vestit lui acestea. Si daca a auzit batranul, a plesnit cu mainile, zicand: Or, nu lucreaza anul acesta. Si n-a lasat zmicelile de finic inaintea, pana ce le-a dus

pe ele la locul lor.

5) Zis-a avva Or: de ma vezi ca am cugetat asupra cuiva, sa stii ca si el acelasi cuget il are asupra mea.

6) Era un comis in partile lui avva Or, care se numea Longhin si multe milostenii facea. Si el venind la unul din parinti, l-a rugat sa-l duca la avva Or. Deci ducandu-se calugarul la batran, il lauda pe comis, cum ca este bun si multe milostenii face. Si intelegand batranul, a zis: da, bine este! Apoi a inceput calugarul a i se ruga, zicand: da-i voie, avvo, sa vina si sa te vada. Si raspunzand batranul, a zis: cu adevarat, nu va trece valea aceasta, nici nu ma va vedea.

7) L-a intrebat avva Sisoe pe avva Or, zicand: spune-mi un cuvânt. Si i-a zis: ai incredere in mine? Da, am. Apoi, a urmat: du-te si ce m-ai vazut pe mine ca fac, fa si tu. Si i-a zis lui: ce sa vad, parinte, la tine? Si i-a raspuns batranul: cugetul meu este mai prejos decat al tuturor oamenilor.

8) Se spunea despre avva Or si despre avva Teodor, ca puneau inceput bun si multumeau lui Dumnezeu totdeauna.

9) Zis-a avva Or: cununa calugarului este smerita cugetare.

10) Zis-a iarasi: cel ce este cinstit si laudat mai presus de vrednicie, mult se pagubeste, iar cel ce nicidecum nu este cinstit de oameni, de sus va fi slavit.

11) Iarasi a zis: cand gand de inalta cugetare sau de mandrie va intra in tine, cerceteaza-ti cugetul daca ai pazit toate poruncile, daca iubesti pe vrajmasii tai si te intristezi de scaderea lor si daca te socotesti pe tine rob netrebnic si mai pacatos decat toti. Si atunci nici asa sa nu cugeti cele inalte, ca si cum toate le-ai ispravit stiind ca acest gand toate le prapadeste.

12) Zis-a iarasi: la toata ispita nu invinui pe nici un om, ci numai pe tine singur, zicand; pentru pacatele mele mi se intampla aceasta.

13) A zis iarasi: sa nu cugeti in inima ta asupra fratelui tau, zicand ca esti mai treaz si mai nevoitor, ci pleaca-te darului lui Hristos, cu duhul saraciei si al dragostei celei nefatarnice, ca sa nu cazi in duhul laudei de sine si sa-ti prapadesti osteneala. Caci scris este: celui ce i se pare ca sta, sa ia aminte sa nu cada (1), ci cu sare sa fii indulcit intru Domnul (2).

(1) I Corint. X, 12.

(2) Colos. IV, 6.

14) Zis-a iarasi: sau fugind fugi de oameni, sau batjocoreste lumea si pe oameni, facandu-te nebun pe tine la cele mai multe.

15) Zis-a iarasi: de vei cleveti pe fratele tau si te va mostra cugetul du-te si ii fa metanie si spune-i ca l-ai clevetit si te pazeste ca sa nu mai fii batjocorit! Ca moarte este sufletului clevetirea.